BUDAPEST, 1938 LX. ÉVFOLYAM, 256. (19.689) SZÁM PÉNTEK, NOVEMBER 11

Előfizetés a Képes Vasárnappal és a Képes Pesti Hirlappal együtt egy hóra 4.— pengő, negyedévre 10 pengő 80 fillér. Egyes példányszám ára 8 fillér, vasárnap 12 fillér (a mellékletek nélkül)

PESTI HIRLAP

Szerkesztőség: Vilmos császár-ut 78. Telefon 112-295. Főkiadók: Vilmos császár-ut 78. Tel. 112-295. Erzsébet-körut 1. Tel. 135-296. A fiókok jegyzékét vasárnaponként az apróhirdetések élén közöljük

Visszajöttek...

Ipolyság, Komárom, Párkánynána, Érsekujvár, Rozsnyó, Fülek, Rimaszombat, Beregszász után Kassa, Munkács, Ungvár, Léva, Losonc is visszajött. A fölvonuló magyar honvédseregek csütörtökön estére végig elérték azt a demarkációs vonalat, amelyet számukra a belvederei döntőbiróság kijelölt. A megszállás befejeződött. Csonka-Magyarország 93.000 négyzetkilométeres területe 12.316 négyzetkilométerrel növekedett, kilencmillió lakosa több mint egymillió lélekkel gyarapodott. Gyönyörü magyar városok, drága kedves magyar falvak sokasága olyan kedvvel és örömmel sietett vissza az anyaországhoz, mint a pelyhes csibék serege a kotlóstyuk kotyogó hivására. Husz esztendő szenvedése, elhagyatottsága, kétévtizedes ellenséges uralom céltudatos gyötrése és üldözése után ismét itt vannak, magyar határokon belül, ahol nincs többé gyötrődés, nincs többé üldözés, csak öröm van és megenyhülés. Idegenek ridegsége és gonosz, ártó indulata helyett magyar szivek együttdobbanása és testvéri szeretete...

Trianon óta ez az első igazi nemzeti ünnepe a magyarnak. Az első fénysugár a magyar éjszakában. Tágabb lett a mellünk, szabadabban lélegzünk. Erősebbek lettek az izmaink. Bátrabban nyujtózunk. Több a becsületünk. Ismét komoly tényezői lettünk annak a Középdunavölgyének, amelynek ezer éven keresztül urai voltunk. Barátságunknak több az értéke. Erélyünknek több a sulya. Abban a pillanatban, amikor a demarkációs vonalon már végesvégig fölvirágozott magyar honvédek állanak, ez valósult meg, mint egy szép álom beteljesedése.

Az uj határ legészakibb pontjára esik Kassa városa, ahová csütörtökön délelőtt vonultak be az első magyar katonák, hozva a magyar életet és a magyar fölszabadulást. A gyönyörü kassai dóm büszke tornyán már magyar zászló fogadta őket. A dóm kriptájában pedig várta őket egy halott: a nagy fejedelem, a rodostói számüzött, II. Rákóczi Ferenc, aki mindent föláldozott a hazájáért és egészen 1906-ig anynyi magyar földet nem kapott vissza sok-sokezer holdjából, hogy abban elférjen a koporsója. Azután, hogy országra szóló ünnepségek közepette visszahoztuk őt és elhelyeztük a kassai kriptában, mindössze tizennégy esztendeig élvezhette a magyar anyaföld szeretetteljes ölelését. Aztán a földdel, a drága kuruc várossal együtt őt is elvették tőlünk. Ismét idegen országba került. Most ő is visszajött hozzánk.

Holnap, pénteken a hadsereg elővéde után bevonul Kassára a hadsereg zöme s ezt a hadsereget — akárcsak a másik drága magyar városban, Komáromban, — Horthy Miklós, Magyarország kormányzója vezeti. A csonkaországból az államfővel együtt sokezernyi sokaság zarándokol ebből az alkalomból az ősi városba. A rádiók az ország minden részében harsogni fognak minden szót, ami a bevonulási ünnepségek alatt elhangzik. Tizmillió magyar a határon belül és még két és félmillió megváltatlan magyar a határokon tul, minden idegszálával bekapcsolódik a magyarság egyetemes nagy ünnepségébe. Megkondulnak a dóm harangjai és a csodálatos gót műremek belsejében, az oltár előtt Serédi Jusztinián biboros hercegprimás mond mindannyiunk nevében ünnepi háladaást, azért, hogy az elszakitott magyar Felvidék egy része végre ismét visszatérhetett hozzánk.

Sok szem lesz nedves holnap e hazában. És sok szivet fog elszoritani a történelmi események nyomában járó megindultság.

Igy van ez jól. Acélos fürdője lesz ez a magyar lelkeknek.

A szakadatlan balsors elernyeszti és megtépi az ember idegeit. Husz év óta ugy voltunk, hogy akármit csináltunk, akárhogy mozdultunk, sehogy sem volt jó. Csak baj, szerencsétlenség, romlás, aggodalom és nyugtalanság származott belőle. Nem lett volna csoda, ha ez alatt a husz év alatt meglágyult volna a magyar gerinc, elkocsonyásodott volna a magyar bátorság és elhervadt volna a magyar önbizalom. Isten csodája, hogy mindez nem történt meg, hogy nem roskadtunk össze a ránk nehezedő ellenséges nyomás sulya alatt, hogy nem vesztettük el hitünket és bizalmunkat a magyar jövő iránt. Most látjuk első gyümölcsét ennek a kitartásnak és sarkraállásnak. Miután nem tört meg bennünket a balsors, a szerencse első kegyes mosolya csak még jobban meg fogja erősiteni a gerincünket, a bátorságunkat és az önbizalmunkat is.

A magyar lélek ezért fölujjongó örömmel fogadja holnap, amikor a magyar szinekkel föllobogózott kassai dómban Te Deumra harsog föl az orgona.

A magyar honvédség csütörtök estig megszállta a felszabadult Felvidéket

Kassára, Ungvárra, Losoncra, Lévára és Munkácsra bevonultak csapataink Mámoros lelkesedéssel, virágözönnel, cigányzenével várta mindenütt a lakosság a magyar katonákat

Huszonegy ágyulövés jelzi országszerte Horthy Miklós kormányzó pénteki kassai bevonulását

A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy csütörtökön este a következő hivatalos jelentést adták ki:

A magyar királyi honvédség csapatai november 10-én a délutáni órákban a kijelölt demarkációs vonalat mindenütt rendben elérték.

Kassán

— A Pesti Hirlap kiküldött munkatársának telefonjelentése —

Kassa, nov. 10. Mikor az ember nagyon sokáig éveken át készül valamire, s minden hitével, minden akaratával szolgál egy célt, s mikor bekövetkezik az, amire ilyen föltétel nélkül készült: a valóság legtöbbször csalódás. E sorokat szülővárosomban irom, amelynek visszatérését legjobb akaratommal és hitemmel szolgáltam, s olyan erősen akartam, mint talán semmit az életben: s most, mikor a valóság bekövetkezett, mikor néhány órája megint annak a városnak kövezetét taposom, ahol gyermekkorom és ifjukorom töltöttem, ahol szüleim, nagyszüleim, száz éve minden ősöm született, ahol minden ház telitve van számomra a legszemélyesebb emlékekkel, ahol az emberek arca az ablakokban ugy dereng felém, mintha testvéreim látnám, ahol a Rozália és a Kálvária sirdombjai alatt őseim nyugosznak, ahol még áll a ház, s a ház kapuja felett ott domborul családom elfakult cimere, s ahol mindez husz éven át volt is és nem is volt: most, mikor mindez hirtelen valóság lett, csodálattal észlelem, *mennyire fedi ez a valóság az elképzelést! Kassa nem csalt meg: egészen olyan, mint ahogy emlékeimben és álmaimban láttam, olyan, ahogy elképzeltem.* S ez a kassai hazaérkezés is olyan volt, olyan természetes és minden rendezést, elképzelést megcsufolóan családias, mint ahogy mind vártuk és terveztük e husz esztendőben. Örülök, hogy voltak velünk külföldi ujságirók, angolok és amerikaiak is, akik láthatták ezt a találkozást, Kassa magyar lakosságának és a hazaérkező magyar honvédségnek találkozását. Ilyen találkozásokat lehet mesterségesen rendezni, s a történelmi pillanat lelkesedését talán fütheti másutt a politikai becsvágy, megeshet az is, hogy egyszerre iparkodnak egyesek hangosabban bizonygatni a hazaérkezők iránt érzett lelkesedésüket: *de azt, ami Kassán történt és történik ez órákban, nem lehet rendezni.* Két évtized minden elfojtott vágyakozása és reménykedése, két évtized minden boldogtalansága és reménytelensége oszlott el e pillanatokban, *s e régi büszke, nemes és nagy város őslakosai, ötvenezer ember, künn áll az utcákon, a szemekből ömlik a könny, s egy pillanatra sem hallgat el ez a boldog, üdvözlő kiáltás!* Igy nem ölelik egymást ismeretlenek a rendezés parancsszavára, igy nem tud könnyet önteni a rossz politikai lelkiismeret: ez a város mélyen, büszkén, hűségesen és igazán magyar volt az elmult hat évszázadban, magyar volt, mikor ez a magyarság talán nagyobb áldozatot kivánt az elmult husz év alatt, mint az elmult évszázadokban, s ma, amikor magyarságát megint világgá kiáltja, hitvallásának és érzéseinek megnyilatkozása olyan erejü, hogy elsöpör az idegenek szemében is minden kételyt és gyanut. *A legszebb, a legigazibb magyar városok egyike kitárja kapuit az ősi haza felé. S a Dómban órák óta konganak Rákóczi harangjai.*

Szeretném az olvasónak hüséges és tiszta képet adni e bevonulásról: de érzem, hogy reszket a kezem, amikor e sorokat irom, s a mesterség készsége és gyakorlata nem segit e munkában. *Kassáról irni...* Istenem, mennyit irtam Kassáról! Regényeket irtam róla, magyar és külföldi cikkek százaiban idéztem nevét, szépségeit, magyarságát, s most, mikor ez a sok szépség és engesztelhetetlen magyarság megint valóság, nyugtalanul észlelem, milyen nehéz irni minderről. Mi történt, régel óta?... Nyolcadik napja járom a magyar csapatokkal a felszabaduló Felvidéket, s Isten tája lelkem, iparkodtam hüséges krónikás maradni, akit fegyelmez mestersége tudata és lehetőleg nem adja át magát irásaiban a személyes érzelmeinek; de e pillanatokban, mikor husz év után Kassán megint egyszer magyar betüket irok,

nem tudok egészen tárgyilagos maradni: az emlékek olyan erővel rohannak meg, ugy elboritanak, hogy nem tudok többé tudósitást irni, csak vallomást. Csodálatos napokat éltem át, hősies és nagyszerü emberi tüneményeket láttam; de Kassa mindennek a betetőzése, s mikor ma reggel, tizenegy órakor, beértem a város határába, *biztosan tudtam és minden hitemmel hittem, hogy ez órákban az egész magyarság életében ujra kezdődik valami, s ez az uj magyar élet csak szebb, csak emberibb, csak igazibb élet lehet.* Ez a város, amely mindig nagy erővel tudott szólani a magyarsághoz; ez a város, ahol az első magyar folyóiratot alapitották Bacsányi, Baróti-Szabó és Kazinczy, ahol talán először nyomtattak a szó nyugatias értelmében magyar betüt, s ahol néhány magyar iró ez órákban megint magyar nyelven ir a magyarság sorsáról, jövőjéről. Érzem e pillanat jelentőségét és felelősségét; bocsássák meg, ha megragadnak, s nem engednek el emlékeim.

Hajnalban indultunk, mint nyolc napja mindig. Vitéz *Móricz Kálmán* százados vitt kocsiján, s ez a huszártiszt, aki most vezérkari beosztással indult neki csoportjával a Felvidéknek, az uj magyar katonatisztnek ez a különös példánya, ez a végtelenül művelt ember, aki csupa ideg, csupa fegyelem, csupa felelősségérzet, ma reggel volt először szótlan, nyugtalan és kevésbé energikus, mint máskor. Valami szorongatta a torkát. Mind éreztük, hogy ez az ut kissé honfoglalás. Mind éreztük, hogy életünk, igen, a magyarság életének egyik legfontosabb napja ez. S mikor, *Nagyidánál* átlépve a határt, néhány kilométeres eszeveszett autózás után megláttuk a Dóm tornyát, mikor meghallottuk a kassai harangok zengését, mikor a város kitárult előttünk, hogy ősi és magasztos nyugalomal szivére öleljen: nem volt ember, katona, iró, aki teljesen ura maradt volna idegeinek. A város négylovas hintója várta a csapatokat; a küldöttség, *Toszt Barnával*, a prépost-prelátussal, a kassai magyarság ez izzó lelkü, nagy papjával, *Toszt Lászlóval*, Kassa magyar polgármesterével, s *Wirth Gyulával*, a kassai Egyesült Magyar Pártok kassai elnökével az élen, s emberek tizezreivel fogadta a csapatokat. Kassa az éjszaka gyorsan díszkaput épitett, mely emeletmagas: e díszkapun át vonul be holnap délelőtt a kormányzó. Kassa egyetlen éjszaka alatt kicserélte a cseh utcatáblákat, s e pillanatban már mindenütt a régi magyar utcanevek díszelegnek a kassai utcák házfalain. Kassa egyetlen piros-fehér-zöld áradás: a Fő-utca nemes homlokzatu házai, az ötszázéves Dóm sok vihart látott csonka tornya, a magas háztetők, mindez lobog a csipős, jahodnai szélben, az idő sugaras, fényes, ünnepi. S most egyszerre hire megy, hogy *Littay András* altábornagy, a miskolci vegyesdandár parancsnoka csapataival átlépte a város határát, hire megy, hogy valahol messze a Himnuszt játssza a magyar honvédzenekar, s *az emberek énekelni kezdenek,* olyan erővel, olyan áhitattal és bensőséggel, ahogy Kassán talán soha nem énekelték a Himnuszt. Tiz- és tizezer ember áll fedetlen fővel az utcákon —, honnan tör elő ez az ének, a nemzeti öntudat milyen mélységeiből és tartalékaiból? *Énekelünk és emlékezünk.* Mindenki lehajtja fejét, az emberek összekulcsolják kezüket.

A törzstisztek és a vezérkar tisztjei a Schalkház-szálloda előtt állanak föl: mögöttük a régi Kassa városi urai, a régi családok ivadékai, a hazatérők kis csoportja. Mindenki testvér, mindenki ismeri a másikat, mindenki öleléssel fogadja a hazatérőket. Hivatalos programja a bevonulásnak nincsen. A város határában fogadja Kassa magyar vezetősége a csapatokat, s a közönség órákon át áll sorfalat az érkező csapatoknak. A miskolci, az egri csapatokat várják, mindenkinek van ismerőse a tisztek, a legénység között, asszonyi karok fonódnak egy rohamsisakos katonafej köré, s hull a virág, Kassa őszi virágesője. *A csehek tegnap este még ijesztgették a várost, lövöldöztek és megtiltották a zászlók kitűzését.* A városban nemzetőrség alakult; kiszögelték az utcatáblákat, felépitették a diadalkaput, s vigyáztak, hogy az utolsó órákban megmenthessék a közvagyonból, amit a csehek elől még menteni lehetett. (A városi könyvtárt, ahol délelőtt jártam, egészében megmentették.) *Maxon,* a volt cseh polgármester, akinek komisz és vad elnyomása okozta, hogy e szinmagyar városban a csehek csalása kisebbségnek mutatta ki az elmult években a magyarságot, természetesen megszökött. Mintegy *tizezer cseh hivatalnok hagyta el az elmult napokban a várost;* jellemző a magyar közönség urias és hazafias magatartására, hogy a magyarok közül senki nem vásárol a csehek által elkótyavetyélt butorokból és árucikkekből; ezt a holmit kivétel nélkül szlovák falvak lakossága vásárolta fel.

A délutáni órákban a város már nyugodtabban készül a holnapi ünnepségre. A Dóm *Rákóczi-emléklapját* virágok boritják. A katonák bevonulása még tart, a városban működik a városi telefon és a közönség lelkes éljenzése közben bevonultak a magyar posta gépkocsijai. A vasuti vonalat már rendbehozták, s estére lehet már telefonon beszélni Budapesttel. Néhány óra munkája még, s Kassa, zökkenő és zavar nélkül, éli régi, előkelő és nagyvárosias életét. S az utcákon emberek tizezrei kiáltják ütemesen és fáradhatatlanul: *„Horthy, Horthy!“*

Márai Sándor.

Zürzavar és pusztitás nyomai Kassán, a csehek fejvesztett menekülése után

Kassa, nov. 10. A miskolci 7-es vegyesdandár csapatai csütörtökön reggel kezdték meg előrenyomulásukat Kassa felé. *Nagyidán* hatalmas diadalkapu várta a sajtó kocsiját, amely a felszabadító sereg előtt haladt. A lakosság tomboló lelkesedése közepette indultak tovább a csapatok 11 óra 20 perckor Kassa felé. A sajtó kocsijának parancsnoka ekkor figyelmeztette a sajtó képviselőit, hogy a kocsi előtt nem halad magyar katona és igy *a sajtó-kocsin utazók ki lehetnek téve annak, hogy a cseh utóvéd rájuk lő.* A kocsi parancsnoka azt az utasitást adta, hogy tüzelés esetén az ujságirók azonnal feküdjenek le a kocsi aljára.

Megkapó kép volt, amint *a környékbeli cigányok a Kassa felé vezető utvonal mentén feltartott hegedüvel és vonóval várták a bevonuló magyar csapatokat.* Pontosan déli 12 órakor érkezett be Kassára a sajtókocsi és mögötte a felszabaditó magyar csapatok biztositó osztagai.

A kassai Nemzeti Szinházban pénteken, az ünnepélyes bevonulás alkalmából díszelőadás lesz *Horthy Miklós* kormányzó tiszteletére. A diszelőadás keretében a *Bánk bán* kerül szinre.

Kassa külső képén a nemzetiszinü pompa és virágdiszités mögött *még meglátszik annak a fejetlenségnek a nyoma, ahogyan a megszálló csapatok sebtiben, minden tervszerüség nélkül hagyták el Kassát.* A csehek az utolsó pillanatig abban reménykedtek, hogy a bécsi döntőbiróság itélete Kassát nekik juttatja. Amikor azután a döntőbiróság itélete mégis Magyarországnak itélte Kassát, a legnagyobb fejetlenség és zürzavar támadt. November 2-án délben 2 órakor a csehek elrendelték a rádióállomás leszerelését. *Az éjszaka folyamán elszállitottak mindent, ami a studióban megmozgatható volt. A rádió épülete a legsiralmasabb látványt nyujtja.* Az egyes helyiségekben csak szemetet, port és piszkot találni, de berendezési tárgyakat nem. Elszállitották a kassai rádióállomás Enyicken levő egész műszaki berendezését is. *Egyetlen gépet sem hagytak helyén. Az épület maga a legvandálabb pusztitás nyomait mutatja.*

Csapataink bevonulása Losoncra és Rimaszombatba

— A Pesti Hirlap kiküldött munkatársának telefonjelentése —

I.

Losonc, nov. 10. Elértük az első vegyesdandár sávjának határát: *csapataink ma bevonultak Losoncra.* Délelőtt tiz órakor gyülekezett a rapi Ipoly-hidnál vitéz *Lakatos Ferenc* ezredes gyalogsági parancsnok vezetésével a losonci bevonulásra kiszemelt két oszlop: a 15. honvéd gyalogezred és három üteg. Sürü köd lepte el az egész tájat, tiz óra után azonban áttört a nap és gyönyörü őszi idő pompájában zajlott le az utolsó bevonulás. Tizenegy órakor páncélosvonat, szürke szörnyeteg haladt át az ipolyi hidon. Ezt szürke vasuti drezinek követték. Negyedórával később *a MÁV virággal diszitett különvonata haladt át s a vasuti személyzetet hozta.*

A hidnál gyülekeztek a magyar impérium hatóságai is: vitéz *Petrányi Sándor* ezredes, aki Losonc városának és a járásnak lesz egyelőre katonai vezetője, és *Gubicza János,* Nógrád vármegye főjegyzője, akit melléje osztottak be. Vitéz *nagybaconi Nagy Vilmos* altábornagy, az első vegyesdandár parancsnoka is beérkezett törzsével és lóháton élére állt a bevonuló csapatoknak.

Tizenegy óra husz perckor átlépték az Ipoly hidját. Losoncig az ut mentén gyülekezett a lakosság a közeli falvakból, zászlókkal, kendőlobogtatással, virággal és „Éljen“ kiáltással üdvözölve katonáinkat. Az emberek panaszkodtak a csehek komisz bánásmódja miatt. *Csak Losonc vidékéről 1350 ember menekült át Magyarországra, ezek ma nagyrészt visszatérhettek.*

Félegy órára érte el a csapatok éle a diadalkaput Losonc alatt, ahol a város nevében üdvözölték vitéz *Nagy* altábornagyot. Magyarruhás szép fiatal lányok, akik az utolsó napok alatt készitették el ruháikat, virággal fogadták a vendégeket. *Valóságos virágszőnyegen vonultak be a városba a csapatok* a Masaryk-utcán át. Azelőtt Rákóczi-utcának hivták és mire estére elhagytuk Losoncot, már *ismét Rákóczi-ut lett a neve,* mert a régi táblákat leszedték. Ezen az utcán haladtak a gyönyörüen feldiszitett városon át a Buza-térre, amelyen *többezernyi tömeg feketéllett.* A nemzeti viseletben levő lányok, a bandérium lovasai, a cserkészek s a községek küldöttségei zászlóikkal tarka szinfoltokat alkottak. A hatalmas szónoki emelvényt, egyuttal a disztribünt is, az előkelőségek számára akkor diszitették csak fel virágfüzérekkel, mert addig a *csehek az ünnepélyes fogadtatásra szóló mindennemü diszitést megtiltottak.* És mégis, a *Maginot-vonaluknak minden erődjén ott pompázott már a bevonuláskor kormányzónk hatalmas arcképe.* Egy elkésett cseh csendőrjárőr akkor vonult ki a városból, amikor elővédeink már elérték Losoncot. A részeg cseh katonákat ugy kellett kizavarni; nem akarták elhagyni a szép várost.

Magyar nemzetiségü csehszlovák katonák tömegesen hagyták el csapataikat; ezek, vagy nyolcvanan-százan, a tribün körül állottak fel. Harangzugás és kendőlobogtatás között a közönség valóságos extázisában érkeztek be az előhad oszlopai. Nemsokára feltünt vitéz *Nagy Vilmos* altábornagy pompás pejlován, mögötte a hadtestparancsnokság Szűz Máriás zászlaját hozta egy kunképü huszár. Csengő zeneszó mellett szinte végtelen sorokban kigyóztak a menetoszlopok a Buza-térre, ott diszfelállitásban sorakozott: három zászlóalj, három üteg és egy osztag huszár. Gyönyörü képet nyujtott a sok honvéd.

Megható jeleneteknek is lehettünk tanui. *A tribünön magyar tisztek egy öreg tanárjukat ölelgették, mások az anyjukat, testvérüket csókolták.* Többen sirva mutogatták: itt laktunk, innen utasitottak ki a csehek husz évvel ezelőtt, huszonnégy órán belül el kellett hagynunk lakásunkat, házunkat. Félkettő is elmult már, mire az ünnepély befejeződött. Hirtelen félelmetes bugással hét repülőgép közeledett a Buza-tér fölé, ott diszköröket irtak le és üdvözlő cédulákkal árasztották el a közönséget. Losonc viharos éljenzéssel és kendőlobogtatással válaszolt a merész pilótáknak.

A hadtest és a 15. gyalogezred büszke zászlóit a tribün elé hozták. Egy gyönyörü fiatal teremtés, *Szilassy Eszter*, a köztiszteletben álló *Szilassy* szenátor leánya, imaszerüen elrebegett néhány üdvözlő szó után megkoszoruzta a hadtest zászlóját. Utána egy bájos nyulánk barna leányka, dusan himzett fehér magyarruhában, *Cserey Klári* szép beszéddel üdvözölte a honvédeket s a 15. gyalogezred zászlaját diszitette fel koszoruval. A koszoru szalagján ott pompázott a felszabadulás dátuma.

Szilassy Béla városszenátor mélyen átgondolt hatásos beszéddel üdvözölte hadseregünket. A közkedvelt magyar vezér szavait, akinek óriási érdemei vannak abban, hogy a magyarság nem csüggedt, többizben dörgő éljenzéssel szakitották félbe. Utána *Giller János* tett fogadalmat, hogy *az elszakitott magyarság most már mindörökre egybe akar forrni Csonka-Magyarország lakosságával.* Giller János Nógrád megye és Losonc város közönsége nevében táviratban üdvözölte kormányzónkat és a miniszterelnököt. *Kalcsó János* bolyki gazda, akit a csehek nemzeti érzése miatt sulyos börtönbüntetésre itéltek, éltette beszédében a kormányzót.

Az üdvözlő szavakat vitéz *Nagy* altábornagy köszönte meg s elrendelte a csapatok diszmenetét. *Ilyen diszmenetet azután tényleg nem látott Losonc husz év óta!* Másfél órán át tartott, mig a csapatok zeneszóval elvonultak s azután szállásaikra vonulhattak. A diszmenetelő csapatok között volt körülbelül százötven cseh katona is, akik annakidején Magyarországra szöktek át és most már piros-fehér-zöld zászló alatt magyar vezényszóra tisztelegtek. A város hölgyei a katonákat a rendes élelmezésükön kivül még külön megvendégelték.

Felejthetetlen benyomást tett mindenkire a gyönyörü ünnepély. *Siró emberek meghatottan, mintegy önkivületben közölték honvédeinkkel, hogy Losoncon mindig hittek Magyarország feltámadásában.*

II.

Rimaszombat, nov. 10. A városka aránylag magas, ódon házai olyan zászlódíszben várták a felszabaditókat, aminőt még sehol sem láttunk. Hosszu-hosszu, többméteres zászlók lengtek mindenütt, az első emelettől majdnem a földig. Kerékpárosok, tüzérek, harckocsik és főképpen huszárok, vitéz *Miklós* ezredes vezetésével vonultak be délután négy órakor. Dr. *Eszeny Gábor* és *Vargha József* fogadták honvédeinket. Hatvannyolctagu cigányzene játszotta a Himnuszt. A városban feliratok pompáztak, többek közt például: *„Mindig hittünk Magyarország feltámadásában!“*

Azt az örömmámort, lelkesedést, amelyet *Tompa Mihály* városának és *Blaha Lujza* szülőhelyének közönsége mutatott, nem lehet leirni, a toll gyenge ehhez. Vannak az örömnek, a meghatottságnak olyan megnyilvánulásai, amelyeket *csak átérezni lehet, de leirni nem. Ilyen volt Rimaszombat öröme, hogy ismét magyar.*

Felejthetetlen napokat éltünk át. Hogy ezt a sok megható dolgot láttuk s a közönséggel idejekorán közölhettük, azt vezetőnknek, *Mamusich Loránt* századosnak, *Gedényi Mihály* és *Rónay Kálmán* karpaszományos tartalékos tisztjelölteknek — mindkettő főgimnáziumi tanár — köszönhetjük, akik fáradságot nem ismerve, szinte furfanggal gondolták ki, hogyan száguldhatjuk be az aránylag igen nagy területet *Párkány, Léva, Fülek, Rimaszombat, Feled és Losonc* közt s tették lehetővé némelykor merész kombinációkkal, hogy közléseinket idejekorán küldhessük el.

Suhay Imre.

A csehek garázdálkodásáról számol be egy olasz lap

Róma, nov. 10. A Regime Fascista tudósitója Sátoraljaujhelyről kiindulva, kirándulást tett az akkor még megszállás alatt volt területekre. A kassai olasz fasció vezetőjének elbeszélése alapján megállapitotta, hogy *a csehek Kassán az utolsó perceket is felhasználták, hogy erőszakoskodjanak a magyarokkal.* A magyar zászlókat az utolsó percig nem volt szabad kitüzni, a kitüzött zászlókat pedig a csehek leszaggatták. *Az utolsó cseh csapatok valóságos vandalizmust követtek el a városban.* A kórházakat teljesen kiüritették és a műtéti felszerelést elhurcolták. A legsulyosabb betegeket kirángatták az ágyból és a földön fekve hagyták őket. A gyermekklinika *Poszpisil* nevü cseh orvosa egyszerüen *otthagyta a kezelésre váró sulyos beteg gyermekeket.*

Botrányos eset játszódott le Mecenzéf községben, amelynek németajku lakossága *a Magyarországhoz való visszacsatolást követelte.* A cseh katonák megrohanták a községet és igen sok embert véresre vertek.

A csehek kivonulásuk utolsó pillanatáig rettegésben tartották a lakosságot

Balassagyarmat, nov. 10. Az átadandó területekről kivonuló csehek az utolsó pillanatig rettegésben tartották a magyar lakosságot. *Minden ok nélkül lövöldöztek, ártatlan embereket agyba-főbe vertek, raboltak, fosztogattak.* A Balassagyarmattól három kilométernyire fekvő Illéspusztán kivonulásuk előtt minden előzmény nélkül *agyonlőttek egy huszéves magyar legényt.*

A Mátyusföldön már az uj határ mentén állnak a honvédcsapatok

— A Pesti Hirlap kiküldött munkatársának telefonjelentése —

Galánta, nov. 10. Hatodik napja járjuk azt a szinmagyar vidéket, amely most ujra visszatér az anyaországhoz. Ma érkeztünk el arra a területre, ahol már az ujonnan megállapitott határvonal huzódik. Ez a határ egyelőre még nem a legpontosabban meghatározott és kitüzött vonal, hanem a visszavonuló cseh és az előrenyomuló magyar csapatok között egy másfél-két kilométer széles semleges zóna van. Ebből furcsa helyzetek adódtak. Ilyen például a Galánta felett lévő *Vága* község. Amikor a katonai csapatok előtt autónk befutott Galántára, ott az ünneplő és örömujjongó közönséggel együtt megjelent Vága községnek csaknem valamennyi polgára és rimánkodva kérték, vonuljon már be a honvédség őhozzájuk is, mert *még a mai napig sem tudják, hová tartoznak.* A cseh csapatok kivonultak a községből, de a magyarok nem vonultak be. A derék vágai magyarok annyira el voltak keseredve, hogy kijelentették, hogy ha ők nem fognak Magyarországhoz tartozni, *azonnal felgyujtják házaikat és valamennyien az utolsó emberig átjönnek Magyarországra.* Kiderült azonban, hogy Vága község pontosan belekerült a semleges zónába, ugyhogy amig a határmegállapitó bizottság nem tisztázza a végleges helyzetet, addig ők sehová sem tartoznak. A csehek az uj határvonal mentén már szorgalmasan ássák a lövészárkokat és huzzák a szöges drótkeritéseket.

A bevonulási program hatodik napján a régi bécsi vasuti vonal mentén és az ettől északra fekvő területek, az ugynevezett Mátyusföld községei és városai kerültek sorra. A legtöbb helyen már nem birták idegekkel az utolsó napok állandó feszült várakozását és kerékpáron, gyalog, kocsin, autón jöttek a bevonuló hadsereg elébe és hosszu kilométereken át kisérték a katonákat és velük együtt vonultak be a községbe. A hadsereg előre megállapitott felvonulási utvonalon megy és eközben nem minden községet érint. A községek között viszont *nemes versengés folyik, hogy hol fogadhatnak nagyobb számu katonaságot.* A vezénylő tiszteknél állandóan küldöttségek jelennek meg és kérik, hogy ne hagyják szégyenben az ő községüket, mert ők is ki akarják venni részüket a magyar katonák ünnepélyes fogadásából. A parancsnokok ilyen esetekben egy-egy kisebb létszámu járőrt küldtek a községbe, a nagy örömmámorban aztán ezeket a katonákat olyan jól tartották, hogy beigazolódott a közmondás: sok a jóból is megárt . . . A csapatparancsnokok okulva a példán, most már ilyen esetekben nagyobb létszámu csapatokat küldenek az utvonaltól távoleső községekbe is, hogy jobban megoszolják közöttük a lelkes testvéri vendégszeretetet.

A mátyusföldi előnyomulás utolsó napján, csütörtökön *Galánta* községben volt a legnagyobbszabásu ünnepség. A csapatok *vitéz Told Dezső* ezredes vezetésével vonultak be a városba a lakosság határtalan örömujjongása közben. *Jandly-Döbrendei Sándor*, a galántai járás utolsó magyar főszolgabirája köszöntötte elsőnek a bevonuló katonákat. A város főutcáján, amelyet husz év óta *Massaryk-utcának* hivtak, már diszes nagy táblák hirdették az uj nevet: „Imrédy Béla-utca.“ *Galánta város közönsége különös hálával van eltelve Imrédy Béla miniszterelnök iránt, mert amikor a bécsi döntés napján a miniszterelnök rádióbeszédében jelentette be az örömhirt a magyarságnak, külön megemlitette Galánta város nevét is.* A galántaiak igy egyenesen a miniszterelnöktől tudták meg a boldogitó hirt.

Dudás József községi biró után *Letocha József* szentszéki tanácsos, plébános köszöntötte a magyar hadsereget és mint volt tengerész-lelkész jelentkezett a csapatokat vezénylő ezredes előtt. Elmondta, hogy husz évvel ezelőtt, *amikor Horthy Miklós tengernagyot az osztrák-magyar flotta főparancsnokává nevezték ki, Horthy Miklósné a pólai tengerészek gyönyörü templomában uráért szentmisét mondatott. Ő mondta a szentmisét, Horthy Miklósné pedig még arra kérte, hogy ott idegenben, Pólában magyarul mondjon egy Miatyánkot férjéért.*

Az óriási tetszéssel fogadott beszéd végén a plébános még bejelentette, hogy a felszabaditás napja Galánta városának fogadalmi ünnepe lesz ezentul. *Pollák Kálmán* igazgató beszéde után magyarruhás iskoláslányok kibontották azt a magyar zászlót, amelyet a cseh uralom alatt állandóan elzárva kellett tartani. A zászlót vitéz *Told Dezső* ezredes megkoszoruzta és válaszolt az üdvözlő beszédekre. Lelkes szavakban annak a reményének adott kifejezést, hogy a felszabaditott föld ujabb ezer évig a magyarok birtokában marad. Az ünnepség után a plébániatemplomban Te Deum volt, este pedig a kivilágitott községben a késő éjszakai órákig ünnepelt Galánta népe.

Dr. Szerelemhegyi Ervin.

Kornis Gyula táviratváltása a munkácsi magyar nemzeti tanács elnökével

Vozáry R. Aladár, a munkácsi magyar nemzeti tanács elnöke, a még cseh megszállás alatt volt Munkácsról a következő táviratot intézte a magyar országgyülés elnökségéhez:

„A magyar Szent Korona alkotmányos képviseletének hódolva határtalan örömmel jelentjük az itt élő magyarság tiszteletét. A munkácsi magyar nemzeti tanács képviseletében: *Vozáry.*“

Kornis Gyula, a képviselőház elnöke a következő táviratban köszönte meg az üdvözlést:

— Igaz örömmel vettem kézhez táviratát, amelyet husz évig tartó nehéz rabságukból való felszabadulásuk küszöbén a munkácsi nemzeti tanács nevében hazánk alkotmányos képviseletéhez intézni szives volt. Fogadja és tolmácsolja kérem a tanács előtt a magyar törvényhozás iránti megbecsülésüknek és hűségüknek ezért a megnyilatkozásáért őszinte köszönetünk nyilvánitását.

— Biztosithatom, hogy a magyar törvényhozás minden egyes tagja nagy örömmel és szeretettel várja vissza a hosszu elnyomatásuk alatt sok szenvedésükben megacélosodott felvidéki véreinknek kiváló képviselőit, hogy velük együtt mielőbb munkálkodhassunk a magyar feltámadás gyors és teljes diadalrajutása érdekében

Hazafias üdvözlettel:

Kornis Gyula,
a képviselőház elnöke.

Munkács mámoros felszabadulási ünnepéről futár vitte Horthy Miklós kormányzóhoz a város aranykulcsát

Munkács, nov. 10. Ma reggel 9 óra 30 perckor indultak el *Beregszászból* a debreceni vegyesdandár csapatai Munkács felszabaditására. Ezuttal jóval *lassubb ütemben történt az előnyomulás,* mint az előző napon. A csehek ugyanis Munkácstól, ugy látszik, még nehezebb szivvel váltak el, mint Beregszásztól és erősen *huzták-halasztották a város átadását.*

A Munkács felé vezető országut mindkét oldala sürün tele van emberekkel, éljeneznek, virágokat hintenek honvédeink elé. Ezek a *beregszászvégardói* és *jánosi* magyarok, akik tegnap ugyan már kivették a részüket egyszer a felszabadulás öröméből, tegnap ugyanis községükig hatoltak előre csapataink, de még egyszer át akarták élni a mámoros hangulatot.

A reggeli köd hamarosan felszakadt és a szelidhajlásu beregszászi szőlőhegyek, a bronzvörösbe borult jánosi erdők csak ugy ragyogtak a szép őszi reggel sugaraiban. Tizenegy órakor *Gát* község elé értek csapataink. A falu felől magyarruhás lovasbandérium tünik fel, lobognak a hófehér borjuszáju ingek, *vágtatva közelednek a gáti lovaslegények, akik igazán legények a gáton, mert a legtöbb szőrén üli meg a lovat,* vagy hevedernélküli pokrócon, de a pokrócok egy hajszálnyira el nem csusznak helyükről. Lovas nép fiai ők, akik most egetverő ujjongásban törnek ki, amikor honvédeink közelébe érnek.

— Éljen Horthy! Éljen Nagy-Magyarország! Isten hozott benneteket, testvérek! Vereckéig meg se álljunk! — kiáltozzák.

Gát község szélén hatalmas diadalkapu áll, az egész falu az utcán tolong és szórja a virágot katonáinkra. Szorongatják a kezünket és *felnőtt parasztemberek hangosan zokognak az örömtől.* Most megérkezünk a régi, legendáshirü „vörös kocsmához“, a régi világban a *betyárok kedvelt pihenőállomásához* az erdőszélre. Félegy órakor az ugyancsak szinmagyar *Dercen* községbe érünk. Itt is az egész falu az ut szélén áll. Különösen kedves látvány az a rengeteg kis magyar parasztgyerek, értelmes kerek arcocskáikkal, csillogó szemeikkel, amint magyar zászlócskákat lobogtatva éltetik a honvédséget, a kormányzót és Nagy-Magyarországot. Külön meg kell emlékeznünk a kiváló derceni magyar tanitónőkről, *Kövessy Rózsáról, Besenszky Kláráról* és *Kaczuk Rezsőnéről,* akik a szörnyü cseh terror ellenére olyan erős magyar szellemben nevelték a derceni gyermekeket, hogy *akármelyiket kérdezzük meg, mind meg tudja mondani, kicsoda Magyarország kormányzója, sőt miniszterelnökünk és külügyminiszterünk nevét is ismeri.*

— Éljen Nagy-Magyarország! Vesszen Prága! — hangzik szünet nélkül a derceni nép ütemes kiáltása.

A derceniek elbeszélték, hogy pár héttel ezelőtt *valóságos csata zajlott le* Dercen és Fornos községek között. *A csehek nehéz harci tankokat küldtek a ruszinszkói felkelők ellen.* Biró Vince derceni gazda több társával csatlakozott a ruszin felkelőkhöz és az elesettek kezéből kikapva a fegyvert, eredményesen lőtték a cseheket. Több mint két óráig tartott ez a tankcsata és *a cseh harcikocsik a sötétség beálltával szégyenszemre visszavonultak Munkácsra.* Most a helyszinről hiteles forrásból cáfolható meg a cseh rádió állitása, amely szerint „magyar terroristák“ mentek be a Felvidékre. A derceniek egybehangzó állitása szerint a felkelők mind ruszinszkóiak voltak.

Délután egy órakor *Alsókerepec* előtt a magyarok között már ruszin származásu gyermekek is megjelennek az uton, de *valamennyien kifogástalanul beszélnek magyarul,* pedig a cseh iskolákban kizárólag ruszinul folyt a tanitás. Három órakor két cseh parlamentér tiszt jelenik meg elővédünk előtt s órával kézükben várják a pillanatot, amikor megadhatják a jelt a Munkácsra való bevonuláshoz. Most *várpalánkai* svábok jönnek elénk. Ők is mind tudnak magyarul és a többi falubeliek szerint mindvégig a magyarokkal tartottak. Háromnegyed négykor végre megjön a parancs a bevonulásra.

Balfelől *feltünik a munkácsi vár* az alkonyodó nap romantikus fényében. Ablakai ugy csillognak, mint a drágakövek. *Munkács város bejáratánál diszes urlovasbandérium jön elénk, meggyszin piros mentékben, fehérprémü, ezüstzsinóros öltözékben.* Az ut mentén tüntető magyar ifjak, legnagyobb része aranyrojtos fekete magyar nyakkendővel. A diadalkapu felirása: *„Szeretettel köszönt Rákóczi városa! Magyar testvér, Isten hozott!“* Az utakon ezer meg ezer ember, ujabb diadaliv ezzel a felirással: *„Vezér! Isten hozott! Előre, Vereckéig!*

Négy óra tájban az Árpád-utcán, a Zrinyi Ilona- és Rákóczi-uton át beérünk Munkács város szivébe, a városháza előtti térre, amelyet *a felszabadulás örömére azonnal Horthy Miklós-térnek neveztek el a munkácsiak.* Az ünnepi emelvényt csaknem *szemben Munkácsy Mihály szülőházával állitották fel.*

A felszabadult város arany- és ezüstkulcsa

Dr. *Fried Sándor,* az utolsó magyar választott polgármester, a város kapujában egy arany- és egy ezüstkulcsot adott át *Nemes József* ezredesnek, az uj városparancsnoknak. Az aranykulcsot futár viszi fel Horthy Miklós kormányzóhoz, az ezüstkulcs a városparancsnoké. A kulcsok felirása: *Munkács város kulcsa, 1938 november 10., a felszabadulás napján.*

Az emelvény mellett nagyszámu menekült ruszin csoport. Lelkesen éltetik a honvédeket és követelik *Bródy* szabadonbocsátását.

„Nem nyugszunk bele abba, hogy kettészakitották a Ruszinföldet“

Ezután megkezdődött a fogadtatási ünnepség. *Bertók Béla* ref. püspök, a Magyar Párt tagja, üdvözölte a magyar honvédséget. *A tömeg viharosan éltette Horthy Miklós kormányzót, a magyar hadsereget, a lengyel-magyar határt és Magyarország nagy külföldi barátait.* Ujból meg ujból felhangzott a „Vesszen Trianon“ ütemes kiáltása.

Kőrös János katolikus esperes-plébános beszédét is hatalmas lelkesedéssel fogadta a tömeg. Ezután *Popovics Antal* görögkatolikus lelkész mondotta el beszédét, amelyet a tömeg ismételten megszakitott a *ruszin-magyar barátság éltetésével.*

— Mi, görögkatolikus kárpátaljai ruszinok — mondotta — *nem fogunk belenyugodni abba, hogy a Ruszinföldet kettészakitották,* hanem arra törekszünk, hogy valamennyi ruszin testvér hazatérjen a magyar haza kebelére és hogy *megvalósitsuk a közös lengyel-magyar határt.*

R. Vozáry Aladár, a ruszinföldi magyarság egyik legbátrabb előharcosa lépett most a szónoki emelvényre:

— A mi számunkra — mondta — az ősi magyar határ a Kárpátok gerince. A magyarság megkezdte ősi földjének birtokbavételét!

A tömeg zugva kiáltotta: *Le Prágával! Le a cseh elnyomókkal!* Ütemesen fel-felhangzott a kiáltás: *Éljen Horthy! Éljen a magyar hadsereg!* Szavalókórusok éltették a *kormányzót, a Ducét és Hitlert.*

— Nem teljes az örömünk — folytatta Vozáry —, mert Nagyszőllősön, Huszton, Kőrösmezőn, Vereckén, Aknaszlatinán és még sok más városban és községben élő *testvéreinket elszakitották tőlünk.*

— *Népszavazást!* — zugja rá a sok tizezernyi tömeg.

— A munka tehát még nincs befejezve és éppen ezért tegyünk szent fogadalmat, hogy *nem nyugszunk addig, amig teljes nem lesz a felszabadulás.*

Vozáry utolsó szavait valósággal elnyelte a tömeg ütemes „Fegyverre! Fegyverre!“ kiáltása. *A tömeg lengyelül, ruszinul és magyarul ütemesen éltette a lengyel-magyar barátságot, Moscicki elnököt, Beck külügyminisztert, Rydz-Smigly marsallt és a lengyel-magyar határt.*

— *És amig a Kárpátokig nem érünk* — fejezte be szavait *Vozáry* —, *addig nem nyugszunk meg. Isten minket ugy segéljen!* A csehszlovák demokrácia még az ágyakat is elvitte a kórházakból. De azért érzésben és örömben gazdagok vagyunk, mert szabadon kiálthatjuk: *Éljen Magyarország! Éljen Horthy Miklós! Éljen a nemzeti hadsereg, éljenek Magyarország nagy barátai, a Duce, Ciano, Hitler vezér, éljen Lengyelország s éljenek a lengyel államférfiak!*

„Várjuk a Főméltóságu ur parancsát“

— Ezredes Ur! — fejezte be beszédét Vozáry. — A husz éven át önhibáján kivül hadifogságban volt magyarság tisztelettel jelentkezik és várja a Főméltóságu Ur parancsát!

A tömeg frenetikus tapsviharának elültével özvegy dr. *Mérey Ádámné,* Munkács város utolsó, a csehek által elbocsátott magyar polgármesterének özvegye koszoruzta meg a magyar csapatok zászlóját, majd *Demkó Mihály* mondott üdvözlő beszédet.

Ruszin szavalókórusok éltették perceken át a kormányzót, a hadsereget és a magyar államférfiakat, majd felhangzott a ruszin himnusz, amelyet a magyar katonaság is feszes vigyázzban hallgatott végig.

A munkácsi és munkácskörnyéki németség meleg üdvözletét *Vonhauser Ferenc* tolmácsolta, majd elhatározta a felszabadult Munkács, hogy *táviratilag üdvözli Rothermere lordot és meghivja Munkácsra.*

Kemechey százados átnyujtotta a Ludovika zászlaját és ezzel véget ért az ünnepség, amelyet vitéz *Eötvös Sándor* ezredesnek, a bevonuló csapatok parancsnokának köszönő szavai fejezték be. Az ezredes meghatott szavakkal mondott köszönetet azért a lelkesedésért, amellyel a felszabadult Munkács népe a magyar honvédeket fogadta.

Ungvár felszabaditott népe tombolva követelte a közös lengyel-magyar határt

Ungvár, nov. 10. Ungvárt csütörtökön reggel még rettegés és szomoruság ülte meg. Az Ung hidján tankok és ágyuk álltak és töltött puskával vonuló cseh csapatok némitották el a magyar ajkakat. *A kivonuló cseh hadsereg még az utolsó percekben is megtiltotta a magyar nemzeti szinek viselését és letépte a magyar zászlót.* A város népe visszafojtott lélegzettel várta az utolsó cseh katona távozását, hogy azután annál nagyobb erővel törhessen ki a lelkesedés.

Délután 4 óra tájban ragyogó napfényben érkeztek a honvédség elővéd-csapatai a város határába. Az utcák pillanatok alatt zsufolásig megteltek mámorosan boldog tömeggel. *Tizezrek éljenezték a bevonuló katonaságot és virággal boritottak el minden embert.* A volt kormányzósági épületről percek alatt leverték a cseh oroszlánt és magyar cimert tettek a helyére. A város főterén szinte pillanatok alatt emelvényt állitottak.

Az emelvény körül helyezkedett el a *ruszinok ezres küldöttsége* fekete ruhában, oroszos sapkával, magyar nemzetiszinü és saját lobogóik alatt. Itt foglaltak helyet a társadalmi egyesületek vezetői diszmagyarban, magyarruhás hölgyek, a régi hadsereg egyenruháját viselő volt katonák, fehér karszalagos papok, az ungvári nemzeti tanács tagjai és az apácaiskolák magyar növendékei.

Az ünneplő, lelkes tömeg a főcsapat bevonulása előtt könnyes szemmel ismételten elénekelte a Himnuszt és szinte *szünet nélkül éltette a kormányzót, a magyar hadsereget, Imrédy miniszterelnököt, Kánya Kálmán és gróf Teleki Pál minisztereket.* Szavalókórusok zugták állandóan:

— Vesszen Prága! Mindent vissza! Lengyel-magyar határt! Bocsássák szabadon Bródyt! Éljen Moscicki! Vissza a Kárpátokat!

Délután 6 óra tájban kezdődött meg a magyar főcsapat bevonulása. A csapatok előtt Ungvár és környékének cigányzenészeiből alakult zenekar huzta a pattogó katonanótákat.

Közben az Ung partján villanykörtesor gyulladt ki és ettől megvilágitva hosszu oszlopban vonultak be a honvédek. Előttük nyolcas sorokban a gimnázium növendékei meneteltek árvalányhajas kalapban és valamennyi aranyrojtos Kossuth-nyakkendőt viselt. A menet előtt virágokkal teli szekér haladt. A szekérről *két magyarruhás leány szórta a virágot a bevonuló honvédek elé.*

A honvédség különböző alakulatai a tizezernyi közönség tomboló lelkesedése közben a sötét pejlovon ülő *Siegler Géza* altábornagy, dandárparancsnok vezetésével végeláthatatlan sorokban vonultak be a városba.

A tömeg állandóan zugta: *Éljen a magyar hadsereg!* A zászlókat meghajtották a magyar katonák előtt. A ruszinok nemzeti viseletben álltak sorfalat és magosra emelt karral, ruszin nyelven üdvözölték a honvédeket. Közben a tömeg állandóan zugott és a hangtengerből a következő felkiáltásokat lehetett kivenni:

— *Éljen Horthy! Éljen a magyar hadsereg! Közös lengyel-magyar határt! Éljen Beck! Éljen Hitler! Éljen Mussolini!*

A főtér lenyügöző látványt nyujtott. A reflektorok fényében tündöklött a sok magyar zászló. A házak ablaki ki voltak világitva. Feltünt, hogy a volt kormányzósági épülettel szemben lévő házsoron több ablak sötéten maradt. *Ezek az ablakok a volt cseh tisztviselők lakásainak ablakai, azoké, akik sietve elhagyták a várost.*

Órákon át tartott a honvédcsapatok bevonulása, de a lelkesedés, a tomboló örömujjongás egy pillanatra sem szünt meg. Sürün hangzott a felkiáltás:

Horthyt Ungvárra!! Horthyt Ungvárra!

Közben megjelent a mikrofón előtt az ungvári ruszinok kulturbizottságának egyik vezetője s a rádió beszélője megkérdezte tőle, igazak-e azok a cseh részről terjesztett hirek, hogy a ruszinok inkább csehbarátok és nem akarnak a magyarokhoz csatlakozni? A ruszinok vezetője kijelentette, hogy ez nem igaz, mert *a ruszinok ragaszkodnak a magyarokhoz,* akikkel sokszáz éven keresztül egyetértésben éltek.

— Igaz-e — volt a következő kérdés —, hogy a legutóbbi, a kormányzósági palota előtt rendezett nagygyülésen ruszinok vettek részt?

— Nem igaz — válaszolta a ruszin vezető —, a gyülésen csak nagyon kevesen voltak, azok is ukrán érzelmü diákok, a Volosin-irányzat hivei. Az itteni ruszinok nem jelentek meg a gyülésen.

Ungvár és Munkács nélkül a ruszin nép nem élhet

Siegler Géza altábornagy, a bevonuló honvédcsapatok parancsnoka a tömeg ujjongó lelkesedése közepette foglalta el ezután helyét az emelvényen, ahol megjelent a huszéves elszakitás után visszatért ősi magyar város valamennyi egyházi és polgári vezetője.

Elsőnek *Egry Ferenc,* a Magyar Párt elnöke üdvözölte a bevonuló honvédeket, majd *Ilniczky Mihály* görögkatolikus kanonok boldog örömének adott kifejezést, hogy a magyar honvédség mindenkinek békét és szabadságot hozott. Ezt az örömet fájdalommal vegyiti az, hogy néhány politikus meggondolatlansága következtében a ruszin testvérek nagyobb tömegei a megállapitott határon kivül esnek. *Ez a döntés a ruszin nép akarata ellenére történt. Ungvár és Munkács nélkül a kárpátaljai ruszin nép nem élhet.* Beszéde végén éltette a legelső magyar embert, *Horthy Miklós* kormányzót és a magyar kormányt. Beszédét a tömeg óriási lelkesedéssel fogadta.

Komjáthy Gábor ref. esperes, *Margócsy Aladár* ev. főesperes és *Szvoboda Ferenc* apostoli kormányzó köszöntötte még a honvédeket. *Kalmár Marian* népfelkelő százados 85 frontharcos tiszt és 872 frontharcos altiszt és közlegény élén jelent meg, hogy egyszerü, keresetlen szavakkal *átnyujtsa az egykori 11. honvédgyalogezred zászlaját, amelyet 20 esztendei elnyomás alatt is hűen megőrzött.*

Köszörü Károly, a Nemzeti Tanács ügyv. elnöke is arra mutatott rá, hogy *a mámoros öröm perceiben sem feledkezik meg Ungvár népe azokról, akik a határokon tul még mindig elnyomás alatt állnak: a ruszinföldi magyarokról.* A küzdelem — mondotta — nem ért véget, csak uj fejezethez érkezett. *(A tömeg e szavaknál viharosan éltette a lengyel-magyar határt.) Nem nyughatunk addig, amig elnyomott magyar és elnyomott, rab ruszin lesz!*

Dr. *Korláth Endre* képviselő, a ruszinföldi magyarság bátor szószólója lépett ezután az emelvényre.

— *Mi, magyarok — mondta —, a ruszinok nélkül és a ruszinok a magyarok nélkül ezen a területen megélni nem tudunk!* Husz év után még erősebben akarunk és még erősebben kitartunk, kijelentve, hogy ezt a mai diadalünnepet csak első lépésnek tekintjük.

A tömeg zugó, percekig tartó lelkesedéssel fogadta Korláth Endre szavait, majd Korláth igy folytatta:

— *Nem szabad megállnunk, mert a megállás a halált jelenti. Az a ruszin nép, amely ma a határokon tulról könyörög hozzánk, hogy öleljük keblünkre, ez a ruszin nép éppen olyan jó magyar, mint én.*

„Ha legádázabb ellenségeink tanui lehettek volna . . .“

Fekete Béla, dr. *Kerekes Istvánné, Lerkovits István,* az ifjuság szónoka, *Harajda János, Kismezői József* és *Rácz Pál* mondott még beszédet.

A zászlók ünnepélyes megkoszoruzása után *Siegler Géza* altábornagy a honvédség nevében megköszönte az ünnepélyes fogadtatást.

— Meghatottan mondok köszönetet a meleg szavakért, amelyekkel Ungvár egyházi és világi vezetői üdvözölték a honvédséget. Köszönöm azt a virágerdőt, amelyet szép asszonyaitok és leányaitok átnyujtottak honvédeinknek. És köszönöm azt a lelkes fogadtatást, amelyben az egész város bennünket részesitett. *Ha legádázabb ellenségeink' szemtanui lehettek volna ennek a magasztos ünnepnek, akkor ők is csak azt mondhatták volna: Valóban nem lehetett máskép, mint ugy, hogy Ungvár visszakerüljön a magyar házához!*

A beszédek elhangzása után a hatalmas tömeg, amely eddig órákon át fegyelmezett sorokban tartott ki, *mámoros lelkesedéssel ölelte és csókolta a honvédeket.*

Ungváron a péntekre virradó éjjelen senki sem hajtotta fejét álomra. Mindenki ünnepelt, ünnepelte a város felszabadulását.

Virginio Gayda cikke a megnagyobbodott Magyarországról

Róma, nov. 10. A Giornale d'Italia mai száma közli főszerkesztőjének, *Virginio Gaydának* többhasábos budapesti telefonjelentését a megnagyobbodott Magyarországról. Gayda beszámol az utolsó hetek történelmi eseményeiről, majd rámutat arra, hogy a területek visszafoglalása mindenütt a legnagyobb rendben ment végbe, és *a lakosság mindenütt leirhatatlan örömmel és lelkesedéssel üdvözölte a bevonuló magyar hadsereget,* amelyben mindenütt a *felszabaditót* látták. A visszacsatolt területek lakosságának ez a lelkesedése mindennél jobban mutatja, hogy *Csehországnak nem az erőszak, hanem a jog előtt kellett meghajolnia.*

A rendezés azonban *Ruszinszkóban nem hozta meg a békét.* Ez a terület gazdag ugyan fában, de élelmiszerekkel nem tudja magát ellátni. Ruszinszkó minden völgye Magyarország és Lengyelország felé van nyitva és *a terület gazdaságilag mintegy kiegészitője Magyarországnak.* Az a körülmény, hogy Ruszinszkó két legnagyobb városát: *Ungvárt* és *Munkácsot* elcsatolták, még jobban kiemeli Ruszinszkónak Magyarországtól való gazdasági függését. Éppen ezért *Ruszinszkóban igen sokan vannak, akik vágyakozással tekintenek át az uj határvonalon.* Magyarország azonban Ruszinszkó nélkül is igen jelentős területekhez jutott hozzá és területi szempontból az *európai államok közül a tizenötödik, a lakosság számát tekintve pedig a tizedik helyre került* s igy Magyarország és Csehország helye a rangsorban felcserélődött.

A kultuszminiszter megállapitotta a felszabadult területek iskolai és oktatásügyi irányelveit

A kultuszminiszter megállapitotta a *visszacsatolt Felvidék iskola- és nevelésügyi* irányelveit. Általános irányelv az, hcgy *az iskolai munka folytonosságát biztositani kell, valamint azt is, hogy az ifjuságot és az oktatószemélyzetet semmiféle hátrány vagy károsodás ne érhesse.* Ezért a miniszter a következő szempontok érvényesitését kivánja:

Minden iskola a felszabaduláskor érvényben volt tanrendje szerint folytatja munkáját az iskolaév végéig. Ez alatt az idő alatt nem lehet változás az iskolafenntartó személyében sem; tehát a cseh állam által fenntartott iskolák magyar állami iskolákká válnak. A nemzeti vonatkozásu ismeretek oktatásánál, tehát a magyar olvasmányok, irodalmi, történelmi, földrajzi, alkotmánytani tantárgyak tanitásánál *haladéktalanul biztositani kell a hazafias magyar szellem és igazság érvényesülését.* A szlovák és ruszin nyelvek oktatása azokban az iskolákban, ahova ruszin és szlovák gyermekek járnak, érintetlen marad. Ha a nemzeti tárgyak tankönyvei nem megfelelők, azokat ki kell cserélni az anyaországban forgalomban lévő könyvekre. A miniszter legközelebb ingyen bocsátja az iskolák rendelkezésére a szükséges tankönyveknek legalább felét.

Magyar községekben lévő, magyar tanitásu és nyelvü *népiskolákban* a tanitás változatlanul folyik tovább. *A szinmagyar községekben esetleg működő idegennyelvü állami iskolák megszüntetése iránt azonnal intézkedni kell.* Vegyes lakosságu községekben a meglevő iskolák tovább működnek, a magyar anyanyelvü tanulók *külön magyarnyelvü oktatásáról* azonban haladéktalanul gondoskodni kell. Az ilyen községekben lévő idegen tanitási és nyelvü iskolákban *a magyar nyelv, mint tantárgy, bevezetendő,* nemkülönben a tisztán idegenajku községek iskoláiba is. A *középiskolákba* (középfoku iskolákba) is azonnal be kell vezetni a magyar nyelvet, mint tantárgyat, ha eddig nem tanitották volna.

Külön gondoskodik a kultuszminiszter arról, hogy azok a tanulók, akik a Felvidék visszacsatolása következtében kénytelenek *iskolát változtatni,* semmiféle hátrányt ne szenvedjenek, főként azok, akik az anyaországhoz vissza nem került idegen tanitási nyelvü iskolákat látogatták és most más területen kivánják tanulmányaikat folytatni. Azoknak a tanulóknak a felvételét, akik lakóhelyükhöz közelebb eső, a csonkaország régi területén lévő iskolába kérik felvételüket, csak *férőhely hiányában* lehet megtagadni. Bizonyos esetekben a miniszter hajlandó egy-egy ilyen esetet különleges mérlegelés tárgyává is tenni.

A kultuszminiszternek, mint ismeretes, az az álláspontja, hogy *a megszállás alatt működött tanitókat és tanárokat megtartja eddigi szolgálatukban, ha a nemzethűség tekintetében sulyos kifogás nem emelhető ellenük.* Az esetleges hiányt olyanokkal pótolja, akiket a csehek állásukból kiüldöztek, továbbá a helyi lakossághoz tartozó, képesitett állástalan tanárokkal és tanitókkal. Az alkalmazásnál a miniszter nem tesz különbséget azok között, akik az *anyaországban* és azok között, akik a *megszállott területen* szerezték meg képesitésüket; esetleg azonban bizonyos kiegészitő tanulmányok elvégzését rendeli el.

Egyébként a felszabaditott területek oktatásügyének a magyar iskolaszervezetbe való szerves bekapcsolása fokozatosan fog megtörténni.

Ujjongva fogadták Léván is a magyar honvédeket

Léva, nov. 10. A honvédcsapatok csütörtökön délben 12 óra után érték el *Léva* határát. A város alatt a régi lövölde mellett ekkor még ott vonult az utolsó cseh gyalogsági ágyus-csapat.

Egy órakor megindultak a magyar elővéd csapatai Léva felé. Ebben a pillanatban megszólaltak a légvédelmi szirénák és megkondultak a harangok, jelezve a lakosságnak, hogy elhagyhatja házait. *A csehek ugyanis megtiltották Léva lakosainak, hogy az utcára menjenek, amig az utolsó cseh csapat is ki nem vonult a városból.*

Egy-két perc alatt *megteltek az utcák.* Minden házon megjelent a magyar nemzetiszinü lobogó és az ablakokban a kormányzó képe. Ezrek és ezrek siettek a Fő-tér felé. *Mindössze félóra állott rendelkezésre a város lakosainak a magyar csapatok megérkezéséig.* Ezalatt az idő alatt a Fő-téren feállitották az emelvényt, füzérekkel diszitették fel a városházát és sebtiben felállitották az előre elkészitett diadalkaput is.

Tetőpontját érte el az ujjongás, amikor délután három óra tájban a főcsapat beérkezett a városba. A bevonuló csapatokat vitéz *Makay József* tábornok vezette. A csapatok díszmenetben vonultak el előtte. A honvédzenekar a Himnuszt játszotta, utána pedig dr. *Bolemann Jánosné Zorkóczy Atala* irónő lépett az ezredzászló elé. Térdreborult a zászló előtt, megcsókolta, majd a lévai magyar nők nevében megkoszoruzta és lelkes üdvözlő beszédet mondott.

Dr. *Gürtler Dénes* beszéde közben a tömeg lelkesen éljenezte *Horthy* kormányzót, *Imrédy* miniszterelnököt és sürün felhangzott az ütemes „Duce! Duce! és Hitler! Hitler!“ kiáltás. Báró *Majthényi László* és *Klain Ödön* városi főjegyző mondottak még beszédet, majd *Konkoly-Thege Gyula* államtitkár szólalt fel *Imrédy* miniszterelnök képviseletében. Az üdvözlésekre *Makay József* tábornok válaszolt.

Az ünnepség a Himnusszal ért véget. Utána a lévai frontharcosok és rokkantak a magyar honvédcsapatok élére álltak és mint házigazdák ők vezették a régvárt magyar katonákat a kaszárnyába.

Este a fáklyásmenetben felvonuló ifjuság *lelkesen ünnepelte a kormányzót és Imrédy Béla miniszterelnököt.*

Felejthetetlen gépkocsi felvonulás a miskolci műuton Kassa felé

Miskolc, nov. 10. *(A Pesti Hirlap kiküldött munkatársának telefonjelentése.)* Csütörtökön délután megindult a főváros és környéke autósainak népvándorlása Kassa felé. *Kétezerkétszáz gépkocsi kapott engedélyt arra, hogy pénteken átléphesse Kassa határát.* Csütörtökön tehát a főváros leghatalmasabb és legszebb turakocsijai siettek Kassa felé. Átlag négy utas ült egy-egy kocsiban és *a délután folyamán több mint 1500 kocsi robogott keresztül a gödöllői vámon.*

Az országut az esti sötétségben felejthetetlen képet nyujtott. Kocsi-kocsi után felpántlikázva, felzászlózva, *tele szeretetadománnyal a kassaiak számára.* Az uttesten kerékpáros és motoros csendőrök figyeltek a rendre. *A hatvan—gyöngyös—miskolci országuton ilyen autósforgalom még sohasem volt!* A falvak bejáratánál gyertyavilágitás mellett cigányzenészek huzták a hazafias nótákat. Nem kértek pénzt, nem tányéroztak a lassan haladó autósok között. És a falu apraja-nagyja ott állt az utszélen. A lányok, asszonyok karja tele volt virággal. Megállitották a gépkocsikat:

— Vigyék, vigyék a kassaiaknak!

És egy-egy óriási csomó kerti krizantém, fehér őszirózsacsokor hullott az autóutasok ölébe...

Olyan nagyarányu volt az autósok felvonulása, hogy az esti órákban már életveszélyes volt a miskolci országuton a forgalom. Egy-egy kanyarulatba öt-hat autó került bele egyszerre. *Több kisebb baleset is történt.* A magyar Touring Club „országuti mentőkocsijai“ azonban mindenütt kéznél voltak, ugy hogy a forgalmat zavartalanul lehetett lebonyolitani. Akik már csütörtökön elhagyták a fővárost, azok Egerben, Miskolcon, Görömbölytapolcán, vagy a radványi kastélyban kerestek éjszakai szállást. *Miskolc környékén már napokkal ezelőtt lefoglaltak minden szállodai szobát.* Az egri szálló még a fürdőszobákat is kiadta. Lillafüreden ezen az estén 1500 vendég vacsorázott. Harminc-negyven pengőt is igértek az autós vendégek egy-egy szobáért, de *csütörtökön este már busás felár mellett sem lehetett a gyöngyös—miskolci utvonalon egyetlen szobát sem kapni.*

Hatvanban minden ablakban gyertyák égtek és az Országzászló körül mintegy 5000 főnyi közönség énekelte áhitattal a nemzeti imádságot. A vasuti sorompókat Budapest és Miskolc között fényesen kivilágitották. *Hatvan, Gyöngyös, Eger, Miskolc egyetlen Kassa felé robogó autótól sem fogadott el követetvámot.* A vendéglőkben a cigány huzta, és mindenütt szólt a rádió. Rengeteg kokárda, virág az embereken, asztalokon. Sok ismerős budapesti arcot látni mindenfelé.

A Kassa felé robogó kocsikon piros alapon nagy fekete „K“ betü, azonkivül pénteken reggel minden kocsi sorszámozott „kassai belépőjegyet“ kap és csak a nagy sorban haladhat majd Kassa felé. Hajnalban már valószinüleg nagy lesz a tolongás a kassai műuton. A gépkocsikat azonban a katonai hatóság Kassa határában egy nagy parkirozó hely felé tereli. Ennyi fővárosi autót ugyanis nem birna el a kassai forgalom. Érdekes, hogy nagyon sok kocsiba rádiót szereltek fel. Az autósok nem akarnak elmulasztani egyetlen friss hirt sem.

Mikor e sorokat a telefonba mondom, a miskolci főtéren még egyre tart a budapesti autókaraván felvonulása. *Miskolcon már egy liter benzint sem lehet kapni.* Csütörtökön este a *miskolci üzletekben elfogyott minden péksütemény, felvágott és egyéb ennivaló.* Mindenki ennivalóval megterhelve igyekszik Kassa felé . . .

Kelemen Ernő.

Az egész ország hallani fogja a rádión keresztül a kassai bevonulási ünnepséget

A *Magyar Távirati Iroda* jelenti:

Illetékes helyről közlik, hogy Horthy Miklós kormányzónak Kassára történő ünnepélyes bevonulásáról a rádió körülbelül 10 óra 50 percnyi kezdettel *helyszini közvetitést ad.* Az ünnepséget a kassai Szent Erzsébet székesegyház nagyharangjának zúgása fogja bevezetni. *Ez lesz a jel, amelyre az ország összes harangjai megkondulnak.*

Ebből az alkalomból a főváros forgalmasabb közterein, különösen azokban a városrészekben, ahol a lakosság szélesebb rétegei nem élvezhetnék a rádió közvetitését, a pesti oldalon a Szabadság-téren, a Károlyi-parkban, a Mussolini-téren, Baross-téren, a Tisza Kálmán-téren, a Blaha Lujza-téren, a Lehel-téren, a Garay-téren, a Kálvária-téren, a Bakáts-téren, a budai oldalon a Lukács- és a Császár-kertben közvetitik a kormányzó ünnepélyes kassai bevonulását, az Apponyi-téren pedig csak a kassai harangzúgást.

Az ünnepély alkalmával felkérjük az összes munkahely vezetőségeket, kávéházakat és éttermeket, hogy fölszerelt rádiókészülékei segitségével tegyék lehetővé azt, hogy a bevonulást minél többen hallgathassák. Hasonló értelemben fordulunk a rádiókereskedőkhöz és rádiótulajdonosokhoz, hogy rádiókészülékeiket sziveskedjenek ugy elhelyezni, hogy az utcán járókelők is hallgathassák a kassai bevonulás közvetitését.

Huszonegy ágyulövés a kassai bevonulás időpontjában

A *Magyar Távirati Iroda* jelenti:

A magyar királyi honvédségnek a kormányzó ur őfőméltósága vezérlete alatt Kassára történő ünnepélyes bevonulása alkalmából az egyházfők rendelkezésére pénteken délelőtt 11 órakor a bevonulás időpontjában *az egész országban megkondulnak a harangok s ugyanakkor két percre megáll a munka és a forgalom.*

A bevonulással kapcsolatban a honvédelmi miniszter elrendelte, hogy minden vegyesdandárparancsnokság székhelyén, igy *Budapesten a Citadelláról,* a bevonulás időpontjában *21 ágyulövés* adassék le a visszacsatolás örömére.

A honvédelmi miniszter továbbá ebből az alkalomból a honvédség részére *katonai szünnapot* rendelt el. A felek fogadása a honvédelmi minisztériumban és a katonai hatóságoknál tehát elmarad. Az erre a napra már előzőleg kitüzött tárgyalásokat azonban megtartják.

Budapest Kassának

Szendy Károly polgármester elhatározása folytán a főváros közönsége szombaton nagymennyiségü kenyeret és hentesárut oszt szét Kassa város szegény lakossága között. Pénteken este 17.000 darab háromnegyedkilós kenyeret és 17.000 darab hentesáru csomagot inditanak utnak Budapestről Kassára, ahol a küldeményt a „Magyar a magyarért“ mozgalom kassai szociális megbizottjának adják át a szegény lakosság körében való szétosztás céljából. Minden egyes kenyéren nemzeti szinü cimke látható *„Budapest Kassának“* felirással.

Ünnepi közgyülést tart a főváros

Karafiáth Jenő titkos tanácsos, főpolgármester, Budapest székesfőváros törvényhatóságát szerdára, délután 5 órára rendkivüli ünnepi diszközgyülésre hivja össze, amelyen *a Felvidék visszacsatolását fogják méltó keretek között megünnepelni.*

A Baross Szövetség felhivása

A Baross Szövetség arra kéri az összes keresztény kereskedőket, iparosokat és gyárvállalatokat, hogy pénteken délelőtt 11 órától 12 óráig a nemzeti ünnepre való tekintettel üzleteiket tartsák zárva, üzemeiket szüneteltessék és adjanak alkalmat alkalmazottaiknak arra, hogy a templomokban és az ugyanakkor tartandó hazafias ünnepségeken megjelenhessenek.

A külügyminiszter állandó helyettesének villásreggelije a külföldről meghivott főszerkesztők tiszteletére

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Virginio Gayda, a Giornale d'Italia, *Giovanni Ansaldo,* az Il Telegrapho di Livorno, *Walter Hagemann,* a Germania és *Ludwig Sartorius,* a Berliner Börsenzeitung főszerkesztőjének tiszteletére, akiket a magyar kormány a kassai bevonuláson való részvételre meghivott, báró *Apor Gábor* rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter állandó helyettese, csütörtökön délben a Dunapalota különtermében villásreggelit adott. A villásreggelin résztvettek a miniszterelnökség és a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetői, valamint a Magyar Távirati Iroda főszerkesztője is.

Ünnepség a bukaresti magyar követségen

Bukarest, nov. 10. Bensőséges ünnep szinhelye volt csütörtökön a fellobogózott bukaresti magyar királyi követség. Összegyültek a követségi tisztviselők feleségükkel és gyermekeikkel és megjelent néhány Bukarestben tartózkodó magyar állampolgár is. Bárdosi *Bárdossy László* magyar kir. követ ismertette a felvidéki magyar területek visszacsatolásának jelentőségét és beszéde végén éltette Magyarország kormányzóját. A jelenlevők hódoltak a kormányzónak, majd elénekelték a Himnuszt. A követ és felesége azután vendégül látták a megjelenteket.

A magyar megszállás miatt a román vasut egyik vonalán szünetel a forgalom

Bukarest, nov. 10. (Inf.) A román államvasutak igazgatóságának közlése szerint *Halmi és Máramarossziget között* megszakadt a vasuti forgalom. Máramarosszigetet eddig csak cseh területen át lehetett Erdély felől vasuton megközeliteni, ez a cseh vonalrész azonban most Halmi és Feketeardó között tizenegy kilométer hosszuságban *Magyarországhoz került.* Amig a román államvasutak igazgatósága a vonal használatára nézve nem egyezik meg a magyar államvasutak igazgatóságával, addig a forgalom szünetel. Máramarosszigetre Erdélyből most csak kerülőuton lehet eljutni.

A hercegprimás hálaadó istentiszteletet pontifikál a kassai Dómban

Serédi Jusztinián biboros-hercegprimás pénteken reggel egyik különvonaton Kassára utazik és részt vesz Magyarország kormányzójának ünnepélyes bevonulásán. A bevonulás után *a hercegprimás ünnepi hálaadást pontifikál a husz év után a magyar hazához visszakerült kassai székesegyházban.* A hálaadáson a kormányzó is megjelenik. Egyébként a biboros egyházfejedelem vasárnap Érsekujváron hálaadó istentiszteletet pontifikál abból az alkalomból, hogy az esztergomi főegyházmegye felső része visszakerült az ősi egyházmegyéhez. Hétfőn a hercegprimás felszabadult szülőfalujába, a csallóközi Deákiba látogat el, hogy felkeresse ott élő és hosszu évek óta nem látott testvéreit.

Százötvenkét plébánia került vissza fél millió hivővel az anyaországhoz

Serédi Jusztinián hercegprimás latin nyelvü ünnepi körlevélben hirdette ki papságának, hogy az *Apostoli Szentszék* november 3-án kelt intézkedése alapján *átvette a felszabadult felvidéki területeken az esztergomi főegyházmegyéhez tartozott részek egyházi kormányzatát.*

A körlevél megköszöni *a papságnak azt a ragaszkodást és hűséget, melyet a trianoni határokon innen és tul a magyarság védelmében és az ősi főegyházmegye szeretetében tanusitott.* Ez a hűség volt csonkaságunkban a főpásztor vigasztalása, aki épp oly vágyakozva tekintett esztergomi rezidenciája ablakából a megszállás alá került magyar vidékre, mint amilyen honvággyal néztek e vidék papjai a magyar Sion ormán álló főszékesegyház felé. Most, amikor a válaszfalak leomlottak, szeretettel öleli a főpásztor szivére azokat az idősebb papokat, akik még a teljes főegyházmegye szolgálatában látták a régi Haza dicsőségét. De ugyanezzel a szeretettel fogadja a fiatal papi nemzedék tagjait is, akik már a megszállás óta lettek a most visszacsatolt részek lelkipásztorai.

A hivekhez a hercegprimás külön körlevélben fordul, amelyet vasárnap a felszabadult területen mindenütt felolvasnak a papok, ugyanakkor ott, ahol még nem volt, ünnepies Te Deum is lesz.

A visszacsatolással *152 plébánia és mintegy félmillió hivő került vissza az esztergomi főegyházmegye kötelékébe.* A plébániák egy-két kivétellel *szinmagyarok.*

Sok helyen már követelik a szlovákok a Magyarországhoz való visszacsatolást — irja az olasz sajtó

Róma, nov. 10. A Regime Fascista tudósitója Kassáról kirándulást tett az eperjesi utra és megállapitotta, hogy *keleti Szlovákiában teljes a zürzavar.* A cseh csapatok rendetlenül menekülnek észak felé. *A cseh és a szlovák nép között ma nagyobb és komolyabb a szakadék, mint husz esztendővel ezelőtt volt.* A csehszlovák állam előreláthatólag leküzdhetetlen nehézségek elé kerül. *Sok helyen már a szlovákok követelik a Magyarországhoz való visszacsatolást.*

Itt van azután a ruszin kérdés is, — folytatja a tudósitó. *A ruszinok hallani sem akarnak arról, hogy önkormányzatot kapjanak a csehszlovák köztársaság keretében.* A határon tul maradt ruszinok tekintete a *Magyarországhoz csatolt ruszinok felé* fordul és a népszavazás gondolata egyre jobban tért hódit nemcsak a ruszinok, hanem a szlovákok körében is.

A ruszin „kormány“ fegyverei gyilkolnak és gyujtogatnak

Varsó, nov. 10. Ungvárról jelentik a Lengyel Távirati Irodának: Az elmult napokban katonai csapatok *felgyujtották* a Nagybereznától északra lévő *Csontos községet.* Tizenöt ház leégett. A csendőrség és *Volosin* felfegyverzett csapatai között még mindig *napirenden vannak az összeütközések. Perecsenyben Volosin* fegyveresei tüzelni kezdtek a ruszin lakosságra és *négy embert megöltek.* Tizennégy sebesültet kórházba szállitottak. *Ungvár környékén tiz ruszin papot letartóztattak. (MTI.)*

Nincs kenyér Huszton, Ruszinszkó uj fővárosában

Varsó, nov. 10. A Kurjer Porany ungvári jelentése szerint Ruszinszkó uj fővárosában, Huszton, ahol eddig 12.000 ember lakott, most *harmincötezren tartózkodnak.* A városban három nap óta élelmiszerinség uralkodik. A liszthiány miatt a pékek nem tudnak dolgozni. A lakosság a katonai sütödékben kap kenyeret, fejenként félkilót naponta. Tegnap óta azonban — irja a lap —, a katonai kenyérkiosztást is megszüntették. *(MTI.)*

Pest vármegye rendkivüli közgyülésen ünnepelte meg a magyarlakta Felvidék visszacsatolását

Pest vármegye ünnepi külsőségek között megtartott rendkivüli közgyülésen adott kifejezést afölötti örömének, hogy a Felvidék egy része visszakerült az anyaországhoz. A vármegyeháza üléstermét zsufolásig megtöltötték a bizottsági tagok. A megjelentek között ott voltak *Darányi Kálmán, Hóman Bálint, Hanauer A. István* váci püspök, *Ravasz László* ref. püspök, *Horváth Győző* püspök, báró *Radvánszky Albert,* a felsőház alelnöke és még sokan.

Fáy István főispán megnyitó beszédében megemlékezett arról, hogy talán éppen a közgyülés órájában kondulnak meg a magyar feltámadást hirdető harangok *Léván, Losoncon, Rimaszombaton, Ungváron, Munkácson* és *Kassán.*

— Ünnepel a magyar nemzet — mondotta a főispán —. Husz hosszu év után egymillió testvérünk tér vissza az édesanya szerető karjai közé. Az ünneplésben résztvesz Pest vármegye egész közönsége.

— *Megkülönböztetett hódolattal köszöntöm és mondok hálát kormányzó ur legmagasabb személyének, aki husz év óta csodálatos szuggesztiv erővel szinte sugározta magából a hitet, reményt és a bizalmat, a kétkedők, kishitüek és csüggedők felé. Benne és általa, az ő erejével és hitével éltünk mindannyian és látjuk most valóra válni eddig elérhetetlen álmainkat. Fény nevére, áldás életére!*

A továbbiakban hálával emlékezett meg a baráti nagy nemzetekről, a német és olasz birodalmakról és Lengyelországról, majd kegyelettel emlékezett meg *Gömbös Gyuláról* és üdvözölte *Darányi Kálmánt,* mint Gömbös Gyula politikájának letéteményesét.

Ezután *Hanauer A. István* váci megyéspüspök tartott ünnepi beszédet.

— Európát a közelmultban szörnyü háboru réme fenyegette — mondotta a püspök. — A tárgyaló felek megegyezése azonban elháritotta a katasztrófát. *Ha arra a többi magyarra gondolunk, akik még az elnyomás bilincseit hordják, az eredménnyel nem vagyunk megelégedve. Mégis ez az első verőfényes nap husz év után, amelyet kitörő örömmel kell üdvözölni.* Nem vagyunk pacifisták, van hely és idő, amikor szükséges a háboru, mert vérrel is meg kell védenünk a hazát. Az okos ellenfelek azonban leülnek a tárgyalóasztalhoz. Imrédy Bélában is viaskodott a magyar virtus és az értelem és végül győzött az értelem. *Megérdemli a miniszterelnök, hogy hálás legyen neki a nemzet.*

Hanauer püspök inditványára a vármegye törvényhatósága hódoló táviratot küldött *Horthy Miklós* kormányzónak és táviratilag üdvözölte *Imrédy* miniszterelnököt, *Kánya* és *Teleki* minisztereket.

Gróf *Teleki József* felsőházi tag beszédében megemlékezett arról, hogy a trianoni béke reviziója megkezdődött s ezért hála illeti azokat, akiknek ezt a részleges eredményt köszönhetjük. Bár még sokkal többet kivánunk, *hálásak vagyunk azért, hogy száz százalékig megvalósitották azt, amit az adott körülmények között el lehetett érni.*

Ezután *P. Varga Vince* kisgazda beszélt, majd *Fáy István* főispán táviratot olvasott fel, amelyben dr. vitéz *Endre László* alispán jelzi, hogy átlépte *Borsi* község, Rákóczi szülőföldjének határát és viszi magával Pest vármegye törvényhatóságának országzászlóját. A távollevő alispán helyett *Blaskovits Lajos* főjegyző mondott beszédet a vármegye tisztviselői nevében.

A Himnusz eléneklése után az egybegyültek *hosszasan ünnepelték a kormányzót.*

Llewellyn-Jones: „Ez a lehető legkedvezőbb előjele a jobb jövőnek“

London, nov. 10. Dr. *Frederick Llewellyn-Jones,* a neves walesi politikus és volt képviselő, aki mint az alsóház angol-magyar csoportjának tiszteletbeli titkára dolgozott a magyar igazság érdekében az angol parlamentben, a következő nyilatkozatban fordul a magyar közvéleményhez:

— Mint Magyarország *régi barátja,* aki nemcsak az igazság, de az európai béke érdekében is régóta sürgettem a trianoni szerződés felülvizsgálását, *kimondhatatlan örömmel és megelégedéssel üdvözlöm az igazság hajnalának virradását,* amely visszaadta Magyarországnak északon elvesztett területei *igen jelentékeny és nagyon értékes részét.* Nemcsak a területmódositás ténye, hanem *a sikeres eredmény elérésének módja is örömmel és megnyugvással töltheti el Magyarország minden jóakaróját* és a béke és nemzetközi jogrend minden barátját. Az egész világ és különösen *Anglia közvéleménye a legőszintébb bámulattal adózik a magyar kormánynak,* amely Imrédy miniszterelnök bölcs és szilárd vezetése alatt rendületlen hazafisággal tart ki a felülvizsgálás követelése mellett, de *a legsulyosabb időkben sem tért le hajszálnyira sem a törvényszerüség és békés tárgyalás ösvényéről.* A magyar kormány bátorságát, kitartását, türelmét és bölcs önmérsékletét teljes siker koronázta: a trianoni béke első módositása napnál világosabban bebizonyitotta, hogy *a nemzetek közötti vitákat és sérelmeket,* melyek husz év óta mérgezik meg Európa légkörét és fenyegetik a világ békéjét, *békés tárgyalás utján, megegyezéssel lehet kiküszöbölni. Ez a lehető legkedvezőbb előjele a jobb jövőnek, amely elé bizalommal tekintünk.*

„Magyarország most elfoglalja a neki járó helyet a nap alatt" — mondotta lord Rothermere

A lord ünneplése a képviselőházban
Tizezrek lelkes tüntetése az Országzászló előtt tartott nagygyülésen

(Felvételeink a Képes Pesti Hirlapban.)

A képviselőház csütörtökön formális ülést tartott, amelyet jelentőssé emelt a magyarság előkelő nagy barátjának, lord *Rothermere*-nek megjelenése a Ház karzatán. A magyar törvényhozás tagjai a hála és szeretet minden külső megnyilatkozásával ünnepelték az angol ujságfejedelmet, aki minden bejelentés nélkül jött el a Háznak erre az ülésére, amely mindössze néhány percnyi formalitást volt hivatva elintézni.

Kornis Gyula, a képviselőház elnöke, szerdán Imrédy Béla miniszterelnök vacsoráján találkozott Rothermere-ral és meghivta őt a képviselőház szombat délelőttre kitüzött ülésére. Ezen az ülésen fogja elmondani expozéját *Kánya Kálmán* külügyminiszter és ezen az ülésen kerül tárgyalásra a területek visszacsatolására vonatkozó törvényjavaslat. Mindezeknél fogva szimbólikus jelentőségü lett volna a lord jelenléte e törvényjavaslatok tárgyalásánál.

Lord *Rothermere* készséggel igérte, meg, hogy eljön a parlamentbe és örömét fejezte ki, hogy ilyen kiváló alkalommal fogja egybegyülten látni a magyar képviselőházat. Időközben azonban a lord programja megváltozott, amennyiben az egyesült Felvidék további tanulmányozása céljából még egy napot fog Felső-Magyarországon tölteni.

A lord azonban semmiképpen sem akarta elmulasztani, hogy egy üléssel kapcsolatban végig ne nézze a parlamenti palotát és ezért csütörtökön délelőtt 10 órakor meglepetésszerüen megjelent.

Már együtt voltak a Ház tagjai az ülésteremben és megkezdődött az ülés, amikor az elsőemeleti diplomatapáholyban feltünt lord *Rothermere* alakja. *Putnoky Móric* háznagy kinálta meg hellyel az első sorban, közvetlenül mellette foglalt helyet unokaöccse és *Ward Price,* a *Daily Mail* főszerkesztője. A Ház tagjai *felemelkedtek helyükről és perceken át viharosan éljenezték és tapsolták Rothermere-t,* akit mélyen meghatott ez a spontán ünneplés és lelkesen integetve köszönte meg a meleg fogadtatást.

Kornis Gyula elnök pontosan tiz órakor nyitotta meg az ülést. Bejelentette, hogy *Temple Rezső* inditványt nyujtott be *a Felvidék visszacsatolásáról szóló törvényjavaslatnak két ülésben délelőtt és délután való tárgyalására.* Az inditványt elfogadták.

Tasnády Nagy András benyujtotta az egyesült bizottságok jelentését a felvidéki törvényjavaslatról. Amint az előadó első szavai elhangzottak, a baloldali padsorokban ülő képviselők megpillantották a szemben levő elsőemeleti karzaton lord Rothermere alakját.

— *Éljen lord Rothermere!* — kiáltották egyszerre többen is.

Viharos ünneplés kezdődött. A képviselők felugrottak és éljenezve tapsolták a lordot, aki páholyából kihajolva köszönte meg az ovációt. A tapsvihar elcsendesülvén, *Tasnády Nagy András* üdvözölte meleg szavakkal a parlament vendégét.

— Méltóztassanak megengedni — mondotta —, hogy őszinte szeretettel és tisztelettel üdvözöljem azt a nagy angol férfiut, aki most megjelent a Ház karzatán, lord Rothermere-t. (Hosszu lelkes éljenzés és taps.) *Ugyszólván az első volt, aki belekiáltotta az európai közvéleménybe a magyar igazságot, tette ezt bátor hangon, önzetlenül és kétségtelenül olyan hatással, hogy a magyar igazság gondolata az ő szavára megkezdhette az európai közvéleményben a maga utját.*

A Ház tagjai most *ujból viharosan éltették az illusztris angol vendéget,* aki felállt és meghajolva köszönte meg a szeretetnek ezt a megnyilvánulását.

Az ülés ezután áttért a felvidéki javaslatról szóló jelentés tárgyalására, amit *Kornis Gyula* elnök javaslatára *a szombaton délelőtt 10 órakor tartandó ülésre tüztek ki.*

Ezen az ülésen mondja el nagy érdeklődéssel várt *expozéját* Kánya Kálmán külügyminiszter. Szombaton a képviselőház két ülést tart. Egyet délelőtt és egyet délután. Előreláthatólag a délutáni ülésen már harmadszori olvasásban is elfogadják a történelmi törvényjavaslatot.

Séta az országház palotájában

A képviselőház néhány perces ülésének bezárása után Lord *Rothermere* és kisérete *Kornis Gyula* elnök és *Putnoky Móric* háznagy kalauzolása mellett megtekintette az országgyülés épületét. Amikor a kiséretében levő urakkal a *jobboldali* képviselői folyosóhoz érkezett, *a Ház tagjai mély meghajlással és hosszantartó lelkes tapssal üdvözölték.* A lord sajnálkozásának adott kifejezést, hogy nem lehet jelen Kánya külügyminiszter expozéján, amelyet érdeklődéssel hallgatott volna végig.

A Ház elnöke séta közben elmagyarázta, hogy a gyönyörü, hatalmas épület *a régi nagy Magyarországnak használatára készült,* most pedig jelképe annak a kornak, amikor a magyar huszmilliónyi hatalmas nemzet volt s ezt a palotát ezeréves ittléte alkalmából politikai érzékének bizonyságául emelte alkotmányos élete számára. Ma ez az épület *egy kőbe foglalt buzditó szózat arra, hogy ezt a keretet a nemzet valamikor ujra kitöltse.*

Lord *Rothermere* figyelemmel hallgatta az elnök szavait és azután érdeklődött, hogy a legujabb politikai fejlemények hogyan érintik a magyar országgyülés szervezetét. *Kornis Gyula* utalt arra, hogy a keretek kitöltésének folyamata máris megindult azáltal, hogy *körülbelül 15 képviselő, aki eddig a cseh rabság alatt sinylődő területen képviselte a magyarságot,* most a tárgyalás alatt álló törvényjavaslat alapján visszakerül az anyaország parlamentjébe.

A kupolacsarnokban, amelynek csillárját és a karzatokon körbefutó villanyégőket abból az alkalomból felgyujtották, *Kornis* elnök a csarnok jelentőségéről beszélt, megemlitette, hogy néhány hónappal ezelőtt itt gyült össze a történelmi Magyarország, hogy nagy királyunk, Szent István jubileumi évének megnyitó ünnepségén résztvegyen.

A kupolacsarnokból a keresztfolyosón át a dunaparti folyosóra vonultak a vendégek, ahol *az ellenzéki képviselők szintén lelkes ünnepléssel fogadták* az angol ujságfejedelmet.

Az elnöki fogadóban Rothermere nyomban felismerte gróf *Tisza István* és gróf *Apponyi Albert* arcképeit.

— Ő volt a Népszövetség legnagyobb szónoka! — mondotta Apponyi arcképére mutatva.

Sokáig állt Munkácsy gyönyörü alkotása, „A magyarok bejövetele" előtt; az elnök magyarázta meg a lordnak a festmény főalakjait.

Az elnöki fogadó után a képviselői olvasótermet mutatták meg Rothermerenek, aki különösen érdeklődéssel szemlélte a festményeket, igy *Széchenyi, Kossuth* és *Deák* arcképeit. Nagy jártasságot mutatott a magyar történelemben. Kossuthnak emigrációs idejét jól ismeri s Kossuthról több találó megjegyzést tett; megemlékezett szónoki képességeiről, amelyeknek Anglia és Amerika tanuja volt, megemlitette Kossuth olaszországi tartózkodását és Turinban bekövetkezett halálát.

Hosszasan szemlélte *Benczur Gyula* hatalmas történelmi képét, amely a magyar országgyülés hódolatát ábrázolja a Millennium idején *Ferenc József* és *Erzsébet* királyné előtt. Nagy érdeklődéssel hallgatta Kornis elnöknek a többi történelmi nagyságok arcképei előtt elhangzott magyarázó szavait és több izben megjegyezte:

— *Ismerem a magyar történelmet, tudom, mit jelent önöknek Kossuth, Széchenyi és Deák.*

Az olvasóteremből a jobboldali folyosón át a lord és kisérete visszament még egyszer a kupolacsarnokba és soká gyönyörködött a terem lenyügöző szépségében. Többször megjegyezte:

— Nagyon szép, nagyon érdekes. *Az egész magyar parlament a mi themzeparti Westminsterünkre emlékeztet.*

Féltizenegy elmult már, amikor Rothermere a képviselők lelkes tapsvihara közben a főbejáró lépcsőjén levonult az oroszlános főkapuhoz és bucsut véve kisérőlitől, visszahajtatott szállására.

A hazafias szervezetek nagygyülése a szabadságtéri Országzászló előtt

A képviselőházból lord Rothermere visszatért a Dunapalotában levő szállására, majd *Herczeg Ferenc* és gróf *Takách-Tolvay József* kiséretében a Szabadság-térre ment, az Országzászló előtt tartandó ünnepségre. A Szabadság-téren tizezrekre menő tömeg gyült egybe, hogy angol vendégünket ünnepelje. Köröskörül, amerre a szem ellátott, feketéllett a tömeg. Mintegy huszonöt zenekar szorongott az összezsufolt közönség között. A hatalmas téren valóságos zászlóerdőt lengetett a szél. A legtöbb fővárosi és vidéki szervezet különböző feliratu táblákat is hozott magával. Nagy feltünést keltett a leventék egyik alakulata: hatalmas méretü betüket tartottak a kezükben. A Szabadság-tér ünneplői, bármilyen messze álltak is, elolvashatták a jelszót:

— *Éljen lord Rothermere!*

A lord tizenkét órakor érkezett a tőzsdepalota elé és *Michel Harmswort, Ward Price, Collin Brooks* és *H. Morrison* társaságában az Ereklyés Országzászló felé sietett. Ekkor már politikai és társadalmi életünk kiválóságai közül sokan álltak az Országzászló lépcsőin. Ott láttuk *Herczeg Ferencet, Eckhardt Tibort,* gróf *Esterházy Móricot, Raffay Sándor* püspököt, *Kenéz Bélát, Mayer Károlyt, Lázár Andort, Józan Miklós* püspököt, *Lázár Ferencet, Javornitzky Jenőt, Kelemen Imrét,* báró *Forster Pált, Fenyő Miksát* és másokat.

Az Ereklyés Országzászló Nagybizottsága élén *Urmánczy Nándor* köszöntötte elsőnek lord Rotheremeret, aki felment az Országzászló kőemelvényére. Ott voltak az *Ereklyés Országzászló Nagybizottságának* tagjai is.

A postászenekar rázenditett a *Magyar Hiszekegyre* és a következő pillanatban már tizezrek énekelték a nemzeti imádságot.

Herczeg Ferenc üdvözlő beszéde

A mikrofon elé először *Herczeg Ferenc* lépett és a következőket mondotta:

— A zászlónak, amely itt leng a fejünk felett, Magyarország zászlajának, *látogatója érkezett.* Eljött ide az a férfi, *aki a magyarság szemében az igazságszeretet, a férfibátorság és az elvhűség ideális képviselője, eljött lord Rothermere.*

— A hódolat, a szeretet, az öröm, amely magyar földön mindenütt fogadja, azt bizonyitja, hogy *lord Rothermere neve be van irva minden elmébe és minden szivbe, be van irva a magyar történelembe.*

— A magyar nemzet tudja, mit köszönhet nagy barátjának. Mikor a legsötétebb volt a trianoni éjszaka, *ő volt az, aki helyet követelt Magyarországnak a nap alatt. Tizenegy évig együtt küzdött velünk Magyarország jobb jövőjéért,* együtt tervezgetett, aggódott, reménykedett velünk, most pedig, mint igaz jóbarát, eljött, hogy *örüljön az örvendőkkel,* hogy ünnepeljen az ünneplőkkel. Mert *ki ünnepelje Kassa, Komárom, Érsekujvár felszabadulását, ha nem Ő,* akinek része van a győzelemben és a dicsőségben?

— Meghatott örömmel és sohasem muló hálával köszöntöm őlordságát, tudom, hogy *ebben a pillanatban a magyar nép minden fia velünk érez.* Mi magyarok meg fogjuk becsülni és az unokáink is meg fogják becsülni a drága kincset, melyet nemes barátsága jelent nekünk. Kérjük őlordságát, *álljon mellettünk a jövőben is,* mert ha egy nagy lépéssel előbbre jutottunk is, *még mindig messzi vagyunk a végső céltól, ahová Isten akaratából, jóbarátaink segitségével, a magyar becsület és a jövő nemzedékek szolgálatában el kell érkeznünk — és el is fogunk érkezni!*

Herczeg Ferenc üdvözlő beszédét — amelyet sokszor szakitott félbe a közönség lelkes éljenzése és tapsa — hangszórók továbbitották nemcsak a Szabadság-tér minden sarkába, de a betorkoló utcákba és a Kossuth Lajos-téren álló tömegek közé is.

„Nincs még a számla kiegyenlitve..."

Herczeg Ferenc után gróf *Takách-Tolvay József* ny. altábornagy, országgyülési képviselő, a Frontharcos Szövetség országos elnöke beszélt:

— Kedd este óta közvetlenül róhatjuk le hálánkat a nemes lord Rothermere előtt — mondotta. — Nagyon örülünk annak, hogy most itt időzik a körünkben, hogy elmegy a felszabaduló Kassára, Rákóczi városába is! A helyszinen kapott benyomásai bizonyára igazolni fogják a magyar igazság melletti küzdelmének jogosságát és sürgősségét.

— Szabaddá lett majdnem egy millió magyar testvérünk, végre husz év után megindult az igazság a magyar feltámadás felé vezető utján, azon az uton, amelyen elől halad a mi Vezérünk, a Felvidék felszabaditója: nagybányai vitéz *Horthy Miklós...*

Amidőn gróf Takách-Tolvay József a kormányzó nevét emlitette, sokáig nem folytathatta beszédét, mert a tömeg ütemesen kiáltotta:

— *Éljen Horthy Miklós! Éljen Horthy Miklós!*

— Tele van a szemünk ezekben a napokban örömkönnyekkel, de — folytatta emelt hangon a frontharcos tábornok — az öröm mámora nem veszi el tisztánlátásunkat és nem sorvasztja el acélos karunkat, kemény akarásunkat sem! Mi örültünk a bécsi döntésnek, de ugyanakkor — nehogy félreértsen bennünket a világ, meg kell mondanunk azt is, hogy *a számla kiegyenlitve, kifizetve még nincs! Mi nem mondhatunk le sem a közös lengyel-magyar határról, sem a koronázó Pozsonyról*, hanem igazságunk teljes tudatában kiáltjuk oda a világnak, hogy — *Mindent vissza! Mindent vissza! Mindent vissza . . . ami ezer éven magyar volt!*

— Nemes Lord! Köszönjük, amit értünk tettél és arra kérünk Téged, dolgozz továbbra is érettünk! Isten éltessen!

Lord Rothermere nagy figyelemmel hallgatta ugy Herczeg Ferenc, mint gróf Takách-Tolvay József beszédét. Mögötte *Hordossy Iván* állott, aki tolmácsolta a lordnak a szónokok beszédét. Mikor gróf Takách-Tolvay József beszéde végéhez ért, megkapó jelenet következett: a lord a frontharcosok elnökéhez fordult, *átkarolták és megcsókolták egymást*. Erre a baráti csókra a frontharcos csapatok válaszoltak; mint az ágyudörgés, ugy hangzott el a kivezényelt frontharcosok ajkáról a háromszoros Hip, hip, hurrá!

„Magyarországnak el kell foglalnia a neki járó helyet a nap alatt . . .“

Lord *Rothermere* elővette szemüvegét és egy papirlapot, amelyről a mikrofon előtt a következő beszédét olvasta fel:

— Magyarország népe! *Mélyen megrendülve helyezem el koszorumat Észak-Magyarország szobra elé*, mely oly boldogan tért vissza az anyaország keblére. *Husz esztendő óta vártunk erre a napra*, a szenvedések husz esztendeje volt ez, de egyben a türelemé is.

— A kormányzó ur őfőméltósága, kiváló miniszterelnökük és társai, *mind boldogok lehetnek*, ha arra gondolnak, hogy *vérontás nélkül, sok-sok élet feláldozása nélkül Észak elveszett területei felett ujra a magyar zászló lobog.* Az ő bölcs vezetésük alatt a magyar nép példát adott az egész világnak — *a hűségnek és loyalitásnak példáját* és bizonyitékát annak, hogy *az igazságnak győznie kell.*

— Mikor Németország és Olaszország elvállalta a bécsi döntőbirói tisztet, Magyarország irántuk érzett bizalmának adta tanujelét és ez a bizalom megérdemelt volt. *Hitler és Mussolini az igazságért küzdöttek és igazságot szolgáltattak.*

— Most, amidőn Észak elveszett területeinek felszabaditását és visszacsatolását ünnepeljük, *teljes bizalommal kell a jövőbe tekintenünk. Hosszu, keserves éveket töltött Magyarország borus ég alatt, most el kell foglalja a neki járó helyet a nap alatt!*

Lord Rothermere beszédét sokszor félbeszakitotta az éljenzés és taps különösen akkor, amikor a beszédét magyarra is leforditották. A lord beszéde után a postászenekar eljátszotta először az angol, majd a magyar Himnuszt.

Mintha szimbólum lett volna: az esős, borus égbolton, amikor lord Rothermere beszédét elmondotta, hirtelen világosság támadt, a felhők közül előbujt a nap és beragyogta fényével a Szabadság-teret...

Az Észak szobrának megkoszoruzása

Az Ereklyés Országzászlótól lord *Rothermere* és kisérete az Észak szobra elé ment, amelyre hatalmas díszes koszorut helyezett el. Azután ujból visszatért az Ereklyés Országzászló elé és megkezdődött a kivonult csapatok díszmenete. Először a frontharcosok, majd a Honsz alakulatai, azután a leventék, cserkészek vonultak el zeneszóval és díszlépésben a lord előtt, aki azután kiséretével elhagyta a Szabadság-teret.

A kultuszminiszter villásreggelije

Délben a gróf *Teleki Pál* vallás- és közoktatásügyi miniszter által adott villásreggelin vett részt *Lord Rothermere*, délután pedig a *Nemzetközi Club* teáján, amelyen megjelent *József Ferenc* királyi herceg és *Anna* királyi hercegasszony, továbbá a társadalmi élet és a budapesti angol kolónia számos előkelősége. Itt *Tormay Gézáné* és báró *Guilleaume Árpádné* üdvözölték.

Lord Rothermere folytatni kivánja a küzdelmet a magyar revizióért

A lord nagy beszéde a csütörtökön este tiszteletére rendezett diszebéden

A *Magyar Reviziós Liga* és a *Magyar Frontharcos Szövetség* csütörtökön este a Hungária-nagyszálló fehértermében négyszázteritékes diszebédet rendezett lord Rothermere tiszteletére.

A banketten megjelentek az ünnepelt kiséretében *Ward Price*, a Daily Mail főszerkesztője, *Collin Brooks* köziró, *Harry Morrison*, a Daily Mail igazgatója és *Michael Harmsworth*, lord Rothermere unokaöccse. A magyar közélet előkelőségei közül a következő neveket jegyeztük föl:

Báró Apor Gábor, gróf Esterházy Móric, Eckhardt Tibor, báró Forster Pál, Finkey Ferenc, dr. Fall Endre, Gratz Gusztáv, Galánthai-Glock Tivadar, Halla Aurél, Herczeg Ferenc, Hegedüs Loránt, Huszár Aladár, Homonnay Tivadar, Hindy Zoltán, dr. Heyduck Ödön, Jalsovitzky Károly, Jehlicska Ferenc, Konkoly-Thege Gyula, Kenéz Béla, Kállay Miklós, Kertész Elemér, Kisfaludy-Strobl Zsigmond, Knebel Miklós, Lázár Andor, Lamotte Károly, báró Láng Boldizsár, Póka-Pivny Béla, Pethő Sándor, Ravasz László, Ripka Ferenc, Raffay Sándor, gróf Somssich László, Strausz István, gróf Sigray Antal, báró Skerlecz Iván, Scitovszky Tibor, Siklóssy László, Szörtsey József Szudy Elemér, Szablya János, Szabó Géza, Szemerjay Kovács Dénes, gróf Takách-Tolvay József, vitéz Tóth András, báró Vojnich Sándor, báró Vojnich Miklós, Zimmer Ferenc és mások.

A vácsora végeztével *Herczeg Ferenc* VI. György angol királyra, utána *Ward Price* magyar nyelven *nagybányai Horthy Miklósra*, Magyarország kormányzójára üritette poharát. Az éljenzés lecsillapultával báró *Forster Pál* a reviziós mozgalom történetét ismertette, kapcsolatban lord Rothermere mozgalmával. Felsorolta lord Rothermere érdemeit, amelyek nélkül az elért sikerek nem volnának elképzelhetők. Lord *Rothermere*-t éltette.

Hosszas, lelkes éljenzés után lord *Rothermere* emelkedett szólásra és rendkivüli közvetlenséggel mondta a következőket:

— Amikor Magyarországról, a magyarokról és a magyar hazaszeretetről szólok, az az érzésem, hogy az angol nyelv nem elég gazdag ahhoz, hogy kifejezni tudjam igazi érzelmeimet. Én magam, minél többet foglalkozom Magyarországgal, annál inkább megszeretem a magyarokat és gyakran az az érzésem, mintha magam is magyar volnék. (Éljenzés.)

— Én már régen készülök önökhöz, de megfogadtam, hogy addig nem jövök Magyarországra, amig a reviziós mozgalom eredményt nem tud felmutatni. Most azonban valami már beteljesedett abból, amit jogosan követeltünk. Tehát eljöttem *és nemsokára ismét el fogok jönni, sőt mondhatom, gyakran fogok ellátogatni önökhöz.*

— Azt mondtam, hogy a reviziós mozgalom eredményt ért el. *De nem ért el egész eredményt.* (Igaz, ugy van!) Én tehát, amiként tizenkét év előtt elkezdtem ezt a küzdelmet, ugy azt *most folytatni kivánom.* (Éljenzés.) És folytassák önök is azzal a módszerrel, amelyet eddig követtek, hogy fokozatosan lépésről-lépésre haladtak. Igy volt lehetséges az, hogy teljesen békés eszközökkel értek eredményt. Igy haladjanak továbbra is, amint eddig tették.

Zugó éljenzés és taps követte lord Rothermere pohárköszöntőjét, amelyet a lordnak a hivatalos beszéde követett. *Hordóssy Iván* tolmácsolta magyar nyelven.

— Mélyen tisztelt Elnök Ur, Kegyelmes Uram, Hölgyeim és Uraim! — hangzott a beszéd. — Az a meleg fogadtatás, amelyben engem részesitettek, még más időkben is mély meghatottsággal töltene el. Most, amikor valójában azért jöttünk össze, hogy megünnepeljük husz év türelmes munkájának és reménységének első gyümölcseit, ez után a gyönyörü fogadtatás után ugy érzem, hogy hasztalan keresek szavakat meghatottságom és hálám kifejezésére. Magyarországra való keddi megérkezésem óta — ugy érzem méltatlan — tárgya voltam honfitársaik bőséges szeretetének és odaadó hálájának. A Kormányzó ur Őfőméltósága, a Miniszterelnök Ur Őnagyméltósága és még sokan mások, mind elárasztottak szeretetüknek jelével. Az utcákon a lakosság tömegesen tanujelét adta őszinte barátságának és melegen tüntetett, megható módon nyilvánitva őszinte szeretetét.

— És ma este Önök is, akiket legrégibb idők óta barátaim közé sorolhatok Magyarországon, ezt az ünneplést még tetézték ezzel az ünnepi vacsorával és azokkal a szivélyes szavakkal, amelyek Elnökük ajkáról hangzottak el. Higyjék el nekem, hogy most, amikor köszönetet mondok, azért beszélek ily egyszerüen, mert szavaim őszinte szivből fakadnak.

— Szerencsésnek érzem magamat, hogy megkisérelhettem némelyes részt venni nagy nemzetük történelmében az utóbbi tizenkét év alatt. Mikor első cikkemet irtam, melyben követeltem *Magyarország helyét a nap alatt* —, mely cikk az egész világon élénk visszhangra talált — ugy véltem, hogy őszinte igazságszeretet hatott át. Az elkövetkező években ehhez az igazságszeretethez Magyarország őszinte szeretete is járult, ez iránt a dicső multu és reményteli jövőjü ország iránt érzett őszinte szeretet.

— És bár a legnagyobb hálával fogadom köszönetüket, nem feledkezhetem meg arról, hogy aránylag csekély volt az én részem ebben a magyar igazságért vivott harcban a Reviziós Liga munkájához és odaadásához viszonyitva, és főleg az én jó barátom, Herczeg Ferenc munkájához képest. *Ő volt az, aki sok-sok fáradságos éven át a magyar szivek hűségét ébren tartotta az iránt a zászló iránt, amely zászlót eltiltották nagy magyar területeken.* Az ő munkája még nem nyert befejezést, hiszen Magyarország uj történelmének még csak küszöbén állunk. A Reviziós Ligának még nagy és fontos szerep jut a jövőben.

— Összefoglalásul legyen szabad arról szólnom, hogy amikor köszönetet mondok a ma esti ünneplésért, egyben megköszönjem az elmult tizenkét esztendő alatt irántam nyilvánitott őszinte barátságukat is. Összeköttetéseim a Reviziós Ligával életem legboldogabb élményei közé sorolható, féltett kincsként őrzöm ezt a barátságot.

— Együtt örvendezünk ezen a héten reményeink első vérontás és emberáldozat nélküli teljesülése felett. Kivánom, bárcsak a Reviziós Liga összes reményeinek beteljesülését ezen a módon sikerüljön kivivni.

— Ezzel a gondolattal a szivemben mondok legmelegebb köszönetet az ünneplésért.

Ismét megujultak az ovációk. Az összes jelenlévők felálltak s lelkesen ünnepelték a lordot, majd baráti beszélgetésben még a késő éjjeli órákig együtt maradtak. **S. L.**

*

A kitünő hangulatban eltöltött vacsora után a lord kiséretével a pályaudvarra hajtatott, ahol beszállt abba a vonatba, amely a hajnali órákban indul Kassa felé. Lord Rothermere hatalmas zászlót visz Kassának és Rákóczi sirjára gyönyörü koszorut fog helyezni.

Sakknagymesterverseny Hollandiában

Amsterdam, nov. 10. *(A Pesti Hirlap tudósitójától.)* Sakkverseny semmi más versenyhez nem hasonlitható. A látható izgalom ellenére, itt nincs lárma, nincs zürzavar. Csend uralkodik a teremben, a puha szőnyegek felfogják a járkálók zaját, dohányfüst tölti meg a levegőt, az asztaloknál egy csésze tea vagy kávé mellett elfogyasztanak néhány szendvicset. Kényelmesen, ülve kisérik figyelemmel a játékok menetét a hatalmas falitáblákon.

A versenyzők egymással szemben az asztalok két oldalán szobrokként ülnek, néha-néha történik egy mozdulat. Lépés történt. Ezt a közelben levő adjutáns átviszi a falon lógó nagy bemutató táblára, ugyhogy az a terem másik oldaláról is jól látható.

A bemutató tábla nagyon ötletes valami. Egy óriási sakktábla, világos és sötétbarna mezőkkel, rajtuk a fehér és pirosszinü normál bábok.

Az adjutáns éppen leemel egy bábot és előreviszi a nagy táblán egy másik kockára. A báb minden tartó nélkül ott marad, ahová helyezik. A dolog nagyon is egyszerü, minden sakkbábba beleépitettek egy kicsiny, de erős mágnest, a bemutató tábla fedőlapja pedig fémből van. A versenyzők nevei láthatók a nagy táblán és igy azt is tudjuk, kik ülnek az asztaloknál egymással szemben.

A nézők asztalainál minden megtörtént lépés után megindul a heves elemzés és nem ritkán el is feledkeznek a tulajdonképeni hadállásról.

*

A második fordulóból függőben maradt *Capablanca—Aljechin*-játszma is döntetlen eredménnyel végződött. A sorrend a második forduló után: Fine 2 pont; dr. Euwe 1½ pont, Aljechin, Capablanca és Keres 1—1 pont; Botwinnik, Flohr és Reshewszky ½—½ pont.

*

Játszották Hollandiában az Avro sakkversenyen november 6-án. Világos: dr. *Aljechin*. Sötét: *Reshewsky*. 1. d4 Hf6, 2. c4 é6, 3. Hc3 Fb4, 4. g3 c5 (jobb a d5), 5. d5 Hé4, 6. Fd2! (Vc2-re Vf6 volna a válasz) F:c3, 7. F:c3 H:c3, 8. bc3 éd5, 9. cd5 d6, 10. Hf3 0—0, 11. Fg2 Hd7, 12. 0—0 Hf6, 13. Hd2 Bé8, 14. é4 b5, 15. Bé1 Bb8, 16. a3 Bb7 (a5!) 17. c4 a6, 18. Ff1 Fd7, 19. f3 Vc7, 20. Vc2 Bé7, (itt sötétnek még csak nyolc perce maradt a következő 20 lépésre), 21. Hb3 a5, 22. cb5 F:b5, 23. Vc3 F:f1, 24. B:f1 Bb5, 25. Bab1 Vb8, 26. Hd2 Béb7, 27. B:b5 B:b5, 28. Hc4 a4, 29. é5! (az áttörés) dé5 (egyszerübb volt H:d5, 30. Vd3 Hb6 stb.) 30. d6 Bb1, 31. V:é5 B:f1† 32. K:f1 Vb3 (hiba volna 32. ... Vb1† 33. Kf2 Vc2† 34. Vé2 V:é2† 35. K:é2 Hd7, 36. Hb2 Hb6 a lehetséges 37. H:a4! miatt). 33. Vé2 h6, 34. Kg2 Vc3, 35. Hé3 g6, 36. Hg4! Kg7, 37. H:f6 V:f6, 38. Vd1? (érthetetlen lépés, ami kiadja a biztos nyerést a kézből, az egyszerü 38. d7! Vd4, 39. Vé8 Vd2† 40. Kh3 gyors győzelemre vitt.) 38. ... Vd8, 39. d7 c4, 40. V:a4 c3 (a játék itt félbenmaradt s a gyors játékban Reshewsky bizonyult jobbnak. a következő vezérvégjátékban a gyalogostöbblet nehezen érvényesithető, következett): 41. Vc6 c2, 42. Vc3† Hh7, 43. V:c2 V:d7, 44. Va2 Kg8, 45. a4 Vc6, 46. a5 Va6, 47. g4 g5, 48. Kf2 Vd6, 49. Kf1 Va6, 50. Kg2 Kg7, 51. Vb2† Kg8, 52. Vb8† Kg7, 53. Vé5† Kg8, 54. Kf2 Va7† 55. Ké2 Va6† 56. Kd2 Vc4, 57. Vf5 Vd4† 58. Ké2 Vb2† 59. Kd3 Vb3† 60. Ké2 Vb2† és döntetlen örökös sakkal.

*

A Karinthy-emléksakkverseny második fordulójának eredményei: a *Havasi—Rög, Nagy—Molnár, Steiner E.—Papp, Steiner L.—Kleinberger, Szily—Rónai, Füstér—Petró, Barcza*—dr. *Vécsey* játszmákban az elölállók győztek. A *Török—Szabó* játszma függőben maradt. A fordulókat naponta az esti órákban játsszák a Hadik-kávéházban (Horthy Miklós-ut).

Az olasz minisztertanács elfogadta a zsidórendeleteket

Róma, nov. 10. (MTI) Az olasz minisztertanács csütörtökön *Mussolini* elnöklésével ülést tartott, amelyen elfogadta a fasiszta tanács elvi határozatainak megfelelően kidolgozott zsidórendeleteket.

Az első rendelet értelmében *árjafaju olasz állampolgároknak tilos házasságra lépniök nem árjafaju egyénekkel; az ilyen házasság semmis.* Olasz állampolgár csak előzetes belügyminiszteri engedéllyel léphet házasságra külföldi állampolgárságu egyénnel. Aki engedély hiányában is házasságra lép külföldivel, három hónapig terjedő elzárással és 10.000 liráig terjedő pénzbüntetéssel büntethető. Az állami és közületi alkalmazottak semmi körülmények között nem léphetnek házasságra külföldivel. A rendelet szigoruan bünteti azokat az anyakönyvvezetőket, akik a fajtisztaságot igazoló iratok bekérése körül hanyagul járnak el. A rendelet rendelkezéseket tartalmaz, amelyeknek értelmében árjafaju egyénnek nem árjafaju egyénnel kötött *egyházi* házassága nem válhatik törvényes polgári házassággá.

Az olasz zsidórendelet zsidófajunak tekinti azt az egyént:

1. aki mindkét részről zsidófaju szülőktől származik, még ha nem is tartozik a zsidó felekezethez,

2. akinek szülei közül az egyik zsidófaju, a másik pedig külföldi állampolgár,

3. aki zsidó anyától és ismeretlen atyától származik,

4. aki, bár csak egyik szülője zsidófaju, zsidó felekezethez tartozik, vagy bármilyen módon zsidónak vallotta magát.

A zsidórendelet *korlátozza a zsidók jogképességét* és kimondja, hogy *zsidó nem teljesithet katonai szolgálatot, zsidó nem lehet tulajdonosa olyan üzemnek, amely katonai honvédelmi érdekeket szolgál és olyan üzemnek, amelynek több mint száz alkalmazottja van. Zsidófaju egyén nem lehet tulajdonosa olyan földbirtoknak, amelynek becsértéke meghaladja az ötezer lirát és olyan városi háztulajdonnak, amelynek értéke meghaladja a huszezer lirát.*

A rendelet szerint *az állam, a közületek, a közérdekeltségek, a közérdekü bankok és a magánbiztositó intézetek alkalmazásában nem állhatnak zsidófaju egyének.*

A rendelet *a méltányossági szempontoknak megfelelően kivételeket állapit meg a korlátozó rendelkezések alól.* Kivételt alkotnak a lybiai, a világháboruban és az abesszin háboruban, valamint a fasiszta ügyért elesett zsidók családtagjai, továbbá a jelzett háborukban és a fasiszta ügyért megsebesült, megrokkant, vitézségi éremmel vagy érdemkereszttel kitüntetett zsidók. Kivételt alkotnak azok a zsidók is, akik 1919-ben, 1920-ban, 1921-ben, 1922-ben, valamint 1924 második felében léptek be a fasiszta pártba, továbbá *az olyan zsidók, akik különleges érdemeket szereztek.*

A zsidófaju állami, közületi és közérdekeltségi alkalmazottakat három hónapon belül felmentik a szolgálat alól és rendes nyugelbánás alá vonják őket.

A rendelet a külföldi zsidókra is vonatkozik, valamint azokra a zsidókra. akiknek olasz állampolgársága, minthogy azt 1919 január elseje után kapták, az előző rendelkezések értelmében megszünt; ezeknek *1939 március 12-ig el kell hagyniok Olaszország területét.* Ez a rendelkezés nem vonatkozik azokra a zsidókra, *akik 65. életévüket betöltötték és azokra. akik olasz állampolgárságu személlyel élnek házasságban.*

A második rendelet a fasiszta nagytanács határozatának megfelelően kizárja a zsidó tanulókat és a zsidó növendékeket az összes nyilvános jogu iskolákból és kirekeszti az iskolai tanitásból a zsidó szerzők műveit.

A zsidó növendékek számára, ha számuk legalább tiz, államköltségen külön osztályokat létesitenek; a zsidó hitfelekezeteknek jogukban van nyilvános jogu iskolákat létesiteni.

Bonnet beszéde
a francia-amerikai demokráciák barátságáról

Párizs, nov. 10. (Havas.) Bonnet külügyminiszter ma az amerikai klub ebédjén mondott beszédében méltatta a francia-amerikai demokráciák barátságát. *A miniszter kijelentette, hogy a müncheni megállapodások összhangban állnak Hull külügyminiszter 1937. julius 16-ikán a nagyhatalmakhoz intézett jegyzékében kifejezett elvekkel.* Hull ekkor a nemzetközi viszonylatokban fölmerülő kérdések rendezését tárgyalások és békés megegyezések utján ajánlotta.

Ez a módszer Bonnet véleménye szerint annál is ajánlatosabb volt, mert a szudétanémetek Csehszlovákiába való bekebelezése a béketárgyalások idején élénk tiltakozásra adott okot. A miniszter azután a szeptemberi események vázolása mellett emlékezetbe idézte lord *Halifaxnak* azt az október 3-án az alsóházban elhangzott beszédét, *hogy háboru esetén semmi sem menthette volna meg Csehszlovákiát a pusztulástól* és a háboru befejeztével, még ha Csehszlovákia és a szövetségesei meg is nyernék a háborut, *egyetlen államférfiu sem vonhatná meg az uj Csehszlovákia határait ugy, ahogyan azokat a versaillesi szerződés megállapitotta.*

Amerikai államférfiak — folytatta Bonnet — gyakran kivánják tőlünk, hogy teremtsük meg az európai államok közötti tartós egyetértést. *Ez a francia kormány óhajtása is, az amerikai kormány azonban akciójával hathatósan segithet ebben.*

Mussolini harca a magyar igazságért

Az első lépés megtörtént és a sirboltról — amelyet barbár kegyetlenséggel készitettek 20 évvel ezelőtt a magyar nemzetnek — *legördült az első kő.*

Tiz éve most annak, hogy *Benito Mussolini* azóta közmondásos jóslata elhangzott:

„A békeszerződések nem koporsók...“

A magyar feltámadás nemzeti ünnepén, Kassa visszacsatolásának diadalnapján a nemzet igaz háláját kivánja leróni legrégibb és legnagyobb barátja és pártfogója, a Duce iránt.

Ő volt az első államférfi, aki az agyontaposott Magyarország érdekében szót emelt. Benito Mussolini már akkor sikra szállott a magyar igazságért, *amikor még egész Európa zárt falanxként hátat forditott nekünk.*

Emlékezzünk csak vissza a Duce egy-egy nagyhorderejü kijelentésére, amely nélkül talán nem jutottunk volna el oda, ahol ma tartunk.

*

1924 szeptember 26-án este fél 7-kor *Mussolini* fogadja a Rómában látogatóban lévő magyar képviselőket és válaszában nyiltan kijelenti, hogy *külpolitikájának egyik tengelye a magyarok iránti aktiv szinpátia, annál is inkább, mert pozitiven tudja, hogy Magyarország a háboru előidézésének bűnében ártatlan.*

*

A magyar-olasz barátsági szerződés aláirásakor 1927 április 6-án *Mussolini* pohárköszöntőjében többek között a következőket mondotta:

„Az uj Olaszország *lelkileg közelállónak érzi magát ama nemzethez,* amely érintetlen formában megőrizte a régi erényeket és amely oly dacos vitalitásnak adta tanujelét. *Ma inkább, mint valaha, megelégedéssel és hittel látja Olaszország, hogy Magyarország jobb jövő felé halad, amelyre kiválóan méltó.“*

„Olaszország nyiltan kijelenti a nemes magyar nemzet előtt, hogy *csodálja a magyarság bámulatos erejét és önuralmát . . .“*

*

1928. március 24-én Mussolini kihallgatáson fogad egy magyar küldöttséget, amely előtt az alábbi kijelentést teszi:

„*A két nemzet közötti barátságot* nemcsak a politikai egyezmények biztositják, hanem — és főképpen — *az az általános rokonszenv, amely az egész olasz nemzetet eltölti . . .“*

*

1928. március 28-án a *Daily Mail* közli a Ducenak a békeszerződésekre vonatkozó világhirü nyilatkozatát, amelyet lord *Rothermere* előtt tett:

„Magyarország és Itália között őszinte barátság uralkodik. Nem szolgálja Európa békéjének érdekét az, ha nyilvánvaló igazságtalansággal ilyen hősies nemzetet elkeseritenek.

„Egy szerződés nem lehet sirkő. A történelem sohasem ismert örökké tartó szerződéseket. A békeszerződések tehát nem koporsók, amelyekből a legyőzötteknek sohasem szabad többé kilépniök...“

*

1928. junius 5-én Mussolini nagy beszédet tartott a szenátusban és egyebek között ezt mondotta:

„Magyarország nem akarta a háborut és kénytelen volt a háboru legrettenetesebb következményeit elszenvedni. Amikor Magyarország a háboru után igyekezett kiszabadulni az elszigeteltségből, *Itália őszinte készséggel nyujtotta feléje kezét.* Itália barátsága *megnyilatkozott a katonai ellenőrzés megszüntetésénél, a szentgotthárdi incidens elintézésénél,* az *optánskérdésnél* és azoknál a könnyitéseknél, amelyeket Magyarországnak *a fiumei kikötő használatánál* biztositott. *Magyarország számithat Itália barátságára.*

A trianoni szerződés tarthatatlan, mert igazságtalan. Magyarország és a magyar nép jobb sorsot érdemelnek. Egyetlen szerződés sem örökéletü,

mert népek keletkeznek, fejlődnek, haladnak, eltünnek, sőt ki is halnak. Az örökéletü szerződések azt jelentenék, hogy egy bizonyos adott pillanatban az emberiség mumiává válna. Senki sem állithatja, hogy a szerződések tökéletesek.“

*

1928. november 9-én a *Berlingske Tidende* cimü dán lap Mussolini-interjut közöl, amelyben többek között ez áll:

„*A békeszerződések tökéletlenek.* Több probléma, amely a béke és háboru lehetőségét hordja magában, vár *megoldásra és ezek között első helyen áll a magyar probléma . . .“*

*

A Corriere della Sera 1929 január 9-i számában hosszabb interjut közöl, amelyet *Mussolini* miniszterelnök adott az Anglo-American News Service római levelezőjének és ebben egyebek között ezt mondotta:

„Vannak nemzetek, melyek nem maradhatnak meg abban az állapotban, melyben most vannak. Itt van például Magyarország! Elkerülhetetlen, hogy a magyarok helyzetén könnyitsenek.“

*

A Duce 1936 novemberi milanói beszédéből:

„Mindaddig, amig Magyarországnak nem szolgáltatnak igazságot, a Dunamedencében békéről beszélni nem lehet...

Magyarország valóban a háboru legnagyobb áldozata. Ne feledjük, hogy *négymillió magyar él eredeti hazájának határán kivül. Az olasz nép csodálja a magyar nép katonai erényeit, bátorságát és önfeláldozó magatartását. Talán kinálkozik a közeljövőben olyan ünnepélyes alkalom, amely*

lehetővé teszi majd Olaszországnak, hogy ezekről a Magyarország iránti igaz érzelmeiről, komoly tettekkel tegyen tanubizonyságot...“

*

1936 november 27. Nápoly.

„Nápolyiak! *Egy harcban megedzett, munkában kipróbált, régi, dicsőséges hagyományait ápoló nemzet vezére jön közétek!* Fogadjátok méltón, forró lelkesedéssel.

Annyi szenvedés után ez a nemzet megérdemli a jobb jövőt, sulyos sebeinek meggyógyitását... Éljen Horthy Miklós Magyarország kormányzója! Éljen Magyarország!“

*

Kivonat a *Runcimanhoz* intézett levélből. (Popolo d'Italia 1938 szeptember 15.)

„. . . *Csehszlovákia mesterségesen összetákolt állam, amely meghazudtolta a népek önrendelkézési jogát és amely megérett arra, hogy azáltal bűnhődjék, ami által vétkezett . . .“*

*

A Duce 1938 szeptember 18-i trieszti beszédéből:

„. . . . Feketeingesek! Azt, amit most mondok néktek, nemcsak a Róma—Berlin-tengely politikája és *a magyarok, lengyelek és más nemzetek iránti rokonszenvünk sugallja, hanem a lelkiismeret szava.*

Azok a mélyreható okok, *amelyek ma Európa békéjét felborulással fenyegetik, évek hosszu során át elnyomott népek szenvedéseire vezethetők vissza.*

Ha van önrendelkezési jog, annak egyetlen megnyilvánulási formája a népszavazás . . . *Népszavazás pártatlan döntőbirák előtt, minden részrehajlás kizárásával . . .“*

*

Hasonló értelemben nyilatkozott a Duca nevezetes *trevisoi, pádovai, vicenzai* és *veronai* beszédeiben. (MTI.)

A palesztinai ügyben kerekasztal-értekezletet hivnak össze
Az angol alsóház ülése

London, nov. 10. (Magyar Távirati Iroda.) Az alsóházban Sir *John Simon* kincstári kancellár kijelentette, hogy az Angol Bank által a kormány utasitására Csehszlovákiának nyujtott tizmillió fontnyi előlegből a prágai kormány eddig ötmillió fontot vett igénybe.

Henderson utal a csehszlovákiai menekültek helyzetére és kérdi, hajlandó-e a kincstári kancellár gondoskodni arról, hogy a hitelösszeg jelentékeny részét a menekültek kivándorlásának előmozditására forditsák.

Sir John Simon kincstári kancellár: Kezdettől fogva az volt a kikötés, hogy az összeg első és főcélja a menekültek támogatása. Henderson további kérdésére kijelentette, hogy még folynak a tanácskozások a francia kormánnyal Franciaország hozzájárulásáról a csehszlovák kölcsönhöz.

Malcolm Macdonald gyarmatügyi miniszter Attlee őrnagy kérdésére kijelentette, hogy a palesztinai *kerekasztal-értekezletre meghivta Egyiptom, Irak, Szaudi-Arábia, Jemen és Transjordánia kormányait.* Sziriát és Libanont szintén érdekli a palesztinai kérdés, de ezek francia mandátumos területek lévén, a francia kormány utján kapnak tájékoztatást az őket érintő fejleményekről.

Lees-Smith munkáspárti képviselő vezette be a véderő-vitát, élesen birálva a honvédelem hiányait.

Sir *Kingsley Wood* légügyi miniszter előadta, hogy jelenleg negyven pilótaiskolában ezerkétszáz pilótát és huszonháromezer pilótanövendéket képeznek ki. A repülőgépgyártást a szabványositás és a tömeggyártás alapjára helyezték, a repülőgép-tipusok számának csökkentésével. Jelenleg 3500 cég foglalkozik repülőgép-gyártással. A légi haderőnek 1939 márciusában 1750 elsőosztályu repülőgépe lesz, nem számitva a tartalékerőt. A légi haderő költségvetése a folyó évben *120,000.000 fontra, a jövő évben 200,000.000 fontra becsülhető.* Az eddig rendelt és az uj terv alapján rendelendő üldözőgépek száma 5—6000. A légi haderő főcélja: 1. Anglia megvédése, 2. a kereskedelmi utak szabadontartása, 3. a tengerentuli angol területek megvédése, 4. együttműködés a szövetségesek területeinek megvédésére háboru esetén,

Lengyelország nagy ünnepe

Két évtized mult el azóta, hogy a három részre szaggatott Lengyelország másfélévszázados rabság után poraiból ujjáéledt. A mai évfordulón örömünnepet ül a lengyel nemzet és méltán, mert az ujjáéledést követő husz esztendő alatt Lengyelország valósággal ujjá is született, virágzóbb és hatalmasabb lett, mint valaha is volt és ma Európa nagyhatalmai között foglalva helyet, szava igen nagy sullyal esik a serpenyőbe minden olyan nemzetközi kérdésben, amely Közép- és Kelet-Európát érinti.

Valóságos csoda, ami Lengyelországgal e század utóbbi évtizedeiben történt. A Gondviselés különös kegyelme áradt a nagymultu és még nagyobb hivatásu testvér lengyel nemzetre. Három évtizeddel ezelőtt sorsa még szinte reménytelennek látszott és ime, másfélévszázados sirjából tüneményesen nemcsak feltámadott, hanem igen rövid idő alatt a nemzetek elsői közé emelkedett. A 18-ik század második felében három nagyhatalom tépte szét durva erőszakkal Lengyelország sokévszázados testét. Részeit Oroszország, Németország és Ausztria kebelezték be. Nehéz volt elképzelni, hogy ennek a három vezető európai hatalomnak uralma alól a lengyel nemzet régi országát valaha is maradéktalanul ki tudja szabaditani.

A lengyel nemzet mégis, e szörnyü balsorsban sem esett kétségbe, nem mondott le feltámadásába vetett reményéről egy pillanatra sem. Rendületlen hittel páratlanul szivós küzdelmet folytatott mind a három nagyhatalom területén nemzeti létének fenntartására. Sőt ott, ahol a legnagyobb sullyal és veszéllyel nehezedett rá az idegen elnyomó uralom, ismételten fegyverhez nyult a zsarnoki hatalom ellen. *A hősies és tragikus végü lengyel szabadságharcok az emberiség történelmének legszebb lapjai közé tartoznak.* A nemzeti szabadság közös nagy eszménye és az érette vívott közös harcok forrasztották — ha lehet — még szorosabbra azt a bensőséges testvéri köteléket, amely a lengyel és magyar nemzetet történelmük kezdetétől fogva összekapcsolta.

E század második évtizedében elkövetkezett a világháboru, amelynek kezdetén már megcsillant a remény, hogy az eltiport lengyel nemzet visszaszerezheti rég elveszett szabadságát. *Pilsudskinak,* a lengyelek Gondviselés által rendelt vezető szellemének sugallatára megindultak az önkéntes lengyel légiók, hogy mindenekelőtt lerázzák a moszkovita igát. Évekig tartó harcok után a központi hatalmak legyőzték Oroszországot és ezzel a történelmi Lengyelországnak egy része felszabadult az orosz uralom alól. Majd nemsokára, a háboru elvesztése után Németország és Ausztria hatalma is megdőlt lengyelek által lakott területeik felett. Lengyelország a háboru romjaiból ujjáéledt és megindult az ujraegyesitett három rész egybeforrasztásának, az egységes Lengyelország megteremtésének rögös utja.

Pilsudski, a lengyel nemzet bálványa, nemcsak nagy hadvezérnek, hanem páratlanul bölcs és erőskezü államférfiunak, valóságos országalapitónak és nemzete ujjáteremtőjének bizonyult. Lerakta szilárd alapját az ujjászületett nagy Lengyelországnak, amelyen utódai sikeresen folytathatták a lengyel nemzet hatalmának, biztonságának és boldogulásának továbbépitését. Az ő messzejövőbe tekintő nagy szelleme örökségül hagyta az évszázados lengyel-magyar közös határ helyreállitásának rendkivüli jelentőségü gondolatát. A legutóbbi fejlemények azzal a reménnyel kecsegtetnek, hogy az önrendelkezési jog révén a *Ruténföld* ujra visszakerül Magyarországhoz és helyreáll a történeti lengyel-magyar közös határ, amely a két azonos sorsu és hivatásu nemzet között soha sem jelentett elválasztó vonalat, hanem legszorosabb kapcsolatot.

Moscicki köztársasági elnök rádióbeszéde Lengyelország elmult husz évéről

Varsó, nov. 10. (Lengyel Távirati Iroda.) A független lengyel köztársaság fennállásának huszadik évfordulója alkalmából *Moscicki* köztársasági elnök rádióbeszédet mondott s abban visszapillantott Lengyelország akkori széttagoltságára, amig azután „a magdeburgi fogoly" visszatért és megteremtette a lengyel nemzet egységét. 1918 október 11-e óta a lengyelek husz év alatt független életüknek több győzelmét aratták a varsói csatától kezdve tescheni Szilézia visszatéréséig. Az elnök áttekintette azután *a gazdaságilag teljesen tönkretett és kipusztitott Lengyelország talpraállásának folyamatát.* Közben Lengyelország ellenfelei több fronton megtámadták az ujjászülető államot, amelynek barátai nem biztak eléggé a lengyelek érveinek igazságosságában. Több ország diplomáciája ugy képzelte, hogy ha engedi Lengyelországot nem likvidált viszályoktól körülvenni, ez az ő saját biztonsága növekedését jelenti. Lengyelország mindamellett talpraállott a maga emberségéből és kiküszöbölte életéből nem egyszer az anyagi segitség kisértéseit, amelyek érinthették volna politikai függetlenségét.

Ma a legnagyobb tárgyilagossággal lehet megállapitani, hogy *Pilsudski hatalmas egyénisége oly módon befolyásolta Lengyelország fejlődését,* hogy arra büszkén lehet visszatekinteni. Kiemelte azután az elnök Lengyelország nagyhatalmi helyzetét katonai és külpolitikai téren és közgazdasági, pénzügyi, ipari, kereskedelmi megerősödését. Pilsudski példája megmutatta, hogy a nemzet egy-egy tizéves időszakának belső tartalma a nemzettől önmagától függ. Beszédét befejezve idézte Pilsudski szavait abból az 1914-es időből, amikor táborba szállott az első lengyel légióval: Lengyelország él és nem veszhet el.

Moscicki elnök feleségével és a kormány több tagjával ma délután hivatalos látogatásra Cieszynbe érkezett. A diszesen fellobogózott városban reggel óta a legnagyobb lelkesedéssel várták a köztársaság elnökét és igen melegen ünnepelték már a pályaudvaron. Az elnök előtt ulánus-század haladt, amikor a városba bevonult, miközben a cieszyni kastélyba hajtatott, a lakosság virággal teljesen elboritotta kocsiját.

Von Rath párizsi német követségi tanácsos halálhirére heves zsidóellenes tüntetések robbantak ki az egész német birodalomban

Von *Rath* párizsi német követségi tanácsos halála mélységesen megdöbbentette a német közvéleményt. Arra a hirre, hogy von Rath áldozatul esett a párizsi orvgyilkos merényletnek, *az egész birodalomban heves zsidóellenes tüntetések kezdődtek.*

Berlinben a tüntető tömeg rombolt és gyujtogatott. *A nyugati városnegyed zsidó üzleteinek kirakatait beverte és az árukat kiszórta az utcára. Berlin tizenkét zsinagógája közül kilencet felgyujtottak.* A Prinzregent-Strassen és a Passanen-Strassen levő zsinagóga a tüzoltóság munkája ellenére csütörtök reggelre teljesen leégett. A Kurfürstendamm és több más utca szinte *csatatérhez hasonlit.* A rendőrség tehetetlen volt a tüntetőkkel szemben.

Hasonló tüntetések hire érkezik a birodalom többi városából: *Hamburgból, Nürnbergből, Lipcséből és sok más városból.* Egyes jelentések szerint *valamennyi városban és községben elpusztitották a zsinagógákat és a tüzoltóság csak nagy erőfeszitéssel tudta megmenteni a zsinagógákkal szomszédos épületeket. Stettinben* tüzveszély miatt egy utcasort le kellett zárni. *Essenben* a zsidó ifjusági otthon is elpusztult. *Bécsben husz zsinagóga pusztult el.* A német hatóságok kénytelenek voltak sok zsidó üzlettulajdonost védőőrizetbe venni és *nyomatékkal hangsulyozzák, hogy a tüntetők kizárólag anyagi kárt okoztak, tettleg azonban senkit sem bántalmaztak.*

Müncheni jelentés szerint a rohamosztagok birodalmi vezetője és a német rendőrség főnöke rendeletet adott ki, hogy azok a személyek, akik a nürnbergi törvény szerint zsidóknak számitanak, nem tarthatnak maguknál semmiféle *fegyvert.* A rendelet megszegőit *gyüjtőtáborba* szállitják.

Goebbels birodalmi propaganda miniszter kiáltvánnyal fordult a lakossághoz, amelyben megállapitja, hogy a német nép jogos és érthető felháborodásában bosszut állt a gyalázatos párizsi orvgyilkosságért. Felhivja a birodalom lakosságát, hogy *tartózkodjék minden további, bármilyen természetü tüntetéstől és cselekedettől a zsidóság ellen, mert a végleges választ a törvényhozás, illetve kormányrendelet utján adják meg a zsidóságnak.*

Illetékes helyen egyébként megcáfolják azokat a külföldi lapjelentéseket, amelyek szerint a németországi zsidó kulturszervezetek működését korlátozzák, a zsidó lapokat pedig egy évi időtartamra betiltották. Cáfolják azokat a jelentéseket is, hogy a müncheni zsidókat felszólitották a város 48 órán belül való elhagyására.

A német sajtó elkeseredéssel, a mélységes gyász hangján ir von *Rath* követségi tanácsos haláláról. A lapok szerint *a merénylet nem fogja megmérgezni Európa államainak egymáshoz való viszonyát, de az egész német sajtó követeli a hasonló gyilkosságra való uszitások elháritását.* A német sajtó sulyos büntetést követel a gyilkosra és hangoztatja, hogy *a legélesebb eszközzel kell folytatni a harcot az izgatás és a rágalmazás ellen.*

Dr. *Faul* francia törvényszéki orvos a Hitler által Párizsba küldött dr. *Magnus* és dr. *Brand* német orvosok jelenlétében felboncolta a követségi tanácsos holttestét. A boncolás megállapitotta, hogy a tanácsost ért két revolverlövés közül *a második lövés volt a halálos, amely a bal lágyékot érte, majd átfurta a lépet, a mellkast, a hasnyálmirigyet és a rekeszizmot.*

Tesnier vizsgálóbiró egyébként csütörtökön maga elé vezettette von *Rath* gyilkosát, *Grünspan Herschelt* és közölte vele, hogy *előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosságért helyezi vád alá.* A párizsi lapok értesülése szerint *valószinüleg vád alá helyezik büntársi bünrészesség cimén Grünspan nagybátyját és nagynénjét is.*

Von Rath holttestét szombaton szállitják haza Németországba. Előzőleg délben 12 órakor a kormány és a diplomáciai testületek képviselőinek jelenlétében *hivatalos gyászünnepélyt tartanak a párizsi német evangélikus templomban.*

Berlin, nov. 10. A német fővárosban a zsidóellenes tüntetések tovább tartanak. Délután ismeretessé vált ugyan *Göbbels* miniszter kiáltványa, amelyben a további kihágásokat eltiltotta, de azért *az esti órákban Berlinben még mindig tart a zsidó üzletek lerombolása.*

Az ország területén rendkivül sok zsidót letartóztattak.

A Göbbels által bejelentett megtorló intézkedéseket még nem hozták nyilvánosságra, de beavatott körökben valószinünek tartják, hogy *a zsidók legnagyobb részét gyüjtőtáborokba zárják.* Illetékes helyen egyébként kijelentik, hogy *a megtorlás mértéke attól függ, vajon folytatódik-e a külföldön a németellenes hadjárat.*

A birodalom területén a zsinagógák csaknem kivétel nélkül leégtek és ezek ujjáépitésére nem fognak engedélyt adni.

A városok zsidónegyedeiben az üzletek kirakatüvegjeinek cserepei még este is az utcán hevertek és az áruk megmaradt része a járdán fekszik. *A zsidó lakosságot több helyen sulyosan bántalmazták.*

Sulyos börtönbüntetésre itélték a zsirdrágitási pör vádlottait

A nagyarányu zsirdrágitási bünügy tárgyalását csütörtökön folytatta az uzsorabiróság. Már a keddi tárgyaláson megkezdődtek a perbeszédek. Kedden mondotta el vádbeszédét dr. *Kotsis Miklós* ügyészségi alelnök, majd utána a letartóztatásban levő vádlottak védői, dr. *Ángyán Béla,* dr. *Sztrache Gábor* és dr. *Ulain Ferenc* szólaltak fel. Csütörtökön folytatták a védőbeszédeket. Dr. *Szász Béla,* dr. *Ambrus Sándor,* dr. *Máday László,* dr. *Szegedi Samu,* dr. *Rácz Miksa* és dr. *Róna Gyula* védő felmentő itéletet kért.

Szünet után a vádlottak álltak egymásután a biróság elé. *Friedmann Kornél* sirásba csukló hangon bizonyitgatta ártatlanságát. *Péri Perlesz Dezső* a szakértők véleményével szemben igyekezett kimutatni, hogy nem követett el árdrágitást. *Földiák István* hangoztatta, hogy nem folytatott lánckereskedést, nem nyerészkedett, hanem önköltségi áron adta vissza a vállalatánál felhalmozódott zsirkészletet. Elérzékenyült hangon kérte felmentését.

Több mint két órán keresztül tanácskozott a biróság és délután öt órakor hirdette ki dr. *Lengyel Ernő* tanácselnök az itéletet.

A törvényszék mint uzsorabiróság *árdrágitó visszaélés büntettében* mondotta ki bünösnek a vádlottakat és ezért *Friedmann Kornélt* másfél évi börtönre, *Péri Perlesz Dezsőt* két évi börtönre, *Földiák Istvánt* két évi és három hónapi börtönre, *Pürner Józsefet* és *Franyó Józsefet* hat-hat hónapi börtönre, *Tomasov Sándort, Szegedi Györgyöt* és *Szegedi Bélát* egyenként tiz hónapi börtönre itélte. *Nagy Vilmos* és *Kammer György* vádlottakat árdrágitó visszaélés vétségében mondotta ki bünösnek a törvényszék és ezért őket fejenként három hónapi fogházra itélte el. Kötelezte egyuttal a vádlottakat, hogy az itélet jogerőre emelkedése után hirlapilag és falragaszok utján nyilvánosságra hozzák.

Az itélet megokolása magáévá teszi a szakértők véleményét s ennek alapján megállapitotta, hogy a vádlottak az indokolatlanul magas zsirárakkal veszélyeztették a közellátás zavartalanságát. Sulyosbitó körülmény, hogy a fenyegető háborus hirek okozta pánikot használták fel nyerészkedésre, az ügynökök közbeiktatásával a zsir adásvételét *láncolatosan* üzték és ezzel káros hatással voltak az árak alakulására.

Dr. *Kotsis Miklós* ügyészségi alelnök valamennyi vádlott terhére *sulyosbitásért* jelentett be semmiségi panaszt, az elitélt vádlottak és védőik pedig *felmentést* kérve jelentettek be további jogorvoslatot. Az itélet kihirdetése után a védők óvadék felajánlása mellett kérték a letartóztatásban levő *Friedmann Kornél, Péri-Perlesz Dezső* és *Földiák István* szabadlábra helyezését. A törvényszék a védők inditványát azzal a megokolással utasitotta el, hogy *nem volna méltányos, ha valamelyik vádlott csupán azért kerülne szabadlábra, mert kedvező anyagi helyzetben van.*

A tárgyalás befejezése után *Földiák István* sirni, elkeseredetten kiáltozni kezdett és *elájult.* A fegyőrök és teremőrök téritették magához, majd visszakisérték a fogházba.

Elejtették Palesztina felosztásának tervét: az országban ujabb zavargások törtek ki

Jeruzsálem, nov. 10. Palesztinában vegyes érzelmekkel fogadták azt a hirt, hogy az angol kormány elejtette Palesztina felosztásának tervezetét. A Palesztina-értekezlet kilátásait nem itélik meg kedvezően. Az arabok különösen azt kifogásolják, hogy angol részről már eleve ki akarják zárni az értekezletről az ismertebb arab vezéreket. A zsidók panaszai szerint viszont a Woodhead-bizottság jelentése figyelmen kivül hagyja, hogy a zsidók bevándorlása nagy gazdasági előnyt jelent az országnak.

Közvetlenül azután, hogy a jeruzsálemi rádió közölte a Palesztina felosztásáról szóló terv elejtését, *országszerte ujabb zavargások törtek ki. A katonaságot több helyen ismét riadókészültségbe kellett helyezni. Irtában,* Tulkarem közelében a felkelők és a katonaság közötti összecsapás során *tizenkilenc felkelő életét vesztette.*

Zavargások Bagdadban

Bagdad, nov. 10. A Woodhead-féle palesztinai tanulmányi bizottság jelentése itteni arab körökben *nagy izgalmat keltett.* A város főutcáján sok zsidó üzletet szétromboltak. Rendőrségi beavatkozással több letartóztatás után végre sikerült a rendet ujból helyreállitani.

Atatürk Kemal meghalt

(Felvételünk a Képes Pesti Hirlapban.)

Istambul, nov. 10. **Atatürk Kemal, a török köztársaság elnöke, csütörtökön reggel kilenc óra öt perckor meghalt.** (MTI.)

Atatürk Kemallal, a török köztársaság megteremtőjével a század egyik legnagyobb alakja, nemzetvezére, államférfia, szervező zsenije dőlt ki az élők sorából. Törökország az összeomlás előtt állott 1918 októberében. Kapitulált, mielőtt a szövetségesek a nyugati hadszintéren az utolsó döntő csatákat megvivták volna, s ugy látszott, hogy a századok óta hanyatló ozmán birodalom sötét végzete beteljesedett: törlik a nemzetek sorából. Amikor VI. Mehemed szultán Mudrosban a megalázó fegyverszüneti feltételeket aláirta, Atatürk — akkor még Musztafa Kemal pasa —, gyorsan megszervezte a nemzeti felkelést, s élére állt annak a régebbi, már több mint félszázados multra visszatekintő mozgalomnak, amelyben testet öltött a török nemzeti életakarat.

Atatürk Kemál Szalonikiban született 1881-ben kishivatalnoki családból. Katonai pályára lépett s mint vezérkari százados érte meg az 1908-iki ifjutörök forradalmat, amely a véreskezü *Abdul Hamid* szultánt eltávolitotta trónjáról. Végigverekedte 1912—13-ban a Balkán-háborukat. A világháboruban először a Dardanellák ostrománál küzdött, majd hadtestparancsnokká nevezték ki és Sziriában harcolt az angolok ellen. Enver pasa hiusága miatt a világháboru folyamán vezető szerephez nem juthatott és az 1918-iki összeomláskor érkezett el az ő ideje. A fegyverszünet után Kisázsia belsejébe ment, megszervezte az ifjutörök harcosokat s megkezdte a felkelést. Olyan sikereket aratott, hogy már 1919 nyarán nemzetgyülést hivatott össze Ankarába és megalakitotta a nemzeti kormányt. Szervező ereje és katonai tehetsége szinte csodákat művelt. Ő volt az első, aki nyiltan szembe mert fordulni a párizskörnyéki békék megalázó határozataival, s egyszerre küzdött a görögök, a felkelő örmények, az angol és a francia megszálló csapatok ellen. Diplomatának is kiválónak bizonyult. Szövetséget kötött Szovjetoroszországgal, amely ebben az időben a világforradalommal fenyegette Angliát és Franciaországot. De közben titkos tárgyalásokat kezdett a franciákkal, akik Franklin Bouillont küldték hozzá, azzal a megbizatással, hogy az angolok kijátszásával kössön vele szerződést. Az 1921-iki Sakaria melletti diadalmas csatában a görög hadsereg ellenállását végleg megtörte; ezzel eldölt a török nemzeti felkelés sorsa. Közben a Lloyd George-kormány, amely nyiltan a görögök mellé állt, sőt még a Törökország elleni háborutól sem riadt volna vissza, a török nemzeti mozgalom nem kis szerencséjére megbukott. Ekkor kapta a „Gházi“ cimet, ami győztest jelent és a nemzetgyülés a tábornagyi méltóságra emelte.

Az uj nemzeti Törökország lemondott a hatalmi célokról. Nem akart más népeket többé leigázva tartani. Atatürknek nem volt más célja, mint hogy a nemzeti határokra szoritott országot megszervezze, modernizálja s igy megmentse a végpusztulástól. „Nem akarunk más dolgot — mondotta a sakariai győzelem után tartott beszédében —, mint szabad és független életet nemzeti határaink között. Azt kivánjuk, hogy Európa ne sértse meg azokat a jogokat, amelyeket mi hasonló módon meg akarunk adni az összes nemzeteknek . . . Békét akarunk az egész világgal.“ 1923 julius 24-én a nemzeti Törökország a hatalmakkal méltányos békét kötött. Ez volt a békeszerződések első reviziója. Visszakapta a görögöktől Szmirnát, megkapta elvett európai területének jelentékeny részét. Három hónappal később (október 29-én) kikiáltották a köztársaságot, a szultánt kikergették Istanbulból s a nemzeti felkelés győztes vezérét, Musztafa Kemált a köztársaság elnökévé választották.

Törökország történetében gyakoriak a nagy hadvezérek, államférfiak, szervezők, törvényalkotók. Az első nagy szervező a XIII. században Ochran (Uchran) volt, a török hatalom megalapitója. Világraszóló nagyságok Szelim szultán és II. Mohamed s minden idők egyik legnagyobb uralkodója II. Szulejmán szultán. Atatürk Kemál méltán sorakozik a török történelem legnagyobb szervezői és államférfiai közé. Törökországról két nagy államférfiunak figyelemreméltó megállapitását ismerjük. Az egyik lord *Salisburyé,* a nagy angol államférfiué, aki Törökországról ezt mondotta: „Megreformálni Törökországot, azt jelenti, hogy megöljük vele.“ Ez a jóslat nem bizonyult igaznak. A másik jóslat *Kossuth Lajosé.* Kossuth Lajos, aki kutahiai számüzetésében alaposan szemügyre vette a török viszonyokat, azt a megállapitást tette, hogy ha Törökország meg tud szabadulni a mohamedán vallás bilincseitől, ujra fog éledni. Ez a megállapitás igazabbnak bizonyult, mint Salisburyé. Atatürk Kemál megszabaditotta nemzetét a mohamedán egyház uralmától. Az egyház régi korlátlan befolyását a török nemzeti lélekben a hitté vált nemzeti eszme foglalta el. Nem semmisitette meg a mohamedán egyházat, de meglehetősen közömbös lett iránta. Törökország átalakitását Atatürk csodás sikerrel vitte keresztül. Még a fezt is eltörölte, amely a régi merokkant s ellenállásra képtelen Törökországot jelképezte. Az arab irást számüzte és behozta a nyugateurópai népek latin betüit . . .

Diktátor volt Atatürk? Az volt, de nem intézményesen. Törökország alkotmányos ország és a nemzetgyülés személyesiti meg a nemzeti hatalmat és szuverenitást. Atatürk diktátor volt, személyes tulajdonságai korlátlan tekintélye révén. Diktátor volt olyan értelemben, mint Cromwell valamikor az angol forradalomban és Rákóczi vagy Kossuth Lajos a magyar szabadságharcban. Törökország el fogja temetni most sok százados történetének egyik legnagyobb alakját, kinek vezérlete alatt megmutatta, hogy nemzetek, ha van bennük életerő, nem semmisülnek meg egy vesztett háboru következtében.

Balla Antal.

A halálhir hatása Istanbulban

Istanbul, nov. 10. *Kemal Atatürk* halálának hirére Istanbul lakossága az utcákra és terekre tódult. A végeláthatatlan embertömeg a galatai hidon át a Boszporusz partján végig a Dolma Bagcsehoz özönlött, ahol a már órák hossza óta gyülekező embertömeg tiszteletteljes csendben várakozott. Ugy a középületeket, mint a magánházakat félárbocra eresztett gyászlobogókkal látták el. Valószinünek tartják, hogy *Atatürk holttestét vasárnap vagy hétfőn szállitják ünnepélyesen Ankarába, ahol azután örök nyugalomra helyezik.* (MTI)

Pénteken délelőtt választják meg a török köztársaság uj elnökét

Istanbul, nov. 10. *(A Pesti Hirlap tudósitójának távirata.)* A nemzetgyülés pénteken délelőtt tizenegy órakor választja meg Törökország uj elnökét. A választás után *Dzselal Bajar* miniszterelnök benyujtja az egész kormány lemondását, de valószinü, hogy az uj elnök ujra őt bizza meg a kormányalakitással. Ami az uj elnök személyét illeti, az egyetlen törökországi politikai szervezet, a néppárt, hir szerint egyhanguan megállapodott *Izmet Inönü volt miniszterelnök jelölésében. A lakosság körében nagy a gyász és a szomoruság. Salis Bosjuk* képviselő az elnök halála miatti bánatában öngyilkossági kisérletet követett el, többször magára lőtt és életveszélyesen megsebesült. Több képviselő azt ajánlotta, hogy Ankarát, a török fővárost, nevezzék el Atatürknek. *(Sz.)*

A kormányzó és a magyar kormány részvéte

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A kormányzó *Kemal Atatürknek,* a török köztársaság elnökének elhunyta alkalmából meleghangu táviratot intézett Ankarába a nemzetgyülés elnökéhez és egyben a budapesti török követ előtt a kabinetiroda főnöke utján őszinte részvétének adott kifejezést.

Kánya Kálmán külügyminiszter másnemü hivatali elfoglaltsága miatt báró *Apor Gábor* rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter állandó helyettese, csütörtökön a délutáni órákban felkereste *Behidzs* bej budapesti török követet, akinél Kemal Atatürknek, a török köztársaság elnökének elhunyta alkalmából a magyar kormány legőszintébb részvétét tolmácsolta.

Chamberlain a francia kormány meghivásáról

London, nov. 10. (Havas.) Chamberlain bejelentette az alsóházban, hogy *Halifax és ő nagy örömmel fogadták el a francia kormány meghivását,* hogy november 23-ika és 25-ike között látogassanak el Párizsba. Reméli, hogy az igy kinálkozó alkalmat felhasználhatják a nemzetközi helyzet végigvizsgálására a francia kormány tagjaival együtt — a legutóbbi események világánál.

Henderson Artur kérdésére kijelentette a miniszterelnök, hogy a francia miniszterekkel együtt megbeszélendő kérdések általános vázolásába bocsátkozni most nem állna a köz érdekében. Kijelentette továbbá, hogy *Vansittart* nem kiséri el a minisztereket Párizsba.

Lőgér földim pipái

Irta Csermely Gyula

Lőgér Kelemen királyi törvényszéki telekkönyvvezető, csallóközi, vásáruti ember volt és szülőföldjének, szükebb hazájának olyan szerelmese, hogyha szóba került a Csallóköz, bárkivel is beszélt, forrón jött ki a szájából a lelkesedés:

— Semmi kétség: a Föld csakugyan Isten kalapja és szép Magyarország a bokréta rajta, de ennek a bokrétának legszebb virága a Csallóköz!

És beszélt mint egy poéta a vereknyei kisduna-hidról, melyet emberemlékezet óta még nem vitt el sem árviz, sem jégzajlás; olyan szivós annak a hidnak minden része, mint Csallóköz ősmagyar népéé; beszélt az égerfaerdőkről, amelyek szegélyezik a nagy-Duna balpartját; az égerfa is olyan, mint általában a Csallóköz magyarja: csak itt érzi igazán jól magát; magasztalta a kisdunai halászokat, eredetibb és gyökeresebb vizi nép az, mint a balatoni vagy a tiszai halászok, mert már a honfoglalás idejében is halászok voltak a javából és sohasem élt a közelükben sem német, sem krobót, sem oláh, akitől csak egyetlen olyan szót tanultak volna el, amely nem magyar szó... és dicséretet zengett az ősforrásból fakadozott dallamos csallóközi magyar beszédnek, mely a lilaszint: kökörcsinnek mondja, a szagos violát: szegfünek és a kocsit-lovat-szerszámot: készségnek. És ami más magyarnak: igen, az a csallóközinek egy erőteljes: a'.

Lőgér Kelemen egyetlen óhaja az volt, hogy a Csallóközben szolgálhassa az államot; 1918 végén pályázott is a megüresedett dunaszerdahelyi telekkönyvvezetői állásra és meg is kapta volna, ha közbe nem jön Trianon. De hát közbejött az az égbekiáltó cudarság és a szerdahelyi járásbirósághoz a csehek neveztek ki telekkönyvvezetőt.

Szinte beleőrült abba az elgondolni is képtelen helyzetbe. A Csallóköz, az a szintiszta magyar föld, az az árpádkori őstelepülés: cseh martalócok birtokává válhatott! Amelyet még a Bach-korszak szedett-vedett beámterei sem fertőzhettek meg: az a föld most a cseh szótól legyen hangos, cseh zsebráknép uralma alatt sorvadjon?!

Hogy bánatával megküzdjön, nem nyult sem italhoz, sem kártyához. Eddig is nagy pipás volt — melyik jóvérü magyar telekkönyvvezető nem az? — attól fogva, hogy a Csallóköz a cseheké lett s ő kiyül rekedt szükebb pátriája határain, még szenvedélyesebb pipás lett s a füstben kereste nem a feledést, csak enyhülését a nyomásnak, amely a lelkén ült. Munkaközben pipázott, a hivatalból jövet, a hivatalba menet pipázott, otthon is elalvásig fujta a füstöt és a vásáruti parasztházak kéményeire gondolt; Bognárné ebédet főz, Nádszeginé kenyeret süt, Madiné sertéshájat olvaszt és a cseh zsandár nézi a füstöt: jut majd neki is valami a jóból, mert ürügy a basáskodásra mindig van.

Lőgér Kelemen uramnak egyszer az az ötlete támadt, hogy nem csak a pipa füstje beszéljen, de beszéljen maga a pipa is. Volt egy kis megtakaritott pénze, tehát megbizott egy tajtékpipametszőt, hogy hajszálra egyforma hét tajtékpipát faragjon neki és mindegyikre egyforma hegyes kupakot.

— Szivesen — mondta a mester. — De egyszerre hetet? Talán ajándékpipának szánja?

— Magamnak rendelem és azért egyszerre hetet, hogy a hét minden napján más-más pipából füstöljek. Vasárnap az egyikből, hétfőn a másikból és igy tovább. Nem jó, ha mindennap ugyanazt az egy pipát használjuk.

— És a kupakokba a névbetüit vésessem? — kérdezte a mester.

— Nem — felelte Lőgér és arca szinte átszellemült, ahogy válaszolt. A vasárnapi pipa derekán, kiemelkedő betükkel, ez a szó legyen: Vásárut, a hétfőin Hódos, a keddin Kürt, a szerdain Szerdahely, a csütörtökön Csütörtök, a péntekin Pódafa és a szombatin Szász. Mind csallóközi községek ezek, barátom, és beszélni fognak hozzám az én pipáim. Vásárutról a vasárnapi, ott születtem, Szerdahelyről a szerdai, ott végeztem az elemi iskolát, Pódafáról a pénteki és igy tovább.

Lőgér uram pipatoriumának nagy hire ment, megnézte azt maga a törvényszéki elnök és az alispán is. És mindenki, aki látta a gyönyörüen kiszivott pipákat, szinte megkönnyezte az eredeti ötletet. Ha Magyarország minden községéért, amelyet megszállva tartanak a bitorlók, pipát akarnánk metszeni: van-e annyi tajték a világon?!

Egyszer betoppant hozzá egy megyebeli földbirtokos és atyafiságosan magához ölelte. — Damazér Bertalan a nevem, én is Csallóköz szülöttje vagyok, hódosi. Pipatoriumod hire az én kuriámba is eljutott... megnézhetem?

S ahogy sorra vette a pipákat és már a második pipa derekán ott találta saját faluját, Hódost, kivágott a tárcájából hét ropogós ötvenpengős bankjegyet. — Add el nekem — lelkesedett —, megveszem. Csináltathatnék én is ilyen pipákat, de részemről az már plágium lenne. Tehát megveszem az eredetit... rendben van?

— Az én pipáim nem eladók, — felelte Lőgér Kelemen csöndesen. — Álmaim földjére visznek ezek a pipák; nem válhatok meg tőlük semenynyiért sem.

— Dicsérem felfogásodat, öregem. Nem is erőltetem a pipavásárt, — mondta a földbirtokos. — De ha valamikor mégis ugy fordulna, hogy el akarod adni, vagy el kell hogy adjad pipáidat, akkor az enyém legyen az elsőbbség, földi.

Azután multak az esztendők, de a „hiszünk Magyarország feltámadásában“ tovább élt minden magyar ember lelkében. És mint egy álom olyan gyorsan jött: egyszerre hangos lett az ország a „Vissza, mindent vissza!“ már nem óhajtásától, hanem erélyes parancstól.

Meg is szeppent a cseh, visszaadta Ipolyságot, vissza a ronyvaparti részeket és kijelentette, hogy visszaadja a Csallóközt is.

Vissza a Csallóközt! Lőgér Kelemennél a hétköznap is ünnepnappá magasztosult. — Végre haza fogok mehetni — ez a gondolat töltötte meg a lelkét — és ha mint telekkönyvvezető nem kerülhe-

Pearl S. Buck az irodalmi, Fermi Enrico a fizikai Nobel-dij nyertese

Stockholmból érkezik a hir, hogy a svéd kir. Akadémia meghozta döntését az irodalmi Nobel-dij odaitélése tárgyában. A hatalmas összegü dij idei jutalmazottja eszerint *Pearl S. Buck* amerikai irónő. *Selma Lagerlöf, Grazia Deledda* és *Sigrid Undsed* után ő a negyedik nő, aki elnyerte a világraszóló jelentőségü nagydijat. *Pearl Buck* nevét csak néhány éve ismeri a világ, azóta, hogy megjelent gyönyörü és hatalmas kinai tárgyu regénye, az „Édes anyaföld". A regény filmváltozata is emlékezetes, nagy sikert aratott és fölkeltette a figyelmet a szerző személye iránt. Pearl Buck élete maga is regénybe illően érdekes.

PEARL S. BUCK

Hires könyvének előszavában maga meséli el, hogy egy Amerikából a Távol Keletre költözött misszionárius gyermeke. Családja Virginiában élt. Szüleivel kisgyermek korában került el a messze Kina belsejébe. Szülein és testvérein kivül mást, mint sárga faju embert sokáig nem ismert. Testvérei korán elhaltak, igy egyedül nőtt fel a Jangce-folyó partján. Édesanyja tanitotta elemi ismeretekre, előkészitette a kollégiumra, beléoltotta a zene, a művészetek, az élet, a természet szépségének szeretetét. Tizenötéves korában egy shanghai internátusba került s egyáltalán nem érezte magát különbözőnek kinai leánypajtásaitól. Tizenhétéves volt, amikor Angliában megismerte a nyugati világot. Később Amerikában, egy virginiai kollégiumban fejezte be tanulmányait.

Nemsokára visszatért Kinába, férjhez ment és öt évig ismét tiszta kinai környezetben élt. Nőismerősei bizalmasak voltak hozzá, mint asszonytársukhoz és igy a kinai élet minden intimitását megismerte. Átélte egy éhinség, egy árviz, egy forradalom borzalmait. Ezeknek az élményeknek leszürődése az „Édes anyaföld", amelyet a környezetrajz elevensége, az emberábrázolás hűsége, izgalmas eseményeknek érdekfeszitő, drámai ábrázolása a legmélyebb és legköltőibb alkotások sorába emel. A' Nobel-dij ritka kitüntetése alkotóképességének teljében érte a nagytehetségü irónőt. Első nagy müve és még több regénye (Az anya, Keleti szél, nyugati szél, A Wauk család) magyar forditásban is megjelent.

*

A fizikai Nobel-dijat Fermi Enrico olasz tudósnak itélték oda.

A Nobel-bizottság ezzel a döntésével olyan kutatót emelt az emberi szellem halhatatlanjai közé, aki *beláthatatlan jelentőségü felfedezéssel gazdagitotta a tudományt.* Ennek megértéséhez tudni kell, hogy eddigi ismereteink szerint a világmindenségben *csak 92 elem létezhetik.* Minden élő szervezet: hegy, ásvány, viz, levegő, csillag, meteorit vagy ködfolt *ennek a kilencvenkétféle különböző elemnek az összetételéből származik.* Az elemek közötti különbség az atomok szerkezetében rejlik. A legegyszerübb szerkezetü a hidrogén-gáz atomja, a legbonyolultabb pedig amit eddig ismertünk: az *uránium*-elemé.

Fermi már évekkel ezelőtt bebizonyitotta, hogy ha a földi Természet nem ismer is kilencvenkettőnél több elemet, *az ember mesterségesen teremthet kilencvenharmadikat is.* Az urániumot parányi atom-részecskékkel, ugynevezett neutronokkal bombázta, mire az uránium *eddig ismeretlen természetü, sugárzó elemmé alakult.* Gondos vizsgálatok kimutatták, hogy az uj anyag semmiféle más elemmel nem azonos, tehát feltétlenül *minden eddigitől eltérő, ujfajta anyaggal van dolgunk.* Azóta már több, ilyen kilencvenkettőnél magasabb rangu elemet, ugynevezett „transzuránt" állitottak elő atombombázás utján; igaz, hogy egyelőre végtelenül csekély mennyiségben. De ezek a kisérletek szédítő távlatokat nyitottak előttünk a Teremtés legtitokzatosabb mélységeibe s reményt nyujtanak arra, hogy az ember, uj elemek teremtésében egykor talán *versenyre kelhet a Természettel s eddig nem ismert hatásu anyagok és erőforrások birtokába juthat.*

*

Az idei vegyészeti Nobel-dijat nem adták ki. E dij odaitélését 1939-re tervezik.

---

tek a hazámba, akkor nyugdijaztatom magamat és élek otthon mint magánember az én falumban.

Egyidejüleg a mámorral, amely ur lett a bizakodó magyar lelkeken, megindult a mozgalom: Magyar a magyarért! Gyüjtés a visszacsatolandó felvidéki magyar testvérek javára!

Lőgér uram törvényszékénél is köröztek egy ivet. A törvényszéki elnök ennyit jegyzett, a járásbiróság elnöke annyit, a birák és titkárok kiki a maga tehetségén felül. S amikor Lőgérhez került a gyüjtőiv, az még nem jegyzett semmit, mert nem volt nála több, mint szerény öt pengő, hanem azt mondta, hogy félnapi időt kér.

És egy szent ötlettől hevitve, felkereste földijét, Damazér megyebeli földbirtokost. — Eladom pipáimat, megveszed-e? A válasz erre a kérdésre háromszázötven pengő készpénz volt. — Állom a szavamat, — mondta Damazér. — Ennyit igértem akkor s adok most is.

Lőgér Kelemen pedig beirta a gyüjtőivbe: Lőgér Kelemen... 350 pengő. — De kikötöm — tette hozzá —, hogy ezt az összeget hét csallóközi községnek kell juttatni és pedig: Vásárutnak, Hódosnak, Kürtnek, Szerdahelynek, Csütörtöknek, Pódafának és Szásznak.

A hét tajtékpipa helyett pedig hét közönséges krétapipát állitott be pipatoriumába a derék ur és azokból a tizfilléres pipákból még élvezetesebbnek találta a dohányzást, mint eddig a tajtékpipákból, amelyeknek darabját ötven pengőért adta el...

Drága földim, Lőgér Kelemen atyámfia; azt hiszem, hogy mire megujul a hold, te már otthon, a mi Csallóközünkben, fogod fürösztení magyar lelkedet az örömben, és én is, Dunaszerdahely szülöttje, aki a cseh birtokfoglalás óta nem kerestem fel apám-anyám sirját sem, — mert elvem ellen lett volna, hogy instanciázzak a cseh követségen, engedje meg nekem az oda való utazást; magyar földről magyar földre csehek engedélyét kérjem? soha! — én is, Csallóköz gyermeke, most végre haza fogok mehetni és szüleim sirja mellett hálát adhatni Istennek, hogy szülőföldemről lemakadt a cseh rabbilincs...

NAPI HIREK

Ember, név, füst

Orvosi várószobában azzal üti agyon az ember az időt, hogy csekély érdeklődéssel bár, de mégis jó alaposan átnézegeti azokat a többéves folyóiratokat, amelyek ott hevernek, agyonlapozva, a várószoba asztalán.

Sohasem szállja meg az embert oly nyomasztón a mulandóság érzése, mint ilyenkor, mert ha az a félóra vagy óra, amig az ember a rendelőben sorra kerül, örökkévalóságnak tünik is, azok az események, amelyeknek képeit e folyóiratokban látja, mintha csak tegnap történtek volna, pedig hol vagyunk mi már — mondjuk —, az angol koronázástól, a japán-kinai háboru kitörésétől vagy Amelie Earhart titokzatosvégü repülőutjától?

De amint ma az orvosi várószobában egy angol folyóiratot lapozgatok, mást is találok benne, ami azonban nem a mulandóságra, ellenkezőleg, a halhatatlanságra figyelmeztet.

Ebben a lapban, amióta csak emlékezni tudok, nagy betükkel hirdeti egyik gyártmányát valamelyik angol cigarettagyár. Ez a cigaretta egy különös hangzásu tulajdonnevet visel és hizeleghetek magamnak azzal, hogy nálunk ma már nagyon kevesen tudják, hogy ezt a nevet, még a cigaretta előtt, a mult századnak egy világhirü operaénekese viselte, aki nagyvilági gavallérnak ugyanilyen hires volt.

Amikor ezen tünődöm, eszembe jut, hogy ez a cigaretta, ezzel az egykor világszerte ismert névvel, a halhatatlanságnak tán legszomorubb és leggroteszkebb jelképe. Egy diadalmas életből, egy kivételes emberből, aki az éneknek éppoly ragyogó művésze volt, mint az életnek, ime ennyi maradt. Egy név. Nem is mint a saját neve, csak azé a cogarettafajtáé, amelyet valaha kedvelt és a gyár hódolatteljesen róla nevezett el, talán még életében, talán már csak halála után. Angliában esetleg még sokan vannak, akik tudják, „kire" gyujtanak rá, amikor erre a cigarettára gyujtanak. De Anglián kivül mind kevesebben és kevesebben emlékeznek a művész nevére, ha pedig az az egész nemzedék kihal, amely még kortársa volt, senkisem tudja többé az egész világon, kinek a nevét is viseli tulajdonképpen ez a finom és drága angol cigaretta.

Ma még tán akad olyan idősebb úr vagy hölgy, aki rágyujtás közben egy pillanatra elmereng és azt mondja: a hangja, az egyénisége még ennél a cigarettánál is tökéletesebb volt. De nemsokára már csak rágyujtanak az emberek az énekesre és minden mellékgondolat nélkül elfüstölik.

... Hja, az egész élet, az egész halhatatlanság, igen sokszor, nem több csak füst, amely elillan az örökkévalóság levegőjében, — ... ezt gondolnám magamban, de a rendelő ajtaja nyilik, kilép az orvos és igy szól felém: Ön következik...

Egyszer mindenki sorrakerül...

(—óth—)

Kihallgatások a kormányzónál

Horthy Miklós kormányzó csütörtökön délelőtt *kihallgatáson fogadta gróf Bethlen Istvánt.* A volt miniszterelnök audienciája ötnegyed óra hosszat tartott.

A délután folyamán *Imrédy Béla* miniszterelnök jelent meg kihallgatáson a kormányzónál, akinek az időszerü kormányzati kérdésekről tett jelentést.

A miniszterelnök Pécs diszpolgára

Pécsi tudósitónk jelenti: Csütörtökön délelőtt tizenegy órakor ünnepi diszközgyülést tartott Pécs városa *Nikolics Mihály* főispán elnöklésével. A diszközgyülés egyhanguan a város diszpolgárává választotta *Imrédy Béla* miniszterelnököt, táviratilag mondott köszönetet a Felvidék visszacsatolásában végzett munkájukért *Kánya Kálmán,* gróf *Teleki Pál* és *Rátz Jenő* minisztereknek, további táviratban üdvözölte a *magyar honvédséget, Jaross Andort* és a visszakerülő Felvidék összes képviselőit.

Sir a rádiós...

A történelmi örömnapok mámoros hangulatában érdemes feljegyezni ezt a megható kis esetet. Akkor történt, amikor még állt a trianoni határ, de már ütött a szabadulás órája. Egy fiatal huszárzászlós mesélte el, mint saját élményét. Szakaszával heteken át tartotta a határszolgálatot valahol Kisvárda felett. A nevezetes bécsi tárgyalás napjának estéjén lepihent tábori sátrában. Éjnek idején legmélyebb álmából ébreszti fel a küldöncaltiszt.

— Zászlós ur, kérem, nem tudom, mi baj lehet, a rádióssátorban valaki sir.

A zászlós sebtiben felöltözik és a tábori rádióállomáshoz siet. Már messziről hallja a keserves férfizokogást. Benéz a sátorba: a rádiósaltiszt, arcát két karjába temetve, sir. A zászlós tudta, hogy a szakaszvezetőnek felesége, két gyereke van, — talán valami gyászhirt kapott hazulról szegény feje? Kérdi tőle, mi baja. Az altiszt nem tud felelni a zokogástól. Csak mutatja a szolgálati cédulát, amelyre a parancsnokság imént leadott üzenetét jegyezte fel.

Igy tudta meg a huszárzászlós, hogy a nagyhatalmak döntése visszacsatolta Magyarországhoz a Felvidéket. A rádiósaltiszt kassai fiu, husz év óta nem látta szülőföldjét. Határtalan örömében sirt ugy, hogy alig lehetett megvigasztalni. (—tor.)

— **Mária jugoszláv anyakirálynén két műtétet hajtottak végre.** Belgrádból jelentik: Mária jugoszláv anyakirálynén *Zürichben epekő- és vakbélmütétet hajtottak végre.* Egészségi állapotáról csütörtökön megnyugtató hirek érkeztek. Mind a két műtét jól folyt le.

— **Tűz egy kereskedelmi részvénytársaság helyiségeiben.** Csütörtökön délután veszedelmes tűz ütött ki a Szabolcs-utca 29. számu házban lévő *Royal Ipari és Kereskedelmi Rt.* helyiségeiben. A ház lakói robbanások zajára lettek figyelmesek és amikor kirohantak, látták, hogy az udvar hátsó részén álló egyemeletes épület lángokban áll. A tűzoltók nagy készültséggel vonultak ki. A központi, a II., V., VI. és VII. kerületi tűzőrség *Teasdale Ottó* tűzoltófőparancsnok vezetésével látott az oltáshoz. Négy sugárral támadtak az emeletmagasságra verő lángokra. Egy órai munka után *elszigetelték a tüzet.* Oltás közben két munkásnő rosszul lett. A két kocsival kivonult mentők a helyszinen részesitették őket első segélyben. Megjelent a tűz oltásánál dr. *Karafiáth Jenő* főpolgármester is. Az esti órákban egy biztonsági őrség maradt a tűz helyszinén. Eddig nem sikerült kideriteni, hogy miként keletkezett a tűz, a robbanásszerű zajt a meggyulladt celluloid okozta.

— **Véres családi dráma.** Pécsi tudósitónk jelenti: Véres családi dráma játszódott le csütörtökön délután a baranyamegyei *Jágónak* községben. *Simon István* 77 éves kacsolai gazda megjelent *Éger Józseték* házánál. A gazda *József* nevü fiával ugyanis összezördült a felesége és visszatért *Jágónakon* lakó szüleihez. Simon István a menyét visszatérésre akarta rávenni. *Éger Józsefné* leányának fogta pártját, mire *Simon István* ingerült lett és *zsebkésével nyakonszurta Éger Józsefnét.* Amikor az asszony vérbeborultan összeesett, a gazda revolvert rántott és *Éger Józsefnét fejbelőtte.* Az asszony *meghalt.* Ezután maga ellen forditotta a fegyvert, amelynek golyója a lágyékába furódott. *Simon István* elindult a községháza felé, de utközben összeesett. Ismét elővette revolverét, *fejbelőtte magát és meghalt.*

LEGUJABB

Eden az állam teljes ujjászervezését követeli

London, nov. 10. Az alsóház csütörtöki ülésén *Eden* is felszólalt. A nehéz helyzet, — mondotta a többi között — amelyben Anglia van, abban áll, hogy Anglia még mindig békemérték szerint él, mig más országok háborus mértékhez igazodnak. Angliának ezért uj módszereket kell kitalálnia, hogy megerősitse önmagát. *Az állam teljes ujjászervezésére lesz szükség, különösen a „demokratikus gépezetet" gyorsabbá kell tenni.* Mindez forradalomszámba fog menni az angol nemzet életében. Anglia területeivel és lakosaival nem élhet másod- vagy harmadrangu hatalomként. Fejtegetéseiben ismételten célzást tett a tekintélyi alapon nyugvó kormányzati rendszerekre. (MTI.)

AZ IDŐJÁRÁS

A Meteorológiai Intézet jelenti november 10-én este: Nyugat-Európában és már Közép-Európa nyugati felében is tovább tart az enyhe, szubtrópusi eredetü légáramlás uralma. Kelet-Európában, főként Oroszország középső és déli részein, még általánosan élénk az északi légáramlás. A Kárpátok és az Alpok környékén csendes, de sokfelé ködös az idő. Egyes helyeken kisebb ködszitálás is van.

Hazánkban is az ország sok vidékén volt még ma is köd; a nyugati határmegyékben volt kisebb szitálás is. A hőmérséklet 9—13 fokig emelkedett.

Budapesten este 9 órakor a hőmérséklet 9 Celsius fok, a tengerszintre átszámitott légnyomás 771 mm., alig változik.

Várható időjárás a következő 24 órára: Keleti-délkeleti légáramlás, sok helyen köd, néhány helyen ködszitálás. A hőmérséklet alig változik.

—

Vizállás. **Duna:** Budapest—Ujvidék között árad, máshol apad. Alacsony vizállásu. Bécs —68, Pozsony 95, Komárom 285, Budapest 246, Paks 113, Baja 140, Mohács 138. **Dráva:** Barcs —99, Drávaszabolcs 19. **Száva:** Bród 150. **Tisza:** Tokajig apad, lejebb árad, Tokaj—Csongrád között közepes, másutt alacsony vizállásu. Tiszaujlak 16, Vásárosnamény 112, Tokaj 358, Tiszafüred 370, Szolnok 358, Csongrád 210, Szeged 192. **Szamos:** Csenger 46. **Körös:** Körösszakáll —2, Békés 56, Gyoma 84. **Maros:** Makó 14. **Balaton:** Siófok 58. **Velencei tó:** Agárd 22.

— **Lengyelország függetlenségének ünneplése.** A Magyar-Lengyel Egyesület a független Lengyelország huszéves fennállásának évfordulója alkalmából pénteken délután hat órakor a *Baross Szövetség* székházában (Muzeum-utca 17.) ünnepséget rendez.

— **Simon Vilmos siremlékének felavatása.** Simon Vilmosnak, a Pesti Hirlap két év előtt elhalt kiváló munkatársának siremlékét vasárnap délelőtt tizenegy órakor avatják fel a rákoskereszturi temetőben.

— **Blücher is Sztalin életére tört — „vallotta" egy letartóztatott szovjettábornok.** Párizsból jelentik: A Matin értesülése szerint *Blücher* szovjettábornagyot *Moszkvában* szembesitették az ugyancsak letartóztatásban levő *Fedko* tábornokkal, *Vorosilov* helyettesével. A szembesités során *drámai jelenetek játszódtak le. Fedko beismerte,* hogy *Blücherrel együtt összeesküvést szőtt Sztalin élete ellen.* Tervüket, *Fedko* vallomása szerint, 1935-ben dolgozták ki, amikor *Fedko Kelet-Ázsiában* mint *Blücher* helyettese működött. *Blücher* állitólag erélyesen *tagadta az ellene emelt vádakat,* s egyébként sem volt hajlandó vallomást tenni.

— **Visszaélések a kaposvári közüzemeknél.** Kaposvárról jelentik: A városi közüzemeknél szolgálatot teljesitő *Ádám Dezső* nemrégen betegszabadságra utazott. Helyettesitésére *Szabolcsi Andor* tisztviselőt rendelték ki, aki különböző szabálytalanságokat tapasztalt. Jelentésére elrendelték az előzetes vizsgálatot. Ennek során megállapitották, hogy *Ádám Dezső összejátszott Nádor Dénessel,* aki a villany- és vizdijakat szedte be és évekre visszamenően havonta *négy-ötszáz pengővel kárositották meg a várost.* A polgármester feljelentésére a rendőrség őrizetbe vette *Nádor Dénest* és táviratban kérték a csendőrséget, hogy a *Mátrában* betegszabadságát töltő *Ádám Dezsőt* is vegyék őrizetbe. Az eddigi megállapitások szerint a várost *tizezer pengőnél nagyobb kár érte.* A vizsgálat folyik.

— **Sulyos baleset egy áramfejlesztőtelepen.** Félényi Vilmos 40 éves elektrotechnikus csütörtökön délelőtt a Beszkárt Nagyatádi Szabó-utca 12—14. számu áramfejlesztőtelepén egy tizezer Volt feszültségü árammal telitett olajkapcsoló javitásán dolgozott. Munkaközben áramütés érte és testének több részén sulyos égési sebeket szenvedett. A mentők a *Rókus*-kórházba vitték. *Állapota életveszélyes.*

— **Gázolt és továbbrobogott egy gépkocsi.** Pilisvörösvár közelében egy gépkocsi elütötte a kerékpárján haladó *Kollár Tamás* 50 éves gyárimunkást és a *gázolás után továbbrobogott. Kollárt* az Országos Mentők életveszélyes állapotban vitték a Margit-kórházba. A csendőrség a gázoló gépkocsit nyomozza.

— **Halálozás.** Ifj. *Horváth Gyula* f. hó 10-én Mátyásföldön elhunyt. Temetése f. hó 12-én d. u. 3 órakor lesz a mátyásföldi Ferenc-utca 5. sz. alatti gyászházból. Az engesztelő szentmiseáldozat f. hó 14-én reggel fél 8 órakor lesz bemutatva a mátyásföldi róm. kat. templomban.

KRASZNAHORKA BÜSZKE VÁRA

(Gáspár Antal rajza.)

RÁBORUL A NAP SUGÁRA.
HEGYEK ORMÁN AZ ŐSZI SZÉL
UJ NAGY DICSŐSÉGRŐL BESZÉL,
KRASZNAHORKA BÜSZKE VÁRA
ELJÖTT ISMÉT HOZZÁNK VISSZA . . .

— **Magyar postadijszabás a felszabadult területen.** A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint a csehszlovák köztársaságtól Magyarországhoz visszacsatolt területen a magyar királyi posta összes hatályban lévő üzletszabályzatai, dijszabásai és a postára vonatkozó minden egyéb rendelkezési hatályba lépnek attól az időponttól kezdve, amelyen az egyes területek Magyarországnak átadatnak. Az átmenetileg szükséges különleges dijszabás, üzletszabályzat és egyéb intézkedések tekintetében külön történik intézkedés. Ez a rendelet kihirdetése napján lép életbe.

— **Rendszeres repülőjárat az Atlanti-óceán felett.** Milánóból jelentik: A *Popolo d'Italia* tudósitója beszélgetést folytatott *Sikorski Igorral,* az ismertnevü amerikai repülőgépszerkesztővel. A beszélgetés során *Sikorski* kijelentette, hogy véleménye szerint 1939-ben — de legkésőbb 1940-ben — *lehetővé válik a rendszeres repülőjárat az Atlanti-óceán felett.* Ezekhez a járatokhoz *Sikorski* szerint valószinüleg 80—100 tonnás nagy gépeket használnak majd, amelyek száz, vagy még több utast is szállithatnak. A gépeket hat darab, egyenként 2500 lóerős motorral kell majd felszerelni, hogy leszállás nélkül 3500—4000 kilométernyi utat megtehessenek. Ezekkel a gépekkel *Olaszországból tizenöt-husz óra alatt New Yorkba lehet érni.*

— **Összeomlott Dés ötszázéves műemléke.** Désről jelentik: A város egyik legrégibb épitészeti műemléke, az *óvári torony, összeomlott.* A torony több mint félezred éven keresztül állt fenn az ugynevezett felső sétatéren és a feljegyzések szerint egy kápolna előfala volt, amelyet még *Mária Terézia* idején és gróf *Haller Pál* főispánsága alatt 1758-ban javitottak ki. A történelmileg is nevezetes torony összeomlásának oka eddig ismeretlen.

— **Rejtélyes kettős mérgezés.** A Nagydiófa-utca 29. számu bérház harmadik emeletének 1. számu lakásában rejtélyes kettős mérgezés történt. A lakásnak *Vas Gáspár* magántisztviselő a bérlője. *Vas* és a felesége augusztus elsején cselédszobájukat bérbeadták *Csáki István* állásnélküli borbélysegédnek és a feleségének takaritásért. Vas Gáspár nemrég észrevette, hogy a pincéjéből ezüsttárgyak hiányoznak és más értékes holmik is eltüntek. A rendőrség nyomozást inditott. Néhány nappal ezelőtt a magántisztviselő ciánoztatta a lakását. *E napon senkisem tartózkodott otthon.* Csütörtökön reggel detektiv járt a Nagydiófa-utca 29. számu házban, hogy érdeklődjék, mi tünt el a pincéből. A cselédszoba ajtaján azonban hiába kopogtatott. A detektiv felnyittatta a lakást és *a cselédszobában eszméletlen állapotban találta a borbélysegédet, feleségéről pedig csakhamar kiderült, hogy már halott.* A detektiv jelentésére megindult a nyomozás. A rendőrség kutatja, hogy ciángáz ivódott-e be Csákiék szobájába és az okozta a mérgezést, vagy pedig a borbélyházaspár öngyilkosságot követett el. A mentők Csáki Istvánt a Rókus-kórházba vitték.

— **Sulyos szerencsétlenség Ujpesten.** Egy személygépkocsi, amelyet dr. *Schanen Miklós* orvos vezetett, *Ujpesten,* a Váci-ut 83. számu ház előtt összeütközött egy szembejövő 87-es jelzésü villamossal. Az összeütközés következtében az orvos az arcán és a karján, a gépkocsiban ülő *Szekeres Teréz* pedig a fején és a lábán, egy másik női utas pedig a fején sérült meg. A gépkocsi mindhárom utasát az *ujpesti Károlyi-kórházba* vitték. A fején sérült nő a kórházban, még mielőtt a műtőasztalra kerülhetett volna, meghalt. Az orvos és *Szekeres Teréz* eszméletlen állapotban van. Az eddigi adatok szerint a kórházban meghalt nő neve: *Várnagy Lászlóné.*

— **Orvosi hir.** Dr. *Nemes Árpád* főorvos-gyermekgyógyász lakása: XI., Zólyom-lépcső 5/a. sz. Uj telefonszáma: 45—77—76.

40 fokos szerelem

Irta Y. B. Halliday

Éjfél körül megszólalt a telefón, Rushforth William, a világhirü Collings tanár klinikájának fiatal orvosa felvette a kagylót.

— Bocsásson meg, de kétségbe vagyok esve. Maud láza ujra negyven fokra emelkedett, az ápolónő nem mer csillapitót beadni. Megőrülök . . . ! — hangzott a telefonból.

— Tiz percen belül ott leszek, Lady Humphreys — felelte Rushforth doktor.

Gyorsan felöltözött, taxiba ült és alig tiz perc elteltével már ott volt Lord Humphreys palotájában, az elsötétitett betegszobában. A husz éves lány a láztól égő arccal, félig kábultan feküdt az ágyban. Az utóbbi héten William majdnem minden éjszakát Lady Maud ágya mellett töltött el. Amióta Collings tanár őt, legkedveltebb tanitványát beajánlotta és rábizta a sulyos beteg állapotának állandó ellenőrzését, William alig tudott egyébbel foglalkozni. A beteg, amint William mellőle távozott, rögtön nyugtalanabb volt, a láz feljebb szökkent. Amint pedig ujra meglátta őt, megnyugodott. Aludni csak ugy tudott, ha Rushforth a kezét fogta. Néha halkan suttogta:

— Igy . . . jó . . .

A tanár minden más szolgálat alól felmentette Rushforth Williamet, mert a lány anyja könyörgött, hogy el ne mozduljon a beteg mellől.

Rushforth belépett a szobába, komoly, mindig egyenletesen nyugodt tekintetével szembenézett a beteg lánnyal és a homlokára fektette a kezét. Maud azonnal nyugodtabb volt, a szemében a lázas fény lobogása megenyhült. Majd megfogta a lány forró kezét és halkan egy-egy bátoritó szót mondott. Maud egy pillanátra se vette le róla a tekintetét.

Vajjon meggyógyul-e? William már nem bizott a tudomány eszközeinek sikerében, csak a Gondviselésben. A tanár maga is lemondott már Maud életéről, de a fiatal orvos folytatta a harcot. Sokszor ugy érezte, hogy itt még a betegségnél is végzetesebb ellenféllel áll szemben: a lány nem volt segitségére a halállal folytatott küzdelemben, tudatosan, vagy öntudatlanul ellenszegült a gyógyulásnak.

Most csendesen aludt. A fiatal orvos felállt és kiment a szomszéd szobába. Ott ült, magába roskadva a lány anyja és az arcát zsebkendőjével eltakarva, halkan zokogott. Amint az orvos halk lépteit meghallotta, felállt, elébe ment és kétségbeesetten suttogta:

— Doktor ur . . . megőrülök . . . látom, hogy ez a gyermek menthetetlenül meghal. Érzem . . . a szivem érzi . . .

És a gőgös mágnásasszony hirtelen letérdelt, megragadta a fiatal orvos kezét és halkan zokogva mondta:

— Nem tudom, hogyan háláljam meg a végtelen jóságát! Maga olyan türelmes, fáradhatatlan. Visszaélünk az önfeláldozásával, de nem tehetünk egyebet, mert Maud rögtön kivánja, hogy hivjuk, amint egy percig nem látja. Csak akkor éled fel lázas kábultságából és halálos közömbösségéből, ha maga mellette van.

William zavarba jött. Felemelte Lady Humphreyst:

— De Lady Humphreys . . . ! Csak azt teszem, amit helyemben minden orvos megtenne!

Az ápolónő belépése szakitotta félbe a kinos jelenetet . . . Maud ujra félrebeszélt; Williamnak vissza kellett hozzá térnie.

Amikor William hajnal felé hazamehetett, fáradt aggyal gondolkodott az őt folyton gyötrő kérdésen: miért fejt ki a lány ösztönösen ellenállást a gyógyulással szemben? Most, a lány anyjával lefolyt jelenet után, hirtelen megvilágosodott előtte a rejtély: Maud szerelmes belé és nem akar meggyógyulni, mert akkor őt, a fiatal, kezdő orvost, aki más világban él, talán nem láthatná többé. Csak ez lehet a magyarázata annak, hogy nem segiti a gyógyulást saját lelki erejével. William most nem is értette, hogy eddig nem gondolt erre. A lány kábult közömbössége, ha nem volt mellette, a felélénkülése, amint megjelent az ágya mellett, gyöngéd, bársonyosan puha tekintete, a láz azonnali csökkenése . . .

Maud láza lassan csökkenni kezdett és egy nap William megállapitotta, hogy csoda történt: a beteg tul van a válságon, a gyógyulása már csak napok kérdése. Már William sem időzött annyit a beteg ágya mellett és az éjszakákat Maud nyugodtan végigaludta. Egy nap Collings professzor magához hivatta Williamet és igy szólt:

— Kedves fiam, maga a Humphreys-lány esetében nagyszerüen levizsgázott. Bár orvosilag alig értem a hirtelen fordulatot, amelyben egyáltalában nem biztam, kétségtelen, hogy az állandó és gondos orvosi ápolásnak ebben nagy része volt. Most már felmentem a helyettesitésem alól, elég, ha naponta egyszer én látogatom meg Lady Maud-ot.

William tudomásul vette az utasitást és nagyot nyelt . . .

Egy héttel később az ujságban olvasta, hogy Lord Humphreys a palotájában nagy estélyt adott, amelyen a sulyos betegsége után először jelent meg a társaságban csodaszép lánya, Maud.

William önmagának sem akarta megvallani, hogy ő is számitott meghivásra.

Néhány nappal később Collings tanár telefonozott Williamnek, hogy ma nem ér rá, tehát menjen el ő és *„nézze meg"* Lady Maud-ot.

Lady Maud a szalónban fogadta. Jókedvü volt, tréfásan összeszidta William-et, hogy *„nem mutatja magát sohase"*, de a választ be sem várta, rögtön másról kezdett beszélni élénken, kedvesen . . . rosszul leplezett közömbösséggel. William ezuttal egyáltalában nem érezte magát varázslónak, akinek titokzatos befolyása van a lányra és amikor pár percnyi beszélgetés után távozott, Maud nem tartóztatta, sőt nem is kérdezte, hogy mikor jön el ujra.

William megdöbbenve állapitotta meg magában, hogy szive mélyéig sérti a lány viselkedése. Miért fáj ez neki? Talán beleszeretett a milliomos mágnáslányba . . . ő a kezdő fiatal segédorvos?

A hallban a komornyik megállitotta:

— Lady Humphreys kéreti doktor urat.

Lady Humphreys kedvesen mosolyogva, a nagyuri hölgy fölényes leereszkedésével fogadta és igy szólt:

— Kedves doktor, annyiszor beszéltünk arról . . . *az urammal* . . . , hogy maga milyen páratlanul kedves, türelmes és lelkiismeretes doktor. A barátaink körében nagy reklámot csapunk magának, meglátja, sok beteget fog kapni a mi körünkből. Nem is tudom, hogyan háláljuk meg a jóságát. Ha megengedi . . .

És ezzel egy nagyobbfajta, zárt boritékot nyujtott át William-nak, aki lángvörös arccal vette át és megköszönte. Pedig legszivesebben ledobta volna a földre és rátaposott volna. Ugy látta, hogy Lady Humphreys is elpirult. Vagy talán csak képzelődött?

Otthon felbontotta a boritékot . . . fejedelmi tiszteletdij volt benne, de William ugy érezte, mintha megcsalták volna.

Leült az iróasztalához és elkezdte megirni a könyvét a *40 fokos szerelemről,* amely ugyanolyan arányban hül le, amilyen mértékben a lázmérő higanya lejebb száll.

A Pesti Hirlaphoz érkezett hazafias célu adományok

A *Pesti Hirlaphoz* a következő ujabb hazafias célu adományok érkeztek:

„Magyar a magyarért!“:

A *Budapesti Könyvkötők, Szijgyártók stb. Ipartestülete (Karczag Vilmos* ipartestületi elnök utján) (Nagy Sándor-utca 4.): 300 P.

Simkó és Kupferschmidt (Andrássy-ut 27.): 50 P.

Dr. *Zombory Géza* kir. ügyész, Budapest (Gömör-Kishont vármegye szegényeinek): 50 P.

Szőke Béla: 15 P.

Budapesti Kereskedelmi Akadémia alapitványi női felsőkereskedelmi iskola IV/c. osztályának gyüjtése: 15 P.

Légrády-nyomda nappali géptermi személyzetének gyüjtése: 10 P 50 f.

Az *„Akadémia Asztaltársaság“* Árpád-borozó (Árpád-utca 13.): 10 P.

Budapesti Kereskedelmi Akadémia 1936-ban végzett IV/A. évfolyama: 9 P 50 f.

Dr. *Ponty Nándor és neje* (Márvány-utca 40.): 5 P.

Eddigi gyüjtésünk: 12.770 P 94 f.

Természetbeni adományok:

A *Pesti Hirlap* utján: *Északmagyarországi Kőszénbánya r.-t.* 200 q kockaszén, *Északmagyarországi Kőszénbánya r.-t.* igazgatója (Sugár I.) 100 q kockaszén.

A kormányzóné nyomorenyhitő mozgalmára:

Dr. *Fináczy Béla:* 10 P.

Szőke Béla: 10 P.

Természetbeni adomány:

Északmagyarországi Kőszénbánya r.-t.: 100 q kockaszén.

A zászlómozgalomra:

Toldi Miklós-utcai állami elemi leányiskola (Ujpest): 1 csomag 300 grammos szalag.

— **Emlékezzünk...**

November 10.

1914 *A m. kir. sziszeki 27. honvéd gyalogezred I. zászlóalja a Szerbia és Montenegró ellen viselt 1914. évi második támadó hadjáratban az október 24-től november 15-ig tartó Valjevót támadó előnyomulásnál a m. kir. zágrábi 42. gyaloghadosztály kötelékében harcolt. E napon halt hősi halált Csernits Jenő önkéntes hadapródjelölt, géppuskás szakaszparancsnok, aki a legnagyobb golyózáporban halálmegvetéssel kereste ki géppuskái számára a legelőnyösebb állásokat, mig az ellenség golyója le nem teritette. Hősi halálának emlékét arany vitézségi érem őrzi.*

*

A cs. és kir. soproni 9. huszárezred részt vett a San- és Visztula-menti őszi hadjáratban. Ezen a napon Hamvay Lajos főhadnagy egy lovasszázadból, két géppuskából és két lövegből álló vegyes hirszerzőkülönitményével a Wisloktól délre fekvő területen felderitő utra indult. A Sawa-folyóhoz érve, két lövegét állásba rendelte és tüzelést inditott az ellenség északi szárnya ellen. Ő maga a század zömével reggel hat órakor átkelt a Sawa-hidon, hátbatámadta az oroszokat és megadásra kényszeritette őket. Majd szétverte az ellenfél tartalékát és tüz alá vette a visszaözönlő gyalogságot. Visszavonulás közben megrohamozta az oroszokat és elvágta visszavonulási utjukat. Eredmény: az első roham után 380 fogoly; az utolsó roham után egy orosz gyalogezred, néhány kivételtől eltekintve, megadta magát.

— **Nagy meteor zuhant le Oroszországban.** Moszkvából jelentik: A tadzsikisztáni Sztalinabad lakói — Moszkvába most érkezett hir szerint — október 28-án éjszaka látták, *amint hatalmas tüzgolyó jelent meg a láthatáron és a földbe ütközött.* A hulló csillag fülsiketitő dörrenéssel robbant fel és kék fénnyel árasztotta el a várost. A meteor a Hiszár-völgyben esett le. A tadzsikisztáni obszervatórium most azon fáradozik, hogy a természeti tüneményről minden értesülést összegyüjtsön. A meteorhullás voltaképpen egyáltalán nem szórványos tünemény, de aránylag igen ritkák azok a nagyobb meteorkő darabok, amelyek épségben érik el a földet. Még ritkábbak a nagy, több mázsás vagy tonnás meteorkövek. De szerencsénk, hogy igy van, mert ahol ilyen kisebbfajta égitest levágódik, *ott hatalmas körzetben kő kövön nem marad és minden élőlény megsemmisül.* A föld különböző helyein találtak már kráterszerü bemélyedéseket, melyeket valószinüleg minden képzeletet felülmuló meteorkövek becsapódása vájt. Ezek a hulló csillagok már nagyon régen, talán az emberi művelődés hajnalán zuhantak le; de éppen Oroszországban történt, hogy *még a század elején ért földet* a szibériai őserengetegben egy roppant meteorkő. Ez a hulló csillag lezuhantában sok kilométeres körzetben *letarolta az őserdőt, hatalmas szálfákat forgácsolt szét és szenesitett meg* és a pusztulás nyomai még ma is láthatók a helyszinen. A most lezuhant hulló csillag méreteiben aligha ér fel ezzel a régi meteorkővel, de mégis érdeklődésre tarthat számot, mert minden égből hulló kődarab *izenet idegen világokból, ahová még nem ért el az emberi tudás . . .*

— **Házasság.** *Seybold Mária* és dr. *Szabady Tibor* (Székesfehérvár) f. hó 12-én déli 1 órakor tartják esküvőjüket a Prohászka Ottokár-emléktemplomban.

Nemes *Kapros György* (Debrecen) f. hó 14-én Budapesten, a krisztinavárosi plébániatemplomban déli 1 órakor vezeti oltárhoz losonczi *Szakall Klárát* (Rudabánya). (Minden külön értesités helyett.)

SZINHÁZ ÉS ZENE

Ruszin-magyar est

Ruszinszkó népének törhetetlen magyar szeretete és Magyarországhoz tartozandóságának megmásithatatlan vágya tükröződött vissza azon a műsoros esten, melyet a *„Magyarországi Ruszinszkóiak Szervezete“* a Zeneakadémián pénteken rendezett. Ezt tolmácsolta üdvözlő beszédében *Dory Béla*, aki Ruszinszkót „a magyar nemzeti lélek kisebbik felének“ nevezte. Ennek az érzésnek adott kifejezést lelkeshangu ünnepi beszédében dr. *Illés Ilyasevits József* egy. tanár is. „Ha a fő, a sziv már itt van, ha Munkács és Ungvár már magyar, *akkor jöjjön ide a többi is!* Sem pénz, sem erőszak nem tudta eltántoritani a ruszinszkóiakat Magyarországtól, és nem is fogja eltántoritani soha! Ez a nemzetiség mindig hűen kitartott a magyarok mellett. *És Ruszinszkó csak addig él, amig a magyarokkal együtt él!* — mondotta a szónok a közönség tomboló tetszése mellett. *Jaczkovits-Jánossy Iván* beszéde után az előadó művészek magyar-ruszin művekkel szerepeltek. *Stepat Eugen* és énekkara ruszin dalokat énekelt. *Simonyiné Groh Klára* kiváló hegedüjátéka, *Saskó Hilda* szépen előadott énekszámai — magyar és ruszin szerzők művei — egyaránt nagy tetszést arattak. Mindkettőt *Laurisin Lajos* kisérte zongorán és ő dolgozta át a ruszin dalokat. *Gergely Ferenc* orgona-számai meleg elismerésben részesültek. *Kassai Oláh Kálmán* és cigányzenekara Rákóczi-korabeli dalai a hangulatot különösen lelkessé tették.

• **A Nemzeti Szinház felvidéki vendégjátéka.** Az *Operaház* után a Nemzeti Szinház együttesét látják vendégül a nagyobb felvidéki szinházak. A tervbevett diszelőadásokon a *Szigetvári vértanuk* első, a *Bánk bán* második felvonását, továbbá *Szigligetinek Rákóczi megtérése* c. darabját játsszák. Az előadásokat *Szabó Lőrinc* prológusa vezeti be.

• **Elnökválasztás a Szinpadi Szerzők Egyesületében.** *Harsányi Zsolt* tudvalevőleg lemondott a *Szinpadi Szerzők Egyesületének* elnökségéről, amikor igazgatója lett a *Vigszinháznak* és a *Pesti Szinháznak*. E hó 16-án, szerdán lesz az elnökválasztó közgyülés. Hir szerint *Bókay Jánost*, a neves szinpadi szerzőt jelölik.

• **A Conway-család főpróbája a Belvárosi Szinházban.** *J. B. Priestley* tartalmas, költői alkotásának belvárosiszinházi főpróbája iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. Ezt a bemutatót elsősorban az teszi érdekessé, hogy *Bulla Elma*, akinek legnagyobb sikerei a Belvárosi Szinházhoz füződnek, ebben a darabban tért vissza első szinházához. A főpróbát előkelő irodalmi közönség nézte végig.

• **Az első kérvény.** A felszabadult felvidéki szinházak között a legrangosabb természetesen a kassai. Elnyerésére már elindult az első kérvény. *Faragó Ödön*, a hosszu időn át volt kassai szinigazgató adta be.

• **Negyvenedszer.** A jövő hét végén már a negyvenedik előadást éri meg *László Aladár* pompás vigjátéka, a *Mindig a nők kezdik.* A jövő héten egyébként három este és vasárnap délután szerepel a Royal szinház műsorán.

• **Boldog Margit-ünnepség Szegeden.** A szegedi *Városi Szinházban* a szegedi Szt. Vince Egyesület s a szegedi Szt. Domonkos Rendi Zárda együttesen jól sikerült Boldog Margit-ünnepséget rendezett. Az ünnepség főszónoka *Székely László* kőszegi plébános, az ismert papköltő volt... Komoly gondolatokban és költői képekben egyaránt gazdag előadása után, Boldog Margit életéből vett költői képek s kisebb szindarabok következtek, melyek közel hozták a nagy szentet a nézők lelkéhez. Szerzőjük egy *Domonkosrendi nővér* volt. A műsort *Kapossy Gyula* karnagy vezetésével a szegedi Tanitóképző Intézet énekkarának szereplése gazdagitotta, majd *Karácsonyi Guidó* szeged-somogyitelepi plébános szivhezszóló zárószavaival ért véget. A zsufolt nézőtér jövedelmét a rendezőség a Szegeden épitendő s Boldog Margitról nevezett gyermek-otthon, s a Margitszigeten épülő magyar Domonkos Rendi Zárda között fogja megosztani.

Beküldött hirek

• **A „Mosoly országa“ az Operaházban.** Lehár vasárnap délután olcsó helyárakkal szinrekerülő operettjében fellép: Liza — *Walter Rózsi*, Mi — *Orosz Julia*, Szucsong — *Laurisin Lajos*, Hatfaludy — *Maleczky Oszkár*, Csang — *Komáromi Pál*, Eunuch — *Fekete Pál.* Vezényel *Rubányi Vilmos.*

• **Lohengrin uj betanulással.** Az Operaház kedden november 22-én uj betanulással játssza a *Lohengrint*. A királyt először énekli *Jámbor László*, Elzát pedig *Osváth Julia*. A többi főszerepet *Závodszky Zoltán*, *Losonczy György*, *Tutsek Piroska* és *Hámory Imre* énekli. Az uj betanitás *Ferencsik János* munkája.

MOZI

Aranyborju

Corso

Kertész Mihály — ugy látszik — egyre nagyobb feladatokat kap Hollywoodban: remek *Robin Hood*-ja után, szinte egyik napról a másikra ujabb filmalkotással jelentkezik hazájának közönsége előtt. Mint minden Kertész-film, ez is nagy tömegeket mozgat, rohanó cselekményt perget és mint a Robin Hood, ez is szines film, nemkevésbé ragyogó hatásokkal. A mese erősen, kissé tulságosan is Amerika ujabbkori történetéhez kötött, de a rendező gondoskodik róla, hogy minket, európai nézőket is lekössön, feszültségben tartson, bár egyes jelenetei, amelyek Amerikában robbannak, nálunk csak a beavatottaknak mondanak valamit. Például: amikor 1879-ben — ebben az évben játszódik a film — egy sanfranciscói estélyre bejön az öreg Hearst és panaszkodik, hogy a fia lapvállalatba akarja ölni a vagyonát! Ez a Hearst ma a világ leggazdagabb ujságfejedelme. Egyébként az aranylázról mesél a film, a kaliforniai becsületes gazdákról, akik fegyverrel kénytelenek megvédeni földjüket a beözönlő aranyásók és pusztitásaik ellen. Ami számunkra a legmegkapóbb a filmben, az érdekes meséjén és izgalmas jelenetein tul, a szinészi játéknak olyan finom, halk egyszerüsége, aminőre kevés példát tudnánk felsorolni. És még valami: az a csodálatosan szép és csodálatosan nemes szinésznő, aki már a Robin Hood-ban is elbűvölt bennünket: *Olivia de Havilland.* Szép és művészi film, érdemes megnézni. A *Magyar Hiradó* honvédjeink bevonulását mutatja be a felszabadult Felvidék városaiba. Végigtapsoljuk és végigkönnyezzük örömünkben ezt a hiradót. Hogy ezt is megérhettük végre! *(—y)*

Jégpokol

Omnia

A forgatókönyv kissé bonyolult, a történet elég hosszadalmas s emellett ősidők óta (értsd a filmgyártás kezdete óta) kiaknázott fordulatokra épit. Két vig amerikai fickó űzi a halászat nemes mesterségét, fent, Alaszka legészakibb csücskében. Az egyik: Jim, rendes ember marad, sok pénzt kezd keresni. A másik: Tyler, egy orosz kalandor hálójába kerül s ezzel együtt fosztogatja a becsületes halászok uszó csapdáit. Persze az összeütközés a két tábor között elkerülhetetlen, a két barát egymás ellen fordul s végül is a sulyosan sebesült Tyler megtér, bezárja az orosz vadállatot egy hajó kabinjába s magát a hajót nekikormányozza egy jéghegynek... A filmen ott látjuk még a szépséges *Dorothy Lamour-t* is. Kár, hogy nincs sok tennivalója. Legnagyobb sikere *egy idomitott fókának van.* Amit ez a feketén csillogó, bohókás mozgásu, okos állat „produkál“, az kiforrott jellemszinészi alakitás. Jók voltak még: a tenger, a leomló jéghegyek, a hálók, szigonyok, fényszórók, fürge kis motorosbárkák s főkép az ezrével statisztáló halak, „akikért“ végeredményben ez az egész rettentően komoly dráma kipattan. *(g. l.)*

* **Légy résen!** Deanna Durbin, a kis csodaszinésznő, a jó ügy érdekében szerepet vállalt a Légy jó cserkész cimű propagandafilmben. Husz cserkész, akik a filmszövetség tagjai, közreműködésükért napi 11 dollárt kapott. A cserkészvezetőség ezenkivül ötszáz fiut rendelt ki ingyenes szereplésre. A fiuk szülei azonban most azt követelik, hogy az ő gyermekeiknek is fizessenek napi 11 dollárt.

SPORT

Nyolcvankét felvidéki labdarugóegyesület tért vissza az MLSz-be

A MLSz felkérésére a pozsonyi MLSz megküldötte Budapestre a felszabadult területen levő tagegyesületeinek jegyzékét, amely *82 futballegyesületet* sorol fel öt körzetben.

Nyugati kerületből: Diószegi SE és Szenci SK, továbbá hét kisebb egyesület.

Déli kerületből: Komáromi FC, Érsekujvári SE, Lévai TE, Galántai SE, Ipolysági FC, Párkányi TE, továbbá 29 kisebb egyesület.

Közép kerületből: Füleki TC, Losonci AFC, Rimaszombati Törekvés, Pelsőci SC, Tornaaljai SC, továbbá 11 kisebb egyesület.

Északi kerületből: Kassai AC, Kassai SC, Kassai Törekvés, Rozsnyói AC, Szepsi SC, továbbá öt kisebb egyesület.

Keleti kerületből: Munkácsi SE, Ungvári AC, Beregszászi TC, Beregszászi MSE, Csapi SE, Királyhelmeci SC, továbbá hat kisebb egyesület.

Szegedről Budapesten át Kassáig stafétafutást rendeznek

K. Csák Ibolya megkapta az európabajnoki aranyérmet

A *Magyar Atlétikai Szövetség* csütörtökön este dr. *Szilágyi Lajos* társelnök vezetése alatt tanácsülést tartott. Az elnök átnyujtotta *K. Csák Ibolyának* a német sporthatóság által megküldött európabajnoki aranyérmet, amely Csák Ibolyát illeti, miután a győztes német versenyzőnőről kiderült, hogy — férfi. Az idei eredmények alapján a BBTE két atlétája, és pedig *Görkoi János* és *Harsányi Gusztáv* a MASz aranyérmét nyerte.

Beszámoltak ezután arról, hogy az elhunyt *Stankovits Szilárd* elnök kitüntetéseit, érmeit és sportkönyvtárát a MASz kapta, amely a könyvtárat a Testnevelési Főiskolának ajánlotta fel. A MASz megfestetí elhunyt elnökének arcképét, gyüjtést indít Stankovits siremlékére és elhatározta Stankovits-emlékverseny kiirását.

A felszabadított Felvidék megszervezésének kérdésével kapcsolatban a tanács elfogadta *HerndáI Mihály* inditványát *Szeged—Budapest—Kassa* staféta megrendezésére.

Reménytüzek után most örömtüzek gyúlnak

A turistaszövetség tagegyesületei a Felvidék egyes részeinek felszabadulása megünneplésére örömtüzeket gyujtanak az északi menedékházak közelében fekvő magasabb hegycsúcsokon. Évről-évre szokásban volt, hogy Szilveszter éjjelén ezeken a pontokon a turistatársadalom reménytüzeket gyujtott, jelképezvén a Felvidékkel való egyesülés vágyát. Az idén, a közel huszéves szokástól eltérően, már november 12-én, most szombaton este hét órakor kigyulladnak a turisták örtüzei, hogy kifejezésre juttassák a természetjárók örömét.

Don Budge aláírta a profiszerződést!

New Yorkból jelentik a *Pesti Hirlap*-nak, hogy *Donald Budge*, a világ legjobb teniszjátékosa, *Jack Harris* tenniszvállalkozónak szerződést irt alá, amelyben *öthónapos körutra* kötelezte magát. Az öt hónap alatt *ötven mérkőzést játszik Vines ellen.* Budge *75 ezer dollárt kap* és ha a bevétel bizonyos összeget meghaladja, ez esetben *további 25 ezer dollár* Budge részesedése. Budge a szerződés aláirásakor *25 ezer dollár előleget felvett*, tehát amatőrsége megszünt.

Harmincezer egyesület, egy millió játékos

Londonból jelentik a *Pesti Hirlapnak:* Az angol Labdarugó Szövetség, a *Football Association*, most ünnepelte fennállásának 75 éves fordulóját. Az elhunyt elnök, *Pickford*, aki már kereken 50 esztendeje dolgozott a szövetségben, visszaemlékezéseiben érdekes adatokat ismertetett a nyilvánossággal. Ötven évvel ezelőtt, amikor a szövetség 25 éves jubileumát ünnepelte, még mindössze 952 tagegyesülete volt a szövetségnek és kereken 11.000 igazolt játékost tartottak nyilván. Még a következő 25 év alatt sem mutatkozott valami nagyon erős fejlődés, de a háboru utáni időben évente átlagosan akkora volt a fejlődés, mint az első 25 év alatt összesen. *Ma már kereken 30.000 tagegyesülete van a Football Associationnak és kevés hijján. egymillió játékost tartanak nyilván a szövetség könyveiben.*

Az európai kontinensen azonban Angliának jóformán csak a hivatalos labdarugó-sportját ismerik, holott az elenyészően kicsi az amatőrtömegek mellett. A fenti adatok ugyanis az amatőr labdarugásra vonatkoznak és ezek mellett szinte nevetségesen hangzik az, hogy egész Angliában mindössze 114 professzionista egyesület működik, ezek közül pedig 88 a különböző ligákban játszik. Hivatásos labdarugó mindössze 4812 van egész Angliában, egy profi egyesületre tehát körülbelül 40 főnyi létszám esik. Angliában azonban az amatőrjátékosok is játszhatnak professzionista csapatban és igen sokan élnek is ezzel az engedéllyel, sőt nem egyszer éppen az amatőrjátékos az erőssége a hivatásos csapatnak. A Szövetség jubileumi ünnepségén is együtt voltak az amatőr- és a professzionista egyesületek kiküldöttei.

Rövid hirek a sport minden ágából

Az FTC-pályán vasárnap délután egynegyed 3 órakor kezdődő Ferencváros—Kispest nemzeti bajnoki és az ezt egynegyed 1 órakor megelőző FTC—Szentlőrinci AC nemzeti B-bajnoki labdarugómérkőzésekre jegyek elővételben kaphatók a Pesti Hirlap Vilmos császár-ut 78. és Erzsébet-körut 1. szám alatti főkiadóhivatalaiban.

Az ifjusági ökölvivóbajnokságokat, amelyeknek keddi első napján a fiatalok egy része pompás teljesitményekkel tünt fel, pénteken este nyolc órakor folytatják a Máv. gépgyári SK Golgota-uti lakótelepének sporttermében.

A P. H. OLCSÓ JEGYAKCIÓJA

Ma öt előadás — Uj bejelentések

A *Nemzeti Szinház* nagystilü ujdonsága, a *Fekete Mária* áll mai műsorunk élén. A nap mint nap telt házat vonzó *Mindig a nők kezdik*, az *Angyalt vettem feleségül*, a hétfőn másodszor jubiláló *Ugynevezett szerelem* és a *Komédia* uj műsora kapcsolódik mai akciónkba. Szombaton négy előadás, köztük a *Marinka táncosnő* délután, azzal, hogy ez a régi hires operett jövő héten négy estén szerepel a *Royal Szinház* műsorán; valamennyit bekapcsoltuk. Ugyancsak négyszer szerepel a *Mindig a nők kezdik*, a rendkivül népszerűvé lett *László-vigjáték.*

*

Jövőheti előadások. Kamara. Kedd: **Keserü aratás.** — **Royal.** Hétfő, szerda, péntek, vas. d. u.: **Mindig a nők kezdik.** — Kedd, csütörtök, szombat, vas. este: **Marinka a táncosnő.** — **Városi.** Kedd: **Diszelőadás a kassai és pozsonyi szinészek javára.** — **Terézkörúti.** Hétfő, szerda, csütörtök, vas. este: **Az ugynevezett szerelem.** — **Pódium.** Hétfő: **Elő az okmányokkal!**

*

Jegyakciós előadásaink rendjét a műsortáblázatban vastag betükkel emeljük ki.

*

Jegyárusitás: Vilmos császár-ut 78. (Telefon: 1—122—93—94—95). — Apponyi-tér 5. (Telefon: 1—833—99). — Erzsébet-körut 1. (Telefon: 1—352—96). — József-körut 30. (T. 1—343—71). — Krisztina-körut 133. (T. 1—509—24). — Horthy Miklós-ut 29. (T. 2—695—95). — Margit-körut 8. (Telefon: 1—520—25).

SZINHÁZAK		OPERAHÁZ (3, ½8)	NEMZETI (¼4, ½8)	VIG (¼4, 8)	MAGYAR (¼4, 8)	BELVÁROSI (4, 8)	KAMARA (4, 8)	ROYAL (4, ½9)	ANDRÁSSY (¼4, 8)	PESTI (4, 8)	VÁROSI (4, 8)
Péntek		Rózsalovag C. 5.	**Fekete Mária**	Francia sz. L.	Démon T.	A Conway család	Országut	**Mindig a nők**	**Angyalt vettem**	Művészpár	Aida
Szombat		Mária Ver. D. 6.	Vidéki tört. I. 5.	Francia szobal.	Démon	A Conway család	**Országut**	**Mindig a nők**	Angyalt vettem	Művészpár	**Nótás kapitány**
Vasárn.	d. u.	**A mosoly orsz.**	Két cárnő	Francia szobal.	**Légy jó mindh.**	**Ragaszkodom**	Hazajáró lélek	**Mindig a nők**	**Angyalt vettem**	**Művészpár**	**Cigányszerelem**
	este	Carmen (Munk.)	**Vidéki VIII. 5**	Francia szobal.	Démon C.	A Conway család	Országut	**Mindig a nők**	**Angyalt vettem**	Művészpár	**Cigányszerelem**

Royal. Szombat d. u.: **Marinka a táncosnő (4).** — **Terézkörúti (5, ¼10).** Naponta: Az ugynevezett szerelem. — Péntek, vas. este: **akcióban.** — **Pódium (½5, 9).** Naponta: Elő az okmányokkal! — **Komédia (½5, ½9).** Naponta: Fog ez menni. — Péntek, vas. d. u.: **akcióban.**

SZINHÁZAK MŰSORA

PÉNTEK, NOVEMBER 11.

Operaház. Rózsalovag. Strauss R. 3 fv. zenés játéka (Gere L., Báthy A., Komáromy, Dobay L., Szilvássy M., Maleczky, Somló) (C. 5. bérl.) (½8). — **Nemzeti.** Fekete Mária, Berczeli A. Károly, Antos Kálmán 3 részes misztériuma (Táray, Turányi, Csortos, Somogyi E., Juhász) (½8). — **Vig.** Francia szobalány. Deval 3 fv. vigjátéka (Somlay, Tolnay K., Vizváry M., Ráday, Szombathelyi B., Dénes) (L. bérl.) (8). — **Magyar.** Démon. Francois Mauriac 3 fv. szinmüve (Makay M., Földényi, Somló V., Perényi, Simor E., Vándory) (T. bérl.) (8). — **Belvárosi.** A Conway-család. Priestley 3 felv. szinmüve (Bulla E., Orsolya E., Senynyei V., Tahy A., Baló, Nagy, Sármássy) (8). — **Kamara.** Országut. Jean Jacques Bernard 3 fv. szinmüve (Szörényi É., Gózon, Berky L., Lehotay, Apáthy) (8). — **Royal.** Mindig a nők kezdik. László Aladár 3 fv. vigjátéka (Dayka M., Peéry P., Kertész, Rátkai, László L., Haraszthy M., Boross) (½9). — **Andrássy.** Angyalt vettem feleségül. Vaszary János, R. Dodgers 3 fv. zenés komédiája (Lázár M., Törzs, Bilicsi, Molnár, Gervay M., Fenyvessy E., Zayzon G., Szakáts) (8). — **Pesti.** Müvészpár. Fodor László 3 fv. komédiája (Mezey M., Páger, Básthy, Ladomerszky M., Bárdi, Gárdonyi, Pártos E., Peti). (8). **Városi.** Aida. Verdi 4 fv. dalmüve (Pócza E., Anday P., Helge Roswaenge, Thanassi Mellos, Fodor, Arany) (8). — **Teréz-körúti.** Az ugynevezett szerelem. Claude Bonnett 5 képes vigjátéka (Gombaszögi E., Szepes L., Puskás, Ladomerszky M., Haraszthy M., Dán E., Fenyő, Primusz, Rácz V.) (¼10). — **Pódium.** Elő az okmányokkal (9). — **Komédia.** Fog ez menni (Salamon és Rott felléptével) (½9).

MOZIK MŰSORA

Átrium Filmszinház, II., Margit-körut 53. Tel. 154—024, 153—034. **Beszállásolás.** Fősz.: Páger, Szeleczky, Rajnay. Amerikai és magyar hiradók. Vasárnapi felvidéki bevonulás. Előadások: ¼6, ½8, ½10; szomb., vas., ünnep ¼4 ¼6, ½8, ½10.

City, V., Vilmos császár-ut 36—38. Tel. 111—140. **Az élet tükre** (Paula Wessely és Attila Hörbiger). Hiradók. Előadások: ¾6, ¾8, ¾10; szombat, vas. és ünnepen: ¾4, ¾6, ¾8, ¾10.

Corsó, Váci-u. 9. **Tel. 18—28—18.** Kertész Mihály monumentális szines filmje: **Az aranyborju** (Filmregény). Fősz.: Olivia de Havilland, George Brent. — Földi paradicsom (Szines kulturfilm). — **Bevonulás a Felvidékre** (Riport). Hiradó. Szombat, vasár- és ünnepnap: ½4, ½6 ½8, ½10; a többi napon ½6, ½8, ½10.

Décsi, VI., Teréz-körut 28. Tel. 125—952. **Beszállásolás** (Páger, Szeleczky). A felvidéki bevonulás. Előadások: 6, 8, 10; sz., v., ü.: 4, 6, 8, 10.

Fórum, Kossuth Lajos-u. 18. T. 189—543. **Első tavasz.** A felvidéki bevonulás. Előadások ¼6, ½8, ¾10; sz., v., ü.: ½4, ½6, ¾8, 10.

Kamara mozgó, Dohány-u. 42. T. 1—440—27 és 1—359—67. **Az élet tükre** (Paula Wessely Attila Hörbiger, Peter Petersen). — **Bevonulás a Felvidékre.** Előadások: 6, 8, 10; szombat, vasár- és ünnepnap 4, 6, 8, 10.

Palace, VII., Erzsébet-körut 8. Tel. 136—523. **Nehéz apának lenni.** Fősz.: Tolnay, Vizvári, Páger. Paramount és magyar hiradó. Vasárnapi felvidéki bevonulás. Naponta: 11, 2, 4, 6, 8, 10. Első három mérsékelt.

Rádius Filmszinház, VI., Nagymező-u. 22—24. Tel. 122—098, 129—250. **Egy mozgalmas éjszaka** (Desiré). Fősz.: Sacha Guitry Amerikai és magyar hiradók. Vasárnapi felvidéki bevonulás. Előadások: ¾6, ¾8, ¾10; szomb., vas., ünnep: ¾4, ¾6, ¾8, ¾10. — Vas. d. e. 11-kor matiné félhelyárakkal: **Micky-müsor.**

Royal Apolló. Tel. 141—902. 342—946. **Katja.** Vasárnapi felvidéki bevonulás. Előad.: ¼6 ½8, ¾10; sz., v., ü.: 4, 6, 8, 10. V. d. e. 11: **Szentivánéji álom** félhelyárakkal.

Savoy, Üllői-ut 2. Tel. 146—040. **Férjfogás** (Loretta Young). Hiradóban: diadalmas bevonulás a Felvidékre. Vas. délelőtt ½11-kor: Matiné. Előadások: ½4, ½6, ½8 ½10; vas. ½2-kor is. Az első előadás félhelyárakkal.

Scala, Teréz-krt. 60. T. 114—411. **Asszonyok a börtönben** (Viviane Romance, Fr. Carco) (¼6, ½8, ¾10. Sz., v., ü.: 3-kor is. Vas. d. e. 11: **Matiné.**

Uránia Filmszinház, VIII., Rákóczi-ut 21. Tel. 146—045. 3-ik hétre prolongálva! **Hol voltál az éjszaka?** (Gusti Huber, Willy Fritsch). — **Táncoló ifjuság** (kisérőműsor). Felvidéki bevonulás a hiradóban! Előadások 5, ¼8, ½10; szombat, vasárnap és ünnep ¾3, 5, ¼8, ½10.

MÁSODHETES MOZIK

Admiral. Szerelmi vihar (Ch. Boyer). Ezerszinü vadnyugat (½4, ½6, ½8, ½10). V. d. e. ½10 és ½12: Mellékutca. **Alkotás.** Mégis ártatlan. Mesebeli játékboltban. Akik semmitől sem félnek (½4, ½6, ½8, ½10). V. d. e. 11: A három sárkány. **Astra.** Hazatérés (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). V. d. e. 11: A 3 kis ördög. **Belvárosi.** 16 éven felülieknek! Szerelmi vihar (Ch. Boyer) (4, 6, 8, 10). **Budai Apolló.** Cifra nyomoruság. London uzsorása (½5, ¾7, 9). **Capitol.** Robin Hood. A felvidéki diadalmas bevonulás (3, ¼6, ½8, ¾10). **Elit.** A zsarnok (Harry Baur). Hiradóban a felvidéki bevonulás (4, 6, 8, 10). **Józsefvárosi.** Szerelmi vihar. Variété csemege (½4, ½6, ½8, ½10). **Lloyd.** Bánatosutca (4, 6, 8, 10). **Nyugat.** A 14-es futár. Stan és Pan, a tengerészek réme (½5, 7, ½10). **Odeon.** Cifra nyomoruság. Bőg a tehén. Cirmos cica, mint kertész (¼5, ¾7, ¼10). V. d. e. ½11: A torockói menyasszony. **Orient.** Hazatérés. Stockholm, a béke városa (¼5, ¾7, ¼10). **Otthon.** Cifra nyomoruság. Nagyvárosi közlekedés (¼4, ¼6, ¼8, ¼10). **Rialtó.** Szerelmi vihar. Hazug egér (½11, ½1, ¾3, 5, ¼8, ½10). **Simplon.** Nehéz apának lenni. Kisérő müsor. **Horthy Miklós honvédei élén bevonul Komáromba és a Felvidék visszacsatolása.** (½4, ½6, ½8, ½10). V. d. e. 11: Beethoven szerelme. **Studió.** 2-ik hétre prolongálva! Csintalan asszonyok. Külön hiradó a diadalmas felvidéki bevonulásról. (Naponta 11, 2, 4, 6, 8, 10. V. az első 2, hétk. az első 3 előadás félhelyárakkal. **Tiszti Kaszinó zártkörü filmszinháza.** November 13-án: Nyugat leánya (Jeanette MacDonald, Eddi Nelson). A honvédség bevonulása a felszabadult területekre (½5 és ½8). **Tivoli.** A rend katonái (G. Man.) Bőg a tehén (¼5, 7, ½10). V. d. e. 11: A torockói menyasszony. **Turán.** Szerelmi vihar (Ch. Boyer). Ezerszinü vadnyugat (4, 6, 8. 10). V. d. e. 10 és 12: Mellékutca.

RÁDIÓ MŰSORA

Budapest I. pénteki müsora. **6.45** Torna, hirek, hanglemezek, étrend. **10** Hirek. **10.20** és **10.45** Időszerü felolv. **11.10** Vizállás. **12** Harangszó, időjárás, utána időszerü közvetités. Kb. **12.30** Hirek. **1.20** Időjelzés, időjárás, vizállás. **1.30** Szalonzene. **2.35** Hirek. **2.50** Müsorok. **3** Árak. **4.15** Diákfélóra. **4.45** Időjelzés, időjárás, hirek. **5** Előadás. **5.25** Sporthirek. **5.30** Zongorahangv. **6.10** Előadás. **6.30** Cigányzene, közben **7** Hirek. **7.52** Helyes magyarság. **7.55** A lengyel rádió ünnepi müsorának közvetitése. **9.05** Hirek. **9.30** Katonazene, közben **10** Időjárás. **10.30** Hirek németül és olaszul. **10.40** Olasz dalok. **11** Hirek angolul és franciául. **11.** Hanglemezek. **12.05** Hirek. — **Budapest II. müsora.** **6.30** Gyorsirólecke. **7.25** és **8** Előadás. **8.25** Magyar müdalok.

A kassai marathonfutást a kiiró Kassai Athletikai Club ezentul minden évben november 10-én, a felszabadulás napján rendezi.

A leányközépiskolák mintajelvényszerző tornaversenyét a MOTESz női játékbizottsága szombaton délután négy órakor rendezi a Szilágyi Erzsébet leánygimnáziumban (Mészáros-utca 8. sz.) Résztvesznek a mintaversenyen a Mária Terézia, Szilágyi Erzsébet, Veress Pálné és Zrinyi Ilona leánygimnáziumok, a Kereskedelmi Akadémia és a Zichy-Pallavicini őrgrófné felsőkereskedelmi iskola csapatai.

A Mária királyné-serleg, amelynek női tenniszküzdelmeit a közelmultban Varsóban megtartott döntőmérkőzésen a magyar hölgycsapat nyerte meg, végre elkészült és a jugoszláv külügyminisztérium futárja hozza Budapestre.

December 4 a legutóbb elmaradt Kispest—Nemzeti bajnoki labdarugómérkőzés uj időpontja.

A B. Vasutas ökölvivói november 16-án Magdeburgban szerepelnek az ottani amatőrökölvivók ellen.

LÓVERSENY

A csütörtöki megyeri versenyek eredményei

A *Megyeri nagy gátversenyben Fék* könnyen verte ellenfeleit. A sikversenyekben nagy mezőnyök startoltak. A *Welter-hendikepben Tékozló* ért elsőnek a célba, győzelmére harmincnyolcszoros osztalékot fizetett a gépkassza. A részletes eredmények:

Harmadik nap. November 10. I. Hadseregi gátverseny. (2800 m.). 1. **Simpang** (Wolbert), 2. Vesta (Horák). F. m.: Vihar (III-ik), Fullánk (IV-ik), Négus. Háromnegyedh., 8 h., 10 h. Tot.: 10:24, 20, 29, befutó 204. — II. **Megyeri dij.** (1850 m.). 1. **Pandora** (Pfendler), 2. Bon-Pas (Schwedlenka), 3. Crataegus (Esch Gy. II.). F. m.: Argument (IV-ik), Perelő (V-ik), Virulj, Padisah, Maréchal Soult, Siber, Wait-a-bit. Fejh., fejh., 5 h. Tot.: 10:55, 15, 20, 17, befutók: 154 és 106. — III. **Megyeri nagy gátverseny.** (2400 m.). 1. **Fék** (Szovátai), 2. Signorina (Blazsek), 3. Cigánybáró (Berta). F. m.: Faun (IV-ik), Hali-Gani (V-ik), Regulus, Quarnero, Lectica. 3 h., 3 és félh., nyakhossz. Tot.: 10:105, 25, 18, 39, befutó 528. — IV. **Eladó kétévesek versenye.** (1100 m.). 1. **Fiumára** (Horváth K. II.), 2. Blaas (Bihari), 3. Kigyó (Tanácsos). F. m.: Mester (IV-ik), Bajusz (megkésett) (V-ik), Hajrá, Pontos, Lókötő, Vásárfia, Libia: Fejh., ötnegyedh., fejh. Tot.: 10:48, 18, 24, 43, befutók: 245 és 416. — V. **Welter-hendikep.** (1600 m.). 1. **Tékozló** (Tanácsos), 2. Minek? (Horváth K. II.), 3. Bomba (Bakonyi). F. m.: Óhaj (IV-ik), Nincs több (V-ik), Kékes II., Fruit-Stall, Dolova, Limanova, Mindenes (megkésett), Gyergyó II., Perepáty. Háromnegyedh., fejh., 2 h. Tot.: 10:382, 55, 20, 25, befutók: 1396 és 942. — VI. **Hendikep.** (1000 m.). 1. **Tisane** (Alt), 2. Farandole (Kolonics), 3. Mécs (Esch T.). F. m.: Hedie (IV-ik), Hindu (V-ik), Rojtos, Pitypalaty, Pir, Fergeteg, Babvirág, Cinus, Széltoló, Kundry. Fejh., fejh. Tot.: 10:48, 19, 14, 35, befutók: 73 és 10:698.

TÖRVÉNYKEZÉS

— **Egyévi börtönre itéltek egy orvost.** Egy halálosvégü tiltott műtét miatt a nyáron kétévi börtönre itélte a törvényszék dr. *Halmay Aladár* orvost. Mellékbüntetésül örökre eltiltották az orvosi gyakorlattól. Az itélőtábla *Kállay-tanácsa* most a büntetést *egy évi börtönre* mérsékelte, az orvosi foglalkozástól való eltiltást azonban jóváhagyta. A tábla itélete jogerős.

— **Nemzetgyalázásért négyhónapi fogház.** Pécsről jelentik: A törvényszék ötös-tanácsa *Kövér Ibrahimot* sajtó utján elkövetett nemzetgyalázás miatt *négyhónapi fogházra* itélte. Kövér elitélően irt a revizióról, a magyarságot és a jelenlegi nemzedéket pedig gyávának és pipogyának nevezte. Az itélet nem jogerős. (MTI.)

KÖZGAZDASÁG

Nagy káposztakészletek Csepelen

Vagontételben hozzák a borszőlőt

Csütörtökön ismét a káposzta volt a tömegcikk, miután a szabolcsi és győrvidéki árun kivül a kisteleki körzet is szállitott. A vidéki 4—4.50, a környékbeli 3—3.80 pengő volt mázsánként. A népkonyhák savanyitási célra jelentős tételeket vásároltak. A gyökérzöldség és sárgarépa árát 1—2 pengővel mérsékelték arra a hirre, hogy a közeli napokban itt lesz a csallóközi zöldség is Farkasd állomásról. A zöldfőzelékek közül csak a zöldbab drágult, a paraj 10—16, a sóska 8—20 fillérig olcsóbbodott, a sütőtök árát 6 pengőig mérsékelték. A dunántuli népélelmezési Ella burgonya árát 6.20 pengőig mérsékelték, a nyári rózsa 30, a Gülbaba 20 fillérrel drágult, az őszi rózsát 7—7.50 pengőért árusitották. A borszőlőből egy teljes vagon alföldi árut hoztak, amely minőség szerint 28—40 fillérjével került forgalomba. A héjas dió 100—130, az uj dióbél 3.60—4.10 pengő. A baromfipiacon az élő, hizott pulyka 90—110, a vágott 70—135 fillér volt kilónként. A tojáspiacon a hűtőházi áru 2 fillérrel drágult, a friss láda és kosáráru 185 fillérig szilárdult.

Élelmiszerárak kicsinyben

Marhahus: rostélyos, felsál kg. 170—260, leveshus 128—200. Borjuhus: comb 280—320, vesés 180—240. Juhhus: hátulja 140—180, eleje 100—150. Sertéshus: karaj 200—250, tarja, comb, lapocka 176—200, oldalas 156—180, zsirnak való szalonna 152—164, háj 166—176, zsir 168—170. Élő csirke drb. 100—280, tyuk 250—350. Tisztitott tyuk 140—180, csirke 160—280, lud 130—160, ruca 125—160. Tojás: tea drb. 11—11.3, kilója 195—210, főző és apró drb. 8—10, kilója 170—190. Halak: élő ponty 140—200, jegelt 100—140. Tej literje 30, tejfel 100—120, teavaj kg. 320—340, pasztőrözött 340—360, tehénturó 50—70. Kenyér: fehér 42—46, félfehér 34—37, félbarna 32—36, barna 20—22. Szárazfőzelék: bab 36—52, borsó 40—56, lencse 56—96. Zöldségfélék: burgonya Gülbaba és nyári rózsa 10—12, Ella 8—10, vöröshagyma makói 13—16, fokhagyma 30—40, fejeskáp. 5—10, kel 8—14, savanyukáp. 26—32, vegyes zöldség 16—24, kalarábé 12—20, sóska 24—32, paraj 16—24, zöldbab 46—100, tök 8—12, zöldpaprika 32—66, karfiol 8—12, zöldborsó 28—56, tengeri cső drb. 3—7. Gyümölcs: alma nemes 56—140, közönséges 46—70, körte nemes 70—160, szőlő 40—140, gesztenye 48—100, birsalma 34—76.

Hivatalos terményárfolyamok

Hivatalos buzaárfolyamok. Tiszavidéki 77 kilós 20.60—20.70, 78 kilós 20.80—20.90, 79 kilós 21.00—21.10, 80 kilós 21.10—21.20, felsőtiszai, duna-tiszaközi, dunántuli 77 kilós 20.55—20.65, 78 kilós 20.75—20.85, 79 kilós 20.95—21.05, 80 kilós 21.05—21.15, fejérmegyei 77 kilós 20.65—20.75, 78 kilós 20.85—20.95, 79 kilós 21.05—21.15, 80 kilós 21.15—21.25.

Egyéb hivatalos árfolyamok. Rozs: pestvidéki 15.20—15.30, más szárm. 15.20—15.35. **Tak.-árpa:** elsőrendü 18.30—18.50, középmin. 18—18.20. **Sörárpa:** kiváló 21—21.75, prima 20—21 sörárpa 19.50—20. **Zab:** elsőrendü 19.65—19.75, középmin. 19.55—19.65. **Tengeri uj:** tiszántuli 13.85—13.95, egyéb áll. 13.65—13.80. **Őrlemények:** korpa 12.80—13, 8-as liszt 15.80—16.00.

A Magyar Nemzeti Bank bankjegyforgalma a november 7-iki kimutatás szerint az október 31-iki forgalommal szemben 50.6 millió pengővel csökkent. A csökkenést az állami giroszámlákra történt befizetések és váltóvisszaváltások idézték elő. Az állami giroszámlákra 16.4 millió pengő folyt be, ellenben egyéb számlákról 10.5 millió pengő folyósitás történt, ugyhogy végeredményben a girokövetelések állománya 5.9 millió pengővel emelkedett. A váltóesedékességek összege a váltóbenyujtások összegét 46.5 millió pengővel haladta meg. Az érckészlet 0.4 millió pengővel csökkent. A váltópénzkészlet 0.6 millió pengővel növekedett. Az állami adósság törlesztésére 0.3 millió pengő folyt be. Az „Egyéb követelések" 3½ millió pengővel, az „Egyéb tartozások" pedig 1.6 millió pengővel gyarapodtak. (MTI.)

Értékpiac

A mai értéktőzsde külföldi szilárd jelentésekre barátságosan indult, a kinálat az árakat kissé visszanyomta, de zárlat előtt kisebb javulás jelentkezett. Az utótőzsde üzlettelen. A Magyar Cukoripar 7.50, Bauxit 4, Kőszén 2, Délcukor és Georgia 1.50, Rima 1, Salgó 0.90 pengővel olcsóbbodott.

A bankpapirok magánforgalmában néhány tájékoztató árfolyam (zárjelben a tegnapi árak): Kereskedelmi Bank 63 (65), Hitelbank 42 (44), Leszámitoló Bank 35 (35), Pesti Hazai 64—65 (64—65) pengő.

A járadékpiacon az 1914. évi fővárosi kötvény 2 pengővel, az 1927. évi kibocsátás 0.125 százalékkal gyengült.

A nem jegyzett kötvények iránt ma is volt érdeklődés s különösen az Aranyjáradék jobb.

Részvényárfolyamok

(Zárjelben a zárlat és az áremelkedés [+], vagy esés [—] mértéke a tegnapi zárlathoz képest. A zárlat utáni = jel azt mutatja, hogy tegnap óta az árfolyam nem változott, ha jelzés nincs, ugy nem volt kötés az előző napon.)

Nemzeti Bank 168 (168, =), Hungária Gőzmalom 26—25.50 (25.80, —0.20), Bauxit 243—237 (239, —4), Borsodi Szén 11.80 (11.80, =), Kohó 25.50 (25.25, —0.25), Magnezit 160 (160), Aszfalt 9 (9, =), Kőszén 335—327 (330, —2), Nagybátonyi 43.25 (43.25, =), Salgó 37—35.70 (36, —0.90), Urikányi 44—42.50 (42.50, —0.75), Fegyver 55—53.75 (53.75, —0.25), Ganz 23.40—22.80 (22.90, —0.30), Vagongyár 31 (30, =), Rima 100—96.50 (97, —1), Tröszt 68—65.75 (66.25, +0.25), Délcukor 68.50—69.50 (69.50, —1.50), Magyar Cukor 90—87 (87.75, —7.50), Georgia 19—18 (18.50, —1.50), Pamut 33 (33, =), Ruggyanta 73—71.50 (72, —0.80), Vasutforgalmi 21.75 (21.50), Telefon 11.50 (11.50, —0.25) pengő.

Fővárosi kölcsön. 1914. évi 315—318.50 (318) pengő, 1927. évi 86.5—86 (86.25) százalék.

Valutazárlat. Font 16.10—16.30, Belga 57.35—57.95, Kanadai dollár 332.00—337.00, Cseh 7.50—10.00, Dán 71.90—72.70, Dinár 6.75—7.70, Dollár 338.95—342.95, Frank 8.95—9.15 Holland 184.40—186.40, Zloty 60.00—61.40, Lei 2.60—3.45, Leva 3.00—3.60, Lira 16.90—17.90 Norvég 80.95—81.85, Svájci fr. 76.85—77.75, Svéd 83.00—83.90 pengő.

Devizazárlat. Amsterdam 184.80—186.40, Athén devizacomb. 3.025—3.055, Belgrád 7.82—7.88, Berlin 135.70—136.70 Brüsszel 57.54—57.98, Bukarest 3.41—3.44, Istanbul 268—271, Kopenhága 72.125—72.725, London 16.145—16.295, Milanó 17.66—17.8864, New York 340.35—342.95, Oslo 81.15—81.85, Párizs 9.02—9.12, Prága 11.79—11.93, Szófia 4.11—4.15, Stockholm 83.20—83.90, Varsó 63.75—64.25, Zürich 77.05—77.75 pengő.

Zürichi devizazárlat. Berlin 176.75, Amsterdam 239.80, New York 441.50, London 20.96, Párizs 11.7225, Milanó 23.20, Prága 15.15, Bukarest 3.25, Varsó 82.87, Brüsszel 74.60.

DOKTOR JORDÁN

REGÉNY

IRTA M. KATONA ILONA (66)

— Most pedig én megyek öltözni — mondtam —, addig is vigyázz magadra, Erzsike tündér, nehogy összetörjön a szép ruhád!

Sietve mentem a szobámba, ahol ügyes kézzel segitett a fürge szobalány. Már ugy megszoktam a szolgálatait, hogy nem is emlékeztem a régi időkre, amikor magam szedtem fel villámgyorsan örökös egyszerü szoknyácskáimat, fehér, tiszta kis ingbluzokat.

Én is világos ruhába öltöztem. Ezüstös szürkébe, ami csaknem fehér volt. A raffinált divattervező furfangos művészettel jól tudta vele érvényre juttatni mindazt, amit a ruhának tulajdonképen takarnia kellett volna.

Az alakom tökéletes volt. Esztendők folyamán nem volt ideje tulzott pihenéstől elformátlanodni. Acélos és fiatalos volt egész megjelenésem.

Hajam, arcom, vonásaim most az esti világitásban bámulatosan megtartották a régi üdeségét. Csak a szemem, a százszor emlegetett szép, okos szem, lett különös hideg tekintetü. Észrevettem, amint tárgyilagos szigorusággal vizsgáltam magamat, hogy a szemem pillantása nem az asszony megadásteli, vagy érzékekreható, álmosan bágyadozó, mégis hivogató csillanása. Az örökös gondolkodás, fontolgatás, emberi sorsok, nyomoruság látása rányomták a bélyegüket a szemem röppenő mozdulataira.

Okos, rettenetesen, félelmesen okos szem. Aztán ujra végignéztem magamon. Meg lehettem elégedve.

Villámgyorsan Kurthoz szállott a gondolatom. Odaképzeltem magam mellé. Szálas alakjával, kicsit őszülő hajával az én diadalmas szépségem mellé.

Hiszen összetartozunk. A lelkünkkel, a munkánk emlékével, testi állapotunkkal egyformán. Az a pár év, ami kettőnk között az ő javára esik, nem számit. Nem számit semmi, ha szeretjük egymást.

A szemem, a hideg, okos szem, most csodálatos fénnyel szikrázott. Felkacagtam, csengő hangon, boldogan. Nini, a jéghideg tekintet is mennyire megforrósodik, ha . . .

A szobalány hangja térített magamhoz álmodozásomból.

— Olyan szép a méltóságos asszony, hogy össze fogják téveszteni kettőjüket Erzsike kisasszonnyal.

Nevettem ujra, boldogan, szeles mozdulattal indultam az ajtó felé. Tudtam, hogy a nagy kék szalonban várnak rám, Erzsike és Kurt. Régen készen vannak, nem is illik ilyen sokáig váratoznom őket. Aztán meg késő is van, indulhatunk.

Három szobán kellett keresztül mennem, majd le a lépcsőn. A földszinten balra van a kék szalon, előtte kisebb fogadószoba.

Csöndesen benyitottam. Tudtam, hogy ma szép vagyok. Meg akartam lepni őket, hogy egyszerre eléjük álljak teljes ragyogó, ezüstös szépségemben, mint valami ideges világból ideröppent tündérasszony, aki virágszál gyermekét viszi az első báljába.

A kis fogadószobában megálltam egy percre. Nagy csönd várt. Azt hittem, hogy nincsenek itt.

Vissza akartam fordulni, de aztán mégis csak bizonyos akartam lenni, hogy a szalon üres.

A lépésem nem hallatszott a vastag, süppedő szőnyegen. Egy pillantást vetettem a csöndes szobába.

Ott legmesszebb, a fehér kandalló mellett, egymást szorosan átölelve állott két ember, akik nekem legkedvesebbek voltak a világon.

Kurt erős karja gyöngéden ölelte a karcsu, törékeny alakot. Erzsike, az én Erzsikém, édes, szépséges, egyetlen gyermekem drága arcocskája a széles férfimellre simult.

Kurt szája hosszu csókban forrott a harmatos rózsaszirom ajkakra.

Egyetlen pillanat . . .

Hideg kéz nehezedett a fejemre.

Valami megpattant a szivemben talán?

. . . Halkan, ahogy jöttem, visszaosontam.

Odafönt kértem a bundámat és a szobalányt küldtem értük, hogy indulhatunk már. És mosolyogva, ezüstfehéren, hideg pillantással, megfagyott szivvel vittem édes szép kislányomat az első báljára.

Hajnalpirkadásra öregasszony lettem. Elmult a varázslat. Még aludt az édesem, még csöndes volt a ház, amikor elutaztam.

Világosan és nyugodtan magyarázatom a szobalánynak, hogy sürgősen Svájcba kell mennem. Makai professzor ur táviratozatt értem. Irtam is pár sort Erzsikémnek, Kurtnak és Vilmának is.

Kértem, hogy Kurtot semmiesetre ne zavarja a távollétem, maradjon csak a házunk kedves és szivesen látott vendége. Remélem, hogy rövidesen viszontláthatom mindnyájukat. Aztán elutaztam.

(Vége köv.)

A teherautomobil-fuvarozás nagyjelentőségü reformja

Azok a hónapok óta tartó tárgyalások, melyeket *Álgyay-Hubert Pál* kereskedelem- és közlekedésügyi államtitkár az érdekeltségekkel folytatott, végre befejezéshez jutottak és röviden megtörténik a rendelkezés a teherautó-fuvarozás uj rendszerére vonatkozóan.

A nagyjelentőségü rendelkezések lényege, hogy a teherautomobil-fuvarozást függetlenitik az Államvasutak üzleti érdekeitől és az *ország közgazdasági érdekeinek rendelik alá.*

A legnagyobb közgazdasági érdekek közül való: a magyar mezőgazdasági termékek szállitásában a versenynek minél nagyobb szabadsága, amely lehetővé válik abban a pillanatban, amelyben nem abból indulnak ki, hogy mi az Államvasutak vélt vagy valódi üzletérdeke. A monopóliumszerü fuvarozási tömörülés tehát eddigi formájában (a Mateosz) megszünik és az automobil-fuvarozás irányitása a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter hatáskörébe kerül.

Most már bekövetkezhetik az, hogy az ország mezőgazdasági termelésének az élelmezés szempontjából fontos cikkei egyenletesen lesznek eloszthatók az egész országban és megszünik az az állapot, hogy helyenkint nagy bőség, másutt nagy hiány van valamely élelemben. Nagy haszna ez a fogyasztásnak, de a termelőnek is, aki egyenletesebb árfejlődésre számithat ezután.

De nagy haszna lesz a teherautomobil-forgalom bizonyos foku felszabaditásának Magyarország motorizálása szempontjából is, ami szintén elsőrangu közgazdasági, mondhatnánk hadiérdek is.

Hogy milyen nagy jelentősége van a teherautóforgalom uj rendezésének, kitünik abból a közlésünkből is, amely hirül adja, hogy a csallóközi zöldségféléket rövidesen várják a budapesti piacok. Nagy érdek, hogy a visszacsatolással megnövekedő zöldségfölösleg könnyen és olcsón eljusson más piacra is, ne csak a fővárosba s ez meg is fog történni, ha az olcsóság, a viszonyokhoz való alkalmazkodás lesz uralkodó elve a teherautomobil-fuvarozásnak.

Annak pedig nem kell szükségképen bekövetkeznie, hogy a MÁV károsodik a teherautomobil térfoglalása miatt. A forgalom általános megnövekedése fog együtt járni az uj rendezéssel és az egész ország hálával adózik *Álgyay-Hubert Pálnak,* amiért ezt a nehéz kérdést oly szerencsés kézzel dülőre vitte.

A burgonyakeményitő-termékek legmagasabb árai

Az elmult években az Árelemző Bizottság ismételten foglalkozott a burgonyakeményitő-termékek árának kérdésével, amely cikkek köztudomás szerint egyéb felhasználási célok mellett elsősorban a továbbfeldolgozó-iparban: a textil-, a bőr- és az élelmezési iparokban birnak nagy jelentőséggel.

Annak az általános elgondolásnak keretében, amely az árrendszer tervszerü átvizsgálásra irányul, dr. *Laky Dezső,* az árellenőrzés országos kormánybiztosa szükségesnek tartotta ezt a kérdést most rendezni és hosszabb tárgyalások után *a burgonyakeményitő-termékek legmagasabb árait* a 2937/1938. számu rendeletével állapitotta meg.

Az árkormánybiztos a burgonyakeményitőből és burgonyakeményitő-lisztből készült dextrin árát az 1938 november 1. napján érvényben volt árakhoz képest *5%-kal csökkentette,* a szörp és szőlőcukor legmagasabb árát pedig a két évvel ezelőtti árakhoz képest *8 pengővel alacsonyabb összegben állapitotta meg.*

Bár a burgonyakeményitő-iparban köztudomás szerint folyó árharc következtében jelenleg a szörp és szőlőcukor piacán a megállapitott áraknál alacsonyabb árak is előfordulnak, a fenti ármegállapitás látszott helyesnek, hogy az árharc lezajlása után *a szörp és a szőlőcukor árában indokolatlan áremelés eleve megakadályoztassék.*

Vontatott a ferencvárosi sertéspiac

Gyenge és vontatott irányzatu volt a csütörtöki ferencvárosi sertésfővásár. A másodrendü uradalmi zsirsertés 2 fillérrel gyengült, a gyengébb minőségü szedett anyag és az öreg nehéz mindkét minőségben 1—1 fillérrel jobb a hétfői jegyzésnél. A nagyobb tömegben felhajtott hussertést nehezen lehetett elhelyezni és a huspiac is csak nehezen tudta tartani a hétfői árakat. A szalonna ára 1 fillérrel csökkent.

Az összes kinálat 3846 darab volt, amiből elkelt 3556, eladatlan maradt 290 darab. Angol volt az egészben 1355. Árak: Ia uradalmi 340 kg. felül 112—113 fillér. IIa uradalmi 340 kg. alul 105—111 fillér. Szedett Ia 104—105 fillér. Szedett IIa 98—103 fillér. Szedett silány 88—96 fillér. Öreg Ia 98—102 fillér. Öreg IIa 92—96 fillér. Angol tőkesertés 101—104.5 fillér. Angol sonkasertés IIa 90—98 fillér. Szalonnás félsertés Ia 144—148 fillér, IIa 140—144 fillér. Félhus Ia 153—156 fillér, IIa 150—153 fillér. Szalámihus 144—148 fillér. Hátszalonna 28 kg. 147 fillér. Három darabos szalonna 146 fillér. Háj 150—152 fillér. Belföldi zsir 145—150 fillér. Márkás exportzsir 150—152 fillér. Bél és gyomor 130—140 fillér. Belsőrész 120—130 fillér.

A csepeli piac árjegyzései

Konyhakertészeti tömegcikkek. Vágott gyökérzöldség 12—16, zöldjével 7—12, vegyes zöldség 8—14, levesbe való sárgarépa 8—12, kelkáposzta 4—8, vöröskáposzta 8—14 P. Főzeléktök 7—8, sütőtök 6—8, zöldpaprika 16—45, paradicsompaprika 20—45, paradicsom 14—24, zöldbab 36—70, kifejteni való 16—40, zöldborsó 15—26, paraj 8—16, sóska 8—26 P.

Hagymapiac. Makói vöröshagyma 10—11, más vidéki makói áru 8—10, zittaui és erfurti faju 9—10.50, piros 14—17 P. Makói fokhagyma 14—20, más vidéki 8—15 P.

Gyümölcspiac. Alma 20—100, körte 45—110, birsalma 20—45.

Tojáspiac. Friss ládaáru 180—185, friss kosáráru 182—185, friss lámpázott tojás 185—190 friss apró tojás 170—175, főzőtojás 170—172, hütőházi 160—162 fill. kg.

Baromfipiac. Élő baromfi: tyuk 1 drb. 280—360, sulyra 130—135 fill. kg. Csirke, rántani való 1 drb. 120—250, sulyra 140—155, csirke, sütni való 1 drb. 130—200, sulyra 130—140 fill. kg. Hizott ruca 125—135, hizott lud 130—135, hizott pulyka 90—110 fill. kg.

Országos vásárok. *November 14:* Csorna, Gyöngyös, Hajduböszörmény, Halászi, Kápolna, Kétegyháza, Kocsér, Lovászpatona, Mátészalka, Mosonszentjános, Nagyatád, Nógrád, Ózd (országos), Perkáta, Rakamaz, Sárbogárd, Sopron, Solt, Szank, Szekszárd, Szigetvár, Tiszacsege, Tiszaszentimre; *15:* Borsodnádasd, Gelej, Jánosház, Lőrinci, Nagyrákos, Pölöske, Solt, Sóskut, Szikszó (havi), Tápiószecső, Vajszló (havi); *16:* Bajna, Balmazujváros, Hegyfalu, Högyész, Lőrinci, Rudabánya, Székesfehérvár (havi); *17:* Bajna, Keszthely, Pátka; *18:* Aszód, Békés, Csenger, Dömsöd, Veszprém (havi); *19:* Békés, Endrőd, Háromfa, Rédics, Somogyszil, Sümeg, Szegvár; *20:* Fegyvernek, Szegvár.

Termény- és árupiac

A csütörtöki gabonatőzsde irányzata gyengén tartott volt.

A határidős piacon a márciusi rozs 22, a májusi rozs 24, a májusi tengeri 3 fillérrel olcsóbb.

A készárupiacon buzában a kinálat gyenge. Jóminőségü tételekért Budapest paritásban 21.20 pengős árat fizettek.

A rozs ára 5 fillérrel olcsóbbodott.

A takarmánypiacon zab iránt élénk az érdeklődés. Elsőrendü minőségü zabért 19.70—19.75 pengős árakat fizetnek. Tengeriben a kereslet élénk.

A készárupiacon buza 5 fillérrel drágább, rozs 5 fillérrel olcsóbb, árpa, zab, tengeri változatlan.

A határidős piac mai árkerete: rozs márciusra 16.22—16.41 (zárlat 16.18—16.20), májusra 16.43—16.60 (16.38—16.40), tengeri májusra 15.97—16.04 (15.97—15.98) pengő.

Leszámoló árfolyamok: márciusi rozs 16.30, májusi rozs 16.50, májusi tengeri 16 pengő.

A terménypiac árjegyzései

Tényleges üzletkötések. Rozs: 300 mm. 15.20 Bp. par. Pestvidék. **Zab:** 150 mm. 19.60 Bp. par., 100 mm. 19.60 Bp. par. **Tengeri:** 150 mm. 13.90 Bp. par., 150 mm. 13.87½ Bp. par. Felsőtisza. **Bab:** 150 mm. 27.— Szakálhögyész. **Szöszös:** 150 mm. 38.— Bp. par. **Lucerna:** 4½ mm. 240.— Budapest minta szerint, 13 mm. 200.— állomás minta szerint, 7 mm. 220.— tiszai minta szerint, 6 mm. 227½ Budapest minta szerint, 37 mm. 222½ Budapest minta szerint, 30 mm. 215 Budapest, 30 mm. 223.— Budapest, 30 mm. 224.— Budapest, 10 mm. 90 kilós 265 Budapest, 9 mm. 234.— Tiszafüred minta szerint, 62 mm. 242.— állomás minta szerint, 5 mm. 212.— Budapest minta szerint, 5½ mm. 231.— minta szerint, 7½ mm. 232.— állomás minta szerint, 1½ mm. 260.— állomás minta szerint, 6 mm. 230.— állomás minta szerint, 5 mm. 247.— Budapest minta szerint. **Lóhere:** 50 mm. 103.— Budapest minta szerint, 25 mm. 95.— minta szerint, 12 mm. 145.— állomás fehér bárcás XI., 4 mm. 100.— állomás.

Magvak és hüvelyesek. Köles fehér 18—22, vörös 17—18, egyéb 16.50—17, káposztarepce 24.25—24.50 Bp. par., tökmag kisszemü 25.50—26.50, kék mák 138—143, Viktória borsó ster. 18—19.50, zöld (expresz) ster. 18—19.50, lencse nagyszemü ster. 36—43, középszemü ster. 24—30, kisszemü ster. 22—24, fehér hosszubab 35—36, fehér szokványbab dunai 28—28.50, dunántuli 27—27.50, felsőmagyarországi 26.75—27, gömbölyü fürjbab 28—29, hosszu fürjbab 27—28, barnabab 27—27.50, lucernamag nyers arankás 215—255 feladóállomásról, fehér bárcás 20 q-nál több 305—310 Budapestről, lóherem. nyers arankás 100—108 feladóállomásról, fehér bárcás 20 q-nál több 145—150 Budapestről, bükköny tavaszi 16.50—17, szöszös bükköny 37—39, csillagfürt fehér, lapos 11.50—11.80, száritott répaszelet 8.50—10.00 feladóállomásról.

A budapesti lisztárjegyzőbizottság árjegyzései 1938 november hó 4. Az 1938. évi gabonából készült őrlemények. **Buzaliszt:** Dara 38—39, 0gg 37—38, 0g 37—38, 0f 37—38, 2gg 36—37, 2g 36—37, 2f 36—37, 4-es 34.50—35.50, 5-ös 33—34.50, 6-os 29.75—31, 7-es 20.75—22.75. **Rozsliszt:** 0-ás 30—31, 0/I. 27.25—28.25, I. 22.50—23.50, II. 19.50—21.50. Az árak aranypengőben 100 kg-ként a szokásos malmi feltételekkel P-től P-ig helyt Budapest, legalább 60 zsákra értendők.

Erőtakarmány. Árpakorpa 14.25, gabonamoslék 15.50, buzakonkoly 12.50, cirokmag 12.50, konkolydara 13.50, lenmagpogácsa 16.25, kókuszpogácsa 14, napraforgópog. 14.50, repcepog. 11.50, tökmagpogácsa 17, malátacsira 10, melasz 8, rozskonkoly 12.50, halliszt 45, borsókorpa 12.50, borsótak. liszt 14.50, darált köleshéj 5.50, malombükköny 14.50.

Paprikapiac. Csipősségmentes csemege 4.10, csipősségmentes édesnemes 3.70, csemege 3.90, édes nemes 3.50, félédes 2.80, rózsa elsőrendü 2.10, másodrendü 1.10, harmadrendü 1.10. Az árak Szegeden és Kalocsán raktárból értendők.

Az ország áruraktáraiban tároló készletek. M. kir. vámmentes kikötő: buza 257930, rozs 40821, árpa 4164, tengeri 2478. Magy. Leszámitoló- és Pénzváltoób.: buza 287149, rozs 16589, árpa 1637, zab 2870 tengeri 7421, liszt 413, Lujza gőzmalom: buza 123604, rozs 3017, zab 110, tengeri 364, budapesti készlet: buza 668683, rozs 60427, árpa 5801, zab 2980 tengeri 10263, liszt 413, pestmegyei raktárakban: buza 51108, rozs 3984, árpa 4984, liszt 425, korpa 115, felsőtiszai raktárakban: buza 355124, rozs 49647, árpa 9767, zab 712, tengeri 16001, liszt 3796, tiszavidéki raktárakban: buza 684532, rozs 36910, árpa 3280, zab 1103, tengeri 11518, liszt 111, korpa 708, dunántuli raktárakban: buza 632913, rozs 22998, árpa 13641, zab 5341, tengeri 7918, liszt 28, korpa 1065, összesen: buza 2392360, rozs 173966, árpa 33522, zab 15120, tengeri 45730, liszt 4773, korpa 1888.

Gabonaforgalom nov. 7-től nov. 8-ig Budapestre vasuton és hajón. Buza érk. 1580 rozs érk. 447, tengeri érk 600, elszáll. 150.

Az árupiac árjegyzései

Budapesti husvásár. Készlet: 120 nagymarha (eladás 55), 280 borju (180), 265 birka (185), 40 bárány (5) drb. A forgalom lanyha volt. Árak: ökör- és tehénhus IIa egészben 108—122, hátulja 112—130, eleje 106—116, kicsontozni való 90—100, borju ölött bőrben Ia 160—168, IIa 150—158, borju eleje 124—130, lebőrözött eleje 126, hátulja Ia 190—196, IIa 180—188, juh lebőrözött Ia 90—100, IIa 60—88, bárány 130, zsiger 80—90, faggyu 50—100, csont 30—40, marhafej ½ drb. 150—220, orr és köröm 80, láb 4 drb. 100—150, pacal egészben 170, marhabél 300, borjufodor egészben 50, juhbél 60—70, marhavér (1 tál) 30 fillér.

Budapesti vágómarhavásár. Felhajtás 359, eladatlan 19 drb. Árak élősulyban kilónként: bika tarka Ia 68—72, IIa 55—67, IIIa 45—54, ökör tarka IIa 63—79, tehén tarka Ia 68—76, IIa 50—67, IIIa 40—48, bivaly magyar 28—50, növendékmarha 54—72, kicsontozni való 20—38 fillér

Budapesti lóvásár. Felhajtás 517, eladás 221, eladatlan 296 drb. Fővárosi vágóra 81, vidéki vágóra 17 darabot vásároltak. A forgalom lanyha volt. Árak: nehéz igás kocsiló nyugati faj 400—740, könnyü igás kocsiló 350—525, alárendelt minőségü ló 50—340, vágóló 47—170, szamár 25—50 pengő darabonkint.

Külföldi tőzsdék

A buza és a tengeri áralakulása Liverpoolban és Rotterdamban (zárjelben a tegnapi, illetve legutóbbi árak). **Liverpool:** buza dec. 4/4—4/3⅞ shilling 100 libránként, azaz 7.75—7.73 pengő 100 kg-ként, felár nélkül (4/4¼—4/4⅛—4/4½ shilling, azaz 7.80—7.77—7.83 pengő), márc. 4/4⅝—4/4½ shilling, azaz 7.85—7.82 pengő (4/4¾—4/5 shilling, azaz 7.87—7.91 pengő), máj. 4/5¼—4/5—4/4¾—4/4⅞ shilling, azaz 7.94—7.90—7.86—7.88 pengő (4/5—4/5½—4/5⅜—4/5¼ shilling, azaz 7.91—7.89—7.96—7.94 pengő). Az irányzat nyugodt, illetve tartott. Tengeri nov. 22/4½—22/3—22/1½ (21/9—22/1½), dec. 22/4½—22/3—22/1½ (21/9—22/1½), jan. 22/7½—22/6—22/1½ (21/9—22/1½) shilling 480 libránként. Az irányzat barátságos, illetve tartott.

Rotterdam: buza nov. 3.275 (3.20—3.25), jan. 3.275 (3.25—3.30), márc. 3.525—3.500 (3.475—3.550), máj. 3.625—3.600 (3.600—3.625) holland forint 100 kg-ként; tengeri nov. 86.50—86.00 (85.00—86.25), jan. 82.75—81.75 (82.0—82.4½), márc. 82.50—82.00 (81.75—82.50), máj. 80.00—79.50 (79.00—80.00) holland forint 2000 kg-ként.

Bécsi terménytőzsdezárlat. Belföldi buza 77—79 kg. 24.75, külföldi szokványbuza 79 kg. ex Bécs 24.58, Bahia Blanka buza 79 kg. ex Bécs 25.74, alsódunai rozs 17.10—18.40.

Ujvidéki terménytőzsdezárlat. Buza bácskai 152, bánáti 152—154, tengeri bácskai uj dec.-jan. 85—87½.

Newyorki gyapottőzsdezárlat. Északamerikai fully middling loko 9.18 (8.97), nov. 8.60 (853), dec. 8.58 (8.51), jan. 8.50 (8.43), febr. 8.50 (8 43), márc. 8.50 (8.44), ápr. 8.40 (8.34), máj. 8.30—8.31 (8.24), jun. 8.24 (8.17) jul. 8.18—8.19 (8.10), aug. 8.10 (8.02), szept. 8.02 (7.95), okt. 7.95—7.96 (7.88) cent per libra. Az irányzat jól tartott volt.

Chicagói sertés- és zsirpiac. Sertészsir irányzata alig tartott. Dec. 7.30 (7.35), jan. 7.40 (7.45), márc. 8.00 (8.02½), máj. 8.07½ (8.15), élő sertés könnyü 7.45—7.70 (7.50—7.65), nehéz 7.50—7.70 (7.60—7.75) cent per libra.

Délamerikai terménytőzsdék zárlata. Buenos Ayres: buza nov. 6.29, dec. 6.29, febr. 6.75 tengeri nov. 5.85, dec. 5.98, jan. 6.10, zab nov. 5.25, lenmag nov. 12.80, dec. 12.50, febr. 12.32 peso. Az irányzat tartott volt. Rosario: buza nov. 5.60, febr. 6.50, tengeri nov. 5.70, dec. 5.75, lenmag nov. 12.65, febr. 12.20 peso.

Chicagói terménytőzsdezárlat. (Zárjelben előző zárlat.) Buza dec. 63¾—63⅝ (64⅛—64¼), máj. 65⅝—65¾ (66—66⅛), jul. 65¼—65¾ (65⅝—65¾), tengeri dec. 47⅝ (46¾) máj. 51⅜ (50¼), jul. 52½ (51½), zab dec. 25⅝ (25½), máj. 26½ (26½), jul. 26 (25¾) rozs dec. 42⅛ (41½), máj. 44⅝ (44), jul. 45¼ (44½) cent per bushel.

Londoni fémtőzsdezárlat. Réz, horgany tartott, ón barátságos, ólom alig tartott, ezüst, nyugodt. Vörösréz standard 46 11/16—46¾, 3 hónapra 46 15/16—47, lesz. árf. 46¾, elektrolyt 52½—53½, best. sel. 52¼—63½, ón standard 214¼—214½, 3 hónapra 214¾—215, lesz. árf. 214¼, straits ón 221, ólom külföldi prompt 16¼—16 5/16, 3 hónapra 16 7/16—16½, lesz. árf. 16¼, horgany prompt 14¾ 14 13/16, 3 hónapra 14 15 16—15, lesz. árfolyam 14¾, ezüst prompt 21⅛—21⅝; 3 hónapra 20⅝—20⅝, lesz. árf. 21¼.

A magyarlakta Felvidék visszacsatolását és Horthy Miklós kormányzót ünnepelték az ország evangélikus egyháztársadalmi intézményei

A Magyarországi Evangélikus Lelkészek Egyesülete közgyülést tartott. amelyen képviseltette magát *Szabó Imre* budapesti esperessel az élén az Országos Református Lelkész Egyesület is.

Raffay Sándor püspök elnöki megnyitójában elbucsuztatta *Domján Elek* püspököt, majd méltatta azt az önfeláldozó munkát, amelyet *Horthy Miklós* kormányzó a Felvidék visszaszerzéséért folytatott.

A továbbiakban szeretettel köszöntötte *Rothermere lordot,* aki elsőnek állott a világsajtóban a magyar igazság mellé. Végül üdvözölte a református lelkésztestvéreket, akiknek nevében *Szabó Imre* esperes válaszolt.

Az Evangélikus Papnék Országos Szövetségének közgyülésén *dr. Raffay Sándorné* mondott beszédet, amelyben hálát adott Istennek a Trianon által elszakitott felvidéki testvérek visszatéréséért. Táviratban üdvözölték a *kormányzót* és *Rothermere* lordot.

Az Országos Evangélikus Tanitó Egyesület, másfélévtizedes fennállása alkalmából, gyülést tartott, amelyen *Somogyi Béla* körmendi igazgató-tanitó emlékezett meg az ország kormányzójáról és a magyar hadseregről, amely a gyülés órájában vonult be Rákóczi ősi városába, Kassára. Hangoztatta, hogy a cseh elnyomók minden mérgező munkája ellenére a *felvidéki testvérek tiszta szivvel csatlakoznak ujból hozzánk.* Táviratilag üdvözölték a *kormányzót* és *Rothermere lordot.*

Dr. Kapi Béla püspök a tanitókhoz intézett köszöntőjében hangoztatta, hogy a megnövekedett Magyarország és vele az evangélikusság sulyos feladatok elé került. *A hazaszeretet teljes mértékben megköveteli az aktiv sorsközösséget és a néprajzi elvek érvényesülése mellett sem adhatjuk fel örök történelmi jogainkat! Ennek az igazságnak a sziv sugallatával kell zengenie a népoktatók ajkán.*

Az Országos Evangélikus Tanár Egyesület és a *Magyarországi Evangélikus Misszió Egyesület* mellett gyülést tartott még az *Országos Luther Szövetség* is. Itt *dr. Bencs Zoltán* országos elnök ismertette a *kormányzóhoz* intézett hódoló távirat szövegét.

A Magyarországi Evangélikus Gusztáv Adolf Gyámintézet közgyülésén *Ziermann Lajos* soproni esperes-lelkész emlékezett meg a testté lett nagy magyar látomásról. Rámutatott arra, hogy az evangélikusok boldogsága annál nagyobb, mert *a nemzeti örömnap egybeesik Luther Márton születésnapjával.*

Felavatták a magyar Luther-serleget

Csütörtökön este a Gellért-szálló márványtermében ünnepélyes keretek között felavatták a magyar *Luther-serleget.* Az ünnepségen megjelentek *Sztranyavszky Sándor* földmivelésügyi miniszter, báró *Radvánszky Albert* egyetemes egyházi felügyelő, *Reményi-Schneller Lajos* pénzügyminiszter, *Kapi Béla, Raffay Sándor, Kovács Sándor* püspökök, *Pesthy Pál, Mesterházy Ernő, Lichtenstein László* egyházkerületi felügyelők, *Fabinyi Tihamér,* báró *Feilitzsch Berchtold, Vladár Gábor* titkos tanácsosok, *Tersztyánszky Ákos* államtitkár, *Traeger Ernő* miniszteri osztályfőnök *Felkay Ferenc* tanácsnok és sokan mások.

Dr. *Kapi Béla* püspök a kormányzóra, mint a Felvidék felszabaditójára emelte poharát, majd dr. *Bencs Zoltán* serlegavató beszédében hangoztatta, hogy az evangélikusok a felekezetileg annyira széttagolt Magyarországon kiegyenlitő munkát végeznek.

— Most az atheista világáramlatok hatása alatt keresi mindegyik keresztyén egyház a másiknak a kezét — mondotta dr. *Bencs Zoltán.* — Ha ez a törekvés csakugyan elvezetne az igazi felekezeti békéhez, akkor *a dogmák tiszteletbentartásával is egyesülhetnénk közös alkotó nemzeti munkára. Mint Isten kardja egykor a pásztorfiu kezében, ugy villan meg előttünk ma az egység szent gondolata!*

HIREK

Személyi hirek

— **Kitüntetés.** A kormányzó *Dinczer Gyulának,* a Magyar Királyi Duna-Tengerhajózási Részvénytársaság alkalmazásában álló I. osztályu tengeri hajógépésznek hű és buzgó szolgálata elismeréséül a Magyar Arany Érdemkeresztet adományozta.

— **Kinevezések.** A földmivelésügyi miniszter ifj. *Balog István* budapesti, *Sztolár Imre* budapesti és *Barcsák János* debreceni tejgazdasági ellenőröket ideiglenes minőségü műszaki altiszt, vajmesterekké nevezte ki.

— **A litvániai magyar követ Kaunasban.** Kaunasból jelentik: *Török Béla,* Magyarország litvániai követe, *Helsinkiből* jövet, ahol mint *Magyarország* követe székel, rövid tartózkodásra *Kaunasba érkezett.*

Egyházi hirek

— **Egy piarista tanár ünneplése.** A szegedi rendházban egykori tanitványai meleg ünneplésben részesitették *Fekete Ipoly* piarista tanárt 80-ik születésnapja alkalmából. A Szegeden tartózkodó egykori diákok küldöttségét dr. *Schulcz Károly* vezette és üdvözölte az ünnepeltet.

— **Chicagó magyar plébánosa.** Dr. Magyar József kecskeméti volt hittanár püspöki engedéllyel kivándorolt *Chicagóba,* amelynek magyar egyházközsége most egyhanguan az ottani belvárosi Szent Imre-templom plébánosává választotta meg. Az uj plébános mozgalmat inditott, hogy a chicagói magyarok a jubileumi év alkalmából *Szent István király tiszteletére templomot épittessenek.*

— **A nuncius a herminamezői templomban.** A herminamezői Szentlélek plébániatemplom vasárnap ünnepli meg első évfordulóját annak, hogy a hercegprimás a templomot fölszentelte és átadta rendeltetésének. Az évforduló napján délelőtt tiz órakor az egyházközség fölkérésére dr. *Angelo Rotta* c. érsek, apostoli nuncius fogja az ünnepi szentmisét mondani.

— **Mészáros János érseki helytartó nyitotta meg a liturgikus hetet.** A Magyar Katolikus Nőegyesületek Országos Szövetsége most kettős irányu liturgikus hetet rendez, amelyben a katolikus liturgia elméleti és gyakorlati kérdéseit tárgyalják a nagyközönség számára hivatott előadók. A kurzust a szervita rendház nagytermében dr. *Mészáros János* protonotárius-kanonok, érseki helytartó nyitotta meg nagyszámu közönség előtt.

— **Református esperes-beiktatás.** Miskolcról jelentik: A *felsőborsodi* református egyházmegye legutóbb megválasztott esperesét, *Tóth János* sajóvelezdi lelkipásztort most iktatták esperesi tisztségébe *Sajóvelezden.* A megelőző istentiszteletet *Lőkös Sándor* lelkipásztor végezte. Az ünnepi közgyülésen az egyházmegye gondnoka, *Zsóry György* ny. alispán mondott megnyitót, *Veress Károly* egyházmegyei jegyző pedig ismertette a választás eredményét. *Tóth János* esperes eskütétele s az elhangzott üdvözlések után nagyobbszabásu beszédben jelentette ki: ismeri azokat a feladatokat, amelyek reá várnak s elkötelezte magát a hüséges, odaadó szolgálatra.

— **Templomszentelés Erdélyben.** Nagyváradról jelentik: *Boksánbánya* **reformátusainak uj templomát és harangját ünnepies keretek között vasárnap szentelte fel** *Csernák Béla* **nagyváradi lelkipásztor, a királyhágómelléki egyházkerület főjegyzője.**

Egyesületi hirek

— **A törzsökös magyarok társasvacsorája.** A Törzsökös Magyarok Budapesti Asztaltársasága kedden este félkilenc órakor az *Alkotmány*-étterem különszobájában (Vilmos császár-ut 68) zártkörü társasvacsorát rendez.

— **Megalakult a Magyar Népművelők Társasága.** A *Vármegyék és Városok Népművelő Titkárainak Nemzeti Szövetsége* átalakult egy olyan egyesületté, amely a népi kultura ügyét az egész magyar társadalom ügyévé kivánja tenni. Dr. *Antalfia Antal* miniszteri tanácsos mint megválasztott uj elnök bejelentette, hogy a társaság országos népművelési lapot indit. A közgyülés megválasztotta a két szerkesztőt, *Hankiss Jánost* és *Milleker Rezső* egyetemi tanárt. A társaság ügyvezető elnökéül *Novágh Gyulát,* a székesfővárosi népművelés vezetőjét választották meg. A *Népművelők Társaságának* legfőbb célja, hogy a magyar nemzetet népi erőinek és értékeinek megtartásával kapcsolja be az európai kulturába s evégből *olcsó néprádiót, könyveket és más kultureszközöket juttasson a nép széles rétegeihez.*

— **A Községi Jegyzők Országos Egyesülete** december 5-én tartja közgyülését az Ujvárosháza közgyülési termében. A közgyülésen különböző, a jegyzőket érintő fontos kérdéseket tárgyalnak.

— **Felavatták a kéményseprők székházát.** Most avatták fel ünnepélyesen a Rökk Szilárd-utca 35. szám alatt a Magyar Országos Kéményseprő Egyesület székházát. Az ünnepségen megjelent *Zanoletti József,* Ipolyság főbirája is. Az ünnepi beszédet *Berlász Jenő* alelnök mondotta. Az avató ünnepség után a FANSz helyiségében közös ünnepi vacsora volt.

Bajtársi találkozó

A volt soproni m. kir. 18. honvéd gyalogezred bajtársi körének altiszti és legénységi csoportja november 20-án, vasárnap délután négy órakor a Raidl-féle étteremben (Szinyei Merse-utca 17.) összejövetelt tart.

Különfélék

— **Szent-Györgyi Albert beszámolója a Belga Királyi Orvostudományi Akadémia ünnepi ülésén.** Brüsszelből jelentik: *Szent-Györgyi Albert,* a szegedi egyetem tanára, a *Nobel-dij* nyertese ez év augusztus 20-ika óta a liégei egyetemen a *Francqui* tanszéket foglalja el az 1938—39. akadémiai évben. Ezt a tanszéket, amelyet *Francqui Emile* nagy belga államférfi alapitott, minden évben az egész tudományos világ egy-egy legkiválóbb képviselője foglalja el. *Szent-Györgyi* egyetemi tanár köré számos kutató gyült s mind a négy belga egyetem kiküldöttei és a belga tudományos körök a legnagyobb hála jeleivel veszik körül a magyar tudóst. Igy legutóbb a *Belga Királyi Orvostudományi Akadémia* (Academie Royale de Médecine) felkérte, hogy — kivételes megtiszteltetésként — ünnepi ülésen számoljon be munkásságáról. Ezt az ülést fényes fogadás követte, amelyen *Szent-Györgyi* tanárt lelkesen ünnepelték. A tanárt és feleségét a királyi palotában fogadta *Erzsébet* királyné, aki *Erzsébet magyar királyné unokája.* A belga anyakirályné a magyar tudóst a legmegtisztelőbb figyelemmel tüntette ki.

— **Nagyatádi Szabó István-emlékünnep.** Mezőberényből jelentik: A község [illegible]zdaközönsége kegyeletes ünnepség keretében ülte meg *Nagyatádi Szabó István* emlékét. Dr. *Szekeres László,* a Faluszövetség igazgatója, emlékbeszédében kiemelte, hogy Nagyatádi Szabó István életszemléletéből három gondolatot kell a nemzet érdekében magunkra alkalmazni: *az önfegyelmezést, a nemzeti öntudat kiépitését és az egyetértést.* Több más szónok felszólalása után az ünnepséget *Schultz József* gazdaköri elnök beszéde zárta be.

— **A nemzetközi műkedvelő fényképkiállitás dijnyertesei.** Az Egyesült Magyar Amatőrfényképezők Országos Szövetsége által a pesti Vigadóban rendezett V. nemzetközi művészi fényképkiállitáson a birálóbizottság a kitüzött dijakat a következő kiállitóknak itélte: *Aranyérem:* Dr. *Zajky Zoltán* (Magyarország), *Patel A. J.* (India). — *Ezüst érem: Kocjancic Peter* (Jugoszlávia), *Giulio Cesare* (Olaszország), *Rötzer Henrik* (Magyarország), *Schröder Willi* (Németország), *Vittone Mario* (Olaszország), *Cizelj Vlado* (Jugoszlávia), *Keigley Alex* (Anglia) és *Bárány Nándor* (Magyarország). Ezenkivül husz *bronzérmet* osztottak ki.

— **Gyógyszerész tea.** A Gyógyszerészhallgatók Segély és Önképző Egylete szombaton este félkilenc órakor a Gyógyszerész Kaszinóban (Aggteleki-utca 8.) rendezi idei első teáját, amelynek tiszta jövedelmét a kormányzóné *„Magyar a magyarért"* mozgalma javára forditja. Meghivóigénylés: Muzeum-körut 6—8.

— **A varsói egyetem rektorának távirata a pécsi egyetemhez a felvidéki magyar területek visszacsatolása alkalmából.** A varsói egyetem rektora dr. Birkás Géza pécsi egyetemi rektorhoz a felvidéki magyar területek visszacsatolása alkalmából táviratot intézett, amely igy hangzik: „Abban az ünnepélyes és rég óhajtott pillanatban, amelyben a magyar területek az anyaországhoz visszakerülnek, sietek mélyen átérzett örömömet kifejezni. *Hiszünk a magyar-lengyel határ nagyon közeli megvalósulásában.* Éljen Magyarország! — *Wladimir Antoniewicz,* a varsói *Pilsudski József*-egyetem rektora."

— **Vasárnap leplezik le Gömbös Gyula arcképét a Nemzeti Munkaközpontban.** A Nemzeti Munkaközpont a vasárnap tartandó országos küldöttközgyülés keretében tartja vitéz jákfai *Gömbös Gyula* arcképének leleplezési ünnepségét.

— **Az Iparművész Nagygyülés.** Az Országos Iparművész Nagygyülés harmadik napján ifj. *Richter Aladár* határozati javaslatában arra kérte a kultuszminisztert, hogy tárcája keretében *biztositson ötezer pengőt* a háromévenkénti Iparművészeti Tárlat támogatására. *Szablya F. Ferenc* törvényes intézkedést kért a nagymértékben elszaporodó *iparművészeti zugiskolák* ellen. *Hegyesi János* a termelőművészet, *Hiesz Géza az egyházművészet* időszerü kérdéseinek rendezését inditványozta, *Devecska Ferenc a hites iparművész-szakértők intézményének megszervezését sürgette, Irsay István* pedig a *grafikusok szociális bajait* tárta fel. Ifj. *Payer József* azt kérte, hogy terjesszék ki az épitő-iparművészek tervezői és művezetői jogát *a fenntartott mérnöki munkák méreteit tul nem haladó épületekre.* A nagygyülés pénteken délután tartja utolsó ülését és szombaton este félnyolc órakor ünnepi záróülését, amelyen *Ugron Gábor* ny. miniszter mond beszédet. A záróülés befejeztével kiosztják az Iparművészeti Tárlat kitüntetéseit és érmeit.

— **Magyar alpolgármester Sepsiszentgyörgyön.** Bukarestből jelentik: A belügyminisztérium *Sepsiszentgyörgy* alpolgármestrévé dr. *Benedek János* ügyvédet nevezte ki, aki tagja volt a *Magyar Párt* megyei és városi intézőbizottságának.

— **A Képzőművészeti Főiskola ifjusága november 12-én a** Fészekben (Kertész-utca 36.) rendezi szokásos évi ismerkedési estjét. A tiszta jövedelem fele a „Magyar a magyarért" mozgalomé. Meghivóigénylés: Andrássy-ut 71. Tel.: 12-82-94.

— **A mentők első segitség-tanfolyama.** A Budapesti önkéntes Mentőegyesület legközelebbi első segitség-tanfolyama november 21-től 26-ig (hétfőtől szombatig) naponta délután hat órától fél nyolc óráig lesz. Jelentkezni lehet levelezőlapon (Markó-utca 22.), vagy a tanfolyam kezdetekor.

Előadások és gyülések

Szombat

Pro Hungaria Nök Világszövetsége (Erzsébet-körut 49) Felolvasó ülés. Aino Ravio a Finnországi Lotta Svärd tagja „A finnországi Lotta-mozgalom". (Fél 6).

Székesfővárosi Népművelési Bizottság (Muzeum-körut 4. Állattani Intézet) dr. Szunyogh Xavér: „Komárom—Érsekujvár—Léva" (7).

„Adria" Központi Csoport (Sándor-utca 38.) haditengerészeti tárgyu előadást rendez vetitett képekkel. (Fél 8)

Zólyomvármegyei Egyesület (Kecskeméti-utca 14.) összejövetel (8).

Vasárnap

Petőfi Társaság (Tudományos Akadémia). Felolvasóülés (fél 11). Magyar Orvosnők Országos Egyesülete (Gellért-szálló) dr. Révész: „Madame Curie" (d. e. 11).

Veszelovszky Gyula (Gresham félemeleti klubhelyiségében) „Isteni és sátáni cél" (6).

A kormányzóné nyomorenyhitő mozgalma

Horthy Miklósné nyomorenyhitő mozgalmára a következő adományok érkeztek:

November 4-én:

Nagykovácsy Milenkó 1000 P, Perl Kenyérgyár rt. 500 P, dr. Éber Antal 300 P, Royal nagyszálloda 250 P, Hoffmann és Pásztor, dr. Miklós Gyula, Halápi Oszkár és felesége együtt, Milos György és neje együtt 100—100 P, Lederer Herman, Prager Testvérek, Zimmer Ferenc, Szántó Sándor, Budapesti rendőrök Nyugdijpótló Egyesülete, dr. Gesztessy Ferenc, Budapesti Pünkösdi Egyesület 50—50 P, dr. Herczog Ferenc 40 P, Bud János, Pásztor Miksa, dr. Sichermann Frigyes 30—30 P, Vizvári Mariska 27 P, Novák Rudolf, Jellinek Emil, Follért Károly, Weidlinger Épitőipari rt., dr. Purjesz Béla, Plesch Izidor, Tejtermelő és Ipari Rt. 20—20 P, Sissovics József 16.28 P, Barna János, Klein és Krenz, Reinsch Ferenc, dr. Alapy Henrik, Szalay János, Csoknyay János, „Kozmaport", dr. Moskovitch Ignác, Csupay Jenőné, F. B. Zágon István, özv. Keleti Lajosné, Glasewski Ádám, Kocsis Lajos 10—10 P, dr. Czirják Mihály, Vető Sándor, Fodor Gyula, Udránszky Sándor, Sági András, Tomay Antal, Rohonyi 5—5 P, Éder Jenő, Schletter Ödön, Schneider és Társai, Helebrant Pál 3—3 P, Wild B., Klemen László, özv. dr. Serli Nándorné, Vajna Aranka, Csuti Zoltán, Neuhaus Emil, 2—2 P, Borbás A. Rudolf 1.50 P, Mugenauer Kamilla 1.20 P, Kóta Ferenc, Vólent Géza, Záray Zoltán, Bayer József, Csákányi Zsuzsanna, Kühler Ákos, Páljános Károly, özv. Rózsa Béláné, Mellis József 1—1 P, Lévai László 70 fillér, özv. Irtring Imréné, Guttmann László 50—50 fillér.

Természetbeni adományok: Dr. Deák András 1 csomag használt ruhanemü, Fiumei Kávébehozatali Társaság 200 kg. rizs, Kispolgárok Asztaltársasága 12 pár cipő, Kovács Bertalan 7 pár cipő.

„MAGYAR A MAGYARÉRT!"

A Budapesti Nemesfém- és Drágakőcsarnok tanácsa eddig ezer pengőt juttatott a *„Magyar a magyarért"* mozgalomnak. Elhatározta, hogy a felvidéki iparosoknak segélyképpen nyeranyagbeszerzésre 16.000 pengő kamatmentes kölcsönt nyujt.

A *Serma* állatbizományos tagjai a mozgalom keretében október folyamán 3144 pengő 34 fillérért gyüjtöttek.

A *Budapesti Cukrászok és Mézeskalácsosok Ipartestülete* elhatározta, hogy a Felvidéken élő magyarok iránti szeretetét sütemény-ajándékkal fogja kifejezni. A cukrászok egész nap hordják a süteményajándékot.

Pestszenterzsébet képviselőtestülete ötezer pengőt szavazott meg a mozgalomnak.

Ujpesten huszezer pengőt eredményezett eddig a gyüjtés.

Debrecenben az orvosi kamara tagjai öt nap alatt 1908 pengőt gyüjtöttek. *Bonyhád* gyüjtése eddig 4356 pengő. *Nyirbátor* község 5000 pengőt ajánlott fel. *Békéscsabán* a magyarországi gyógyszerészegyesület 1200 pengőt, a nemzeti repülőalapra 500 pengőt szavazott meg. *Hejőcsaba* község képviselőtestülete 500 pengőt szavazott meg. *Ocsa* képviselőtestülete 200 pengőt juttat a mozgalomnak.

Zászló mozgalom

A közigazgatási biróság 16 tagból álló altiszti kara 100 pengőt adott össze, amelyen 4 méteres cimeres nemzeti lobogót vásárolnak a felszabadult Kassának.

A nyiregyházi városi tisztviselők és alkalmazottak Ungvár részére selyemzászlót ajánlottak fel. *A Keresztény Iparosok Szövetsége* a munkácsi és beregszászi rendőrkapitányságok részére egy-egy cimeres táblát készittetett. A *Levente Egyesület* az ungári leventéknek, a tanonciskola az ungvári tanonciskola részére ajánlott fel lobogót. Az evangélikus gimnázium 30 darab zászlót, a leánygimnázium 12 zászlót ajánlott fel a kassaiaknak.

Üdvözlések és ünnepségek a magyarlakta Felvidék visszacsatolása alkalmából

A *Baross Szövetség* nagytanácsa hódoló táviratot intézett a *kormányzóhoz.* Bejelenti, hogy a Baross Szövetség határtalan örömmel emlékezett meg a magyarlakta Felvidék nemes városainak, községeinek és népének a szentistváni birodalomba való visszavezetéséről.

Az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács irodalmi, zenei és képzőművészeti szakosztályának ülésén *Ugron Gábor* emlékezett meg a magyar Felvidék visszacsatolásának örömünnepéről. Megállapitották azokat a javaslatokat, amelyeket a Felvidék irodalmának és művészetének felkarolása végett a kormány elé terjesztenek.

Az *Ügyvédi Kör* legutóbbi előadó ülésén hódoló felterjesztést intézett a *kormányzóhoz,* táviratilag üdvözölte *Imrédy* miniszterelnököt, *Kánya* és *Teleki* minisztereket.

A Számvevőségi Tisztviselők Országos Egyesületének diszgyülésén dr. *Javornitzky Jenő* miniszteri tanácsos, elnök méltatta a Felvidék visszacsatolásának jelentőségét. Hódolattal emlékezett meg a *kormányzóról* és köszöntötte *Imrédy* miniszterelnököt, *Kánya* és *Teleki* minisztereket.

A *Szabómesterek Országos Szövetsége* ünnepi gyülésen emlékezett meg arról, hogy a Felvidék egymilliónyi magyar testvére között tizezer szabómester tért vissza a régi hazába.

A Magyar Katolikus Orvosok Szent Lukács Egyesülete felolvasó ülésén adott hálát a Mindenhatónak azért, hogy 20 esztendő megpróbáltatása után felszabaditotta felvidéki testvéreinket.

A *Budapesti Sas Kör* elhatározta, hogy diszzászlót küld a felszabaditott Felvidéknek és ebből az alkalomból ünnepi estet rendez november 12-én este 8 órakor. (Vámház-körut 4.)

Debrecen törvényhatósági bizottsága ünnepi diszközgyülésen emlékezett meg a magyar Felvidék visszacsatolásáról. Elhatározták, hogy az ünnep alkalmából a magyar honvédség fejlesztésére két uj alapitványi helyet létesitenek a Ludovika Akadémián. A továbbiakban hódolatukat fejezték ki a kormányzónak, majd tizenötezer pengőt ajánlottak fel a *„Magyar a magyarért"* mozgalom céljaira.

Pestszenterzsébet megyei város képviselőtestülete diszközgyülést tartott, amelyről táviratilag üdvözölték a *kormányzót* és a külföldi magyarbarát államfőket. Diszpolgárrá választották *Imrédy* miniszterelnököt, *Kánya* és *Teleki* minisztereket. Elhatározták, hogy a pestszenterzsébeti Kertész-utcát „November 2-ika"-utcának nevezik el.

Sopron város törvényhatósági bizottsága diszközgyülésen ünnepelte a magyarlakta Felvidék visszacsatolását. Hódolattal emlékeztek meg a *kormányzóról,* a bölcs államférfiról, aki tudta, hogyan vezesse a feltámadás felé az országot.

A Vasvári Pál Kör a felvidéki görög katolikus ifjusághoz

A Vasvári Pál Kör a következő felhivást intézte a felvidéki görögkatolikus ifjusághoz:

„Testvérek! Végre ránk virradt az örömnap, mikor ismét megszorithatjuk egymás kezét. Hittestvéri ragaszkodással várunk Titeket! Hivunk Titeket magunkhoz! A Vasvári Pál Kör, a magyarországi görögkatolikus ifjuság szervezete magához akarja ölelni a visszatérő Testvéreket!

Mi Titeket azzal a szeretettel várunk, amellyel gondoltunk Rátok és vágyódtunk utánatok 20 keserves esztendőn keresztül. Az Isten megsegitett minket és mi mostan Veletek együtt akarunk dolgozni közös nagy és szent célunkért, Nagy-Magyarországért! Testvérek, várunk Titeket és számitunk Rátok!"

DEUTSCHLANDSENDER

4.00 Parasztlakodalom.
5.15 Schubert-hangverseny.
6.30 Szoprán, balalajka és hegedüverseny.
7.15 Dalos, zenés tarkaságok.
8.10 Zenekar zongora kettőssel és dalokkal.
10.30 Mozart: Dalváltozatok. Bartók: Három rondó magyar népdalokra.
11.00 Rádióének és zenekar.

DROITWICH

6.00 Tánczene.
7.45 Rádiózenekar.
9.00 Dalos-zenés tréfás est.
10.40 Katonazene.
11.30 Hangjáték.
12.00 Tánczene.

FRANKFURT

4.00 Vidám lemezek.
6.30 Könnyü fuvószene.
8.15 Dalos zenés est.
10.30 Táncest.
12.00—2.00 A mesterdalnokok III. felvonása.

HAMBURG

4.00 Tarka zene.
6.30 Népdalok.
8.10 Részletek operákból. Közben szórakoztató zenedarabok.
10.30 Táncest.
12.00 Éjféli hangvers.

KÖLN

4.00 Dalos, zenés tarka délután.
8.10 Közvetités.
10.15 Könnyü zene dalokkal.

KÖNIGSBERG

4.00 Tengerész zenekar schrammel együttessel és harmonikanégyessel.
6.20 Bach vidám müveiből.
7.00 Dalos, zenés tarka est.
9.10 Hangjáték.
10.40 Zenekar.

LIPCSE

6.00 Dalos-zenés tarka délután.
6.15 Katonazenelemezek.
8.10 Dalos-zenés hangképsor.
10.30 Táncest.

LONDON REGIONAL

5.00 Schubert: IV. szimfónia.
5.35 Kétszázötven tagu énekkar vonoszenekarral és szopránszólóval.
7.00 Ének és zenekari verseny a newyorki Radio Cityből.
7.30 Zenekar.
8.35 Liszt életrajza dalban és zenében.
10.00 Tánczene.
10.40 Dalok.
11.30 Tánczenekar.
12.30 Tánclemezek.

MÜNCHEN

4.00 Dalos, zenés délután.
6.10 Vidám hangképek.
8.10 Nagy dalos, zenés, tréfás est.
10.20 Rádió tánczenekara dalokkal.
12.00 Éjféli hangv.

OLASZ MÜSOROK

I. müsor
(Róma I, Bari I, Bologna)

5.15 Kamarazene.
7.30 Könnyü zene.
9.00 Orgona és szoprán.
10.00 Vegyes zene.
11.15 Tánczene.

II. müsor.
(Milánó I, Torino I, Genova I, Trieste I, Bolzano, Róma II.)

5.15 Tánczene.
7.30 Könnyü zene.
7.37 Csak Róma II.: Magyar negyedóra.
8.30 Milánó I. kivételével lemezek.
9.00 Wagner: Tannhäuser, opera. Utána tánczene.

III. müsor.
(Firenze I, Nápoly I, Róma III, Bari II.)

7.00 Vegyes zene.
7.20 Komikusok.
8.30 Lemezek.

PARIS P. T. T.

6.00 Hangverseny.
7.30 Zenekar.
8.45 Vidám félóra.
9.30 Szimf. hangv. Utána dalok.
10.10 Szinmü.
10.50 Tarka est.
11.45 Könnyü lemezek.
12.00 Tánczene.

POSTE PARISIEN

8.15 Gluck: Orpheus, részletek.
8.45 Operettrészletek.
9.10 Katonaest.
9.25 Tánczene.
11.07 Szerenádok.
12.00 Kabaré.

STRASBOURG

5.30 Hangverseny Párizsból.
7.30 Saxofon lemezek.
8.30 Könnyü zene.
9.20 Harmonika együttes.
10.00 Zenekar.
12.00 Tánczene.

STUTTGART

6.00 Tarka zenés délu.
7.00 Tánclemezek.
8.10 Tarka est bemondás szerint.
10.30 Tánczene dalokkal
12.00—2.00 Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok, harmadik felv. lemezekkel.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

5.00 Könnyü zene.
6.20 Olasz népdalok lemezeken.
7.50 Berni rézfuvószenekar.
9.35 Jódlizás harmonikával.
10.20 Tánclemezek.

SZÓFIA

5.30 Katonazene.
6.15 Népzene.
7.00 Mandolin négyes.
7.30 Ének (szoprán).
8.00 Hegedüjáték.
8.55 Hangverseny.
9.45 Könnyü zene.
10.30 Népzene énekkel.

TOULOUSE

7.15 Részletek operákból.
7.40 Zeneképek.
9.30 Könnyü zene.
9.45 Operettrészletek.
11.45 Zenés játékokból.
12.00 Induló.
12.15 Tánc. Dalok.

VARSÓ

3.30 Részletek operettekből.
4.30 Ének- és zongoraszóló.
7.15 Humoreszkek és scherzók.
8.00 Népzeneegyüttes.
9.00 Kis rádiózenekar.
9.50 Hangverseny.
11.15 Tánczene.

MÜSORKALAUZ

A fejedelem városa

(Vasárnap, 8.20. Studió.)

A magyarlakta Felvidék visszacsatolásának ünnepségeihez csatlakozik *Asztalos Miklós:* „A fejedelem városa" cimü kétrészes hangjátékának az előadása, amely Kassának, az anyaországhoz visszakerülő Felvidék legnagyobb városának dicső multját énekeli meg.

A Lengyelországba menekült *Rákóczi* fejedelmet felkeresi két felvidéki magyar: *Bige László* és *Papp Mihály*. Felszólitják a fejedelmet, hogy térjen haza az idegen uralom alatt szenvedő, kifosztott Magyarországba és álljon a nemzeti felkelés élére. A fejedelem hallgat a két felvidéki magyar hivó szavára, kibontja a szabadság zászlóját s a kuruc sereg élén kiveri az idegen csapatokat az országból. A győzelmes hadjárat során beveszi Kassa városát is, ahol a felszabadult város hős polgárai kimondhatatlan örömmel fogadják. A fejedelem boldogan fogadja a kassaiak hódolatát, mert tudja, hogy akié ez a város, azé az egész Felső-Magyarország.

A dicsőséges hadjárat után az elkergetett zsarnokok által kifosztott ország sokat szenved. A pestis is megtizedeli a kurucokat és Rákóczi ismét kiszorul Lengyelországba. Itthon Károlyi, aki elszakadt Rákóczitól, már békéről alkuszik, de Kassa hű marad fejedelméhez és ellentáll a zsarnokságnak, noha a Felvidéken már minden behódolt az idegeneknek.

Rákóczi fejedelem számüzetésében, rodostói magányában, sokszor visszagondol Kassa hüségére, gondolatai visszatérnek a kassai falak közé, ahol annyi szép napot töltött. De 170 évnek kell eltelnie, amig a fejedelem haló poraiban visszatérhet hüséges városába. A halott Rákóczi a magyarság lelkesedése közben vonul be ismét Kassa városába. Végre ott térhet örök pihenőre, ahová mindig vágyott.

A boldog Kassára azonban még husz év keserü megpróbáltatásai várnak. Husz évig uralkodnak fölötte a csehek, akik ellen annakidején Rákóczi vezetésével kelt fegyverre Magyarország népe. De Kassa ez alatt a husz év alatt is hüségesen kitart magyarsága mellett s a megpróbáltatások poklának mélységei után most husz év után megéri a szabadulás napját, amikor a fejedelem városába ismét bevonul a magyar hadsereg.

A csehek Magyarországon

(Szombat, 8.10. Studió.)

„A csehek Magyarországon" cimü háromrészes hangjátékot *Jósika* regényéből irta át *Szilágyi Ödön*.

Magyarország népe Mátyás királylyá választását ünnepli Budán. *Wratislaw*, a cseh rablólovag, gyalázza a királyt s már-már áldozatul esik a katonák haragjának, egy Zokoli Mihály nevü magyar lovag azonban megmenti őt. Wratislaw, aki a Felvidéken Komoróczy néven fosztogatja a lakosságot, régóta gyülöli Zokolit és bosszut forral ellene. Zokoli kézirásával egy levelet hamisittat, amely ugy tünteti fel a nemes és igaz lovagot, mintha Giskrával, a haza legnagyobb ellenségével cimborálna. Mátyás király hisz ugyan Zokoli ártatlanságában, de beleegyezik abba, hogy amig Zokoli nem tisztázza magát, eltünik seregéből.

A király hada egy név dicsőitésétől hangos, Giskra hadai egy névtől rettegnek: *Elemér, a sas* neve ez. Elemér felkeresi Giskrát és rábeszéli, hogy nyujtson a királynak békejobbot.

A király serege, élén Elemérrel, elfoglalja Wratislaw várát. Wratislaw megszökik, de Mátyás rátalál Káldornál, a jövendőmondó remeténél. A rabló meg akarja ölni a királyt, de terve meghiusul. Mátyás felfedi, hogy Wratislaw voltakép Káldor elrabolt gyermeke. Káldor megtagadja rablólovaggá lett fiát, de utóbb, amikor Mátyás Visegrádra kisérteti Wratislawot, felébred benne az apai érzés és követi őt.

Giskra, aki kibékült a királlyal, leányával, Szerénával együtt Mátyás udvarában él. Szeréna és Elemér szeretik egymást, de nem lehetnek egymáséi, mert Elemérnek nem szabad sisakrostélyát felemelnie. Angyal diák beismeri a király előtt, hogy a Zokolit rágalmazó levelet ő hamisitotta Wratislaw kivánságára. Elemér, aki nem más, mint Zokoli Mihály, nem nyerheti vissza addig a becsületét, amig meg nem viv gyalázóival. Kihivására csak egy ember jelentkezik, akit Elemér le is győz. Az ellenfél maga Wratislaw, aki most már bevallja aláváló tettét. Zokoli ártatlansága az Isten és király előtt bebizonyul és a király maga vezeti őt Szerénához.

A PESTI HIRLAP RÁDIÓ-MELLÉKLETE

Heti müsor 1938 november 13—19-ig

A Telefon Hirmondó müsora: Vasárnap 3.00—3.40 Budapest II., különben Budapest I müsora. Hétköznap 11.20—11.50 és 3.20—3.50 Lemezek. Különben Budapest I müsora.

Nyiregyháza, Magyaróvár, Miskolc, Pécs: Budapest I müsorát közvetitik. Eltérő esetekben a müsort a vonatkozó napnál külön jelezzük.

Hullámhossz		Energia	Hullámhossz		Energia
204.8	Pécs	1.25	377.4	Lemberg	50
208.6	Miskolc	1.25	382.2	Lipcse	120
227.1	Magyaróvár	1.25	395.8	Kattowitz	12
245.5	Róma II	60	405.4	München	100
251	Frankfurt	25	420.8	Róma	120
257.1	Svajci olasz	15	426.1	Stockholm	55
259.1	Kassa	10	431.7	Paris P.T.T.	120
261.1	London Nat.	20	437.3	Belgrád	20
263.2	Torino	7	455.9	Köln	100
267.4	Nyiregyháza	6.25	463	Lyon	100
269.5	M. Ostrava	11.2	470.2	Prága	120
271.7	Nápoly	10	483.9	Brüsszel I	15
276.2	Zágráb	0.7	491.8	Firenze	20
291	Königsberg	100	506.2	Bécs	120
298.8	Pozsony	13.5	514.6	Madona	50
304.3	Bologna	50	522.6	Stuttgart	100
312.8	P. Parisien	50	531	Palermo	3
315.8	Boroszló	100	539.5	Svájci ném.	100
321.9	Brüsszel II	15	550.5	Budapest I	120
325.4	Brünn	32	569.3	Laibach	5.3
328.6	Toulouse	60	765	Beszterceb.	30
331.9	Hamburg	100	834.5	Budapest II.	20
338.6	Grác	15	1154	Oslo	60
342.1	London R.	70	1293	Luxemburg	200
349.2	Strassburg	80	1339	Varsó	120
352.9	Szófia	100	1500	Droitwich	150
356.7	Berlin	100	1571	Deutschlands.	60
364.5	Bukarest	12	1648	Radio Paris	80
368.1	Milánó	50	1875	Brassó	150

VASÁRNAP, NOVEMBER 13

BUDAPEST (550.5 m.)

Müsorközlők: 3.15-ig: Ágotha. 8.10-ig: Tamásné. 12.15-ig: Natter. Zeneakad.: Skublics.

—

8.30 Hirek.

9.00—9.55 Unitárius istentisztelet a Kohárv-utcai templomból. Prédikál Csiki Gábor lelkész.

10.00—11.10 Egyházi ének és szentbeszéd a veszprémi székesegyházból. A szentbeszédet mise után Tóth Tihamér püspök mondja. Énekel a Veszprémi Dalegyesület Gaál Sándor vezényletével. Orgonál Kecskés Lajos. Előadásra kerül Gaál Sándor átiratában: a) Kegyességgel hivsz oh Jézus; b) Boldogasszony Anyánk; c) Nagyasszonyunk hazánk reménye; d) Rákóczi Ferenc imája; e) Révffy Géza: Bus magyarok imádkoznak; f) Náray-Mentes Mihály: Isten hazánkért és a Himnusz.

11.15—12.15 Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Magócs Károly püspöki másodlelkész. Énekszámok a Dunántuli Énekeskönyvből 44., 463. és a Himnusz. Karének: Rajter Lajos: „Reformáció." Énekli a Lutheránia vegyeskar Kapi-Králik Jenő vezényletével. Orgonál: Zalánfy Aladár.

12.20 Időjelzés, időjárás és vizállás.

12.30 Az Operaházi Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. 1. Schubert: Rosamunda — nyitány. 2. Csajkovszkij: Olasz capriccio. 3. Aggházy Károly: Csatakép a „Rákóczi-kantátá"-ból. 4. Mosonyi Mihály: Ünnepi zene. 5. Massenet: Festői jelenetek. 6. Liszt: XIV. rapszódia. 7. Strausz József: Dinamidák — keringő. Közben kb.

1.05 Hirek.

2.00 Hanglemezek. 1. Donizetti: Lammermoori Lucia — ária a III. felvonásból (Gigli). 2. Sarasate: Bevezetés és tarantella (hegedü Erica Morini). 3. Gounod: Mireille — kettős a II. felvonásból (Ferraldi és Rambaud). 4. Chopin: e-moll etüd és gisz-moll etüd (zongora Wilhelm Backhaus). 5. Bizet: A gyöngyhalászok — ária az I. felvonásból (Rogacsevszkij). 6. Schubert: Valse sentimentale (hegedü Elman). 7. Mendelssohn: Szentivánéji álom — nászinduló (orgona Edouard Commette). 8. Puccini: Pillangókisasszony — ária a II. felvonásból (Josiko Mijakava). 9. Cilea: Az arlesi leány — ária (Gigli). 10. Vecsey Ferenc: Chanson nostalgique (hegedü Vecsey Ferenc). 11. Tosti: Ninon — dal (George Thill). 12. Zsolt Nándor: Szitakötő (hegedü Zathureczky Ede). 13. Di Capua: O sole mio — olasz dal (Dusolina Giannini). 14. Ravel: Három dal (Lyoni vegyeskar).

3.00 1. „Hussertések hizlalása." Gábos Dénes mezőgazdasági szakiskolai igazgató előadása. 2. „Szarvasmarhák hizlalása." Horváth István, a Vasvármegyei Gazdasági Egyesület ügyvezető titkárának előadása.

3.45 A Magyarországi Munkásdalegyletek Szövetsége képviseletében a Diósgyőr-Vasgyári Vasmunkások Dalárdájának müsora. Vezényel Gránát József. 1. a) Laurisin Miklós: Szőke kislány; b) Veress Sándor: Bár csak mindig igy volna; c) Veress Sándor: Sej, a bogádi (Lajtha László gyüjtése:) 2. a) Sztára Sándor: Két nóta; b) Halmos: Hajdutánc és csángótánc. 3. Krazsni—Jarov: Két orosz dal. 4. a) Grieg: Ősz; b) Hayes: Deep river — néger spirituale (a szólót Lövey István énekli). 5. a) Pácius: Finn dal; b) Tullalla (Gránát József feldolgozása) — finn népdalok (a szólót Lövey István énekli).

4.30 „Galgócz." Rexa Dezső előadása.

5.00 K. Comensoli Mária zongorázik. 1. Beethoven: C-dur szonáta 53. mü (Waldstein-szonáta). 2. Dohnányi: C-dur rapszódia.

5.30 Időszerü felolvasás.

6.00 Kócze Antal cigányzenekara.

7.00 Hirek.

7.10 Hirek szlovák és ruszin nyelven.

7.25 A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. 1. Suppe: Reggel, délben, este Bécsben — nyitány. 2. Fehér István: Menüett. 3. Amadei: A forrás dala. 4. Zakál Dénes: Éjféli szerenád. 5. Coates: A tamariszkusok alatt — intermezzo. 6. Waldteufel: Estudiantina — keringő. 7. Lehár: Lassu és csárdás a „Cigányszerelem" c. operettből. 8. Strauss János: Terefere — polka.

8.10 Sport.

8.20 „A fejedelem városa." (Kassa.) Hangjáték két részben. Irta Asztalos Miklós. Rendező Németh Antal. Személyek: II. Rákóczi Ferenc — Petheő Attila; Gróf Bercsényi Miklós — Vándory Gusztáv; Gróf Bercsényi Miklósné — Gyarmathy Anikó; Károlyi Sándor — Tátray Ferenc; Károlyi Sándorné — Mátrai Erzsi; Stepney György és Radics András — Vértes Lajos; Bige László — Pataky Jenő; Pap Mihály — Ajtay K. Andor; Győr Ferenc városbiró — Turányi Alajos; Egy kassai ur — Abonyi Tivadar; Polgárasszony és egy kassai hölgy — Eöry Kató; Mikes Kelemen — Lázár Tihamér; Esterházy Dániel — Losonczy Zoltán; Ajtónálló — Szilassy Gyula. — Utána kb.

9.35 Hirek, időjárás.

10.00 Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Pécsi József — Éljen a hadsereg — induló. 2. Moniuszko: Téli rege — nyitány. 3. Delibes: Részletek a „Lakmé" c. operából. 4. Strauss János: Bécsi Vér — keringő. 5. Kálmán: Ördöglovas — palotás. — Közben

10.30—10.40 Hirek német és olasz nyelven.

11.00 Hirek angol és francia nyelven.

11.10 Bura Sándor és cigányzenekara.

10.05 Hirek.

Budapest II. (834.5 m.)

Müsorközlő: Gecsőné.

—

11.15—12.15 Szalonötös. 1. Elgar: Szerelmi üdvözlet. 2. Rajter Lajos: Régi emlékek. 3. Losonczy Dezső: Bölcsődal. 4. Rachmaninov—Zakál: Szerenád. 5. Jensen: Duruzsoló szellő. 6. Vecsey Ferenc: Valse triste. 7. Raff: Cavatina. 8. Toselli: Szerenád. 9. Székely I.: a) Furulyás; b) Lakodalmi tánc. 10. Saint-Saens: A hattyu. 11. Bihari kesergője. 12. Sgambati: Gavotte. 13. Ravina: Kis bolero.

3.00—3.40 Hanglemezek. 1. Offenbach: Operettegyveleg (Berlini filharmónikusok, vez. Mackeben). 2. Strauss János: Egy éj Velencében — dal (Herbert Ernst Groh). 3. Delibes: Coppélia — balettből mazurka (Berlini filharmónikusok, vez. Blech). 4. Arditi: Parla (Galli-Curci). 5. Ketelbey: A kolostorkertben — Theremin éterhangszerszóló (orgona és zenekari kisérettel). 6. Sándor Jenő: Álmodó Tiszapart (Sebő Miklós). 7. Eder: Klarinétpolka (Kliment átdolgozása (eredeti parasztzenekar). 8. Schütz: Keringő (Dorfmusikanten és éneknégyes). 9. Borchert: Gavotte-intermezzo (Hans Busch zenekara). 10. Radics Jenő: Az esküvődön én is ott leszek (Sebő Miklós). 11. Ferroni: Sans-Souci — induló (fuvószenekar).

6.30—6.55 „A külpolitika gazdasági rugói". — Kokas Lajos előadása.

7.05—7.20 A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István. — Lehár: Részletek a „Pacsirta" c. operettből.

7.25—7.50 „A keletafrikai olasz gyarmatositás". Futó Mihály előadása.

8.00 Lóversenyeredmények.

8.10 „A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Segitő Egyesülete és a felvidéki magyarság felsegélyezésére rendezett hangverseny". Közvetités a Zeneakadémia nagyterméből. 1. Szabados: Magyar Hiszekegy (Budapesti Egyetemi Énekkar, vez. Vaszi Viktor). 2. Bevezető beszéd. Elmondja Thoma József tanár-elnök. 3. a) Kodály: Székely nóta; b) Bartók: Kicsit ázottan; c) Liszt: XIII. rapszódia (zongora Böszörményi Nagy Béla). 4. Liszt: Preludium és fuga Bach nevére (orgona Szakolczay Riegler Ernő). 5. Kodály: a) El kéne indulni; b) Karádi nóták (Budapesti Egyetemi Énekkar, Vaszy Viktor vezénylésével). 6. Dohnányi: Szonáta zongorára és hegedüre (Dohnányi Ernő és Zathureczky Ede). 7. Dohnányi: Ruralia Hungarica (Dohnányi Ernő). 8. a) Rákóczi induló; b) Himnusz (Budapesti Egyetemi Énekkar, vez. Vaszy Viktor).

BÉCS

6.00 Zene Brémából az Európa-gőzösről. — Utána: Könnyü zene.
8.20 Szórakoztató lemezek.
10.00 Katolikus reggeli ünnep.
10.30 Rossini-lemezek.
11.00 Parasztvasárnap dalokkal és zenével Innsbruckból.
12.00 Szórakoztató zene.
2.00 Tarka lemezek.
3.30 Mozart: A-dur klarinétötös.
4.00 Zenés-dalos délután.
6.00 Kanton, Kina zenevárosa.
6.20 Hangképek a vadászatról.
6.30 Bécsi dalok.
8.10 Szimfónikusok.
10.00 Hirek.
10.30—12.00 Könnyü és tánczene dalokkal.

BELGRÁD

1.10 Népdalok.
8.00 Testőrzenekar.
9.00 Népdalok.
10.20 Tánczene.

BERLIN

4.00 Zenés dalos délután.
7.20 Zenekar zongora kettőssel.
8.10 Tarka est.
10.00 Hirek.
10.30 Könnyü és tánczene.

BOROSZLÓ

4.00 Dalos, zenés népi délután.
6.30 Lemezek.
7.00 Vidámságok.
8.10 Hangverseny.
10.30 Könnyü és tánczene.

BRÜSSZEL

Francia adó

6.10 Tánczene.
7.00 Ifj. óra kardalokkal.
8.15 Gounod: Ünnepi mise, részletek lemezeken.
9.00 Rossini: A szevillai borbély.
12.05 Tánclemezek.

Flamand adó.

6.30 Gounod: Faust balett.
7.30 Egzótikus lemezek.
8.00 Zongorajáték.
9.00 Tarka est.
11.10 Jazz.
12.00 Bruckner: VII. szimfónia.

BUKAREST

12.10 Zenekar.
5.17 Szórakoztató zene.
6.15 Tánclemezek.
7.15 Operettzenék. Lemezek.
9.10 Rádiózenekar.
10.35 Tánclemezek.

DEUTSCHLANDSENDER

4.00 Dalos zenés délután.
6.00 Prugel: Holbein, jelenetek.
6.30 Ének.
7.00 Ének, klarinét, cselló, trautonium és zong. szólóval.
8.10 Bohózat.

8.40 Mozart—Aulich: A csalafinta kertészlány, opera.
10.30 Schubert: Esz-dur négyes.
11.00 Zenekar.

DROITWICH

5.20 Szállodai zene.
7.10 Orosz cigányzenekar.
7.40 Katonazene.
8.10 Könnyű brit zene.
10.05 Milton: Kolostor és sziv, hangjáték.
10.35 Operettrészletek.
11.20 Lemezek.

FRANKFURT

4.00 Dalos, zenés népi délután.
6.45 Éneklőfürész, harmonika, gitár és szájharmonika.
8.15 Zenésjáték.
10.30 Könnyű és tánczene.
12.00 Dalos, zenés hangképek Haydn életéből.

HAMBURG

4.00 Dalos, zenés tarkaságok.
6.00 Kedvelt tánclemezek.
7.00 Dalok.
8.10 Tarka est.
10.30 Dalos, táncos est.
12.00 Éjféli hangvers.

KÖLN

4.00 Szórakoztató zene.
8.10 Millöcker—Mackeben: Dubarry, operett.
10.15 A német-lengyel ökölvivó mérkőzés Boroszlóból.
10.30—12.00 Könnyű és tánczene dalokkal.

KÖNIGSBERG

4.00 Zenés, dalos délután.
6.00 Hangképek a dohányzásról dalokkal.
8.10 Hangképek Rossiniról.
9.05 Hires keringők.
10.40 Könnyű és tánczene.

LIPCSE

4.00 Szórokoztató zene.
5.00 Klasszikus hangverseny.
7.00 Szórakoztató lemezek.
8.10 Táncest.
10.30—12.00 Rádióbál.

LONDON REGIONAL

6.00 Orgona.
6.40 Szalonzene.
7.30 Vasárnapi hangverseny.
10.05 Egyházi kardalok.
11.10 Franz-dalok.

MÜNCHEN

6.00 Zene Brémából az Európa gőzösről.
4.00 Dalos, zenés délután.
6.00 Vidám dalos, zenés vadász d. u.
7.00 Szalonötös.
8.15 Vigopera.
11.00 Zenekar.
12.00 Zenekar szólistákkal.

OLASZ MŰSOROK

I. műsor
(Róma I, Bari I, Bologna)

5.00 Jazz.
7.25 Lemezek.
9.00 Puccini: Pillangókisasszony, opera a bolognai Városi Szinházból. Utána: Tánczene.

II. műsor.
(Milánó I, Torino I, Genova I, Trieste I, Bolzano, Róma II.)

5.00 Szimf. hangv.
7.25 Lemezek.
7.37 Csak Róma II.: Magyar negyedóra.
8.00 Lemezek.
8.30 Milánó I. kivételével lemezek.
9.00 Szinmű.
10.10 Könnyű és tánczene.

III. műsor.
(Firenze I, Nápoly I, Róma III, Bari II.)

5.00 Operalemezek.
7.00 Tánczene.
8.00 Lemezek.
8.30 Hangverseny.
9.30 Rossini-zene. Utána: Tánczene.

PARIS P. T. T.

5.25 Hangverseny.
6.30 Ének.
7.30 Hangverseny.
8.30 Zongorajáték.
8.45 Ének.
9.30 Hangjáték.
11.45 Könnyű lemezek.
12.00 Tánczene.

POSTE PARISIEN

5.00 Vegyes lemezek.
7.45 Uj lemezek.
8.15 Zenekar.
10.00 Lemezek.

STRASBOURG

5.25 Rossini emlékhangverseny.
6.05 Egyházi zene.
7.30 Zenekar.
8.30 Tarka lemezek.
9.38 Tarka hangszerlemezek.
9.30 Szórakoztató zene.
10.30 Szoprán kettősök.
10.50 Mandolin, gitár és harmonika.
12.00 Tánczene.

STUTTGART

4.00 Szórakoztató zene.
6.30 Könnyű és tánclemezek.
8.10 Vasárnapi zene.
10.30 Könnyű- és tánzzene.
12.00—2.00 Dalos zenés hangképek Haydn életéből. Utána hangverseny.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

6.20 Zongora.
7.50 Rádiózenekar.
8.30 Hangjáték.
9.45 Rádiózenekar.

SZÓFIA

6.00 Könnyű és tánczene.
7.00 Népzene.
7.30 Cselló.
8.00 Ének, szoprán.
8.55 Operettekből.
9.45 Könnyű és tánc zene.

TOULOUSE

7.15 Dalok.
7.40 Hoffmann meséi. A sevillai borbély és Mirelle részletek.
8.00 Zenésjátékokból.
9.45 Bányász fuvószenekar.
10.15 Könnyű dalok.
10.30 Tánczene.
11.15 Kivánság félóra.
11.45 Dalok.
12.00 Indulók.
12.15 Tánczene.
1.30 Vidám dalok.

VARSÓ

1.15 Könnyű zene énekkel és kétzongorás játékkal.
4.30 Hegedűjáték.
5.30 Kávéházi zene.
7.30 Schubert lemezek.
9.00 Vegyes hangverseny.
10.20 Tánczene.

HÉTFŐ, NOVEMBER 14

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.40-ig: Skublics. 7.30-ig: Gecsőné. 12.15-ig: Tamásné.

—

6.45 Torna. — Hirek. — Hanglemezek. 1. Fricsay Richárd: Járjatok be minden földet — induló. (Mária Terézia 1. honv. gyalogezred zenekara, vez.: Fricsay Richárd.) 2. Kálmán Imre: Huszár-induló. (Mária Terézia 1. honv. gyalogezred zenekara, vez.: Figedy Sándor.) 3. Baptiste Alexander: A vig füttyös — keringő. 4. Alfordi: A két törpe. (Xilofonkettős zenekari kisérettel.) 5. Vincze Zsigmond: Magyar visszhang. (Falu Tamás szöv., Szedő Miklós.) Utána: Étrend közlemények.

10.00 Hirek.

10.20 „Kis emberek nagy gondjai a régi Felvidéken".

10.45 „A Felvidék lelke."

11.10 Nemzetközi vizjelzőszolgálat.

12.00 Déli harangszó. Himnusz. Időjárás.

12.10 Ákom Lajos énekegyüttese. Tagjai: Weninger Károly, Kormos László, Szirmay Reginald, Wissmüller Mihály és Bodor Imre. 1. Szól a kakas már. (Ákom feldolg.) 2. Liszt: Katona ének. 3. Sztojanovits Jenő: Pásztordal. 4. a) Ákom Lajos: Magyar szerenád. (Kulinyi szöv.); b) Virág János. 5. Szentirmay Elemér: a) Fehér galamb; b) Egyszer volt egy legényke; c) Tarka, barkaszőrű kis cica. 6. Olasz népdalok: a) Nizza; b) Szerelmi dal; c) Trilla e trilla. 7. a) Strache—Mikus-Csák: Azt álmodtam; b) Kiss Angyal Ernő: Cudar ez a világ; c) Thegze—Gerber: Ha én egyszer. (Baranyai Szabó szöv.) 8. Népdalegyveleg. (Összeállitotta: Ujj József.) 9. Huber Sándor: Dal, bor, lány. Közben kb.

12.30 Hirek.

1.20 Időjelzés, időjárás, vizállás.

1.30 Vidák József cigányzenekara.

2.35 Hirek.

2.50 Műsorismertetés.

3.00 Árfolyamhirek, piaci árak élelmiszerárak.

4.15 „A haza mindenese". (Fáy András.) Örsy Attila előadása.

4.45 Időjelzés, időjárás, hirek.

5.00 „Az elemek pusztitása Japánban". Irta: Keöpe Viktor.

5.30 Szalonötös. 1. Sipos Antal: Kuruc tánc. (Kuruc Kassa város hazafias lelkű hölgyeinek ajánlva.) 2. Bihari: Hadik óbester nótája. 3. Kacsóh: a) Az alvó tábor; b) Rákóczi megtérése. 4. Kossovits József: Földiekkel játszó. 5. Lányi Ernő: Csalogány — kis fantázia. 6. Repülj fecském . . . ; Ezt a kerek erdőt járom én . . . 7. Régi magyar táncnóta.

6.10 „Medvevadászat". Irta Maderspach Viktor.

6.40 Langsfeld Gézáné magyar nótákat zongorázik.

7.00 Hirek.

7.10 Hirek szlovák és ruszin nyelven.

7.25 Az Operaház előadásának ismertetése.

7.30 Az Operaház előadásának közvetitése. „Bánk bán". Dalmű három felvonásban. — Szövegét irta Egressy Béni. Zenéjét szerezte Erkel Ferenc. Vezényel Berg Ottó. Néhai Szemere Árpád rendezése szerint. — Személyek: II. Endre magyar király — Vitéz Tibor; Gertrud királyné — Tutsek Piroska; Ottó Berthold meráni herceg fia, Gertrud öccse — Sárdy János; Bánk bán Magyarország nagyura — Pilinszky Zsigmond; Melinda, Bánk neje — Osváth Julia; Tiborc paraszt — dr. Palló Imre; Petur bán, bihari főispán — Farkas Sándor; Biberach kóbor lovag — Lendvai Andor; Udvarmester — Bertók István; Sólyom mester — ifj. Toronyi Gyula. Az I. felvonás után kb.

8.20 „Helyes magyarság". Majd hirek. A II. felv. után kb.

9.20 Hirek, időjárás. Utána kb.

10.10 Hanglemezek. — I. rész: Német és olasz dalok. 1. Petrie: Seemannslos (Marcel Wittrisch). 2. Hildach: A tavasz (Karl Schmitt-Walter). 3. Ugo: A szerelem meséje (Franz Völker). 4. Tagliaferro: Mandulinata a Napule — nápolyi szerenád (Gigli). 5. Paradies: A patak (Hina Spani). 6. Toselli: Szerenád (Gigli). II. rész: Angol és francia dalok. 7. Coates: I heard you singing (ének Hislop). 8. Burns szövegére ismeretlen szerző dala (Marion Talley). 9. Greehl: For you alone (Richard Crooks). 10. Delettre: Départ (Lucienne Boyer). 11. Fyscher: Paradis du reve (Tino Rossi). 12. Delettre: Dites-moi je vous aime (Lucienne Boyer). III. rész: Magyar nóták. 13. a) Messze égen fényes csillag; b) Valamit sugok magának; c) Azt mondják az emberek (Nagy Izabella és Cselényi József). 14. Révffy Lajos: Holló lovam lábanyomát (László Imre). 15. a) Házunk előtt; b) Esik eső; c) Réten, réten — csárdások (Cselényi). 16. László Imre: Száz szál piros rózsát (Takács László szövege) (László Imre). 17. a) Füredi: Végigmentem az ormódi temetőn; b) Erkel: Vörös bort ittam az este (Palló Imre). 18. László Imre: Perbeszálltam a szivemmel (Korányi szöv.) (László Imre). 19. a) Rózsabokorban jöttem a világra; b) De szeretnék rámás csizmát viselni (Nagy Izabella és Cselényi József). 20. P. Horváth Dezső: Szeretem a kertet (Kellér szöv.); b) Lendvai Károly: Széles az ut (Sebő Miklós). 21. a) Göndör József: Hullámzik a buzatenger (Ludvig szövege); b) Murgács Kálmán: Az asszony ha veszekszik (Cselényiné szöv.) (Cselényi). 22. a) Pápai Molnár Kálmán: Hortobágyi csikósnóta; b) Reményi Béla: Kékpettyes rakott szoknya (Keve szövege) (Orbán Sándor). 23. Kalmár Tibor: Ugy nézek rád (Kalmár Pál). 24. Julcsa — csárdás (Cselényi József). 25. Murgács Kálmán: Szentgyörgy napján (Agyagfalvi szövege) Palló Imre). 26. Kubányi György: a) Tulipános csárdás; b) Most kezdődik a tánc (Kalmár Pál). 27. László Imre: Ne hidd el, ha azt mondják (Szécsén szöv.) (László Imre). 28. Hevesi József: a) Tatai csárdás; b) Hajlik a rózsafa (Kalmár Pál). Közben kb.

10.30—10.40 Hirek német és olasz nyelven. Közben

11—11.10 Hirek angol és francia nyelven.

12.05 Hirek.

Budapest II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Ágotha.

—

6.30—6.55 Német nyelvoktatás (Szentgyörgyi Ede).

7.30—7.55 „Akik ittmaradtak." Thury Zsuzsa elbeszélése.

8.00—8.55 Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor. 1. Borsay: Kolozsvári induló. 2. Lehár: Orosz tánc. 3. Ganne: Huszár kisasszony, keringő. 4. Figedy Sándor: Air — hegedűszóló (Tölgyessy Károly). 5. Barna: Magyar rapszódia. 6. Garami Béla: Magyar nótacsokor. 7. Dezsőffy György: Mindent a hazáért. Induló. 8. Fahrbach: Magyar népdalinduló.

9.00—9.20 Hirek.

9.25—9.55 Operettrészletek (hanglemezről). 1. Offenbach: Ősz — dal (Sándor Erzsi). 2. Millöcker: A koldusdiák — dal (Peter Anders). 3. Lehár: A drótostót — kettős (Emmi Bettendorf és H. E. Groh). 4. Kacsóh: János vitéz — egyveleg (Cselényi József és dr. Szedő Miklós). 5. Lincke: Luna asszony — dal (Richard Crooks). 6. Fall Leo: Kedves Augustin — kettős (Frida és Alexander Flessburg). 7. Nagypál Béla: Kislány hallod a muzsikát (Cselényi József). 8. Jacobi: Leányvásár — kettős (Szabó Lujza és dr. Szedő Miklós).

10.00 Időjárás.

BÉCS

4.00 Szórakoztató zene opera- és operettrészletekkel.
6.00 Dalok, táncok, indulók.
6.45 Vizen és szárazon járó gépkocsik, riport Rómából.
8.15 Rádiózenekar.
10.00 Hirek.
10.30—12.00 Könnyű és tánczene.

DROITWICH

5.30 Lemezek.
6.00 Zongorajáték.
6.20 Szalonhetes.
7.25 Orgonaverseny.
8.00 Tánczene.
8.30 Játék két zongorán.
9.00 Tarka est.
9.50 Dalok.
10.45 Hangverseny.
12.10 Tánczene.

FRANKFURT

4.00 Dalos zenés vidám délután.
7.00 Hangképek.
8.15 Hangverseny.
10.30 Hangverseny.
11.00 Tánczene.
12.00 Zenekar.

HAMBURG

4.00 Dalos, zenés tarka délután.
6.10 Beethoven: G-dur zongorahármas.
7.00 Mandolin együttes harmonikával.
8.10 Vidám est lemezekkel.
9.00 Hangverseny.
10.30 Szórakoztató zene.
12.00—3.00 Közvetités. — Utána vidám hangverseny.

KÖLN

4.00 Vidám lemezek.
5.10 Mai zeneművek és dalok.
6.20 Zongora hangvers.
7.00 Mandolinkar.
8.10 Helyszini közvetités.
8.40 Katonazene énekkarral.
10.30 Szórakoztató zene.

KÖNIGSBERG

6.00 Indulók, katonadalok és történetek.
7.00 Dalok és versek.
8.10 Operett.
10.40—12.00 Szórakoztató zene.

LIPCSE

4.00 Dalos-zenés délután.
6.20 Közzene.
7.00 Hangjáték zenével.
8.10 Schubert-zene.
10.30 Szórakoztató zene.

LONDON REGIONAL

6.00 Hangverseny.
7.45 Sikeres dalokból.
8.30 Tarka jelenetek zenével.
9.00 A glasgowi studió megnyitó ünnepe.
10.25 Varieté.
11.25 Tánczene.
12.30 Strauss Richárd éneklemezei.

MÜNCHEN

4.00 Dalos, zenés délután.
6.20 Szoprán és baritondalok, zongoradarabok.
10.30 Dalos, zenés est.
12.00 Közvetités hamburgi szórakoztatóhelyekről. Utána női énekhármas, férfi éneknégyes, és rádiózenekar.

OLASZ MŰSOROK

I. műsor
(Róma I, Bari I, Bologna)

5.15 Tánczene.
7.30 Könnyű és tánczene.
9.00 Szinmű. Utána: Tánczene.

II. műsor.
(Milánó I, Torino I, Genova I, Trieste I, Bolzano, Róma II.)

5.15 Szoprán és hegedű.
7.30 Vonós könnyű- és tánczene.
7.37 Magyar negyedóra. (Csak Róma II.)
8.30 Milánó I. kivételével: Lemezek.
9.00 Szimfonikus hangv. Utána tánczene.

III. műsor.
(Firenze I, Nápoly I, Róma III, Bari II.)

7.00 Vegyes zene.
7.20 Énekkar.
8.30 Tarka est.
9.15 Rézfuvószenekar. Utána: Tánczene.

PARIS P. T. T.

7.05 Ének.
7.30 Zenekar.
8.30 Hegedűjáték.
8.45 Tarka est.
9.30 Rádiózenekar.
11.45 Könnyű lemezek.

POSTE PARISIEN

8.13 Lemezek. Közben Machard előadóművész.
8.50 Divatos lemezek.
9.15 Kabaré.
9.30 Kanadai hangképek.
10.00 Közvetités valamely párizsi szinházból.

STRASBOURG

7.30 Hires keringők.
8.30 Énekművészek lemezei.
9.00 Hangverseny.
10.50 A fekete tyuk, egyfelvonásos operett.
12.00 Lemezek.

STUTTGART

4.00 A gráci opera zenekara.
5.00 Tánclemezek.
6.00 Népzene dalokkal.
7.00 Részletek operettekből.
8.10 Schneider: A fekete özvegy és más kisértettörténetek.
9.00 Nagy rádiózkar.
10.30 Könnyű zene.
12.00 Rádiózenekar.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

5.00 Rádiózenekar.
7.40 Beszélgetés muzsikusokkal.
8.00 Verdi: Álarcosbál, opera a beseli Városi Szinházból.

SZÓFIA

5.50 Könnyű zene.
6.00 Népzene.
6.30 Hangszerszólók.
7.00 Bellini: Norma, opera.
10.00 Tánc.

TOULOUSE

7.15 Filmlemezek.
7.40 Szórakoztató zene.
10.30 Thomas: Mignon, operarészletek.
11.15 Harmonika.
12.15 Tánczene.

VARSÓ

11.25 Rossini és Mozart lemezek.
4.30 Ének.
5.00 Grieg vonóskari művei.
6.00 Lemezek.
7.00 Szalonzenekar énekötössel.
9.00 Rádióénekkar.
9.15 Filharmonikusok.
10.45 Lemezek.

SZOMBAT, NOVEMBER 19

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.40-ig: Ágotha. 8.10-ig: Tamásné. 12.15-ig: Tamásné.

—

6.45 Torna. — Hirek. Hanglemezek. 1. Fahrbach: Széchenyi induló (Mária Terézia 1. honv. gyalogezred zenekara, vez. Figedy Sándor). 2. Müller József: Gróf Batthyány Lajos-induló (Rendőrzenekar, vez.: Szőllőssy Ferenc). 3. Bordin: Vidámság — keringő. 4. Alex: Harmonikapolka (Alex Joe és xilofon Damerow). 5. Bachó István: A régi 1. honvéd gyalogezred indulója (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Fricsay Richárd). Utána: Étrend, közlemények.

10.00 Hirek.

10.20 „Zsoldos László elbeszéléseiből: Az iskola".

10.45 „Mit nézzünk meg?" A Nemzeti Múzeum állattárának uj rovargyüjteményét ismerteti Éhik Gyula.

11.10 Nemzetközi vizjelzőszolgálat.

12.00 Déli harangszó. Himnusz. Időjárás.

12.10 Ifj. Toronyi Gyula, az Operaház tagja énekel, zongorakisérettel. 1. Szabados Béla: Tilinkó. 2. Kurucz János: I. Add nekem a te szemeidet; II. Grand Caféban. 3. a) Hodula István: Hatytyum; b) Pető Imre: Magyar ima. 4. a) Igyártó Zoltán: Hulldogál a vadgesztenye virága; b) Noseda Károly: Csak egy napot; c) Tarnay Alajos: Postakürt; II. Mosolyog a könnyes Magyarország. 5. Kacsóh Pongrác: Rákóczi megtérése.

12.45 Hirek.

1.00 Hanglemezek. 1. Kéler Béla: Vigjátéknyitány. 2. Chopin—Popper: Esz-dur nocturne. (Gordonka: Pablo Casals.) 3. Mendelssohn: e-moll scherzo. (Zongora: Georg Bertram.) 4. Ippolitov Ivanov: Kaukázusi vázlatok. — A szorosban. (Berlini filharmonikusok, vez.: Bund.) 5. Ippolitov Ivanov: Kaukázusi vázlatok. — A szerdár bevonulása. (Filadelfiai szimfónikusok, vez.: Stokowski.) 6. D'Ambrosio: Canzonetta. (Hegedű: Kuhlenkampff.) 7. Csajkovszkij: f-moll románc. (Giorgio Amato zenekara.) 8. Fauré: A pillangó. (Gordonka: Gaspar Cassado.) 9. Strauss — Grünfeld: Bécsi estély. (Soirée de Vienne. Zongora: Karol Szreter.) 10. Csajkovszkij: Két tétel a Diótörő c. szvitből. (Berlini filharmonikusok, vez.: Borchard.) 11. Hubay: Zefir. (Hegedű Erica Morini.) 12. Delibes: Sylvia c. balettből Pizzicato polka. (Berlini filharmonikusok, vez.: Borchard.) 13. Elgar: Szerelmi üdvözlet. (Gordonka: Gaspar Cassado.) 14. Dohnányi: f-moll koncertetüd. (Zongora: Cyrill Smith.) 15. Granados: 1. spanyol tánc. (New Light szimfónikus zenekar, vez.: Goossens.) 16. De Falla—Kreisler: A rövid élet — spanyol tánc. (Hegedű: Fritz Kreisler.) 17. Coates: Erdei nimfák — keringő. (Light Symphony zenekar, vez.: Coates.) 18. Bartók Béla: a) Este a székelyeknél; b) Medvetánc. (Zongora: szerző.) 10. Zádor Jenő: Magyar capriccio. (Minneapolisi szimfónikus zenekar, vezényel: Ormándy Jenő.) Közben:

1.20 Időjelzés, időjárás és vizállás.

2.35 Hirek.

2.50 Műsor-ismertetés.

3.00 Árfolyamhirek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15 Harsányi Gizi mesél.

4.45 Időjelzés, időjárás, hirek.

5.00 A Budapesti Katolikus Szlovák Munkáskör Énekkara. Vezényel Koczián András. — 1. Kebich vedel kde to lezi (Hogyha tudnám merre fekszik). 2. Tecse voda és Jasom bacsa (Folyik a viz és Öreg bojtár). 3. Ha elmegyek kedves rózsám. 4. Limbora. 5. Podoline tichy vetrik povieva (A völgyben csendes szellő fujdogál). 6. Kysuca, kysuca vodicska (Kysuca vizecske.

5.30 Időszerű előadás.

6.00 Rácz Zsiga cigányzenekara.

7.00 Hirek.

7.10 Hirek szlovák és ruszin nyelven.

7.25 A rádió szalonzenekara. 1. Bortkiewicz: Gavotte caprice. 2. Rixner: Polka. 3. Mya Tamás: Keringő szerenád. 4. Hruby: Operettmámor — egyveleg. 5. Aggházy Károly: Magyar esték. 6. Ziehrer: Bársony és selyem — keringő.

8.10 „A csehek Magyarországon." Hangjáték három részben. Jósika Miklós báró regényéből átdolgozta Szilágyi Ödön. Rendező Barsi Ödön. — Személyek: Mátyás — Uray Tivadar, Zokoli Mihály — Jávor Pál, Giskra — vitéz Garamszeghy Sándor, Giskra Szeréna — Horváth Magda; Wratizláw — Vértes Lajos, Angyal diák — Major Tamás; Káldor — Ónody Ákos; Péter, a szolgája — Kovács Imre; Boleszláv — Ditrói Mór; Hirnök — Nyerges Ferenc. Egy hang — Ragályi Elemér. — Utána kb.

9.40 Hirek, időjárás.

10.05 Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál. Cselényi József énekel. Dalok: Beleznay Antal: Két lánya volt a falunak . . . Egressy Béni: A virágnak megtiltani nem lehet. Fráter: Szomoru a nyárfaerdő. Váradi Aladár: Hajlik a jegenye, Édesanyám, kedvesanyám, csak egy a kérésem (népdal).

10.30 Hirek német és olasz nyelven.

10.45 Az Operaházi Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. 1. Boieldieu: A bagdadi kalifa — nyitány. 2. Moszkowski: Spanyol táncok. 3. Gajáry István: Öregcsertő — magyar szvit. 4. Kodály: Háry János — közzene. 5. Grieg: Peer Gynt — II. szvit. 6. Móry: Szlovák táncszvit. Közben.

11.00—11.10 Hirek angol és francia nyelven.

12.05 Hirek.

(Budapest II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Gecsőné.

—

6.30—6.55 Mezőgazdasági félóra.

7.40—8.05 „Prielle Kornélia szinpadra lép". Csányi Piroska előadása.

8.15—8.55 A rádió szalonzenkara. 1. Losonczy Dezső: a) Mozi mozaik; b) Parodisztikus szvit. 2. Lehár: Giuditta-keringőegyveleg. 3. Eilenberg: Májusi harangok — idill. 4. Huszka Jenő: Bob herceg — keringő. 5. Pachernegg — bécsi muzsika.

9.00—9.25 Hirek.

9.30—10.00 Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál. Cselényi József énekel. Dalok: Allaga Géza: Befujta az utat a hó, Balog Örzse keszkenője, Végig mentem az ormódi temetőn (népdal), Dankó Pista: Szőke kislány, csitt. A faluban nincsen szép lány (népdal); Szentirmay: Tiz pár csókot egyvégből.

BÉCS

4.00 Népi délután Troppauból.
6.15 Ének, citera, hegedű, harmonika és gitárszóló.
7.00 Német népdalok.
8.10 Dalos-zenés népest.
9.10 Hangjáték Schubertről.
10.00 Hirek.
10.30—12.00 Könnyű zene hárfa- és tenorszólóval.

BELGRÁD

5.50 Népzene.
6.15 Lemezek.
8.00 Népdalok.
9.00 Rádiózenekar.
10.20 Tánczene.

BERLIN

4.00 Dalos zenés délután.
6.00 Zenés apróságok.
7.00 Uj lemezek.
8.10 Kedves régi dalok és zeneművek.
10.30 Könnyű zene.

BOROSZLÓ

4.00 Parasztlakodalom. Közvetités Troppauból.
6.20 Zongorajáték.
7.00 Hangjáték.
10.30 Tánczene.

BRÜSSZEL

Francia adó

6.15 Rádiózenekar.
7.15 Beethoven: Eroica.
8.15 Hires bölcsődalok.
9.30 Hangversenyközvetitések.
11.40—1.00 Klasszikus szórakoztató lemezek.

Flamand adó

5.45 Szalonzene.
7.00 Tarka zene.
9.00 Szalonzene.
11.10 Vendéglői zene.
12.00 Lemezek.

BUKAREST

6.15 Rádiózenekar.
8.15 Tánczene.
10.15 Hangverseny.

8.20 Vigopera.
10.45 Nép- és szórakoztató zene.

BRÜSSZEL

Francia adó

6.00 Egyveleg.
7.15 Vegyes lemezek.
8.15 Eggert és Kiepura lemezek.
9.00 Szórakoztató zene.
11.10 Baritondalok gitárral.

Flamand adó

6.00 Jazz.
7.20 Dalok.
9.00 Tarka est.

BUKAREST

6.17 Tánclemezek.
7.40 Ének.
8.15 Szimfonikus hangverseny.
10.00 Lemezek.

DEUTSCHLANDSENDER

6.30 Lemezek.
8.10 Mozart: e-moll hegedű és zongora-szonáta. Schubert: A-dur kettős.
8.40 Vigopera.
10.30 Genzmer: Darabok trautoniumon és zongorán.
11.00 Nagy rádiózenekar.

DROITWICH

6.00 Szalonötös.
7.40 Dalok.
8.00 Rádiózenekar.
8.45 Tánczene.
10.25 Hegedű és zongora-szonáta.
11.35 Hangverseny.
12.15 Tánczene.

FRANKFURT

4.00 Szórakoztató zene.
7.30 Vidám lemezek.
8.15 Részletek operákból. Utána hangverseny.
10.30 Nép- és szórakoztató zene.

HAMBURG

4.00 Könnyű klasszikus zene.
5.15 Tarka óra.
7.00 Életképek zenével.
8.10 Zenés est.
10.30 Alsószász zenekar.
12.00 Lemezek.

KÖLN

4.00 Könnyű zene szoprán- és baritondalokkal.
8.10 Holland szimfónikus zene régi németalföldi dalokkal.
10.15 Lemezek.
10.30 Könnyű és tánczene.

KÖNIGSBERG

4.10 Szórakoztató zene.
7.00 Vegyes lemezek.
8.10 Könnyű és tánczene.
9.30 Szinműrészlet.
10.35 Tánczene.

LIPCSE

4.00 Szórakoztató zene.
6.20 Nagymesterek apró darabjai.
7.00 Népzene dalokkal.
8.10 Humperdinck: Jancsi és Juliska, meseopera.
10.30 Nép- és szórakoztató zene.

LONDON REGIONAL

5.30 Schrammelzene.
7.00 Bécsi zenekar szoprándalokkal.
7.40 Szinmű.
9.30 Dalos-zenés tréfás est.
11.35 Tánczene.
12.30 Csembáló-lemezek.

MÜNCHEN

4.00 Könnyű és tánczene.
6.20 Hangverseny.
7.15 Operettrészletek.
9.10 Bach és fiainak zenéje.
10.20 Kis rádiózenekar hangszerötössel.
12.00 Lemezek.

OLASZ MŰSOROK

I. műsor
(Róma I, Bari I, Bologna)

5.15 Lemezek.
9.00 Szimfónikus hangverseny csellószólóval. Utána: Tánczene.

II. műsor.
(Milánó I, Torino I, Genova I, Trieste I, Bolzano, Róma II.)

5.15 Lemezek.
7.37 Csak Róma II.: Magyar negyedóra.
8.30 Milánó I. kivételével lemezek.
9.00 Lehár: Luxemburg grófja, háromfelv. operett.
11.15 Tánczene.

III. műsor.
(Firenze I, Nápoly I, Róma III, Bari II.)

7.00 Vegyes zene.
7.20 Lemezek.
8.30 Szinmű. — Utána: Dalok. Majd Tánczene.

PARIS P. T. T.

5.25 Zenekar.
6.35 Orgona.
7.05 Ének.
7.30 Zenekar.
8.30 Hegedűjáték.
8.45 Tarka félóra.
9.30 Szinmű.
11.45 Tánclemezek.

POSTE PARISIEN

8.10 Vegyes lemezek.
9.20 Hangverseny.
10.10 Rádióest.
10.40 Lemezek.
11.07 Világhirű művészekről.
12.00 Kabaré.

STRASBOURG

8.30 Rádiózenekar.
9.10 Szórakoztató zene.
10.00 Sarasate: Cigányosan.
10.10 Schubert—Berté: Három a kislány, részletek.

STUTTGART

4.00 Tarka lemezek.
5.00 Fürdő zenekar.
7.00 Vidám hangképek operákból.
8.15 Klassz. opera hgv.
8.45 Paraszt vigjáték.
10.30 Nép- és szórak. z.
12.00—2.00 Hangverseny.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

6.10 Lemezek.
7.40 Tarka óra.
9.00 Francia est. Rádiózenekar. Utána Bordeaux Henrik csevegése az életművészetről. Végül Debussy-dalok.
10.00 Francia kamarazene.

SZÓFIA

5.30 Katonazene.
6.30 Könnyű zene.
7.00 Zongorajáték.
7.30 Népzene énekkel.
8.00 Fuvósötös.
8.55 Hangverseny.
10.00 Könnyű és tánczene.

TOULOUSE

10.30 Vidám dalok.
11.45 Zenés játékokból.
12.00 Falusi tánczene.
12.15 Könnyű zene.
12.30 Indulók. Közben részletek Disney—Churchil: Hófehérke és a hét törpe cimű filmjéből.

VARSÓ

5.35 Zongorajáték.
7.00 Vegyes zene.
9.10 Hangjáték.
10.00 Rádiózenekar.
11.05 Moniuszko: Öt dal. Melcer: G-dur hegedűszonáta.

PÉNTEK, NOVEMBER 18

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.40-ig: Skublics. 8.15-ig: Gecsőné. 12.15-ig: Skublics.

—

6.45 Torna. — Hirek. Hanglemezek. 1. Lehár: Horthy-induló (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Figedy Sándor). 2. Striczel József: Közvitéz-induló (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Figedy Sándor). 3. Gounod: Faust — keringő (Dajos Béla zenekara). 4. Bosk: Moharózsa (vibrafon Herbert Hertrampf). 5. Szőllőssy Ferenc: Rendőrdiszmenet — induló (Rendőrzenekar, vez. a szerző). — Utána: Étrend, közlemények.

10.00 Hirek.

10.20 „Az 1872. évi székely felkelés.“ Irta Molnár Endre.

10.45 „A gyógymasszázs ártalmai.“ Irta dr. Kunszt János.

11.10 Nemzetközi vizjelzőszolgálat.

12.00 Déli harangszó. Himnusz. Időjárás.

12.10 Országos Postás Zenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Doppler Ferenc: A két huszár — nyitány. 2. Erkel: Bánk bán — egyveleg. 3. Kigyósi Árpád: Táncszvit. 4. Fricsay Richárd: Mezei virágok — egyveleg. 5. Nagy Frigyes: Győzelmi induló. 6. Buday Dénes: Csodatükör — mesejáték. Közben kb.

12.30 Hirek.

1.20 Időjelzés, időjárás és vizállás.

1.30 Veress Károly cigányzenekara.

2.35 Hirek.

2.50 Műsorismertetés.

3.00 Árfolyamhirek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15 A rádió diákfélórája. „Helgoland.“ Irta Wehner Józsefné. — Utána: Ifjusági közlemények.

4.45 Időjelzés, időjárás, hirek.

5.00 Lett hanglemezek a lett nemzet függetlenségének 20. évfordulója alkalmából.

5.25 „Brahms magyartárgyu művei.“ Koch Lajos előadása. M. Hir Sári Brahms: 1. sz. (cisz-moll) magyar táncát és Brahms—Dohnányi: Rondo alla zingarese c. műveit játssza zongorán.

6.00 Sport.

6.10 Időszerű előadás.

6.30 Győry Pál énekel zongorakisérettel. 1. Dohnányi: a) Ha elfogy a mámor; b) Szakállkirály; c) Tavaszra nyár. 2. Lányi Ernő: a) Takarodó (Kosztolányi verse); b) Zöldleveles fehér (Petőfi verse). 3. Kovács Sándor: a) Temetésre szól az ének; b) Elmondanám (Petőfi versei). 4. a) Siklós Albert: Haj, nemes vitézek (Endrődy verse); b) Polgár Tibor: Haragusznak rám a cserei lányok; c) Kacsóh: Rákóczi megtérése.

7.00 Hirek.

7.10 Hirek szlovák és ruszin nyelven.

7.25 Toll Jancsi cigányzenekara.

8.15 Ignácz Rózsa balladákat és verseket mond erdélyi gyüjtésekből.

8.45 Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. 1. Weber: Oberon — nyitány. 2. Liszt: Mefisztó-keringő. 3. Kodály Részletek a „Háry János“ szvitből. 4. Mozart: D-dur (párizsi) szimfónia (K. 297).

9.40 Hirek, Időjárás.

10.05 Hanglemezek. 1. Jositomo: A harangok templomban (Marek Weber zenekara). 2. Huszka Jenő: Darumadár fenn az égen (Martos szöv.) (dr. Szedő Miklós). 3. Taubert: Madár az erdőben — dal (Erna Sack). 4. Sellars: A templom kapujánál (Mayfair zenekar férfinéneknégyessel). 5. Stolz: Sárbogárd, Dombóvár — dal (dr. Szedő Miklós). 6. Diering: Orségen (orgona, ének és zenekar). 7. Heuberger—Kreisler: Éjféli harangok (hegedű Fritz Kreisler). 8. Le Soire—Clarkson: The organ, the monkey and me — dal Gracie Fields ének). 9. Sándor Jenő: Álmodó Tiszapart (Füredi szöv.) (Szánthó Gyula). 10. Wolf: Álarckereskedő — szerenád (Paul Godwin zenekara) 11. Haines—Harper: Cigány bölcsődal (ének: Gracie Fields). 12. Radics Jenő: Az esküvődön én is ott leszek — dal (Fekete Pál). — 13. Blon: Virágsusogás (Ferdy Kaufmann zenekara) Közben:

10.30—10.40 Hirek német és olasz nyelven.

11.00 Hirek angol és francia nyelven.

11.10 A rádió szalonzenekara. 1. Offenbach: Orfeusz az alvilágban — nyitány. 2. Szirmai Albert: Részletek a „Ballerina“ c. operettből. 3. Olsen: Kis skandináviai szvit. 4. Clemmer: Keringő. 5. Waldteufel: Prestissimo — galopp.

12.05 Hirek.

(Budapest II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Natter.

—

6.30—6.55 Gyorsirótanfolyam (Szlabey Géza).

7.05—7.20 Toll Jancsi cigányzenekara.

7.30—7.55 Időszerű előadás.

8.00—8.55 Hanglemezek. 1. Chopin: f-moll zongoraverseny, 21 mű (zongora Marguerite Long, kiséri a Conservatoire zenekara, vez. Gaubert). 2. Hubay: Hejre, Kati (hegedű Ilja Livsakov). 3. Messager: Madame Chrysantheme — ária a III. felv.-ból.) Josiko Mijakawa). 4. Strauss János: Bécsi bonbonok — keringő) ének H. E. Groh). 5. Openshaw: Szerelmi dal (theremin éterhangszerszóló orgona és zongorakisérettel). 6. Ugo: Velencei szerenád (ének Franz Völker). 7. Hahn: Francia keringődal (Ninon Vallin). 8. Ketelbey: Harangok (Ketelbey Koncertzenekara).

9.00—9.25 Hirek.

BÉCS

4.00 A grázi opera zenekara.
5.10 Könnyű zene Grácból.
6.00 Karintiai dalos-zenés képek.
6.45 Ausztráliai bennszülöttek dalai.
7.00 Hangjáték.
8.10 Szimfónikus hangverseny.
10.00 Hirek.
10.30 Beethoven: Diabelli változatok zongorán.
11.00—12.00 Hangverseny.

BELGRÁD

5.50 Ének.
8.00 Karének.
8.30 Zongorajáték.
10.20 Orgona.

BERLIN

5.00 Purcell: Két ábránd, Rousssel: Vonósharmas.
5.50 Novemberi gondolatok.
6.00 Nyitányok és keringők.
7.00 Vidám zene.
8.10 Daljáték.
10.30 Szórakoztató zene.

BOROSZLO

4.00 Operarészletek.
7.15 Hangképek.
8.10 Olasz lemezek.
9.00 Schubert 110. halotti napján, hangképek dalokkal.
10.30 Zenekar.

BRÜSSZEL

Francia adó

6.00 Könnyű lemezek.
6.15 Vegyes éneknégyes.
6.45 Könnyű zene.
7.45 Operettek nyitányai.
9.00 Könnyű zene.
11.10 Tarka félóra.
11.40 Könnyű és tánclemezek.

Flamand adó

6.00 Kamarazenekar.
6.45 Szalonzene.
9.00 Vonósnégyes.
9.30 Hangverseny Párizsból.
10.30 Tánclemezek.

BUKAREST

5.00 Lett est, lemezekkel.
6.15 Cselló.
6.45 Orgona-lemezek.
7.30 Weber: A bűvös vadász, opera.
10.30 Lemezek.

DEUTSCHLANDSENDER

4.00 Hangszerművészek.
6.20 Beethoven: G-dur rondo; Szonáta.
6.45 Trautoniumszóló.
7.15 Zenés hangképek.
8.10 Hangverseny. Utiképek Franciaországból.
11.24 Könnyű zene.

BELGRÁD

5.15 Rádiózenekar.
6.30 Népzene dalokkal.
8.00 Opera.

BERLIN

4.40 Német dalok.
6.00 Vidám zene.
7.00 Zenekari lemezek.
8.15 Rádiózenekar.
10.30 Könnyű és tánczene dalokkal.

BOROSZLO

4.00 Könnyű zene.
7.00 Dalok.
8.10 Rejtvény hangverseny.

BRÜSSZEL

Francia adó

6.00 Belga művészlemezek.
6.25 Könnyű zene.
7.15 Belga könnyű zene.
9.45 Zongoraszóló.
8.15 Ninon-dalok.
9.00 Irving Berlin jazz zeneszerző műveiből.
10.30 Schubert-dalok.
11.10 Operettlemezek.

Flamand adó.

6.00 Wagner-lemezek.
7.30 Szalon zene.
9.00 Kék madár kabaré.

BUKAREST

5.00 Lemezek.
6.35 Chopin keringők.
7.15 Rádiózenekar.
8.30 Mozart: Fuvósnégyes.
9.15 Olasz dalok.
9.40 Kardalok.
10.15 Vendéglői zene.

DEUTSCHLANDSENDER

4.00 Könnyű zene.
6.00 Őszi dalok és versek.
6.45 Szórakoztató lemezek.
7.15 Dalok. Zongorakettős.
8.10 Csellójáték.
8.45 Bach: G-dur brandenburgi verseny.
9.00 Országok, emberek, gondolatok és események.
10.30 Kreutzer: Klarinét, cselló és zongora hármas.
11.00 Csajkovszkij-est.

DROITWICH

6.00 Szoprán- és csellóverseny.
6.30 Szórakoztató lemezek.
8.00 Dalos-zenés est.
9.10 Jazzest.
10.25 Afrikáról.
11.40 Dalos-zenés hangjáték.
12.00 Morand iró felolvasása.
12.15 Tánczene.
12.30 Lemezek.

FRANKFURT

4.00 A borról szóló dalok és zeneművek.
7.50 Vidám lemezek.
8.15 Zenekar.
10.30 Könnyű és tánczene.
12.00 Grieg zene. Utána vidám szinpadi zene.

HAMBURG

4.00 Dalos, zenés tarka délután.
6.00 Vidám lemezek.
7.00 Beethoven- és Schubert-dalok.
8.10 Részletek operákból. Utána: Dohnányi: Scherzo. Wolf: Két dal. — Részl.: Az operabál, Koldusdiák, Madarász operettekből. Strauss János: Radetzky induló.
10.35 Zenekar.
12.00—3.00 Éjjeli hangverseny.

KÖLN

4.00 Könnyű zene.
6.30 Zongora darabok.
7.00 Vidám lemezek.
8.10 Bach- és Händel-hangverseny.
9.05 Vidám dolgok zenével.
10.15 Lemezek.
10.30—12.00 Könnyű és tánczene.

KÖNIGSBERG

4.00 Könnyű zene.
6.00 Élő számok.
6.20 Vidám lemezek.
8.10 Tarka est.
10.35 Vidám lemezek.

LIPCSE

4.00 Tarka zene.
6.20 Blumer: D-moll hegedű és zongora-szonáta.
7.00 Szórakoztató zene dalokkal.
9.10 Hármas beszélgetés a csillagokról.
10.30 Dalos zenés est.

LONDON REGIONAL

7.30 Délszláv népdalok.
8.50 Bendzsó-, gitár- és mandolinzene.
9.00 Szinmű.
10.30 Filmdalok.
11.25 Tánczene.
12.00 Zenekar.
12.30 Hadyn: B-dur négyes.

MÜNCHEN

4.00 Szórakoztató zene.
6.00 Mozart D-dur szonáta két zongorán; Esz-dur zongoranégyes.
7.20 Könnyű és tánczene.
9.20 Rádiózenekar.
10.30 Könnyű és tánczene.
12.00 Dalos, zenés, vidám éjszaka.

OLASZ MŰSOROK

I. műsor
(Róma I, Bari I, Bologna)

5.15 Hegedű-játék.
7.45 Tánczene.
9.00 Lehár: Szitakötőtánc (A három grácia), háromfelv. operett.
11.15 Tánczene.

II. műsor.
(Milánó I, Torino I, Genova I, Trieste I, Bolzano, Róma II.)

5.15 Tánczene.
7.37 Csak Róma II. Magyar negyedóra.
7.45 Jazz.
8.30 Milánó I. kivételével lemezek.
9.00 Szimfonikus zene. Utána tánczene.

III: műsor.
(Firenze I, Nápoly I, Róma III, Bari II.)

7.00 Vegyes zene.
7.20 Modern dalok.
8.30 Szinmű.
9.00 Könnyű- és tánczene.
9.30 Ifjusági énekkar. Utána: Tánczene.

PARIS P. T. T.

5.25 Zenekar.
6.35 Gitár.
7.00 Hárfa.
7.30 Orgona.
8.30 Chopin-művek zongorán.
8.40 Ének.
9.30 Tánczene.
10.00 Kamarazene.
11.30 Tánczene.

POSTE PARISIEN

7.30 Lemezek.
8.15 Vidám félóra.
8.50 Divatos dalok.
9.20 Kabaré.
10.05 Tánczene.
10.35 Peródiák.
11.07 Hangverseny.
11.45 Lemezek.
12.00 Kabaré.

STRASBOURG

6.35 Gitár- és hárfa hangverseny.
7.30 Orgona.
8.30 Rádiózenekar.
9.10 Lalo: Scherzo; Cigaretta keringő. Scassóla: Helvétia. Hegedűszóló. Massenet: Phaedra, nyitány. Grieg: Költői szvit.
10.00 Kreisler: Bécsi caprice; Kinai dobos.

STUTTGART

4.00 Zenés délután.
6.00 Könnyű lemezek.
7.00 Hangképek zenével.
8.15 Rádiózenekar szoprán, gitár és klarinétszólóval.
10.30 Könnyű- és tánczene.
12.00—2.00 Grieg-zene.

Utána vidám szinpadi zene.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

7.00 Lemezek.
7.40 Nazreddin Hodzsa tréfái.
8.40 Rádiózenekar.
9.45 Hoffmann: A háboru vége. Hangképek.

SZÓFIA

6.15 Népzene.
6.45 Könnyű zene.
7.30 Zongorajáték.
8.00 Postás énekkar.
8.55 Hangverseny.
10.00—10.30 Könnyű és tánczene.

TOULOUSE

7.15 Operettdalok.
7.40 Falusi zenekar.
11.15 Harmonika.
12.15 Tánczene.

VARSÓ

3.30 Könnyű zene.
4.30 Schumann: Zongorahármas.
5.15 Házi zene.
7.15 Kis rádiózenekar dalokkal és citeraharmassal.
9.00 Paderewski: Polonia, szimfonia.
10.15 Zongorajáték.

KEDD, NOVEMBER 15

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.40-ig: Gecsőné. 8.20-ig: Ágotha. 12.15-ig: Natter.

—

6.45 Torna. — Hirek. — Hanglemezek: 1. Figedy Sándor: Az ezred élén — induló (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vez. Figedy Sándor). 2. Fricsay Richárd: Magyar virtus — induló (Mária Terézia 1. honv. gyalogezred zenekara, vez. Figedy Sándor). 3. Bayer: Babatündér — keringő. 4. Rheinländer. 5. Donáth Jenő: Ép testben ép lélek — induló (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vez. Figedy Sándor). — Utána: Étrend, közlemények.

10.00 Hirek.

10.20 „Óriások nyomán.“ Irta Tasnádi-Kubacska András.

10.45 „Délutáni ruhák.“

11.10 Nemzetközi vizjelzőszolgálat.

12.00 Déli harangszó. Himnusz. Időjárás.

12.10 A rádió szalonzenekara. 1. Zách István: Hangulatképek a „Tabáni orgonák“ c. operettből. 2. Arditi: Csókkeringő. 3. William: Sevillában — spanyol tánc. 4. Bartalus István: Régi jó idők (hangszerelte Fridl Frigyes). 5. Tóth Lajos: Gavotte. 6. Bossi: Ünnepi induló. 7. Sztára Sándor: Balettzene. 8. Brahms: V. és VI. magyar tánc. Közben kb.

12.30 Hirek.

1.20 Időjelzés, időjárás és vizállás.

1.30 Hanglemezek. 1. Boieldieu: A fehér nő — ária (André d'Arkor). 2. Rossini: A szevillai borbély — ária az I. felvonásból (Toti dal Monte). 3. a) Schubert: Moment musical; b) Rameau: Tambourin (hegedű Fritz Kreisler). 4. Verdi: A végzet hatalma — ária a II. felvonásból (Ezio Pinza). 5. Chopin: Etüdök, 25. mű, 3., 4. és 8. sz. (zongora Wilhelm Backhaus). 6. Wagner: Lohengrin — részlet az I. felvonásból (Margaret Sheridan). 7. Rimszkij-Korszakov: Rettenetes Ivánból — vihar (Londoni szimfónikusok, vez. Coates). 8. Saint-Saens: Sámson és Delila — kettős a II. felvonásból (Gernay és Thill). 9. Glazunov—Kreisler: Spanyol szerenád (hegedű Fritz Kreisler). 10. Massenet: Manon — ária a III. felvonásból (Rogacsevszkij). 11. Rimszkij-Korszakov: Hópehely — szvit IV. tétele (Londoni szimfónikusok, vez. Coates). 12. Boellmann: Szimfónikus változatok (gordonka Maurice Marechal). 13. Puccini: Pillangókisasszony — ária a II. felvonásból (Dusolina Giannini). 14. Liszt: XII. magyar rapszódia (Hallé zenekar, vez. Hamilton Harty).

2.35 Hirek.

2.50 Műsorismertetés.

3.00 Árfolyamhirek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.10 „Asszonyok tanácsadója.“ (Arányi Mária előadása.)

4.45 Időjelzés, időjárás, hirek.

5.00 „Pásztorvilág, betyárvilág.“ Lakatos Vincze előadása.

5.30 Székely Imre művei. Zongorán előadja Ketter Ernő. 1. Kánon. 2. Invenció. 3. a) Pusztagyendai idill, b) Bucsu, c) Román dal. 4. 31. magyar ábránd.

6.00 Időszerű felolvasás.

6.20 Kiss Lajos cigányzenekara.

6.55 Helyes magyarság.

7.00 Hirek.

7.10 Hirek szlovák és ruszin nyelven.

7.25 Bodó Erzsi, az Operaház tagja énekel zongorakisérettel. 1. Ruzitska József: Béla futása — Mária királynő áriája. 2. Mosonyi Mihály: Álmos — Árpád nejének áriája. 3. Liszt: Loreley. 4. Radnai Miklós: Varróleány dala. 5. a) Bartók Béla: Fekete föd; b) Lavotta Rezső: Száll a felhő.

7.50 „A sötét középkor.“ Váci Péter egyetemi m. tanár előadása.

8.20 Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Rajter Lajos. — 1. Geszler György: Szent György lovag — nyitány. 2. Majorossy Aladár: Mese. 3. Nováki László: Szvit. 4. Fuchs Emil: Balettszvit. 5. Polgár Tibor: a) A bánat tánca; b) Az öröm tánca.

9.40 Hirek, időjárás.

10.05 Géczy Barnabás zenekarának hanglemezei.

10.30 Hirek német és olasz nyelven.

10.45 Farkas Béla cigányzenekara muzsikál. Kalmár Pál énekel. Dalok: Gergelyffy Gábor: Nyiló kis ibolyák. Nádor József: Selyemhajad, Julcsa (népdal). Radó József: Szőke Tisza partján (Ilniczky szöv.), Kalmár Tibor: Nem hiszem, hogy mégegyszer, Egy asszonynak kilenc lánya (népdal), Sándor Jenő: Nem tudom az életem (Kellér szöv.), Nyáron vályogot vetek (népdal); Vincze Zsigmond: Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország (Kulinyi szöv.) — Közben

11.00—11.10 Hirek angol és francia nyelven.

12.05 Hirek.

(Budapest II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Skublics.

—

5.30—5.55 „William Herschel“. Előadás születésének 200. évfordulóján. Irta: Cavalloni Ferenc.

6.00—6.15 Kiss Lajos cigányzenekara.

6.30—6.55 Mezőgazdasági félóra.

7.10—7.25 Francia nyelvoktatás (Garzó Miklós.)

7.30—7.55 „A kisképfilmek“. Irta: Supka Ferenc.

8.00—8.55 „Idegen népek zenéje“ (hanglemezekről). 1. Jäger: Finn népdalegyveleg (Szalonzenekar). 2. Svéd néptánc (Parasztzenekar.) 3. Dán népének (Dán Palesztrina kórus.) 4. Skót népdal (Burns szöv.) (ének Joseph Hislop). 5. Walesi dal (ének Megan Telini.) 6. Waldeslust — német dal (ének Robert Koppel). 7. János főherceg — tiroli népdal (citera Freundorfer, ének Roland). 8. Koraliki — lengyel népdal (ének Aniela Szleminska). 9. Orosz-ukrán népdalegyveleg (Cserkesz férfiénekkar). 10. Ne szólj — orosz cigánydal (Barbara Diu). 11. Két spanyol dal (Fleta).

12. Manella mia — nápolyi népdal (Dusolina Giannini). 13. Mirjana — horvát népdal (ének Cvejics). 14. Ablakod alatt — bosnyák szerenád (ének Mitrovics Ancsica). 15. O. Marjan, Marjan — dalmát dal. (Zágrábi énekné-gyes). 16. Bolgár kóló (Bolgár parasztzenekar harmonika -együttessel, vez. Karlo Ciganeseto).
9.00—9.25 Hirek, ügetőversenyeredmények.

BÉCS

4.00 Szórakoztató zene.
5.10 Könnyü zene.
6.45 Platon az államférfiról és a mai Németország.
7.00 Házizene néphangszereken.
9.00 Csevegés lemezeken.
10.00 Hirek.
10.35 Német esti dalok.
11.00—12.00 Tarka dalos zenés est.

BELGRÁD

5.10 Rádiózenekar.
6.30 Orosz dalok.
8.00 Népdalok.
8.30 Schubert: Vonósnégyes; Dalok.
10.20 Vendéglői zene.

BERLIN

4.00 Zenés délután.
6.00 Vidám zene.
7.00 Film- és tánclemezek.
8.10 Dalos zenés egybeállitás.
9.15 Lothar: Hangverseny és zongoraszóló. Simon: Dalok. Höffer: Esti zene vonósokra.
10.30 Könnyü és tánczene.

BOROSZLÓ

4.00 Szórakoztató zene.
6.20 Nagymesterek apró darabjai.
7.00 Bányász ének- és zenekarok.
9.10 Hangjáték.
10.35 Régi és uj táncok.

BRÜSSZEL

Francia adó

6.00 Zongora- és trombitaszóló.
7.30 Szalonzenekar. — Magyar dalok.
8.15 Zenés hangképek.
9.00 XVIII. századi zeneművek és dalok.
10.15 Rádiózenekar énekkel.
11.55 Liszt: Krisztus győz.

Flamand adó.

6.00 Jazz.
7.30 Harmonika-lemezek.
9.00 Könnyü lemezek.
10.00 Szimfónikus zenekar. Közben: lemezek.

BUKAREST

5.17 Lemezek.
6.15 Brahmsról lemezekkel.
7.15 Lengyel lemezek.
8.00 Mozart est.
9.15 Vidám est.
10.15 Vendéglői zene.

DEUTSCHLANDSENDER

4.00 Szórakoztató zene.
6.00 Ének, hegedü és zongora és citerakarok.
8.40 Nagy rádiózenekar énekkel.
10.30 Scarlatti: Csemballószonáták.
11.00 Grieg: Zongora és hegedü szonáta.
11.30 Grieg-lemezek.

DROITWICH

5.30 Hegedü- és zongorajáték.
6.00 Szalonötös.
7.25 Angol katonazene.
8.00 Uj lemezek.
9.00 Nagy dalos-zenés est.
9.30 Hangjáték.
10.40 Dalos zenés tarkaságok.
11.25 Zongora és fuvósötös, fuvóshatos.
12.15 Tánczene.

FRANKFURT

4.00 Könnyü zene.
5.30 A munka dalai.
8.15 Hangképek.
9.00 Haydn élete, hangkép.
10.35 Tánczene.
12.00 Klasszikus hangverseny.

HAMBURG

4.00 Mozart-, Rameau-Wagner, Grieg-, Strauss R. és Strauss János-zene.
6.00 Grieg: G-dur hegedü és zongoraszonáta.
6.30 Claudius: Az elveszett paradicsom.
7.00 Szórakoztató zene.
7.45 Riport Ostiából.
10.30 Könnyü és tánczene.
12.00 Tarka dalos zenés est.

KÖLN

4.00 Szórakoztató zene.
6.10 Vidám házi zene.
8.10 Vidám jelenetek.
10.30 Táncest szoprándalokkal.

KÖNIGSBERG

4.00 Könnyü zene.
6.20 Rádióénekkar orgonával.
7.00 Dalos, zenés jelenetek Baedecker születésnapján.
8.10 Zenekar.

LIPCSE

4.00 Szórakoztató zene.
5.30 Zenekar.
6.20 Házi zene négykézre.
7.00 Könnyü fuvószene.
8.10 Hangverseny.
9.10 Házi zene régi századok mintajára.
10.30 Könnyü és tánczene.

LONDON REGIONAL

5.20 Tánczene.
7.00 Hangverseny.
8.30 Tánczene.
9.00 Filharmónikusok vonóskara zongorajátékkal.
10.00 Tánczenekar.
10.40 Dalok.
11.35 Zenekar.
12.00 Tánczenekar.
12.30 Zong.-lemezek.

MÜNCHEN

4.00 Dalos, zenés tarka délután.
6.20 Délnémet dalok és zeneművek.
8.10 Althaus: Londonból Londonba — kép, zene.
10.20 Német és olasz operákból.
12.00 Tarka dalos, zenés est.

OLASZ MÜSOROK

I. műsor
(Róma I, Bari I Bologna)

5.15 Tánczene.
7.30 Könnyü és tánczene.
9.00 Vegyes zene.
10.00 Vigjáték. Utána: Tánczene.

II. műsor.
(Milánó I, Torino I, Genova I, Trieste I, Bolzano, Róma II.)

7.30 Vonós könnyü- és tánczene.
7.37 Csak Róma II.: Magyar negyedóra.
8.30 Milánó I. kivételével zenekar.
9.00 Puccini: Pillangókisasszony, háromfelv. opera.

III. műsor.
Róma III, Bari II.)
(Firenze I, Nápoly I,

7.00 Vegyes zene.
7.20 Négyes.
8.30 Lehár: A mosoly országa, háromfelvonásos operett. — Utána: Tánczene.

PARIS P. T. T.

5.25 Hangverseny.
7.05 Zongorajáték.
7.30 Hangverseny Nizzából.
8.30 Ének.
9.30 Lehár: Kék mazur, operett.
11.40 Tánc- és dallemezek.

POSTE PARISIEN

7.20 Lemezek.
7.43 Schumann: Két arabeszk.
8.13 Keringő.
9.20 Vidám zene dalokkal.
10.05 Zenehumoristák.
11.07 Brahms: f-moll ötös.
12.00 Kabaré.

STRASBOURG

6.20 Tánclemezek.
7.30 Zenekar.
9.10 Rádiózenekar.
10.15 Népzene. Fiukarok.
10.30 Hangjáték.

STUTTGART

7.00 Hangképek.
8.10 Dalos zenés hangképek.
9.00 Haydn élete Kismartonban, hangképek. — Utána Haydn: A patikus, vigopera.
10.30 Szórakoztató zene.
12.00—2.00 Klasszikus hangverseny.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

6.00 Bécsi keringők.
6.20 Bolgár lemezek.
6.55 Népdalkettősök.
7.40 Lemezek.
8.15 Hangverseny énekkel.
10.00 Népszerü lemezek.

SZÓFIA

6.30 Könnyü zene.
7.00 Népzene.
7.30 Fuvola és oboketts.
8.00 Ének.
9.25 Könnyü zene.
10.00 Könnyü és tánczene.

TOULOUSE

7.15 Lakmé, Traviata és a Fehér nő, áriák.
7.40 Filmzene.
8.15 Dalok.
10.30 Tánczene.
11.45 Zenés játékokból.
12.15 Tánczene.
12.30 Indulók, operettek.

VARSÓ

5.00 Kétzongorásjáték.
7.00 Szalonzene szólistákkal.
9.00 Lengyel dalok.
10.10 Magyar női vonósnégyes. Dohnányi: D-dur négyes. Schubert: a c-moll négyesből.

SZERDA, NOVEMBER 16

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.40-ig: Tamásné. 8.30-ig: Natter. 12.15-ig: Gecsőné.

—

6.45 Torna. — Hirek. — Hanglemezek. 1. Linka Kamillo: Rákóczi emléke — induló. (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Figedy Sándor.) 2. Lehár: Losonczi induló (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Fricsay Richárd). 3. Berger: Szerelmes keringő. 4. Strauss József: Asszonyszivek — polkamazurka (Berlini városi Opera zenekara, vez. Schillings). 5. Fricsay Richárd: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred indulója (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Fricsay Richárd). — Utána: Étrend, közlemények.

10.00 Hirek.

10.20 „Munkács, a honfoglalás első városa." Irta Hunyadi Béláné.

10.45 Egy középkori „modern" tudós. Nagy Szent Albert. Irta báró Schroeder Attila.

11.10 Nemzetközi vizjelzés.

12.00 Déli harangszó. Himnusz. Időjárás.

12.10 Stenzel János zongorázik. 1. Beethoven: F-dur andante favori. 2. Chopin: a) fisz-moll; Desz-dur és Esz-dur prelüd; b) b-moll mazurka. 3. Dohnányi: g-moll rapszódia.

12.45 Hirek.

1.00 A rádió szalonzenekara. 1. Eisemann Mihály: Mindent vissza — induló. 2. Kesztler Lőrinc: Fogócska. 3. Puccini: Fecske-részletek. 4. Ganne: Japán mazurka. 5. Szirmai: Mágnás Miska — pezsgődal. 6. Hubay: Hullámzó Balaton (hegedüszólót B. Fehér Miklós játssza). 7. Niemann: Modern táncszvit. — Közben kb.

1.20 Időjelzés, időjárás, vizállás.

2.35 Hirek.

2.50 Műsorismertetés.

3.00 Árfolyamhirek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15 „Hogyan hajóztak régen a Dunán?" Farkas László előadása.

4.45 Időjelzés, időjárás, hirek.

5.00 Időszerü előadás.

5.20 Nagy Olivér mesterharmóniumon játszik. 1. Bach: a) Három kis preludium; b) Gavotte és musette. 2. Karg—Elert: Gondolatok (Innere Stimmen). 3. Liszt: Offertorium. 4. Bossi: Postludium.

5.55 Helyes magyarság.

6.00 „A Baross Szövetség muzeumutcai uj székházának felavatása." Közvetités. Beszélő Budinszky Sándor.

7.00 Hirek.

7.10 Hirek szlovák és ruszin nyelven.

7.25 „Magyar nóták." Közreműködik Nagy Izabella, dr. Palló Imre és Pertis Pali cigányzenekara.

Ezt az adásunkat 7.30—7.45-ig a német rádióállomások későbbi adás céljából viaszra veszik! Az olasz rádióállomások az adást 7.25—7.55-ig közvetitik!

8.30 „Alpesi vihar." — Rádiódráma egy felvonásban. Irta Rudolf Kreutz. Forditotta és rendezi Barsi Ödön. Személyek: A vezető — Kiss Ferenc; Anna — Keresztessy Mária; Fiatalember — Szügyi Zoltán; Első, második férfi — Ilosvay Ferenc és Horti Lajos. (Viaszfelvétel.) — Utána, kb.:

9.15 Hirek, időjárás.

9.40 A Turul Szépmives Zenekar Hangverseny. (II. rész). Közvetités a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. 1. Dohnányi Ernő: Simona néni — nyitány. 2. Bartók Béla: II. magyar rapszódia (a hegedüszólót Csilléry Béla játssza). 3. Wagner: Siegfrid idill. 4. Bach—Respighi: c-moll passacaglia. Vezényel Ferencsik János.

10.35 Hirek német és olasz nyelven.

10.45 Hanglemezek. 1. Rabaud: Éjféli körmenet (Szimfónikus tánc). (Szimfónikus zenekar, vez. a szerző). 2. Charpentier: Olaszországi emlékek — szvit öt tételben (Szimfonikus zenekar, vez. a szerző). 3. Fauré: Pelleas és Melisande c. szvitből: Sicilienne (Conservatoire zenekar, vez. Gaubert). 4. Ravel: Daphnis és Cloe — balett (Walter Straram zenekar. — Közben:

11.00—11.10 Hirek angol és francia nyelven.

12.05 Hirek.

(Budapest II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Ágotha.

—

6.00—6.25 Lengyel Gabriella hegedül zongorakisérettel. 1. Dohnányi: Pastorale (Lisznyai Szabó Gábor átirata). 2. Kodály: Valsette (Telmányi átirata.) 3. Weiner: Lakodalmas. 4. Zsolt Nándor: Elégia. 5. Hubay: III. csárdajelenet.

6.30—6.55 Olasz nyelvoktatás. (Gallerani Bonaventura).

7.30—7.55 Az olasz szabadságharcok költészete. Radó Antal előadása.

8.40—9.25 A Turul Szépmives Zenekar hangversenye. Közvetités a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Vezényel Ferencsik János. (I. rész). 1. Vivalli—Molinari: a-moll concerto grosso. 2. Haydn: Esz-dur szimfónia (Üstdob).

9.30—9.50 Hirek, időjárás.

BÉCS

4.00 Klasszikus szórakoztató zene.
6.20 Trombita- és zongora-szonáta.
7.00 Műtétek baktériumokon.
7.10 Gigli-lemezek.
8.15 Hangjáték.

9.15 Ébert: A világ csúcsáért, hangjáték.
10.15 Hirek.
10.30—12.00 Szórakoztató zene.

BELGRÁD

5.20 Rádiózenekar.
9.00 Tánc.
10.20 Beethoven: Zongoraharmas.

BERLIN

4.30 Kis rádiózenekar szólistákkal.
6.00 Novemberi dalok. Rádiózenekar baritonnal és énekkarral.
8.15 Hangjáték.
9.15 Zene operákból.
10.30 Szórakoztató zene.

BOROSZLÓ

4.00 Szórakoztató zene.
6.25 Orgonaművek.
7.00 Szórakoztató zene.
8.15 Hangjáték.
9.15 Szórakoztató zene.
10.30 Szórakoztató zene.

BRÜSSZEL

Francia adó.

6.00 Puccini-lemezek.
6.25 Tánclemezek.
7.15 Csellószóló.
7.45 Ének.
9.15 Részletek operákból.
9.00 Heidelbergi diákélet, operett.
11.10 Schubert: Pisztrángötös.
11.45 Moziorgona.

Flamand adó.

6.00 Dalok. Közben: Debussy: Szél a sikságon.
6.30 Hubay: Magyar szvit.
7.30 Szalonzene.
8.00 Flamand könnyü zene.
9.00 Szimfónikus hangverseny.
11.10 Népdalok harmonikával.
11.30 Szalonzene.

BUKAREST

6.00 A vadászatról szóló zeneművek.
7.15 Német és francia táncok.
8.35 Francia dalok.
10.15 Vendéglői zene.

DEUTSCHLANDSENDER

4.00 Szórakoztató zene.
6.20 Csajkovszkij: a-moll zongoraharmas.
7.15 Elhalt énekművészek lemezei.
8.15 Hangjáték.
9.15 Öt évszázad katonadalai.
11.30 Bach: Kromatikus ábránd és fuga.
11.00 Szórakoztató zene.

DROITWICH

5.00 Egyházi ének.
6.00 Finn zene.
6.20 Tánczene.
7.30 Könnyü osztrák zene.
9.15 Hangverseny.
10.25 Rachmaninov: Rapszódia egy Paganini-témára, zongorára és zenekarra. Sibelius: V. szimfónia.
11.25 Tarka táncest.
12.20 Tánczene.

FRANKFURT

4.00 Szórakoztató zene.
6.00 Schubert és Schumann művek.
8.15 Hangjáték.
9.15 Brahms-dalok.
10.30 Szórakoztató zene.
12.00—2.00 Klasszikus lemezek.

HAMBURG

4.00 Klasszikus szórakoztató zene.
6.00 Hangképek dalokkal.
6.45 Részletek lemezeken operákból.
8.15 Hangjáték.
9.15 Hangverseny.
10.20 Berlin, Hamburg, Lipcse városközi tornaversenye.
10.30 Szórakoztató zene.
12.00—3.00 Éjjeli hangverseny.

KÖLN

4.00 Szórakoztató zene.
5.15 Lemezek.
7.15 Könnyü zene.
9.15 Klasszikus hangverseny.
10.15 Brahms: Komoly dalok (basszus). Schumann: D-moll hegedü és zongora-szonáta.
11.00 Szórakoztató zene.

KÖNIGSBERG

4.00 Vegyes lemezek.
6.25 Pfitzner: Hegedü- és zongora szonáta
7.00 Zenés moseli utazás szerelmi bánatból.
8.15 Hangjáték.
9.15 Händel életéből és műveiből, hangképek.
10.35 Szórakoztató zene.

LIPCSE

4.00 Szórakoztató zene.
6.20 Könnyü klasszikus művek.
8.10 Brahms: Német rekviem magán- és karénekre zenekarra.
10.30 Szórakoztató zene.

LONDON REGIONAL

5.30 Szalonötös dalokkal.
7.00 Könnyü orgona.
8.45 Varieté.
9.20 Dalos-zenés tarka est.
11.25 Tánczene.
12.30 Basszusének lemezek.

MÜNCHEN

4.00 Könnyü klasszikus zene operarészletekkel.
6.40 A halottak emlékére szóló dalok és versek.
8.15 Hangjáték.
9.16 Emlékest halottak napján.
11.30 Szórakoztató zene.

OLASZ MÜSOROK

I. műsor
(Róma I, Bari I, Bologna)

5.15 Zongora-kettős.
7.45 Lemezek.
9.00 Verdi: Simone Boccanegra, háromfelv. opera.

II. műsor.
(Milánó I, Torino I, Genova I, Trieste I, Bolzano, Róma II.)

5.15 Tánczene.
7.37 Csak Róma II.: Magyar negyedóra.
7.45 Lemezek.
8.30 Milánó I. kivételével lemezek.
9.00 Szinmű.
9.40 Trió.
11.35 Tánczene.

III. műsor.
(Firenze I, Nápoly I, Róma III, Bari II.)

7.00 Vegyes zene. Mandolinhatos.
8.50 Könnyü zene.
9.30 Vegyes zene.
10.30 Tánczene.

PARIS P. T. T.

5.25 Zenekar.
6.35 Zongora és dalok.
7.30 Zenekar.
8.30 Chopin-művek zongorán.
8.45 Bohózat, egyfelv.
10.00 Szimf. hangv. szólistákkal.

POSTE PARISIEN

7.20 Bizet: Kis szvit. Debussy: Kis szvit.
7.45 Lemezek.
8.15 Laparra: Habanera.
9.25 Vidám félóra.
10.05 Tánczene.
11.07 Miről álmodunk.
12.00 Kabaré.

STRASBOURG

5.25 Zenekar.
6.20 Tánclemezek.
8.30 Kivánságlemezek.
9.10 Ének.
9.30 Városi zenekar.

STUTTGART

4.00 Klasszikus szórakoztató zene.
6.00 Lemezek.
7.00 Zenekar lemezeken.
8.15 Hangjáték.
9.15 Uj indulók.
9.30 Hangjáték dalokkal.

10.30 Beethoven: Esz-dur vonósnégyes.
11.00 Szórakoztató zene.
12.00—2.00 Lemezek.

SVÁJCI NÉMET ADÓ

5.10 Vidám zene.
5.50 Lemezek.
8.10 A berlini orvosok énekkara.
8.20 Hangképek. Pasteurről.
9.00 Régi svájci népdalok és lándlerek.
10.00 Tánclemezek.

SZÓFIA

6.30 Könnyü zene.
7.00 Népzene.
7.25 Smetana: Eladott menyasszony, opera.
10.30 Táncok.

TOULOUSE

7.40 Tánczene.
11.45 Dalok.
12.00 Indulók.
12.15 Tánczene.

VARSÓ

5.15 A tánckirály, zenés egybeállitás.
7.00 Kis rádiózenekar dalokkal.
9.00 Chopin zene.
10.00 Mozart lemezek.

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 17

BUDAPEST (550.5 m.)

Műsorközlők: 2.40-ig: Natter. 8.25-ig: Skublics. 12.15-ig: Ágotha.

—

6.45 Torna. — Hirek. — Hanglemezek. 1. Pécsi József: Tempo! Tempo! — induló (József nádor 2. honv. gyalogezred zenekara, vez. Seregi Artur). 2. Striczel József: A pozsonyi 4. honvédkerület indulója (József nádor 2. honv. gyalogezred zenekara, vez. Szeghő Sándor). 3. Erichsen: Tengerész-keringő. 4. Braune: Katicapolka (xilofonszóló). 5. Kraul Antal: Bakanóták — induló (Mária Terézia 1. honv. gyalogezred zenekara, vez. Figedy Sándor). Utána Étrend, közlemények.

10.00 Hirek.

10.20 „Tompa Mihály és a Biblia". Irta Gál Sándor.

10.45 „Regélnek a felvidéki várak". Irta Nagy Dániel.

11.10 Nemzetközi vizjelzőszolgálat.

12.00 Déli harangszó. Himnusz. Időjárás.

12.10 Mursi Elek és cigányzenekara. — Közben kb.

12.30 Hirek.

1.20 Időjelzés, időjárás és vizállás.

1.30 Hanglemezek. 1. Bellini: Norma — ária az I. felvonásból (Rosa Ponselle). 2. Verdi: Trubadur — ária a III. felvonásból (Pertile). 3. Chopin: G-dur nocturne (hegedü Albert Spalding). 4. Giordano: André Chenier — kettős a IV. felvonásból (Pertile és Sheridan). 5. Mendelssohn: A fonónő (Lamoureux zenekara, vez. Wolf). 6. Boito: Mefistofele — hármas a IV. felv.-ből (Fanelli, Pauli és Masini). 7. Jernefelt: Preludium (Barbirolli zenekara). 8. Leoncavallo: Bajazzók — prológ (Lawrence Tibbet). 9. Shilkret: Skyward (Victor szimfónikus zenekara, vez. a szerző). 10. Puccini: Manon Lescaut — kettős a II. felvonásból (Sheridan és Pertile).

2.35 Hirek.

2.50 Műsor ismertetés.

3.00 Árfolyamhirek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15 „Egytál-ételek". Héjjas Pálné előadása.

4.45 Időjelzés, időjárás, hirek.

5.00 „Közös munka a növényvédelem terén". Weitner Béla előadása.

5.30 A rádió szalonzenekara. 1. Rózsavölgyi Márk: Üdvözlő Liszt Ferenchez. 2. Sztára Sándor: Két kis darab. 3. Humphries: Virágzó cseresznyefák. 4. Jacobi: Sybill — egyveleg. 5. Riedel: Keleti jelenetek. 6. Lehár: Részletek a „Szép a világ" c. operettből. 7. Strauss János: Tavaszi hangok — keringő. — Közben

6.00 Időszerü előadás.

6.55 Helyes magyarság.

7.00 Hirek.

7.10 Hirek szlovák és ruszin nyelven.

7.25 Hanglemezek. 1. Bizet: Carmen — előjáték az I. és II. felvonáshoz (Berlini áll. opera zenekara, vez. Meyrowitz). 2. Bizet: Carmen, — előjáték a III. és IV. felvonáshoz (Berlini áll. opera zenekara, vez. Meyrowitz). 3. Verdi: Részlet a Végzet hatalmából (hegedü Ilja Livsakov). 4. Chaminade: Kis ezüst gyürü — dal (Mc. Cormack). 5. Massenet: Festői jelenetek — IV. tétel (Londoni Palladium zenekar, vez. Crean). 6. Coates: Irlandi tündérmesék — dal (Essie Ackland). 7. De Falla: A háromszögletü kalap — balettzene (Madridi szimfónikusok, vez. Arbos. 8. Friml: Dear love my love — operettdal (Lilian Davies). 9. Destiny-keringő (Noel Fonora zenekara). 10. Kálmán Imre: Az obsitos — Száll a fekete éjben (Kovács Dezső). 11. Lincke: Indra birodalmában — operettdal (Greta Keller). 12. Grothe: Barkarola (Hans Busch zenekara). 13. Lehár: Éva — kettős (Szabó Lujza és dr. Szedő Miklós). 14. Fabiani: Velencei katonainduló (Fuvószenekar).

8.25 A rádió külügyi negyedórája.

8.40 Magyari Imre cigányzenekara muzsikál.

9.40 Hirek, időjárás.

10.05 Dohnányi Ernő zongorázik.

10.30 Hirek német és olasz nyelven.

10.45 Állástalan Zenészek szimfónikus zenekara. Vezényel Melles Béla. 1. Pécsi József: Petőfi-nyitány. 2. Járay István: Keringő. 3. Lehár: Pacsirta — operettegyveleg. 4. Losonczi Dezső: Magyar rapszódia. 5. Kéler Béla: a) Verbőczi csárdás, b) Tokaji cseppek. 6. Scassola: Britannicus — nyitány. Közben

11.00—11.10 Hirek angol és francia nyelven.

12.05 Hirek.

(Budapest II. (834.5 m.)

Műsorközlő: Tamásné.

—

5.00—5.25 „Utazás Budapest körül". (II. rész) (Pest környék). Glass Imre előadása.

6.25—6.50 Angol nyelvoktatás (J. W. Thompson).

7.30—7.55 „A tengerkutatás kezdetei". (Matolay Tibor előadása.)

8.00—8.55 Szmirnov Szergej balalajkazenekara.

9.00—9.25 Hirek, ügetőversenyeredmények.

BÉCS

4.00 Bécsi uzsonna, dalok, zene, vidámságok.
6.30 Rádiózenekar.
8.10 Dalos, zenés tarkaságok.
9.00 Szimfónikus zene.
10.00 Hirek.
10.30—12.00 Nép- és szórakoztató zene.

BELGRÁD

5.45 Ének.
6.15 Szimfonikus zene.
8.00 Népdalok.
8.30 Hegedüjáték.
9.30 Népzene.
10.15 Lemezek.

BERLIN

4.25 Történelmi hangjáték Nagy Frigyes korából.
5.00 Bach—Busoni: d-moll chaconne zongorán.
5.20 Koetsier: Oboa és zongora szonáta.
6.00 Dalos zenés tarkaest.
8.10 Könnyü és tánczene.
9.00 Liszt: II. magyar rapszódia; Leggierezza: Eroica. Csajkovszkij: Diótörőszvit; Keringőszerenád; Olasz capriccio.
10.30 Nép- és szórakoztató zene.

BOROSZLÓ

4.00 Bécsi uzsonna; dalok.
6.20 Vidám hangképek.
7.00 Tánczenekar.

VEGYES

× **Apicius szakácskönyve.** Körülbelül Krisztus idejében élt Rómában egy *Apicius* nevü inyenc. Jól evett és bőségesen. Az a hir maradt róla, hogy amikor vagyona a mi pénzünk szerint vagy félmillió pengőre sorvadt össze, öngyilkossá lett, mert nagyon félt, hogy életének hátralevő részében — nyomorognia kell. De maradt utána még valami. Egy szakácskönyv. Sok érdekes dolog derült ki belőle. Például az, hogy ez a régi római konyha csaknem minden ételt bőségesen megédesitett és pedig mézzel, amit az ókorban sokkal általánosabban használtak, mint ma. A husételeket is rendszerint megédesitették, de amellett a mézzel együtt bőségesen adtak borsot és más erős füszereket. A mienkével teljesen egyező tojásrántottát például vastagon befödték mézzel és erre még egy réteg borsot tettek. A rómaiak egyáltalán mindent nagyon erősen füszereztek. Hiszen hála Istennek, a magyar gyomor is szereti és el is birja a sok jó füszert, de a mi mértékünk nem hasonlitható ahhoz a bőkezüséghez, amelyet a rómaiak pazaroltak ételeikre. Nagyon szerették a disznóhust, aminthogy szorgalmas husevők voltak. Olyan hustalan étel, mint aminőt a következő recept ajánl, csak ritkán került a római asztalra:

Lencseleves gesztenyével. Főzzél lencsét sósvizben. Azután gesztenyét hámozzál és jól zuzd össze és kevés nátronnal tedd tüzre. Mialatt ez fő, dörzsölj össze borsot, köményt, koriandermagot, kertirutát, cikkszárt, ecettel, mézzel és hallével, öntsd ezt a folyadékot a gesztenyéhez, főzd puhára és kóstold meg a levest. Ha hiányzik még valami füszer, utólag tedd hozzá és mielőtt megtöltöd vele a levesestálat, tégy friss olajat hozzá.

Főtt tésztát és süteményt nem gyakran készitettek, nem is érezték hiányát, hiszen a legtöbb más étel erősen meg volt édesitve. Sok ennivaló, ami nálunk mindennapos, hiányzott a rómaiaknál, igy például: kávé, kakaó, cukor, tea sőt a narancs is, amely pedig ma ugyancsak el van terjedve Olaszhonban.

× **Hajótörött macskák szigete.** Az Indiai óceánban, Mauritiustól északkeletre mintegy háromszáz mérföld távolságban van a kicsiny *Frigate sziget*, amelyet alig ismernek. Egy hatalmas koralltömbből áll, növényzete alig van. Egy angol mérnök, aki nemrég véletlenül vetődött el a szigetre, érdekes jelentésben számol be a Frigate szigeten szerzett különös tapasztalatairól. A mérnök szép időben szállt partra és meglepődött, hogy a kopár szigeten nyomát se lelte madaraknak. A talajban viszont rengeteg lyukat látott, amelyekről azt hitte, hogy nyulak lakják. De nyulak számára a szigeten nem lehetett élelmet látni. A rejtély megfejtésére csak éjszaka került a sor. A mérnök csónakjában aludt és egyszerre kisérteties jajgatásra ébredt. Felugrott és magához vette fegyverét. Amennyire a sötétben látni lehetett, az egész szigeten nyüzsögtek az apró négylábu alakok, amelyekről hamarosan megállapithatta, hogy *macskák*. Amint a sziget földjére lépett, a macskák vadul megtámadták és ha nem ugrik gyorsan a vizbe, bizonyára komolyan megtépázták volna. Két kérdés nem hagyta nyugodni a mérnököt, miután visszatért csónakjába: honnan kerültek ide a macskák és miből élnek? Eszébe jutottak a földbevájt lyukak, amelyeknek rendeltetésével most egyszerre tisztában volt. Azokban rejtőzködnek nappal a macskák és ezért nem látott a mérnök nappal egyetlen állatot sem. A táplálkozás kérdése is megoldódott némi figyelés árán, még pedig igen meglepő eredménnyel. A macskák csapatosan — *halászni járnak!* Este megvárják az apályt, a sekély vizbe szaladnak és egymásután szedik ki a halakat. Megesik, hogy egy-egy nagyobb hullám meglepi őket és néhányat kisodor a tengerbe. De annyira alkalmazkodtak már a környezethez, hogy még erős viharban is elég biztonságosan visszausznak a szigetre. A másik inyencfalat a macskák számára a *teknősbéka*, amelyhez azonban már küzdelmesebben jutnak hozzá. A teknőcök mit sem sejtve, a szárazföldre mennek, hogy lerakják petéiket. Ha teknősbéka közeleg, a macskák csendesen leselkednek addig, amig kiszemelt áldozatuk elég messze van a viztől. Akkor megrohanják és elkeseredett harc kezdődik. A teknősbéka bőre rendkivül szivós és a foga nagyon éles. Sorra szaggatja szét a macskákat, de végül is győz a tulerő és a macskák szétszedik. Még az sem segit rajta, ha behuzódik a páncéljába. A Frigate-szigeti macskák az átlagnál nagyobbak és életmódjuknak megfelelően a bőrük is durvább, a szőrzetük sürübb. Hozzávetőleg sem lehet megbecsülni a számukat. Az angol mérnök beszámolóját a zoológusok körében kétkedve fogadták, de a szigetre kiküldött tudományos bizottság mindenben megerősitette a megfigyeléseket. A tudósok feltevése szerint már évtizedekkel ezelőtt hajótörés következtében vetődtek a szigetre a mostani nemzedék ősei és mert a sivár körülményekhez kitünően alkalmazkodni tudtak, gyorsan és mód felett elszaporodtak.

× **Történetek a vészfékről.** Mindenütt a világon minden vonaton van vészfék és mindenütt büntetéssel sujtják azt, aki a vészféket ok nélkül rántja meg. A tapasztalat mégis azt mutatja, hogy sokkal gyakrabban használják a vészféket ok nélkül, mint jogosan. Angliában statisztika jelent meg, melyből kiderül, hogy a mult évben 235 esetben állitottak meg vonatot vészfékkel anélkül, hogy veszély lett volna. Egyik esetben két barát utazott együtt és a vonatok pontosságáról vitatkoztak. Az egyik kijelentette, hogy ez a vonat, amelyet gyakran vesz igénybe, tizenöt éve soha nem késett el. A másik azt mondta, hogy ma biztosan késése lesz. A vitatkozók tiz fontba fogadtak. Öt mérfölddel a cél előtt a „másik" megrántotta a vészféket. Fizetett öt font birságot, de tiz fontot kapott, mert a vonat öt percet késett és ő megnyerte a fogadást. — Svédországban történt, hogy egy kereskedő a vonaton azon vitatkozott a feleségével, hogyan töltsék Irországban szabadságukat? A házaspár összeveszett és a férj megállitotta a vonatot. A kalauz berohant, megkérdezte, hogy mi baj van. A férfi igy válaszolt: „A feleségemmel nem lehet beszélni. Leszállok!" Mielőtt megakadályozhatták volna, leugrott és eltünt a sötét éjszakában. — Báró Romberg többször folyamodott, hogy a tanyája közelében épitsenek vasutállomást, de kérését elutasitották. Ezért valahányszor Münsterből hazautazott, a lakása közelében megrántotta a vészféket, átnyujtotta a 30 tallér pénzbüntetést és leszállt. Egy alkalommal ugyanilyen módon állitotta meg a vonatot, amikor azon történetesen egy orosz nagyherceg is utazott. A nagyherceg merénylettől félt és nagy botrányt rendezett. A vasutigazgatóság erre feladta a harcot és megépittette a kért állomást.

A szerkesztésért felelős:
Dr. LÉGRÁDY OTTÓ főszerkesztő.

APRÓHIRDETÉSEK

I. SZELLEMI ÉS TESTI MUNKA

FÉRFIÁLLÁS

1. Irodai alkalmazott

Ügyvédjelölt hadmentes, gépirni tudó felvétetik. Ajánlatok „Gyakorlott" jeligére Tenzer hirdetőjébe, Szervita-tér.

Üzemvezető mérnököt vagy ipariskolát végzett keresztény müszaki tisztviselőt keres fizetési igény megjelölésével „Iparüzem 6072" jelige alatt Erzsébet-köruti főkiadóba.

Átirókönyvelésben jártas, perfekt folyószámlavezető gép- és gyorsirni tudó fiatal keresztény tisztviselőt keresünk. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével „Szorgalmas 3603" jeligére Blocknerhez, Városház-utca 10. 59543

Könyvelő óradijas felvétetik „Egyszerü könyvvitel 69633". Ajánlatokat főkiadóba kérek.

Vegyész, 28 éves, keresztény, alkalmazást keres. Meghivást, „Katonaviselt 29696" jeligére főkiadóba. •

Órakönyvelést magyar-német levelezést vállal volt bankcégvezető főkönyvelő. „Perfekt bilanz 84273" jeligére főkiadóba.

2. Ügynök (akvizitőr)

Uri ügynök irodák látogatásával havi 200-at kereshet! Biztositékra vagy jótállásra bizományba kap könnyen eladható „örökiró" arany töltőtoll ujdonságot. Nagybani árak! Aréna-ut 68., I. 5. Délután. 53829

Hirdetési ügynökök felvétetnek. Hársfa-u. 36. Kacskóüzemben. 84292

Üzletek, vendéglők részére rendelet kikézbesitésre urak, nők jelentkezzenek 8-tól Pannonia-utca 43. fszt. 4. 84271

Részletügynök órák eladására felvétetik. Jókai-tér 8. II. 6.

Buick kocsimmal komoly elfoglaltságot keresek helyben vagy vidékre. Gyári képviseleteknek, utazóknak nagyon előnyösen. Megbeszélés: Telefon 296—624. •6043

3. Egyéb keresk. alkalm.

Tanuló és kifutó felvétetik. Fenyves Áruház, Calvin-tér 7.

Ruhatárossegéd leinformálható gyakorlattal felvétetik. Dob-utca 108. I. 2. 69619

Megbizható vidéki fiatal kezdő rövid-, divatárussegédet azonnalra fölveszünk. Weisz Testvérek, Kiskőrös.

Négy polgárit idén végzett jó házból való fiut fölvesz előkelő ezüstárugyár. Jelentkezés hétköznap 5—6 között VIII. Thék Endre-utca 10. 59540

4. Házfelügyelő

Körutnál nagyjövedelmü házfelügyelőség 1500 óvadékkal háztulajdonostól. Szabó, Nagymező-utca 36. Dijazás utólag.

Házfelügyelőt kilencvenezer évi jövedelmező bérházban kétszobás komfortos lakással, tizezer óvadékkal felveszek. „Háziur 69640" jeligére főkiadóba.

Házfelügyelőséget keresek. Angyal János bádogos és szerelő, Tar-utca 6. I. 15. 6062

Házfelügyelőséget keresnek iparigazolványos, feltétlen megbizható házfelügyelő szakemberek bármennyi készpénzzel, vagy tiszteletdijért. Szabó, Nagymező-utca 36. Telefon: 11—68—13. 59561

Házfelügyelőséget keres perfekt szerelő nagy gyakorlattal. Vig-utca 37. földszint 4.

5. Soffőr

Soffőr autólakatos, szerelésben jártas, ajánlkozik. „Kezdő 69615" jeligére főkiadóba.

Soffőr technologián vizsgázott fiatalember személy vagy teherautóra elhelyezkedne vidékre is. Király-, Szigetvári-u. 1. II. 34. 6087

Jól képzett, intelligens, fiatal soffőr elhelyezkedne könnyü teher vagy luxusautóra. Cim Ruzsek József, Verseny-u. 22—24. földszint 8. 29702

Soffőr igazolvánnyal irodaszolgai állást is elvállal. Jó bizonyitványok. IX. Drégely-utca 9. II. 26. 69638

Kezdő soffőr elhelyezkedne. Bővebbet Horn Ede-utca 10. házfelügyelőnél. 69641

7. Egyéb alkalmazott

Hazafias müvészesthez (erdélyi tárgyu) mükedvelők jelentkezését kérjük Nagyfuvaros-utca 5. II. 16. délután négytől. •

Szerényigényü inasházaspárt keresek Budafokra, azonnalra. Telefon 2—69—6—95. •29692

Söntésembe nem képesitett segédet lehetőleg frontharcost heti 20 pengő és jutalékkal azonnal fölveszünk. Seidner likőrgyár, Hársfa-utca 28. •

Hat középiskolát végzett huszonöt éven aluli fiatalember munkában nem válogatós, kettő és fél pengő napidijjal felvétetik. „Szorgalmas 29704" jeligével Erzsébet-köruti főkiadóba.

NŐIÁLLÁS

8. Irodai alkalmazott

Irodakisasszony (keresztyén) kezdő, állandó állást kap. Jelige „Gépirni tudok 69634". Ajánlatok főkiadóba.

Flott gyorsirók (magyar, német, francia, angol, olasz) jelentkezzenek hattól. Vilmos császár-ut 33. Leiróüzlet. 59548

Magyar-német gyors- és gépirónőt, irodai munkálatokban teljesen jártasat, némi francia nyelvtudással, azonnali belépésre keresünk. Ajánlatokat „Import" jeligére Blocknerhez, Vilmos császár-ut 33.

Fiatal jómegjelenésü, megbizható kezdő, magyar gép- és gyorsirónő 40 pengőért állást vállalna. Meghivásokat „Tulbuzgó 19613" jeligére főkiadóba.

Kezdő gép-gyorsirónő állást keres. „Szerény igényü 84279" jeligére főkiadóba.

9. Keresk. alkalmazott

Nagy ismeretséggel rendelkező hölgyek általános közszükségleti cikk eladásával nagy jövedelemre tehetnek szert. Ajánlatokat „Kereset 59559" jeligére főkiadóba.

Gyógyszertárba félnapra szorgalmas pénztárnoknőt fölveszek. „Gépirásban jártas 6104" jeligére főkiadóba.

11. Egyéb alkalm. (nem házt.)

Ruhatárosleány felvétetik. Jelentkezni délben József-körut 53. III. 26. 29699

Kávéházba ruhatárosnőnek ajánlkozik fiatal, jómegjelenésü nő. Schmidt Erzsi, Budapest, Dohány-utca 37., III. 5.

12. Házvezetőnő, gazdasszony stb.

Magányoshoz fiatal házvezetőnő 15-ére ajánlkozik, szombaton bemutatkozik. Sarovits Erzsi, Ujpest, Széchenyi-tér 5.

Vidéki intelligens házvezetőnő anyahelyettesnek. Vidékre, pusztára, gazdaságban jártas. I., Logodi-utca 16., földsz. 1.

Intelligens 38 éves kimondottan uriasszony délután pár órán idős uriasszonyt elszórakoztatna és felolvasna. Dr. Burgerné, Rottenbiller-utca 37-b. I. 3-a.

Házvezetőnő, háztartás minden ágában jártas, 15-ikére ajánlkozik, vidékre is. Práter-utca 37., II. 30. 29691

Idősebb urhoz vagy fiatal házaspárhoz házvezetőnő ajánlkozik ötven pengőért. Kiss Ilona, Gömbös Gyula-utca 11., II. 6. 15151

Házvezetőnőnek ajánlkozik magányoshoz 13 éves kislányával. Hollósné, Szinyei Merse-utca 13. földsz. 15. 69620

Házvezetőnőnek ajánlkozom 15-ére, magányos urhoz, vagy házaspárhoz, többéves bizonyitvánnyal. V., Hollán-utca 3. félem. 6. 69639

Középkoru, intelligens, gyermektelen özvegy, hosszu bizonyitványokkal, kitünően főz, minden munkát végez, házvezetőnőnek ajánlkozik, magányoshoz, vidékre is. Sz. E.-né, Baross-tér 17., III. 23.

13. Szakácsnő, szobalány, gyermeklány

Dolgos szobaleányt és perfektül főző **mindenest** keresek. Mussolini-tér 1. II. 9. 84290

Perfekt szobaleány, hosszu bizonyitványokkal, ajánlkozik. X., Szállás-utca 32., ajtó 5.

Perfekt szobaleány uraságí házakból éves bizonyitvánnyal ajánlkozik. Király-utca 78. II. 16. 69622

Középkoru nő főzőnőnek kis családhoz ajánlkozik. Attila-utca 65-a. földszint. Sáfárné.

Urileány elmenne gyermek mellé. Molnár-utca 21. I. 4.

Gyakorlott csecsemő és gyermekgondozónő elhelyezkedne. Veres Pálné-utca 5. fszt. 8.

15 éves lány gyermek mellé vagy szobaleánynak azonnalra elhelyezkedne. Hollán-utca 20. házfelügyelő. Telefon 111—763.

14. Mindenes

Megbizható főzőmindenes felvétetik. Péterffy Sándor-utca 36., II. 23. 69630

Jókülsejü fiatal főzőmindenes csakis éves bizonyitványokkal azonnalra felvétetik. Jelentkezés kilenctől-tizenegyig Falk Miksa-utca 12. III. 1.

Egy középkoru mindenesfőző azonnal állást keres. VIII., Fecske-utca 37., II. 27. 29685

Mindenes szakácsnő jó bizonyitvánnyal ajánlkozik. Szigetvári-utca 16. I. 18. 69617

Megbizható főző mindenes ajánlkozik uri házhoz. VI. ker. Rózsa-utca 83. fszt. 6. 6102

Főzőmindenes jó bizonyitvánnyal kis családhoz 15-re ajánlkozik. Pestszenterzsébet, Bartha Tivadar-utca 23. Gazdag Teréz.

Kilencéves bizonyitvánnyal elhelyezkedne mindenesfőzőnő. Kazinczy-utca 52. I. 12. 59554

Jómegjelenésü fiatal főzőmindenes ajánlkozik uri házhoz azonnalra. III. Kavics-utca 2-a. fszt. 2. 69629

Szorgalmas főzőmindenes ajánlkozik 15-re. Kertész-utca 43. III. 9.

15. Takaritónő, bejárónő

Önálló szakácsnő bejárónő főzni, hosszabb bizonyitvánnyal ajánlkozik. Hársfa-utca 34. I. 37. 69616

Fiatal házaspár magányos urhoz vagy urnőhöz takaritásért üres szobát, gázt, némi fizetést kér tizenötödikére. Ökrösné, Molnár 22. III. 8. 69632

Bejáró takaritónő kis családnál állást keres. Bőszéné, Kisdiófa-u. 10. 69644

Gyermektelen fiatal házaspár takaritásért lakást keres. Sipőcz, Dankó Pista-u. 10. fsz. 2. 29698

OKTATÁS

16. Házi oktatók ellátással

Keresek gyermekgondozónőt 2 és fél és 1 éves kisfiamhoz vidékre. Jelentkezés Dohány-u. 94. Glück. 12—2-ig. 29687

Házitanitónőnek vagy nevelőnőnek elmennék bárhová. Németh Rózsi, Jászszentandrás, Szolnok m. 90374

Német nevelőnőt, angol-franciával, bonnokat, gyermekápolónőket ajánl, német-franciákat keres. Sugár Jolán, Petőfi Sándor-utca 10. 188—415.

18. Nyelv- és müvészet-okt.

Kiváló német tanár cime Rökk Szilárd-u. 29. I. 2. 69012

Zongoratanitást vállal kitünő diplomáju zongoratanárnő. József-utca 17. (142—008.) 59562

VEGYES ALKALMI MUNKA

24. Magánnyomozó

Walter nyugalmazott detektivfőfelügyelő közismert sikereit legmodernebb technika, lelkiismeretesség eredményezi! Telefon: 183—549. IV., Váci-utca 41-a. 69010

Dr. Békési Tibor nyugalmazott rendőrkapitány magánnyomozó Erzsébet-körut 17. Tel. 143-433.

26. Egyéb alkalmi munka

Szállodai vagy penzióí vagy éttermi mosodába ajánlkozom K. E. VIII. Sándor-u. 30-a. II. 20. 6083

II. ADÁS-VÉTEL

27. HANGSZER

Soha sehol olyan olcsón, jól nem vásárolhat **zongorát,** pianinót, hangszert, gramofont, **tangóharmonikát,** mint **Reményinél,** Király-utca ötvennyolc

Zongoravétel, eladás, csere, javitás, hangolás, szállitás felelősséggel, legszolidabban Keresztély hirneves zongoratermében. Vilmos császár-ut 66.

Zongorahangolást olcsón, jól, szakszerüen végez Blau Dezső, Bécsben végzett hangoló, Lauberger és Gloss tanitványa, Eötvös-utca 28. Telefon: 112—842. Vétel-eladásnál szakbirálat. 19628

Versenyképességünkről meggyőződhetik! Világmárkagyártmány választékbőségünk utólérhetetlen! „LYRA" Részvénytársaság, Magyarország legnagyobb zongoraterme, Erzsébet-körut 19. Árleszállitásokkal. Részletkönnyitésekkel.

Streicher hétoktávos erőshangu kettőszázötvenért, barnaszinü rövidzongora, ércpáncélos háromszázötvenért. Lauberger, Wirth, Rösler, Pallik-stiasny zongorák, pianinók legolcsóbban. Rákóczi-ut 47. Reissman zongoraszalonban.

Sternberg
VII. Rákóczi-ut 60. 136068

Világmárkás zongorák, pianinók, legujabb, csodaszép hangu, modern hangszerbutorkülönlegességek kizárólag Zongorapalota, Rákóczi-ut 60. 58436

Ehrbar zongora olcsón eladó. Sásdi, Dankó Pista-u. 20., I. 6. Köznapon 3 órától. 72545

Rövid, fekete zongora eladó. Gyáli-ut 21. II. ép. II. 10. •

Rövid fekete gyakorló zongora kettőszáz, külföldi gyönyörü hangu négyszáz. Valódi **Bösendorfer** ötszáz. Garantáltak, jókarban. **Zongorák,** pianinók feltünő olcsón, előleg nélkül, legcsekélyebb részletre. **Rákóczi-ut ötven.** Zongorateremben. Erzsébet-körut sarok 69011

Zongora eladó. Ár 400 pengő. Telefon: 187—332. 59529

Mignon-zongora ötszázért, világmárkás zongorák, pianinók legolcsóbban, legcsekélyebb részletfizetésre. **Scala,** Erzsébet-körut tizenöt. 37594

Expressfizetéssel legmagasabban megvásároljuk zongoráját, pianinóját. Megérdeklődheti: 14—21—81. „LYRA". Erzsébet-körut 19. 69239

INGATLAN

29. Birtok

Eladó 600 hold erdő fája, nagyrészben müfa. Ajánlatot „Kitermelendő 29693" jeligére főkiadóba. •

Nagykátán ötholdas prima szőlősgyümölcsös kétszobás házzal, melléképületekkel, nyolcezerötszáz pengő. Megbizottam Sándor, Nagykáta, Horthy-ut hétszázötvenöt.

Rendkivüli alkalom! Ágasegyházán, Kecskemét mellett 112 magyar holdas, tanyás birtok, állomáson, müuton, olcsón sürgősen eladó. Dénes Pál, Aréna-ut 17. 84249

Tizenöt mázsát termő prima buzaföld Füzesgyarmat határában, 180 magyar hold egyben vagy megosztva, 650 pengővel eladó. Vételár fele 10 év alatt törleszthető. Dénes Pál, Aréna-ut 17. 84250

30. Telek

Balatonakarattyán 400 öles villatelek, ölenként 3 pengőért, részletre is, eladó. Cim főkiadóban. 84282

Balatonzamárdi gyönyörü, központi fekvésü telkeimet olcsón eladom. Telefon: 333—650.

32. Bérház

Alkalmi vétel! Thököly-utnál adómentes, kettőemeletes bérház, komfortos lakásokkal. 9 százalék jövedelemmel, feltételekkel, 62.000-ért eladó. Lónyay-utca 42-a, I. Mérai. Telefon: 384—081. 37681

Bérház tizennégy kerületben, hatszáz ölesen, olcsó bérü egészséges világos lakásokkal, hatezernégyszáz évi bérrel alkalmi vételként harmincezerért megkapható. Taksonyi, Bezerédi-utca 9. 37538

Bérház eladó Andrássy-ut mellett! Modern lakásokkal és üzemhelyiséggel. Cim: Balogh hirdetőben, Szent István-körut kilenc. 59537

Hatvanhatezerért tisztán tizenegyezret jövedelmező kettőemeletes bérház feleadómentes. 12—29—51. Feuerstein.

Hatszor kettőszobásokkal, négyszer üzletekkel eladó adómentes, kétemeletes, 140 négyszögöles kertudvarral ötvenhatezerért. Bruttó: 6800. Kilencszázalékos nettó jövedelem! Tel.: 114—119. 84283

Keleti környékén háromemeletes házam 12.000 bérhozadékkal, 70.000-ért eladó, felével átvehető. Nagyobb bérjövedelművel ráfizetéssel cserélnék is. „Ügynökmentes" jeligére Blocknerhez, Erzsébet-körut 14.

Keresek saját részemre, vagy kettő darab, fejenként 50.000—30.000 pengő körüli, vagy egy darab 120.000—200.000 pengő körüli jövedelmező bérházat. Szóba jöhet nem adómentes is. Komoly, részletes ajánlatot kérek (cim, ár, stb. feltüntetésével „Azonnal fizetek 37682" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba.

Adómentes bérházat keresek belterületen 80.000-ig. Esetleg budai családiházammal cserélnék ráfizetéssel. „Csak tulajdonos" jeligére Blocknerhez, Erzsébet-körut 14.

33. Villa, palota

Huszonnégyezerért 2x3 szobás, adómentes komfortos villa eladó. Feuerstein, 12—29—51.

Révfülöpön, közvetlen állomásnál és Balatonnál, 15 szobás, emeletes villa családi okok miatt nagyon olcsón, sürgősen eladó. Dünkel, Révfülöp. 19616

34. Családi ház, öröklakás Budapesten

Alkalmi vétel! Budán forgalmas főutvonalon hatlakásos, nagyfrontu, masszív, alápincézett bérház üzletekkel, 3600 bérjövedelemmel, kényszerből 28.000-ért sürgősen eladó. Lónyay-utca 42-a, I. Mérai. *

BERENDEZÉS

36. Butor

Butort legjobban Bog-Mil butorházában, Vilmos császár-ut negyvenhárom vásárolhat. Hálók, ebédlők, kombinált butorok nagy választékban mérsékelt árakon. 58362

Sodronyos ágy 10.50, afrikmatraccal 19, sodrony 12, csőágy 28-tól, rézágy 60-tól, készitőnél. Herskovits, Nagydiófa-utca 22. 69024

Ebner BUTOR VIII., Karpfenstein-u. 2/a. sarokház. Vétel és csere. Hatalmas raktárainkban legnagyobb választékot találja vadonatuj, valamint használt modern, antikstilusu márkás műbutorokban, kombinált berendezések, ebédlők, hálók, uriszobák, szalónok, szőnyegek, csillárok, irodabutorok, utolérhetetlen legolcsóbb árakon. 58566

Biedermeyer hármasszekrény, kisebb magyar perzsák, könyvszekrény, intarziás ebédlő olcsón. Bakáts-tér 8. Tóth.

Összecsukóságy, sodronybetét, vaságy, rézágy, matracok olcsón gyárból. Javitásokat készit: Prohászka, Gróf Zichy Jenő-utca 46. Fióküzlet: Üllői-ut 7. 59576

Király-utca 82 Sztopka asztalosmester Butor asztalosnál mindig legolcsóbb. Keményfaháló 7 darabból 195, teleháló 7 darabból 265, ebédlő 9 darabból 300, konyha 6 darabból 85. **Jobb, diszesebb** telehálók, kombinált berendezések, ebédlők 400 pengőtől. — Részletfizetési kedvezmény. Csomagolás ingyen. 59575

Ujrendszerü butorhitel. Lakását berendezheti minden közalkalmazott és minden véglegesitett harminc egyenlő havi részletre, vagyis minden 100 pengő után havi 3.30 pengő részletre, előleg nélkül. Egy éven belüli törlesztésnél kamatokat visszatéritjük. Kardos Testvérek, Wesselényi-utca 18. 69013

Alig használt recamierek, eredeti biedermeier asztalok, hasassublód, neobarokkgarniturák, aranycsillárok, iróasztalok, gyönyörü szekrények olcsón Siegler, Andrássy-ut hatvanhat. 69614

KIRÁLY-U. 112 Készpénzvevő?! Jöjjön hozzánk, meglátja, érdemes! 1100 négyzetméteres szuterénünkben használt és uj különleges márkás műbutorok. Hálók, ebédlők, uriszobák, szalonok, kombinált szobák, antikvitások irodabutorok, egyes darabok utólérhetetlenül olcsón. Butorüzlet Király-utca száztizenkettő (Lövölde-térnél.) 69021

Üveges szekrények eladók. 2—5-ig. Telefon 184—637.

Szép dióhálószoba eladó. — Szondy-utca 51., I. 25. Tizenegytől. 84291

Műbutor ebédlő és uriszoba jutányos áron kapható. Beraktározónál, Honvéd-u. 3. 69628

Két pengőért hetenként matrac, sezlon, rekamier. Károly-körut 16. udvarban. 58387

Butorok, konyhák olcsón legkedvezőbb részletre is. Károly-körut 16. udvarban. 58388

Cseresznye, topolya, dió és arany garniturák, barokk biedermeier rekamiék, barokk kis butorok, üvegcsillárok Schwarz, Dob-utca 1. 58439

Butorvevők figyelmébe! Asztalosnál keményfahálók 195 pengőért, telehálók 263-ért, ebédlők 300-ért. Részletre is. Butorcsere. Ingyen csomagolás. Wesselényi-utca 54. Hársfa-utca sarok. 58430

Gyönyörü uj, használt műbutorok. (Márkás.) **Hálók,** ebédlők, uriszobák, bőrgarniturák velourgarniturák, stilszalonok irodabutorok, **csodás kombinált** berendezések legujabb tervek szerint. Fizetéskedvezmények is. **Nagy Sándornál. Károly-körut huszonhat.** Városházánál. 69210

Akar olcsón Vásárolni? Használt márkás műbutorok eladása: legmodernebb diógyökér műbutorebédlő, lakkcsiszolt Louis XVI stilü háló, cseresznyefa empire háló, dusfaragásu renaissance ebédlők, uriszobák, garniturák, továbbá legujabb tervek szerint berendezett kombinált szobák, kárpitosbutorok stb. Jókai-utca 36. 58431

Ön még nem tudja? Óriási választékot talál, ha megtekinti 1400 négyzetméteres raktáraimban uj és használt **márkás műbutorainkat,** hálók, ebédlők uriszobák, stilszalonok, garniturák utólérhetetlenül olcsón **Károly-körut 3-a.** Butorüzlet.

Használt kombinált szobák, ebédlők, hálók és irodaberendezések legolcsóbban Dessewffy-utca 47. 59344

Cseresznye garnitura, könyvszekrény, komód, párosszekrény olcsón. Karpfenstein-utca 15. 37607

Önémet barokk háló eladó. Érdeklődni lehet minden nap délelőtt. III., Pacsirtamező-utca 44., I. 10. 19593

Mindent veszek: butort, régiséget, porcellánt, szőnyeget, egész lakást, hagyatékot. Hivjon, azonnal megyek. Klein régiségkereskedő, Gróf Zichy Jenő-utca 29., földsz. 2. Telefon: 120—417. 59568

37. Szőnyeg és egyéb lakásberendezés

Perzsa szőnyeg sürgősen olcsón eladó. Wesselényi-utca 2. I. 1. 69631

Kopásmentes, nagyméretü szmirnaszőnyeg kvadrátonként 12 pengőért kapható. Beraktározónál, Honvéd-utca 3.

Egy helyen — egy számlán, előlegnélküli legméltányosabb részletfizetésre: Ebédlőszőnyegek, futószőnyegek, teritők, paplanok, függönyanyagok, kelengyevásznak, ruhaszövetek. Butorberendezés folytatólagos folyószámlán. Költségmentes mintaárjegyzéket küldünk. **Butor- és Textilkereskedelmi Részvénytársaság. Liszt Ferenc-tér 5.** 69409

Keleti perzsa afgán 4 négyzetméter eladó. Telefon 326—144.

Előlegnélküli hosszu részletre szőnyegek, magyarperzsák, sezlontakarók, futók, vásznak. Krausz szőnyegkereskedés, Bálvány-utca 15. 59480

Perzsaszőnyeget (hibásat is), zálogjegyet magas árban veszek. Telefon: 142—843. 59336

Kályhát, folytonégőt, jókarban levőt vennék. Levelek „Ármegjelöléssel 19625" jeligére a főkiadóba kéretnek.

38. Iroda- és üzletberendezés

Füszerüzlet berendezés, gyorsmérlegek, jégszekrény, kávétartályok olcsón azonnal eladó 29—25—41. 84288

Gyorsmérlegek, sonkavágó, márványpultok, **jégszekrények,** pultüvegek, felszerelések használtak nagyon olcsón. Rosenfeld, Népszinház-utca 31. 69248

JÁRMŰ

40. Teherautó

Egytonnás Opel-Blitz teherautó modern, csukott karosszériával, igen jó állapotban, első kézből eladó. V., Zoltán-utca 6. National. 59516

41. Motorkerékpár

500 Puch, 250 Imperial motorkerékpárok eladók. Váci-ut 62. 69637

44. RUHÁZAT

Szilbunda, modern, egyszázhuszért, valódi szőrme collier négy állatból sürgősen eladó. Telefon: 256—061. 72546

Használt férfi, női ruhákért, egyenruhákért, cipőkért, fehérneműért, szőnyegért legtöbbet fizetek. **Gyapjuszövetre is becserélem.** Freund, Dobozi-utca 27. 142—673. Vidékre is megyek. 84275

Télikabát (fekete), öltöny és egyéb ruhanemű jó állapotban olcsón eladó. Vilmos császár-ut 78. III. 20. 19627

Legdrágábban veszek használt férfiruhákat, zálogjegyeket. Leitersdorfer. Kisdiófa-utca 4. 1352—83. 37605

Viselt ruhákért saját üzletem részére legtöbbet fizetek. Feldmann, Kazár-utca 7. Telefon: 123—266. 59527

Használt ruhákért csodálatos árakat fizetek, vagy elsőrendü szövetre becserélem. Fischbein, Dob-utca huszonöt. Telefon: 13—54—22. 27609

Használt férfiruhákért óriási árakat fizetek. Spiegel, Teréz-körut 2. Telefon 128—942.

Szenzációs árat fizetek! Használt férfiruhákért, nőiért, egyenruhákért, cipőért, egész háztartásért, zálogjegyért, vagy divatos szövetre cserélek. Gerstl, István-ut 28. Hivásra megyek. 134—685. 84797

ÜZLET

47. Kávéház, kávém., tejcs.

Kispesten 40 éves jogfolytonos **kávéház** 1500 pengővel azonnal átadó lakással. Kispest, Üllői-ut 31. 29703

48. Szálloda, vendéglő, penzió, kifőzés

Jogfolytonos söntésem lakással, ötszáz hektoliter italfogyasztással, köruton átadom. Cim a főkiadóban. 6093

49. Egyéb üzlet

Más elfoglaltság miatt szép gyümölcsüzlet, jó helyen, csekély tőkével, felerészben eladó Ajánlatok „Lipótváros 6097" jeligével a főkiadóba.

Papirhulladéküzlet gócponton kettőszázötven pengő tiszta havi haszonnal, berendezéssel azonnal hatszázért eladó. IX., Tüzoltó-utca 5. Papirhulladéküzlet. 69643

EGYÉB ADÁS-VÉTEL

50. Ékszer és egyéb értéktárgy

Zálogjegyet mindenről veszek. aranyat, brilliánsot, ékszert beváltok, ékszerek alkalmi áron. Traub, Thököly-ut 18.

52. Irógép

Portable uj, 145, használt irógépek legolcsóbban. Akácfa-utca tizenhárom. 69017

Egyszáznegyvenötért uj portable, használt, ujjáépitett irógépek legolcsóbban. Kele, Podmaniczky tizenhét. 59567

Remington modern irógép olcsón eladó. Rákóczi-ut 62. IV. 31. 84289

54. Különböző gépek

Ganzgyári uj elektromotorok, egyéves jótállással, alig drágábbak használtaknál. Azonnal szállitja, felszereli Székely mérnök, 367—247. Margit-körut 26. 58519

55. Vegyes

Fajtiszta 5 hónapos mérges házőrző kuvaszkölykök eladók. Rákosszentmihály, Lajos-utca 93. 59544

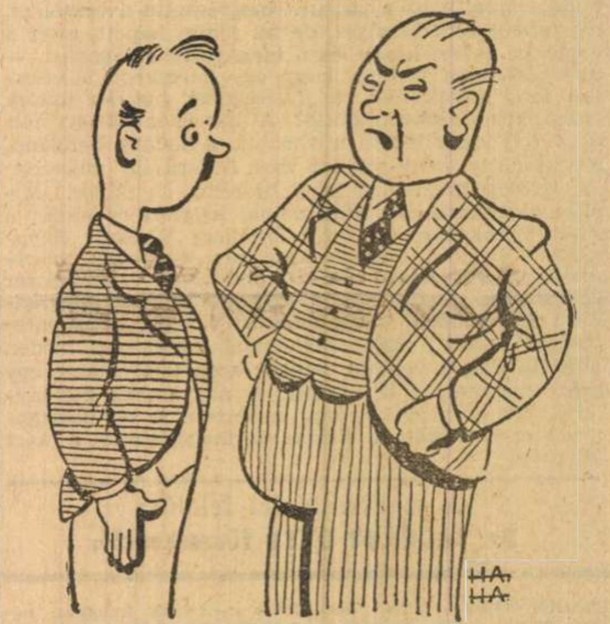
Sirkövek burkolására vizmentes papir, tiz négyzetmétert 1.60 pengőért szállit Oser-gyár, Budapest, Ó-utca 49. *59432

Elcserélném váltóáramu Philips Superoktoda 5 lámpás rádiómat hasonló értékü egyenáramu készülékkel. Telefon: 351—865. 15152

Rózsafavédő zacskókat vizhatlan erőpapirból, darabonként 24 fillérért szállit: Oser-gyár, Ó-utca 49. *59433

Vörösbor balatonvidéki, 50 hektoliter, részletekben is eladó. Cim főkiadóban. 59569

Nehéz eset

— *Hogy mer ön a vevővel vitatkozni? Nem tudja, hogy egy üzletben mindig a vevőnek van igaza?*

— *Igen?... Tudniillik, ez az ur azt állitotta, hogy a főnök ur egy tökéletes hülye...*

(Wiener Journal.)

III. BÉRLET, ELLÁTÁS

56. LAKÁS

Májusra 3—4—5—6, nyolcszobásak, előjegyzés. Magánvillák. Knapik lakásközvetitő. 3—498—96. 48847

Főbérleti lakás háromszobás, kellemes, olcsó bérü, Nemzeti közelében, december elsejére átadó. Tel. 330—621. 3718

VII. Klauzál-utca 8. modern garszonlakás mérsékelt áron kiadó. Központi fütés, melegviz. Felvilágositás házfelügyelőnél vagy telefon 181—915.

Katona József-utca 9—11. háromszobás, hallos és **négyszobás modern** lakás kiadó. Felvilágositás házfelügyelőnél, vagy telefon 181—915.

Olcsó szép, tiszta, nagyméretü lakás kiadó **uri** házban, kertudvar, csendes, szemben szinházzal. Ár háztulajdonosnál helyben. Király-utca nyolcvan.

Üllői-ut 44. háromszobás, hallos, modern lakás, központi fütéssel és melegviz szolgáltatással **kiadó.** Felvilágositás házfelügyelőnél, vagy telefon 181—915. 59565

Egyszobás, komfortos lakást keresek azonnalra. Cimeket ármegjelöléssel Erzsébet-köruti főkiadóba „Gyermektelen házaspár 69642" jeligére.

57. SZOBA, ELLÁTÁS

Uraknak bármerre azonnalra szobák, garszonbérletek Expressnél. Telefon: 1348—56. — **Hölgyeknek** azonnalra szobák. Minden igénynek megfelelők. Express. Telefon 1348—56. — **Azonnalra** szerez szobákat lépcsőházi garszonbérleteket. — Express. Telefon 13—48—56. **Erzsébet-körut 16., földsz. 3.**

Átutazónak zártfőlépcsőházból gőzfütéssel, külön előszobával dunai luxusszoba, legmodernebb, fürdőbenyilóval, Országháznál, megbizható, magános uri helyen. 118—395.

Parkban luxusbutorzatu három szoba összkomforttal, egyenként is. Telefon: 367—471.

Elegáns utcai szoba fürdőszobával kiadó. Schweitzer, Nádor-utca 18. 6100

Átutazószoba Newyork-kávéháznál, zártfőlépcsőházi elegáns, fürdőszobával azonnalra, napokra 14—14—48. 58931

Átutazóknak nyugatinál állandóan fütve, zárt főlépcsőházi, modern fürdőbenyilóval, napibérbe olcsón. Telefon: 126—134. 6084

Leányotthon Nemzeti mellett, Akácfa-utca 4., III. 1. teljes ellátás 70 pengőért. 48863

Szobák gőzfütéssel, hideg-meleg folyóvizzel, legolcsóbban **„Berlin"** Szállodában, Révay-utca 24. Telefon: 12—19—05. •

Főlépcsőházi különbejáratu szép szoba csak uriembernek, vidékinek azonnal kiadó. Rottenbiller-utca 37-b. I. 3.-a.

Főlépcsőházi szobák átutazóknak **napibérért,** havibérért. **Garszonbérletek** „Lakáskaszternél", Horn Ede-utca 8. Telefon: 125—782. **Szobáját bérbeadják.** 48859

Átutazóknak zártfőlépcsős, elegáns szoba körutnál. „Distingvált 84258". 141744.

280.— havonta kétszemélyes, kitünő penzió, gőzfütéses, melegvizes balkonszobában. Bellevue-penzió, Géza-utca három, Parlamentnél. 59552

Átutazószoba főlépcsőházi bármerre, **napibérért.** Telefon: 1348—56. Expressnél.

Napibéres főlépcsőházi garszonbérletek azonnalra. Telefon: 1348—56. Expressnél, Erzsébet-körut 16., földsz. 3.

Luxusszoba: gőzfütés, melegviz, telefonnal 1-2 urnak, esetleg ellátással. Honvéd-utca 18., I. 6. 48831

Előkelő átutazónak főlépcsőházi elegáns szoba légfütéssel, modern fürdőbenyilóval uri helyen. 124—765. 6092

Azonnalra dunai egy-kétszobás lakrész (üresen) telefonnal, fürdőszobával. Fő-utca 7. II. 17. 84286

Utcai elegáns szoba fürdőszobával magányos urnak tizenötödikére kiadó. Verpeléti-ut 7. fszt. 1. 69621

Gyönyörü utcai, magányosnál fürdő, telefon, állandónak. Aradi-utca 40. II. 11. 69623

Átutazóknak zártfőlépcsős, elegáns szoba Belvárosban. 18—27—04. 84257

Teljesen különbejáratu butorozott szoba kiadó. Barcsay 3. földszint. Lépcsőház. 59572

Villanegyedben központi fütéses, különálló butorozott szoba kiszolgálással, esetleg étkezéssel kiadó. „Urhölgy vagy ur 84293" jeligére főkiadóba.

Ellátást nyer hölgy vagy diákleány finom idős urihölgynél. Damjanich-utca 42., földsz. 1.

30.— havonta nagy manzard szoba butorozva vagy anélkül kiadó. Géza-utca három.

Nádor-penzió, Nádor-utca 24. Komfortos szobák, ellátás nélkül is kaphatók. 59550

Magányosnál legmodernebb kényelemmel berendezett átutazószoba azonnalra. Telefon 29—19—06. (Vigszinháznál.)

Magányosnál minden igényt kielégitő csinos átutazószoba napi, havibérbe. 141—768.

Magányosnál földszinti **zavartalan** átutazószoba napi, havi bérbe. Telefon 124—132. 59545

Központi fütéssel, melegvizzel elegáns kétszemélyes szoba telefonnal, kitünő ellátással. Klotild-utca 3-b. III. 1. 59533

Minden igényt kielégitő modern átutazószobák. Központi fütés. 29—17—09. azelőtt Muzeum-körut 5. 59532

Átutazóknak luxus szoba fürdőbenyilóval négy pengő pesti Margithidfőnél. 11—48—75.

Gyönyörü átutazószoba központi fütéssel, magányosnál modern kényelemmel azonnalra is Lipótvárosban. Tátra-utca. 315—010. 59530

Belvárosban Fehérhajó-utca 8. II. 2. Elegáns központi fütéses, ellátással, kettő személynek. 59573

Központi fütéssel, melegvizzel telefonnal elegáns utcai 1—2 személynek ellátással, anélkül. Városház-utca 14. V. 1. 59538

Garszon orvosnál központi fütéses, fürdőbenyilós utcai szoba kiadó, kiszolgálás, telefon 14—48—89.

Lipótvárosban tiszta légfütéses szobát keresek. „Jó lakó" jeligére főkiadóba.

Udvari különbejáratu butorozott szobát keresek. Olcsó ármegjelöléssel. „Tisztviselő 84267" jeligére **főkiadóba.**

Magányosnál gőzfütéses szobát konyhahasználattal, olcsó bérrel keresek, esetleg könnyebb házimunkát is elvállalnék. „Megbizható 48866" jeligére főkiadóba.

Uj Lipótvárosban központi fütéses tiszta kis szobát keresek. „Légfütéssel 59534" jeligére főkiadóba.

Szent István-köruti negyedben keresek butorozott szobát fürdőszoba használattal „Szent István" Blocknerhez, Vilmos császár-ut 33. 59549

Kétszemélyes utcai szoba konyha használattal Belvárosban kerestetik. „Ármegjelöléssel" Andrássy-ut 50. dohánytőzsde. 69624

Andrássy-ut környékén különbejáratu szépen butorozott utcai szobát fürdőszobával keresek „Tizenötödikére 84284" jeligére főkiadóba.

59. HELYISÉGBÉRLET

Üzemhelyiség modern, világos, erős árammal kiadó. Rózsa-utca 72. Andrássy-ut mellett.

Üzlethelyiség kiadó. Klauzál-utca 13. 59541

Sarok üzlethelyiség (10 éve butorüzlet), nagy pinceraktárral, 3 nyilásos, 1939 május 1-re kiadó. Wesselényi-utca 35.

60. BIRTOKBÉRLET

Kecskemétnél nyolcvanholdas, szőlőgyümölcsössel, ötszobás uri lakkal, épületekkel, vetéssel, bőséges felszereléssel hosszabb időre felesben kiadó. „Fejes" Ingatlaniroda, József-körut 2. (Tel. 137—919.) Levelezésnél **egypengős bélyeget.***

IV. KÜLÖNFÉLE

62. PÉNZ, JELZÁLOG

Tizennyolcezer pengőt felaprózok tisztviselőknek, ingatlantulajdonosoknak, más hitelképeseknek. Ferenc-körut 24., II. 2. 59563

63. TÁRS

Iparengedély és telefonos irodával biró szakember keres átképző tanfolyamot végző kiváló és főiskolát végzett urat társnak. Ajánlatok „Gyakorlott 6098" jeligére főkiadóba.

Füszerüzletembe önálló vezetőként 1500 pengővel betársulhat. Iparengedélyem van. Tel. 29—25—41. 84287

Meglévő üzletemhez 5000 pengővel rendelkező társat keresek. Kovács, Zrinyi-utca 11. Füszeres.

Üzemhelyiséggel betársulnék rentábilis vállalkozáshoz. Eredményes működés után terjeszkedéshez tőkével hozzájárulok. „Keresztény üzletember 59570" jeligére főkiadóba.

Kettőezerig társulnék ambiciós fémipari szakiskola végzettségü fiatalember vagy bizalmi állást is vállalna óvadékkal. „Ingatlanbiztositék 29694" jeligére Erzsébet-köruti főkiadóba. •

Fehérnemü varrodámba jó vevőkörrel rendelkező társat, nőt keresek. „Felesbe 24684" jeligére főkiadóba.

VEGYESEK

64. Felhivás

Ügyfelem meg szándékozik venni Friedmann Ernő autótraktor javitó üzemét VI., Dévai-u. 26. (Fóthi-u. 4/d.) Követeléseket kérem 3 napon belül dr. Kokits Mihály ügyvéd, XI., Horthy Miklós 52. sz. a. bejelenteni annál is inkább, mivel az elkésett jelentkezéseket nem vesszük figyelembe. *69572

Átveszem Marschalek István Ferenc-körut 22. szám alatti füszerüzletét, követeléseket kérem 3 napon belül nálam, Cecei Imre, Ferenc-körut 22. sz. alatt bejelenteni annál is inkább, mivel az elkésett jelentkezéseket nem veszem figyelembe. 48864

65. Különféle

Találmányát, szabadalmát az egész világon értékesitem. Dénes Pál, Aréna-ut 17. 84251

Édesanyámat, Sztankovics Endrénét szül. Hartmann Annát keresem, akit 22 éve nem láttam. Értesitést kér fia, Sztankovics János, Rákospalota, Damjanich-utca 41. 19623

Találtatott drótszőrü foxi fekete him okt. közepén Hungária-köruton. Érdeklődni lehet 3—5. Telefon 134—138.

HÁZASSÁG

66. Házasságközvetitő iroda

Nagy Jenő huszonnyolc esztendeje közvetit házasságokat. Rákóczi-ut hatvanegy. Telefon.

Férjhez menne csinos urileány ötvenezer pengővel. Megbizottja **Nagy Jenő,** Rákóczi-ut hatvanegy. 59050

Sebestyén Imre, Erzsébet-körut négy. Évtizedes cég. Telefon: 143—881. 59194

Társaságbeli legdiszkrétebb házasságközvetités. 1—373—93. Doctorné, Király-utca 67., I. 3.

Privátim, komoly házasságokat létrehoz nagyösszeköttetésü uriasszony. Érdeklődés „Előkelő felek 84269" jeligére főkiadóba.

67. Feleséget keres

Élettársat keres kitünő kondicióban levő, ötvenen felüli, társaságbeli, művelt, szellemi foglalkozásu uriember. Hozzávaló koru, nem vagyontalan hölgyek valláskülönbség nélkül irjanak „Karácsonyi lagzi 19614" jeligére főkiadóba.

31 éves talpig férfi vagyok, kinos az egyedüllét, balatonparti gazdaságban levő muskátlis házamba szerető párt keresek. Fényképes válaszokat „Talpig férfi 84255" jeligére főkiadóba kérek.

68. Férjet keres

Házasság céljából, ismeretség hiányában, keresem független, keresztény, magyar, vagyonos előkelő állam 40—43 éves abszolut egészséges gentleman ismeretségét, ki tudna megértő, önzetlen is lenni, igazi szeretetre, megértésre vágyom. Csak komoly, teljes cimü mai fényképpel ellátott levélre válaszolok. Sokoldalu, fess vagyok. Megkeresést „Kölcsönös megbecsülés 29705" cimen Erzsébet-köruti főkiadóba kérem. Magánhirdetés.

Pesti Hirlap R. T. kiadása. Légrády Testvérek R. T. nyomása. Budapest, V. ker Vilmos császár-ut 78. szám A kiadásért Dr. Kovács Dezső, a nyomdáért Kertész Árpád felelő